

სისსლის სამართალი
ზოგადი და კერძო ნაწილები
სისსლის სამართლის პროცესი
კერძო ნაწილი

კრებულში გამოქვეყნებულია ერთგვაროვანი სასამართლო პრაქტიკის ჩამოყალიბებისა და სამართლის განვითარებისათვის მნიშვნელოვანი გადაწყვეტილებები. ამ და სხვა საქმეთა მოძებნა შესაძლებელია საქართველოს უზენაესი სასამართლოს ვებ-გვერდზე: <http://www.supremecourt.ge/court-decisions/>

საქართველოს უზენაესი სასამართლოს გადაწყვეტილებანი
სისხლის სამართლის საქმეებზე
2023, №7-9

Decisions of the Supreme Court of Georgia
on Criminal Cases
(in Georgian)
2023, №7-9

Entscheidungen des Obersten Gerichts von Georgien
in Strafsachen
(in der georgischen Sprache)
2023, №7-9

Решения Верховного Суда Грузии
по уголовным делам
(на грузинском языке)
2023, №7-9

გადაწყვეტილებების შერჩევასა და დამუშავებაზე პასუხისმგებელი
რუსუდან ჭანტურიძე

ტექნიკური რედაქტორი
მარიკა მაღალაშვილი

რედაქციის მისამართი:

0110, თბილისი, ძმები ზუბალაშვილების ქ. №6, ტელ: 298 20 75;
www.supremecourt.ge

ჟურნალი გამოდის საქართველოს უზენაესი სასამართლოსა და საქართველოს იუსტიციის უმაღლესი საბჭოს საერთო სასამართლოების დეპარტამენტის მხარდაჭერით

საქიპბელი

სისხლის სამართალი

ზოგადი ნაწილი

1. სასჯელის დანიშვნა
განაჩენით შეფარდებული სასჯელის გამკაცრება საქართველოს
სისხლის სამართლის კოდექსის 53¹ მუხლის მე-2 ნაწილით
გათვალისწინებული დამამძიმებელი გარემოების
მხედველობაში მიღებით 5; 13
2. ამნისტია, შეწყალება, ნასამართლობა
ამნისტია 18

პირმო ნაწილი

1. დანაშაული აღამიანის წინააღმდეგ
განზრახ მკვლელობა,
ჩადენილი ჯგუფურად, ეროვნული შეუწყნარებლობის გამო 23
2. დანაშაული საკუთრების წინააღმდეგ
ქმედების გადაკვალიფიცირება ქურდობიდან
ნივთის დაზიანებაზე, რამაც მნიშვნელოვანი ზიანი გამოიწვია 38
თაღლითობა 49
3. ნარკოტიკული დანაშაული
ნარკოტიკული საშუალების უკანონო შეძენა და შენახვა,
ჩადენილი წინასწარი შეთანხმებით ჯგუფის მიერ
განსაკუთრებით დიდი ოდენობით 62

სისხლის სამართლის პროცესი

პირმო ნაწილი

1. კასაცია
საკასაციო განაჩენი
გამამტყუნებელი განაჩენის გაუქმება და მის ნაცვლად გამამარ-
თლებელი განაჩენის დადგენა
(სსკ-ის 151-ე მუხლის მე-2 ნაწილის „დ“ ქვეპუნქტი) 73
გამამტყუნებელი განაჩენის გაუქმება და მის ნაცვლად გამამარ-
თლებელი განაჩენის დადგენა
(სსკ-ის 236-ე მუხლის მე-3 და მე-4 ნაწილები) 78

განაჩენში ცვლილების შეტანა (სსკ-ის 109-ე მუხლის მე-2 ნაწილის „ე“, მე-4 ნაწილის „ბ“ ქვეპუნქტები და 143-ე მუხლი)	88
განაჩენში ცვლილების შეტანა (სსკ-ის 126' მე-2 ნაწილის „ბ“, „გ“ ქვეპუნქტები)	130
გამამართლებელი განაჩენის უცვლელად დატოვება (სსკ-ის 376-ე მუხლის მე-2 ნაწილი)	145
2. ახლად გამოვლენილ გარემოებათა გამო განაჩენის გადასინჯვის წესი ახლად გამოვლენილ გარემოებათა გამო შუამდგომლობის დაუშვებლად ცნობის შესახებ განჩინების უცვლელად დატოვება	153
3. ექსტრადიციი	159; 166; 185

სისხლის სამართალი
ზოგადი ნაწილი
სასჯელის დანიშვნა
განაჩენით შეფარდებული სასჯელის გამკაცრება
საქართველოს სისხლის სამართლის კოდექსის 53¹
მუხლის მე-2 ნაწილით გათვალისწინებული
დამამძიმებელი გარემოების მხედველობაში მიღებით

განაჩენი
საქართველოს სახელით

№311აპ-23

13 სექტემბერი, 2023 წ., ქ. თბილისი

საქართველოს უზენაესი სასამართლოს სისხლის სამართლის
საქმეთა პალატამ შემდეგი შემადგენლობით:
ლ. ფაფიაშვილი (თავმჯდომარე),
შ. თაღუმაძე,
მ. ვასაძე

ზეპირი მოსმენის გარეშე განიხილა თბილისის გლდანი-ნაძალა-დევის რაიონული პროკურორის მოადგილის – დავით ხვედელიძის საკასაციო საჩივარი თბილისის სააპელაციო სასამართლოს 2023 წლის 1 თებერვლის განაჩენზე.

აღწერილობითი ნაწილი:

1. პირის ბრალდების შესახებ დადგენილებით ხ. ც-ს, – დაბადებულს 1.. ნელს, – ბრალად ედებოდა ჯანმრთელობის განზრახ მძიმე დაზიანება, ესე იგი სხეულის დაზიანება, რომელიც სახიფათოა სიცოცხლისათვის, დანაშაული, გათვალისწინებული საქართველოს სისხლის სამართლის კოდექსის (შემდგომში – საქართველოს სსკ-ის) 117-ე მუხლის პირველი ნაწილით;

2. პირის ბრალდების შესახებ დადგენილებით ხ. ც-ს მიერ ჩადენილი ქმედება გამოიხატა შემდეგში:

2021 წლის 28 ოქტომბერს, დაახლოებით 01:30 საათზე, ქ. თ-ი, გ-ს მე-..., №.. მ... სადარბაზოს მიმდებარე ტერიტორიაზე, ხ. ც-მა, ო. ა-ს ურთიერთშელაპარაკებისას, თანაქონი დანის გამოყენებით განზრახ მიაყენა სიცოცხლისთვის სახიფათო, ჯანმრთელობის მძიმე დაზიანება, კერძოდ, მუცლის ღრუში შემავალი ნაკვეთი ჭრილობა, რის შემდეგაც, იგი მიიმალა შემთხვევის ადგილიდან.

3. თბილისის საქალაქო სასამართლოს 2022 წლის 6 ივლისის

განაჩენით:

3.1. ბ. ც. ცნობილ იქნა დამნაშავედ საქართველოს სსკ-ის 117-ე მუხლის 1-ლი ნაწილით გათვალისწინებული დანაშაულის ჩადენისათვის და სასჯელის სახედ და ზომად განესაზღვრა – 4 წლით თავისუფლების აღკვეთა;

3.2. საქართველოს სსკ-ის 191-ე მუხლის მე-3 ნაწილის თანახმად, მსჯავრდებულ ბ. ც-ს სასამართლოს მიერ დანიშნული სასჯელის – 4 წლით თავისუფლების აღკვეთის მოხდა განესაზღვრა ...ის სახელობის ფსიქიკური ჯანმრთელობის ეროვნულ ცენტრში (...) მის გამოჯანმრთელებამდე, რის შემდეგაც მსჯავრდებულის მიერ სასჯელის მოხდა უნდა გაგრძელდეს საერთო წესით;

3.3. მსჯავრდებულ ბ. ც-ს სასჯელის მოხდის ვადის ათვლა დაეწყო ფაქტობრივი დაკავებიდან – 2021 წლის 28 ოქტომბრიდან.

4. აღნიშნული განაჩენი სააპელაციო წესით გაასაჩივრა მსჯავრდებულ ბ. ც-ს ინტერესების დამცველმა ადვოკატმა – მ. ხ-მ, რომელმაც მოითხოვა თბილისის საქალაქო სასამართლოს 2022 წლის 6 ივლისის განაჩენში ცვლილების შეტანა და საქართველოს სსკ-ის 117-ე მუხლის პირველი ნაწილით გათვალისწინებული დანაშაულის ჩადენისათვის სანქციის მინიმუმის – 3 წლით თავისუფლების აღკვეთის განსაზღვრა, ასევე საქართველოს სსკ-ის 50-ე მუხლის მე-5 ნაწილით გათვალისწინებული შეღავათის გამოყენება.

5. თბილისის სააპელაციო სასამართლოს 2023 წლის 1 თებერვლის განაჩენით თბილისის საქალაქო სასამართლოს 2022 წლის 6 ივლისის განაჩენში შევიდა ცვლილება:

5.1. ბ. ც. ცნობილ იქნა დამნაშავედ საქართველოს სსკ-ის 117-ე მუხლის 1-ლი ნაწილით გათვალისწინებული დანაშაულის ჩადენისათვის და სასჯელის სახედ და ზომად განესაზღვრა – 3 წლით თავისუფლების აღკვეთა;

5.2. საქართველოს სსკ-ის 191-ე მუხლის მე-3 ნაწილის თანახმად, მსჯავრდებულ ბ. ც-ს სასამართლოს მიერ დანიშნული სასჯელის – 3 წლით თავისუფლების აღკვეთის მოხდა განესაზღვრა აკად. ...ს სახელობის ფსიქიკური ჯანმრთელობის ეროვნულ ცენტრში (....) მის გამოჯანმრთელებამდე, რის შემდეგაც მსჯავრდებულის მიერ სასჯელის მოხდა უნდა გაგრძელდეს საერთო წესით;

5.3. ბ. ც-ს სასჯელის მოხდის ვადის ათვლა დაეწყო ფაქტობრივი დაკავების მომენტიდან – 2021 წლის 28 ოქტომბრიდან.

6. თბილისის სააპელაციო სასამართლოს 2023 წლის 1 თებერვლის განაჩენი საკასაციო წესით გაასაჩივრა ბრალდების მხარემ. თბილისის გლდანი-ნაძალადევის რაიონული პროკურორის მოადგილემ – დავით ხვედელიძემ მოითხოვა საკასაციო საჩივრის დასაშვებად ცნობა, გასაჩივრებულ განაჩენში ცვლილების შეტანა და

ბ. ც-ს მიმართ უფრო მკაცრი სასჯელის განსაზღვრა.

7. ბრალდების მხარის საკასაციო საჩივარზე წარმოდგენილია მსჯავრდებულ ბ. ც-ს ინტერესების დამცველი ადვოკატის მ. ხ-ის შესაგებელი, რომლითაც მოთხოვნილია თბილისის სააპელაციო სასამართლოს 2023 წლის 1 თებერვლის განაჩენის უცვლელად დატოვება.

სამოტივაციო ნაწილი:

1. საკასაციო სასამართლომ შეისწავლა საქმის მასალები, წარმოდგენილი საჩივრის საფუძვლიანობა და მიაჩნია, რომ თბილისის გლდანი-ნაძალადევის რაიონული პროკურორის მოადგილე – დავით ზეველიძის საკასაციო საჩივარი უნდა დაკმაყოფილდეს, შემდეგ გარემოებათა გამო:

2. სასამართლო ითვალისწინებს „ნორმატიული აქტების შესახებ“ საქართველოს კანონის მე-7¹ მუხლსა და საქართველოს სისხლის სამართლის საპროცესო კოდექსის (შემდეგში – საქართველოს სსსკ-ის) 273-ე მუხლს; ასევე – ზედა ინსტანციის სასამართლოების უფლებას, დაეთანხმონ ქვედა ინსტანციის სასამართლოს დასაბუთებას საფუძვლების გამეორების გარეშე (იხ., *Hirvisaari v. Finland*, no. 49684/99, §30, ECtHR, 25/12/2001); იმ გარემოებას, რომ დასაბუთებული გადაწყვეტილების ვალდებულება არ მოითხოვს მხარეების მიერ მითითებულ ყველა არგუმენტზე დეტალური პასუხის გაცემას (იხ. *Fomin v. Moldova*, no. 36755/06, § 31, ECtHR, 11/11/2011) და ქვედა ინსტანციის სასამართლოს მსჯელობის გაზიარება არ არღვევს დასაბუთებული გადაწყვეტილების უფლებას (იხ., *Gorou v. Greece (No.2)* no. 12686/03, §37, §41, ECtHR, 20/03/2009).

3. სასამართლო ასევე ითვალისწინებს, რომ საქართველოს სსსკ-ის 306-ე მუხლის მე-4 ნაწილის თანახმად, საკასაციო საჩივარი განიხილება საჩივრისა და მისი შესაგებლის ფარგლებში. მოცემულ შემთხვევაში სააპელაციო სასამართლოს განაჩენი გაასაჩივრა ბრალდების მხარემ, პროკურორი ითხოვს ბ. ც-სათვის უფრო მკაცრი სასჯელის განსაზღვრას, ვინაიდან მსჯავრდებულმა დანაშაული ჩაიდინა იარაღის გამოყენებით, შესაბამისად, სახეზეა საქართველოს სსკ-ის 53¹-ე მუხლით გათვალისწინებული დამამძიმებელი გარემოება, რომელიც ამავე მუხლის მე-3 ნაწილის შესაბამისად, სასამართლოს ავალდებულებს მინიმალურ სანქციაზე 1 წლით მეტი სასჯელის განსაზღვრას. კასატორის მტკიცებით, დაუსაბუთებელია სასამართლოს გადაწყვეტილება საქართველოს სსკ-ის 35-ე მუხლის გათვალისწინებით 1 წლით სავალდებულო დამძიმების საპირწონედ სასჯელის 1 წლით შემსუბუქების შესახებ.

3.1. სასამართლო ითვალისწინებს, რომ თბილისის სააპელაციო

სასამართლოს 2023 წლის 1 თებერვლის განაჩენი გაასაჩივრა მხოლოდ ბრალდების მხარემ და მხოლოდ სასჯელის ნაწილში. ამდენად, მხარეებს შორის დავის საგანს არ წარმოადგენს ის გარემოება, რომ ხ. ც-მა ჩაიდინა საქართველოს სსკ-ის 117-ე მუხლის პირველი ნაწილით გათვალისწინებული დანაშაული.

4. საკასაციო სასამართლო იზიარებს სააპელაციო სასამართლოს მოტივაციას ხ. ც-ს მსჯავრდების ნაწილში და მიაჩნია, რომ სასამართლო სხდომაზე გამოკვლეული (მონმეთა: ო. ა-ის, ა-ს, ქ. ბ-ის, დ. ლ-ის, ნ. ო-ის, გ. გ-ის, კ. გ-ის, გ. ხ-ის, დ. თ-სა და პ. ჯ-ს ჩვენებებით) და მხარეთა მიერ უდავოდ ცნობილი (მათ შორის: მონმეების – კ. ბ-ის, მ. ა-ის, გ. დ-ის, დ. ტ-ის, ქ. ც-ს, ვ. ლ-ს, გ. კ-ს, მ. ფ-ის, გ. ქ-ს, დ. ქ-ს, ნ. ხ-ს გამოკითხვის ოქმებით, შემთხვევის ადგილის დათვალიერების ოქმზე თანდართული ფოტოსურათებით, საგამოძიებო ექსპერიმენტის ოქმით და თანდართული ფოტოსურათებით, სტაციონარული სასამართლო-ფსიქიატრიული ექსპერტიზის დასკვნით და სხვა მტკიცებულებებით) საკმარისი და უტყუარი მტკიცებულებებით გონივრულ ეჭვს მიღმა დასტურდება, რომ ხ. ც-მა ჩაიდინა მსჯავრად შერაცხული დანაშაული. სამართალწარმოების მიმდინარეობისას არ გამოკვეთილა რაიმე გარემოება, რაც საქმეში წარმოდგენილი მტკიცებულებების სანდოობასა და სარწმუნოებაში ეჭვის შეტანის საფუძველი გახდებოდა.

5. რაც შეეხება კასაციის მოთხოვნას, მსჯავრდებულ ხ. ც-ს მიმართ მკაცრი სასჯელის შეფარდების შესახებ, სასამართლო ითვალისწინებს, რომ საქართველოს სსკ-ის 259-ე მუხლის მე-4 ნაწილის თანახმად, სასამართლოს განაჩენი სამართლიანია, თუ დანიშნული სასჯელი შეესაბამება მსჯავრდებულის პიროვნებასა და მის მიერ ჩადენილი დანაშაულის სიმძიმეს. სასჯელის სამართლიანობა კი უნდა შეფასდეს ყოველ კონკრეტულ შემთხვევაში სასჯელის ინდივიდუალიზაციის პრინციპის გათვალისწინებით, იყოს მსჯავრდებულის პიროვნებისა და ჩადენილი დანაშაულის თანაზომიერი. სასამართლო ითვალისწინებს, რომ „სასჯელი, ერთი მხრივ, უნდა იყოს ქმედებით გამოწვევად საფრთხეებთან გონივრულ პროპორციაში, ხოლო, მეორე მხრივყოველ კონკრეტულ შემთხვევაში სასჯელის დაკისრება მოხდეს დანაშაულის ინდივიდუალური გარემოებების გათვალისწინებით“ (საქართველოს საკონსტიტუციო სასამართლოს 2015 წლის 24 ოქტომბრის №1/4/592 გადაწყვეტილება „საქართველოს მოქალაქე ბექა წიქარიშვილი საქართველოს პარლამენტის წინააღმდეგ“, II-38).

6. საქართველოს სსკ-ის 117-ე მუხლის პირველი ნაწილი სასჯელის სახით ითვალისწინებს – თავისუფლების აღკვეთას ვადით სამიდან ექვს წლამდე, იარაღთან დაკავშირებული უფლებების შეზ-

ლუდვით ან უამისოდ (დანაშაულის ჩადენის დროს, 2021 წლის 28 ოქტომბერს მოქმედი რედაქცია).

7. საქმეში წარმოდგენილი მტკიცებულებებით დასტურდება და მხარეებიც არ ხდიან სადავოდ, რომ ხ. ც-მა მისთვის მსჯავრად შე-რაცხული დანაშაული – ო. ა-ის ჯანმრთელობის მძიმე დაზიანება ჩაიდინა დანის გამოყენებით. საქართველოს სსკ-ის 53¹-ე მუხლის მე-2 ნაწილის თანახმად კი დანაშაულის ჩადენა, მათ შორის, იარა-ლის გამოყენებით ან იარაღის გამოყენების მუქარით არის პასუ-ხისმგებლობის დამამძიმებელი გარემოება საქართველოს სსკ-ით გათვალისწინებული ყველა შესაბამისი დანაშაულისათვის, ხოლო ამავე მუხლის მე-3 ნაწილის თანახმად, მითითებული დამამძიმე-ბელი გარემოების არსებობისას დანაშაულის ჩადენის დროს ვადი-ანი თავისუფლების აღკვეთის დანიშვნისას მოსახდელი სასჯელის ვადა, სულ მცირე, 1 წლით უნდა აღემატებოდეს ჩადენილი დანა-შაულისათვის ამ კოდექსის შესაბამისი მუხლით ან მუხლის ნაწი-ლით გათვალისწინებული სასჯელის მინიმალურ ვადას.

8. სასამართლო ითვალისწინებს, რომ ხ. ც-ს საქართველოს სსკ-ის 117-ე მუხლის პირველი ნაწილით გათვალისწინებული დანაშაუ-ლის ჩადენამდე და ჩადენის დროს აღენიშნებოდა ფსიქოზური დო-ნის ფსიქიკური აშლილობა – შერეული შფოთვითი და დეპრესიული აშლილობა (კოდი – დაავადებათა საერთაშორისო კლასიფიკა-ციის მე-10 გადასინჯვის მიხედვით), არამკვეთრად გამოხატული ცვლილებებით ფსიქიკის მხრივ. ბრალად შერაცხული მართლსაწი-ნააღმდეგო ქმედების ჩადენის დროს ხ. ც. ქრონიკული ფსიქიკური ავადმყოფობით, ფსიქიკის დროებითი აშლილობით ან ჭკუასუსტო-ბით დაავადებული არ იყო. მას აღენიშნებოდა არაფსიქოზური დო-ნის ფსიქიკური აშლილობა – შერეული შფოთვითი და დეპრესიული აშლილობა არამკვეთრად გამოხატული ცვლილებებით ფსიქიკის მხრივ და მას არ შეეძლო სრულად გაეცნობიერებინა თავისი ქმე-დების ფაქტობრივი ხასიათი და მართლწინააღმდეგობა და ეხელ-მძღვანელა მისთვის (შეზღუდული შერაცხადობა). შემდგომში, იზოლაციის პირობებში, ხ. ც-ს განუვითარდა და ამჟამადაც უგ-რძელდება ფსიქიკის დროებითი აშლილობა – მწვავე და წარმავა-ლი ფსიქოზური აშლილობა, არასპეციფიკური – რეაქტიული ფსი-ქოზი (კოდი – დაავადებათა საერთაშორისო კლასიფიკაციის მე-10 გადასინჯვის მიხედვით). ამჟამად, თავისი ფსიქიკური მდგომა-რეობით, ხ. ც-ს არ შეუძლია ანგარიში გაუწიოს თავს, უხელმძღვა-ნელოს მას, მისცეს ჩვენება და მონაწილეობა მიიღოს საგამოძიე-ბო და სასამართლო მოქმედებებში. იგი ამჟამად დაავადებულია იმგვარი ფსიქიკური ავადმყოფობით, რომელიც ხელს უშლის სას-ჯელის მოხდას სასჯელალსრულების სისტემის პირობებში. ამჟა-

მად, თავისი ფსიქიკური მდგომარეობით, მას არ აქვს გაცნობიერებული გადაწყვეტილების მიღების უნარი და მისი მხრიდან არსებობს საკუთარი თავისა და სხვა პირისთვის ზიანის, მუქარისა და ძალადობის შემცველი ქცევის რისკი. თავისი ფსიქიკური მდგომარეობისა და ქცევის რისკის ხარისხის მიხედვით, ამჟამად ხ. ც. წარმოადგენს სოციალურ საშიშროებას და გამამტყუნებელი განაჩენის გამოტანის შემთხვევაში, სასამართლოს მიერ შეფარდებული სასჯელი მან უნდა მოიხადოს (არანებაყოფლობითი სტაციონარული ფსიქიატრიული დახმარება) შესაბამის სამედიცინო (სამკურნალო) „დანესებულებაში (რეკომენდებულია აკად. ბ. ნანეიშვილის-სახელობის ფსიქიკური ჯანმრთელობის ეროვნული ცენტრი; ხონი – ქუთირი), არანებაყოფლობითი სტაციონარული ფსიქიატრიული დახმარების კრიტერიუმების ამონურვამდე, რის შემდეგაც სასჯელის მოხდა შეიძლება გაუგრძელდეს საერთო წესით.

9. სასამართლო ითვალისწინებს, რომ საქართველოს სსკ-ის 35-ე მუხლის თანახმად, სისხლისსამართლებრივი პასუხისმგებლობისგან არ თავისუფლდება სრულწლოვანი, რომელიც დანაშაულის ჩადენის დროს იმყოფებოდა შეზღუდული შერაცხადობის მდგომარეობაში. იმავდროულად, საქართველოს სსკ-ის 35-ე მუხლის მე-2 ნაწილის თანახმად, შეზღუდულ შერაცხადობას სასამართლო ითვალისწინებს სასჯელის დანიშვნის დროს.

10. მოცემულ შემთხვევაში დადგენილია, რომ მსჯავრდებულმა ხ. ც-მა ო. ა-ის მიმართ დანაშაული – ჯანმრთელობის განზრახ მძიმე დაზიანება – ჩაიდინა დანის გამოყენებით.

10.1. საქართველოს სსკ-ის 53¹-ე მუხლის მე-2 ნაწილის თანახმად, დანაშაულის ჩადენა, მათ შორის – იარაღის გამოყენებით არის პასუხისმგებლობის დამამძიმებელი გარემოება საქართველოს სსკ-ით გათვალისწინებული ყველა შესაბამისი დანაშაულისთვის, ხოლო ამავე მუხლის მე-3 ნაწილის თანახმად, ამ დამამძიმებელი გარემოების არსებობისას დანაშაულის ჩადენის დროს ვადიანი თავისუფლების აღკვეთის დანიშვნისას მოსახდელი სასჯელის ვადა სულ მცირე 1 წლით უნდა აღემატებოდეს ჩადენილი დანაშაულისათვის საქართველოს სსკ-ის შესაბამისი მუხლით ან მუხლის ნაწილით გათვალისწინებული სასჯელის მინიმალურ ვადას.

10.2. საქართველოს სსკ-ის 53¹-ე მუხლის მე-3 ნაწილი იმპერატიულად ადგენს სასჯელის დანიშვნის წესს და სრულად გამორიცხავს სასამართლოს დისკრეციულ უფლებამოსილებას, ხოლო საქართველოს სსკ-ის 35-ე მუხლის მე-2 ნაწილი ადგენს შეზღუდული შერაცხადობის გათვალისწინების, მაგრამ არა სსკ-ის კერძო ნაწილის შესაბამისი მუხლის/მუხლის ნაწილის სანქციით გათვალისწინებული სასჯელის მინიმალური ხანგრძლივობით დანიშვნის ვალ-

დებულებას. ამდენად, საქართველოს სსკ-ის 53¹-ე მუხლის მე-3 ნაწილით და საქართველოს სსკ-ის 35-ე მუხლის მე-2 ნაწილით გათვალისწინებული გარემოებების ერთდროულად არსებობის შემთხვევაში აღნიშნული დანაწესები არ წარმოადგენენ კონკურენციულ ნორმებს და ასეთ შემთხვევაში, თავისუფლების აღკვეთის შეფარდებისას, საქართველოს სსკ-ის შესაბამისი მუხლით გათვალისწინებული სანქციის მინიმალურ ხანგრძლივობას დამატებული საქართველოს სსკ-ის 53¹-ე მუხლის მე-3 ნაწილით იმპერატიულად განსაზღვრული 1 წელი არის **სასჯელის მინიმალური ხანგრძლივობა**, რაც განსაზღვრულია შემთხვევისათვის არის – **თავისუფლების აღკვეთა 4 წლით**.

10.3. ამდენად, მოცემულ შემთხვევაში საქართველოს სსკ-ის 53¹-ე მუხლის მე-2 ნაწილის იმპერატიული დანაწესიდან გამომდინარე – დაუშვებელია სასჯელის 4 წლით თავისუფლების აღკვეთაზე უფრო მცირე ხანგრძლივობით დანიშვნა.

11. ზემოაღნიშნულიდან გამომდინარე, საკასაციო სასამართლო ვერ გაიზიარებს თბილისის სააპელაციო სასამართლოს მსჯელობას სასჯელის დამამძიმებელი გარემოებისა (დანაშაულის ჩადენა დანის გამოყენებით) და შეზღუდული შერაცხადობის, როგორც სასჯელის შემამსუბუქებელი გარემოების კონკურენციისას, ამ უკანასკნელის მხედველობაში მიღებით საქართველოს სსკ-ის 53¹-ე მუხლის იმპერატიული მოთხოვნის უგულვებელყოფის შესახებ. სასამართლო ითვალისწინებს, რომ შეზღუდული შერაცხადობის არსებობისას სასჯელის შემსუბუქება არ გულისხმობს იმაზე მსუბუქი სასჯელის დანიშვნის შესაძლებლობას, რაც კანონის იმპერატიული მოთხოვნიდან გამომდინარეობს.

12. საკასაციო სასამართლო სასჯელის განსაზღვრისას ითვალისწინებს მსჯავრდებულის ინდივიდუალურ მახასიათებლებს – კერძოდ, ერთი მხრივ, იმ გარემოებას, რომ ხ. ც-მა დანაშაული ჩაიდინა დანის გამოყენებით და გამოკვეთილია სასჯელის დამამძიმებელი გარემოება, ხოლო, მეორე მხრივ, იმ გარემოებას, რომ მსჯავრდებულს დანაშაულის ჩადენისას აღენიშნებოდა ფსიქოზური დონის ფსიქიკური აშლილობა – შერეული შფოთვითი და დეპრესიული აშლილობა (კოდი – დაავადებათა საერთაშორისო კლასიფიკაციის მე-10 გადასინჯვის მიხედვით). შესაბამისად, საქართველოს სსკ-ის 35-ე მუხლის მე-2 ნაწილის მოთხოვნათა და საქართველოს უზენაესი სასამართლოს პრაქტიკის, საქართველოს სსკ-ის 53-ე მუხლის მე-3 ნაწილითა და 39-ე მუხლის პირველი ნაწილით დადგენილ სასჯელის დანიშვნის ზოგადსავალდებულო მოთხოვნების და სასჯელის მიზნების (სამართლიანობის აღდგენა, ახალი დანაშაულის თავიდან აცილება და დამნაშაის რესოციალიზაცია)

და 53¹-ე მუხლის დანაწესის გათვალისწინებით, პროკურორ დავით ხვედელიძის საკასაციო საჩივარი უნდა დაკმაყოფილდეს – ცვლილება უნდა შევიდეს გასაჩივრებულ განაჩენში და ხ. ც-ს საქართველოს სსკ-ის 117-ე მუხლის პირველი ნაწილით გათვალისწინებული დანაშაულის ჩადენისათვის სასჯელის სახედ და ზომად უნდა განესაზღვროს – 4 წლით თავისუფლების აღკვეთა.

13. სასამართლო ასევე აღნიშნავს, რომ კანონისმიერად არის მოკლებულია საქართველოს სსკ-ის 50-ე მუხლის მე-5 ნაწილით გათვალისწინებული შეღავათის გამოყენების შესაძლებლობას, ვინაიდან სისხლის სამართლის საქმის მასალებით დასტურდება, რომ (მიუხედავად იმისა, რომ მსჯავრდებული უზრუნველყოფილი იყო იურიდიული დახმარებით) სამართალწარმოების არც ერთ ეტაპზე მსჯავრდებული არ აღიარებდა მის მიერ დანაშაულის ჩადენას და არ თანამშრომლობდა გამოძიებასთან, რაც წარმოადგენს საქართველოს სსკ-ის 50-ე მუხლის მე-5 ნაწილის საფუძველზე სასჯელის დანიშნვის იმპერატიულ წინაპირობას.

სარეზოლუციო ნაწილი:

საკასაციო სასამართლომ იხელმძღვანელა საქართველოს სსსკ-ის 301-ე მუხლით, 307-ე მუხლის პირველი ნაწილის „გ“ ქვეპუნქტით, ამავე მუხლის მე-3 ნაწილით და

და ა დ გ ი ნ ა:

1. თბილისის გლდანი-ნაძალადევის რაიონული პროკურორის მოადგილის – დავით ხვედელიძის საკასაციო საჩივარი დაკმაყოფილდეს;

2. ხ. ც. ცნობილ იქნას დამნაშავედ საქართველოს სსკ-ის 117-ე მუხლის 1-ლი ნაწილით გათვალისწინებული დანაშაულის ჩადენისათვის და სასჯელის სახედ და ზომად განესაზღვროს – 4 წლით თავისუფლების აღკვეთა;

3. საქართველოს სსსკ-ის 191-ე მუხლის მე-3 ნაწილის თანახმად, მსჯავრდებულ ხ. ც-ს სასამართლოს მიერ დანიშნული სასჯელის – 4 წლით თავისუფლების აღკვეთის მოხდა განესაზღვროს აკად. ბ. ნანეიშვილის სახელობის ფსიქიკური ჯანმრთელობის ეროვნულ ცენტრში (ხონი-ქუტირი) მის გამოჯანმრთელებამდე, რის შემდეგაც მსჯავრდებულის მიერ სასჯელის მოხდა გაგრძელდეს საერთო წესით;

4. მსჯავრდებულ ხ. ც-ს სასჯელის მოხდის ვადის ათვლა დაეწყოს ფაქტობრივი დაკავებიდან – 2021 წლის 28 ოქტომბრიდან;

5. განაჩენი სხვა ნაწილში დარჩეს უცვლელად;

6. განაჩენი საბოლოოა და არ საჩივრდება.

**განაჩენით შეფარდებული სასჯელის გამკაცრება
საქართველოს სისხლის სამართლის კოდექსის 53¹
მუხლის მე-2 ნაწილით გათვალისწინებული
დამამძიმებელი გარემოების მხედველობაში მიღებით**

**განაჩენი
საქართველოს სახელით**

№270აპ-23

20 სექტემბერი, 2023 წ., ქ. თბილისი

**საქართველოს უზენაესი სასამართლოს სისხლის სამართლის
საქმეთა პალატამ შემდეგი შემადგენლობით:**
მ. გაბინაშვილი (თავმჯდომარე),
შ. თადუმაძე,
მ. ვასაძე

ზეპირი მოსმენის გარეშე განიხილა განიხილა კახეთის საოლქო პროკურატურის საპროკურორო სამმართველოს უფროსის – გიორგი ბაჩიაშვილის საკასაციო საჩივარი თბილისის სააპელაციო სასამართლოს სისხლის სამართლის საქმეთა პალატის 2023 წლის 9 თებერვლის განაჩენზე.

აღწერილობითი ნაწილი:

1. თელავის რაიონული სასამართლოს 2020 წლის 27 იანვრის განაჩენით ლ. კ., – – ცნობილ იქნა დამნაშავედ საქართველოს სისხლის სამართლის კოდექსის 108-ე მუხლით და სასჯელის სახედ და ზომად განესაზღვრა 8 წლით თავისუფლების აღკვეთა, რომლის მოხდის ათვლა დაენწყო დაკავებიდან – 2019 წლის 5 მაისიდან.

2. განაჩენის მიხედვით, ლ. კ-ეს მსჯავრი დაედო განზრახ მკვლელობაში, რაც გამოიხატა შემდეგში: 2019 წლის 4 მაისს, ღამის საათებში, თ-ის სოფელ ი-ში მდებარე სს „ვ.“ ბენზინგასამართ სადგურზე გ. გ-მა ფიზიკური შეურაცხყოფა მიაყენა ლ. კ-ის ძმას – ნ. კ-ეს. დაპირისპირებას შეესწრო ლ. კ., რომელმაც შურისძიების მოტივით გადაწყვიტა გ. გ-ის განზრახ მოკვლა. განზრახვის სისრულეში მოყვანის მიზნით, მან ავტომატურიდან ამოიღო ცეცხლსასროლი იარაღი და დამიზნებით ერთხელ გაისროლა გ. გ-ის მიმართულებით, რომელსაც მიაყენა ცეცხლნასროლი ჭრილობები. მიღებული დაზიანებებისაგან დაზარალებული საავადმყოფოში მიყვანის შემდეგ გარდაიცვალა.

3. თელავის რაიონული სასამართლოს 2020 წლის 27 იანვრის განაჩენი სააპელაციო წესით გაასაჩივრეს:

– კახეთის საოლქო პროკურატურის სტაჟიორმა ლევან კლდიაშვილმა, რომელმაც მოითხოვა გასაჩივრებული განაჩენის შეცვლა და ლ. კ-ისათვის უფრო მკაცრი სასჯელის განსაზღვრა;

– მსჯავრდებულ ლ. კ-ის ადვოკატმა ი. ო-მა, რომელმაც მოითხოვა: გასაჩივრებული განაჩენის გაუქმება; ლ. კ-ის დამნაშავედ ცნობა საქართველოს სისხლის სამართლის კოდექსის 113-ე მუხლით გათვალისწინებული დანაშაულის ჩადენისათვის და ჩადენილი ქმედების სიმძიმის, არსებული გარემოებებისა და პიროვნული მახასიათებლების შესაბამისი კანონიერი და სამართლიანი სასჯელის განსაზღვრა.

4. თბილისის სააპელაციო სასამართლოს სისხლის სამართლის საქმეთა პალატის 2023 წლის 9 თებერვლის განაჩენით ბრალდებულსა და დაცვის მხარეთა სააპელაციო საჩივრები არ დაკმაყოფილდა, ხოლო თელავის რაიონული სასამართლოს 2020 წლის 27 იანვრის განაჩენი შეიცვალა, კერძოდ: ლ. კ. ცნობილ იქნა დამნაშავედ საქართველოს სისხლის სამართლის კოდექსის 108-ე მუხლით და სასჯელის სახედ და ზომად განესაზღვრა 7 წლით თავისუფლების აღკვეთა, რომლის მოხდის ათვლა დაეწყო დაკავებიდან – 2019 წლის 5 მაისიდან.

5. თბილისის სააპელაციო სასამართლოს სისხლის სამართლის საქმეთა პალატის 2023 წლის 9 თებერვლის განაჩენი საკასაციო წესით გაასაჩივრა კახეთის საოლქო პროკურატურის საპროკურორო სამმართველოს უფროსმა – გიორგი ბაჩიაშვილმა, რომელიც ითხოვს გასაჩივრებული განაჩენის შეცვლასა და ლ. კ-თვის უფრო მკაცრი სასჯელის განსაზღვრას.

6. მსჯავრდებულ ლ. კ-ის ადვოკატი ი. ო. საკასაციო საჩივრის შესაგებლად ითხოვს, რომ სასამართლომ დაუშვებლად ცნოს პროკურორის საკასაციო საჩივარი, ხოლო დასაშვებად ცნობის შემთხვევაში – უცვლელად დატოვოს თბილისის სააპელაციო სასამართლოს სისხლის სამართლის საქმეთა პალატის 2023 წლის 9 თებერვლის განაჩენი.

7. საქართველოს უზენაესი სასამართლოს სისხლის სამართლის საქმეთა პალატის 2023 წლის 18 სექტემბრის განჩინებით კახეთის საოლქო პროკურატურის საპროკურორო სამმართველოს უფროსის – გიორგი ბაჩიაშვილის საკასაციო საჩივარი დაშვებულ იქნა განსახილველად და საქმის ზეპირი მოსმენის გარეშე განხილვა დაინიშნა 2023 წლის 20 სექტემბერს.

სამოტივაციო ნაწილი:

1. საქართველოს უზენაესი სასამართლოს სისხლის სამართლის საქმეთა პალატამ განიხილა წარმოდგენილი საკასაციო საჩივარი,

შეისწავლა საქმის მასალები, შეამოწმა საჩივრის საფუძვლიანობა და მიიჩნია, რომ პროკურორის მოთხოვნა უნდა დაკმაყოფილდეს და გასაჩივრებული განაჩენი უნდა შეიცვალოს, შემდეგ გარემოებათა გამო:

2. საკასაციო სასამართლო მიიჩნევს, რომ საქმეში არსებული საკმარისი და უტყუარი მტკიცებულებებით გონივრულ ეჭვს მიღმა დასტურდება ლ. კ-ის მიერ გასაჩივრებული განაჩენით მსჯავრად შერაცხილი დანაშაულებრივი ქმედებების ჩადენა, რაზეც დეტალურ მსჯელობას პალატა მიზანშეწონილად არ მიიჩნევს, ვინაიდან სრულად ეთანხმება და იზიარებს სააპელაციო სასამართლოს მოტივებს. ამასთან, წარმოდგენილია მხოლოდ პროკურორის საკასაციო საჩივარი და ადვოკატის შესაგებელი. პროკურორი ითხოვს გასაჩივრებული განაჩენის შეცვლასა და ლ. კ-ისათვის უფრო მკაცრი სასჯელის განსაზღვრას, ხოლო მსჯავრდებულის ადვოკატი საკასაციო საჩივრის შესაგებლად ითხოვს პროკურორის საკასაციო საჩივრის დაუშვებლად ცნობას, დასაშვებად ცნობის შემთხვევაში – თბილისის სააპელაციო სასამართლოს სისხლის სამართლის საქმეთა პალატის 2023 წლის 9 თებერვლის განაჩენის უცვლელად დატოვებას. იმის გათვალისწინებით, რომ საქართველოს სისხლის სამართლის საპროცესო კოდექსის 306-ე მუხლის მე-4 ნაწილის შესაბამისად, საკასაციო საჩივარი განიხილება საჩივრისა და მისი შესაგებლის ფარგლებში, წარმოდგენილი საჩივრისა და მისი შესაგებლიდან გამომდინარე, პალატა იმსჯელებს მსჯავრდებულ ლ. კ-თვის შეფარდებული სასჯელის სამართლიანობასთან მიმართებით.

3. საქართველოს სისხლის სამართლის საპროცესო კოდექსის 259-ე მუხლის თანახმად, სასამართლოს განაჩენი სამართლიანია, თუ დანიშნული სასჯელი შეესაბამება მსჯავრდებულის პიროვნებასა და მის მიერ ჩადენილი დანაშაულის სიმძიმეს. ამავე კოდექსის 53-ე მუხლის მიხედვით, სასამართლო დამნაშავეს სამართლიან სასჯელს დაუნიშნავს სისხლის სამართლის კოდექსის კერძო ნაწილის შესაბამისი მუხლით დადგენილ ფარგლებში და ამავე კოდექსის ზოგადი ნაწილის დებულებათა გათვალისწინებით. სასჯელის უფრო მკაცრი სახე შეიძლება დაინიშნოს მხოლოდ მაშინ, როდესაც ნაკლებად მკაცრი სახის სასჯელი ვერ უზრუნველყოფს სასჯელის მიზნის განხორციელებას, ხოლო ამავე კოდექსის 39-ე მუხლის შესაბამისად, სასჯელის მიზანია სამართლიანობის აღდგენა, ახალი დანაშაულის თავიდან აცილება და დამნაშავეს რესოციალიზაცია. სასჯელის მიზანი ხორციელდება მსჯავრდებულსა და სხვა პირზე ზემოქმედებით, რათა ისინი განიმსჭვალონ მართლწესრიგის დაცვისა და კანონის წინაშე პასუხისმგებლობის გრძნობით.

4. საკასაციო პალატა მხედველობაში იღებს ლ. კ-ის პასუხის-

მგებლობის შემამსუბუქებელ და დამამძიმებელ გარემოებებს, მათ შორის, დანაშაულის ჩადენის მოტივსა და მიზანს, ქმედებაში გამოვლენილ მართლსაწინააღმდეგო ნებას, მისი ჯანმრთელობისა და ოჯახურ მდგომარეობას და მიიჩნევს, რომ სააპელაციო სასამართლოს მიერ მსჯავრდებულ ლ. კ-თვის განსაზღვრული სასჯელის ზომა არ შეესაბამება საქართველოს სისხლის სამართლის კოდექსის მოთხოვნებს, ვინაიდან, მართალია, ლ. კ. დანაშაულის ჩადენის დროს იმყოფებოდა შეზღუდული შერაცხადობის მდგომარეობაში, რაც საქართველოს სისხლის სამართლის კოდექსის 35-ე მუხლის მე-2 ნაწილის შესაბამისად, სასამართლომ სასჯელის დანიშვნისას გაითვალისწინა, როგორც შემამსუბუქებელი გარემოება, მაგრამ სააპელაციო პალატამ უგულებელყო საქართველოს სისხლის სამართლის კოდექსის 53¹-ე მუხლის იმპერატიული მოთხოვნა, კერძოდ: მოცემულ შემთხვევაში ლ. კ.მ დანაშაული ჩაიდინა ცეცხლსასროლი იარაღის გამოყენებით, რაც საქართველოს სისხლის სამართლის კოდექსის 53¹-ე მუხლის მე-2 ნაწილის შესაბამისად, წარმოადგენს პასუხისმგებლობის დამამძიმებელ გარემოებას, ხოლო ამავე მუხლის მე-3 ნაწილის მიხედვით, ასეთი დამამძიმებელი გარემოების არსებობისას დანაშაულის ჩადენის დროს ვადიანი თავისუფლების აღკვეთის დანიშვნისას მოსახდელი სასჯელის ვადა სულ მცირე 1 წლით უნდა აღემატებოდეს ჩადენილი დანაშაულისათვის ამ კოდექსის შესაბამისი მუხლით ან მუხლის ნაწილით გათვალისწინებული სასჯელის მინიმალურ ვადას.

5. აქედან გამომდინარე, საკასაციო სასამართლო აღნიშნავს, რომ შეზღუდული შერაცხადობის მდგომარეობაში მყოფი პირის მიერ დანაშაულის ჩადენისას საქართველოს სისხლის სამართლის კოდექსის 35-ე მუხლის მე-2 ნაწილის საფუძველზე ამავე კოდექსის შესაბამისი მუხლით გათვალისწინებული მინიმალური სასჯელის განსაზღვრა მოსამართლის დისკრეციას, ხოლო სისხლის სამართლის კოდექსის 53¹-ე მუხლის პირველი ან მე-2 ნაწილით გათვალისწინებული პასუხისმგებლობის დამამძიმებელი გარემოების არსებობისას, ამავე მუხლის მე-3 ნაწილის საფუძველზე ვადიანი თავისუფლების აღკვეთის დანიშვნისას მინიმალურ სასჯელზე სულ მცირე 1 წლით თავისუფლების აღკვეთის დამატება კანონის იმპერატიული დათქმავა, რომლის შესრულება სასჯელის შეფარდებისას სავალდებულოა და არ ითვალისწინებს გამონაკლის შემთხვევებს.

6. ამდენად, საკასაციო სასამართლო მიიჩნევს, რომ ბრალდების მხარის მოთხოვნა უნდა დაკმაყოფილდეს და საქართველოს სისხლის სამართლის კოდექსის 35-ე მუხლის გათვალისწინებითა და ამავე კოდექსის 53¹-ე მუხლის იმპერატიული მოთხოვნის შესა-

ბამისად, ლ. კ-ეს სასჯელის სახედ და ზომად უნდა განესაზღვროს 8 წლით თავისუფლების აღკვეთა (საქართველოს სისხლის სამართლის კოდექსის 108-ე მუხლით დადგენილ მინიმალურ სასჯელს – 7 წლით თავისუფლების აღკვეთას დამატებული 1 წლით თავისუფლების აღკვეთა).

7. ზემოაღნიშნულიდან გამომდინარე, საკასაციო პალატას მი-აჩნია, რომ კახეთის საოლქო პროკურატურის საპროკურორო სამმართველოს უფროსის – გიორგი ბაჩიაშვილის საკასაციო საჩივარი უნდა დაკმაყოფილდეს და გასაჩივრებული განაჩენი უნდა შეიცვალოს.

სარეზოლუციო ნაწილი:

საკასაციო პალატამ იხელმძღვანელა საქართველოს სისხლის სამართლის საპროცესო კოდექსის 307-ე მუხლით და

და ა დ გ ი ნ ა:

1. კახეთის საოლქო პროკურატურის საპროკურორო სამმართველოს უფროსის – გიორგი ბაჩიაშვილის საკასაციო საჩივარი დაკმაყოფილდეს;

2. თბილისის სააპელაციო სასამართლოს სისხლის სამართლის საქმეთა პალატის 2023 წლის 9 თებერვლის განაჩენში შევიდეს შემდეგი ცვლილება:

2.1. ლ. კ. ცნობილ იქნეს დამნაშავედ საქართველოს სისხლის სამართლის კოდექსის 108-ე მუხლით და სასჯელის სახედ და ზომად განესაზღვროს 8 წლით თავისუფლების აღკვეთა;

2.2. მსჯავრდებულ ლ. კ-ეს სასჯელის მოხდის ათვლა დაეწყოს დაკავებიდან – 2019 წლის 5 მაისიდან;

3. თბილისის სააპელაციო სასამართლოს სისხლის სამართლის საქმეთა პალატის 2023 წლის 9 თებერვლის განაჩენი დანარჩენ ნაწილში, მათ შორის ნივთიერი მტკიცებულებების ნაწილში, დარჩეს უცვლელად;

4. განაჩენი საბოლოოა და არ საჩივრდება.

2. ამნისტია, შეწყალება, ნასამართლობა

ამნისტია

განჩინება

საქართველოს სახელით

№38¹-23

27 ივლისი, 2023 წ., ქ. თბილისი

**საქართველოს უზენაესი სასამართლოს სისხლის სამართლის
საქმეთა პალატამ შემდეგი შემადგენლობით:**

მ. ვასაძე (თავმჯდომარე),

შ. თადემაძე,

ლ. ფაფიაშვილი

განიხილა მსჯავრდებულ ო. ლ-ს საკასაციო საჩივარი თბილისის საქალაქო სასამართლოს სისხლის სამართლის საქმეთა კოლეგიის 2023 წლის 29 ივნისის განჩინებაზე.

აღწერილობითი ნაწილი:

1. საქართველოს უზენაესი სასამართლოს სისხლის სამართლის საქმეთა კოლეგიის 2001 წლის 23 აგვისტოს განაჩენით ო. ლ-ს, – დაბადებულს 1.. წელს, – მოეხსნა საქართველოს სსკ-ის 109-ე მუხლის „ზ“ ქვეპუნქტით წარდგენილი ბრალდება. იგი ცნობილ იქნა დამნაშავედ და მიესაჯა: საქართველოს სსკ-ის 179-ე მუხლის მე-2 ნაწილის „ა“, „გ“ პუნქტებით – 12 წლით თავისუფლების აღკვეთა, სსკ-ის 236-ე მუხლის 1-ლი ნაწილით – 1 წლით თავისუფლების აღკვეთა, ამავე მუხლის მე-2 ნაწილით – 3 წლით თავისუფლების აღკვეთა, სსკ-ის 109-ე მუხლის „ა“ ქვეპუნქტით – უვადო თავისუფლების აღკვეთა. 2000 წლის 1 ივნისამდე მოქმედი საქართველოს სსკ-ის მე-40 მუხლის შესაბამისად, უფრო მკაცრმა სასჯელმა შთანთქმა ნაკლებად მკაცრი და საბოლოოდ მას სასჯელის ზომად განესაზღვრა უვადო თავისუფლების აღკვეთა საპყრობილეში მოხდით. ცნობად იქნა მიღებული, რომ ო. ლ. დაკავებულია 2000 წლის 25 ივნისს.

2. აღნიშნული განაჩენი საქართველოს უზენაესი სასამართლოს სისხლის სამართლის საქმეთა პალატის 2001 წლის 23 ოქტომბრის განჩინებით დარჩა უცვლელად.

3. თბილისის საქალაქო სასამართლოს სისხლის სამართლის საქმეთა კოლეგიის 2013 წლის 8 თებერვლის განჩინებით მსჯავრდებული ო. ლ. გათავისუფლდა საქართველოს უზენაესი სასამართლოს სისხლის სამართლის საქმეთა კოლეგიის 2001 წლის 23 აგვისტოს განაჩენით საქართველოს სსკ-ის 236-ე მუხლის 1-ლი და მე-2 ნაწი-

ლებით თავისუფლების აღკვეთის სახით დანიშნული სასჯელისაგან.

მსჯავრდებულ ო. ლ-ს ერთი მეოთხედით შეუმცირდა: საქართველოს უზენაესი სასამართლოს სისხლის სამართლის საქმეთა კოლეგიის 2001 წლის 23 აგვისტოს განაჩენით საქართველოს სსკ-ის 179-ე მუხლის მე-2 ნაწილის „ა“, „გ“ ქვეპუნქტებით თავისუფლების აღკვეთის სახით დანიშნული სასჯელი – 12 წელი და განესაზღვრა 9 წლით თავისუფლების აღკვეთა; საქართველოს უზენაესი სასამართლოს სისხლის სამართლის საქმეთა კოლეგიის 2001 წლის 23 აგვისტოს განაჩენით საქართველოს სსკ-ის 109-ე მუხლის „ა“ ქვეპუნქტით დანიშნული სასჯელი და განესაზღვრა უვადო თავისუფლების აღკვეთა. მსჯავრდებულ ო. ლ-ს საბოლოოდ სასჯელის ზომად განესაზღვრა უვადო თავისუფლების აღკვეთა. განაჩენი სხვა ნაწილში დარჩა უცვლელად.

4. თბილისის საქალაქო სასამართლოს სისხლის სამართლის საქმეთა კოლეგიის 2013 წლის 4 მარტის განაჩენით ო. ლ. ცნობილ იქნა დამნაშავედ საქართველოს სსკ-ის 378²-ე მუხლის 1-ლი ნაწილით და მიესაჯა 2 წლით თავისუფლების აღკვეთა, რაც „ამნისტიის შესახებ“ საქართველოს 2012 წლის 28 დეკემბრის კანონის მე-16 მუხლის თანახმად, შეუმცირდა ერთი მეოთხედით და მიესაჯა 1 წელი და 6 თვით თავისუფლების აღკვეთა. საქართველოს სსკ-ის 59-ე მუხლის საფუძველზე დანიშნულ სასჯელს დაემატა წინა განაჩენითა და 2013 წლის 8 თებერვლის განჩინებით განსაზღვრული სასჯელის მოუხდელი ნაწილი და საბოლოოდ, განაჩენთა ერთობლიობით, ო. ლ-ს სასჯელის ზომად განესაზღვრა უვადო თავისუფლების აღკვეთა. მას სასჯელის მოხდა დაეწყო განაჩენის გამოტანის დღიდან.

5. საქართველოს პრეზიდენტის 2015 წლის 25 დეკემბრის განკარგულებით შეწყალებულ იქნა ო. ლ. – მსჯავრდებული საქართველოს უზენაესი სასამართლოს სისხლის სამართლის საქმეთა სასამართლო კოლეგიის 2001 წლის 23 აგვისტოს განაჩენით, საქართველოს უზენაესი სასამართლოს სისხლის სამართლის საქმეთა პალატის 2001 წლის 23 ოქტომბრის განჩინებით, თბილისის საქალაქო სასამართლოს სისხლის სამართლის საქმეთა კოლეგიის 2013 წლის 4 მარტის განაჩენით საქართველოს სსკ-ის 109-ე მუხლის „ა“ ქვეპუნქტით, სსკ-ის 179-ე მუხლის მე-2 ნაწილის „ა“, „გ“ ქვეპუნქტებით, სსკ-ის 236-ე მუხლის პირველი, მეორე ნაწილებით, სსკ-ის 378²-ე მუხლის 1-ლი ნაწილით და საპატიმრო სასჯელის შემდგომი მოხდისაგან გათავისუფლების თარიღად მიეთითა 2025 წლის 25 ივნისი.

6. თბილისის საქალაქო სასამართლოს სისხლის სამართლის საქ-

მეთა კოლეგიის 2021 წლის 15 სექტემბრის განჩინებით მსჯავრდებული ო. ლ. გათავისუფლდა საპატიმრო სასჯელის შემდგომი მოხდისაგან ვადადმე პირობით და გამოსაცდელ ვადად დაუდგინდა – 5 წელი.

7. 2023 წლის 1 ივნისს თბილისის საქალაქო სასამართლოს სისხლის სამართლის საქმეთა კოლეგიას შუამდგომლობით მიმართა მსჯავრდებულმა ო. ლ-მ და ითხოვა მის მიმართ „ამნისტიის შესახებ“ საქართველოს 2012 წლის 28 დეკემბრის კანონის გავრცელება.

8. თბილისის საქალაქო სასამართლოს სისხლის სამართლის საქმეთა კოლეგიის 2023 წლის 29 ივნისის განჩინებით „ამნისტიის შესახებ“ საქართველოს 2012 წლის 28 დეკემბრის კანონის საფუძველზე მსჯავრდებულ ო. ლ-ს □-ით შეუმცირდა პრეზიდენტის შეწყალების აქტით დადგენილი მოსახდელი სასჯელის ვადა და განესაზღვრა – 4 წლით, 3 თვითა და 15 დღით თავისუფლების აღკვეთა პენიტენციურ დაწესებულებაში მოსახდელად (რაც დღეის მდგომარეობით მოხდილი აქვს), 2 წელი და 10 თვე პირობითი მსჯავრი, 3 წლისა და 9 თვის გამოსაცდელი ვადით.

9. თბილისის საქალაქო სასამართლოს სისხლის სამართლის საქმეთა კოლეგიის 2023 წლის 29 ივნისის განჩინება საკასაციო წესით გაასაჩივრა მსჯავრდებულმა ო. ლ-მ, რომელმაც მოითხოვა გადანაცვების შეცვლა და „ამნისტიის შესახებ“ საქართველოს 2012 წლის 28 დეკემბრის კანონის საფუძველზე პრეზიდენტის შეწყალების აქტით დადგენილი მოსახდელი სასჯელისაგან სრულად გათავისუფლება.

სამოტივაციო ნაწილი:

1. საკასაციო სასამართლომ განიხილა საჩივარი, შეისწავლა საქმის მასალები, შეამოწმა საჩივრის საფუძვლიანობა და მიაჩნია, რომ საჩივარი არ უნდა დაკმაყოფილდეს, ხოლო გასაჩივრებული განჩინება უნდა დარჩეს უცვლელად, შემდეგ გარემოებათა გამო:

2. როგორც წარმოდგენილი საქმის მასალებით ირკვევა, საქართველოს პრეზიდენტის 2015 წლის 25 დეკემბრის განკარგულებით შეწყალებულ იქნა ო. ლ. – მსჯავრდებული საქართველოს უზენაესი სასამართლოს სისხლის სამართლის საქმეთა სასამართლო კოლეგიის 2001 წლის 23 აგვისტოს განჩინებით, საქართველოს უზენაესი სასამართლოს სისხლის სამართლის საქმეთა პალატის 2001 წლის 23 ოქტომბრის განჩინებით, თბილისის საქალაქო სასამართლოს სისხლის სამართლის საქმეთა კოლეგიის 2013 წლის 4 მარტის განჩინით საქართველოს სსკ-ის 109-ე მუხლის „ა“ ქვეპუნქტით, სსკ-ის 179-ე მუხლის მე-2 ნაწილის „ა“, „გ“ ქვეპუნქტებით,

სსკ-ის 236-ე მუხლის პირველი, მეორე ნაწილებით, სსკ-ის 378²-ე მუხლის 1-ლი ნაწილით და საპატიმრო სასჯელის შემდგომი მოხდისაგან გათავისუფლების თარიღად მიეთითა 2025 წლის 25 ივნისი, ხოლო თბილისის საქალაქო სასამართლოს სისხლის სამართლის საქმეთა კოლეგიის 2021 წლის 15 სექტემბრის განჩინებით მსჯავრდებული ო. ლ. გათავისუფლდა საპატიმრო სასჯელის შემდგომი მოხდისაგან ვადამდე პირობით და გამოსაცდელ ვადად დაუდგინდა – 5 წელი.

3. იმის მხედველობაში მიღებით, რომ ო. ლ-ს სასჯელის – უვადო თავისუფლების აღკვეთის – ვადის დასასრულს წარმოადგენს 2025 წლის 25 ივნისი, ხოლო 2015 წლის 25 დეკემბრიდან (ე.ი დროიდან, როდესაც განჭვრეტადი გახდა სასჯელის ფაქტობრივად მოხდის თარიღი) 2025 წლის 25 ივნისამდე მსჯავრდებულის მიერ მოსახდელი სასჯელი შეადგენს – 9 წელსა და 6 თვეს, საიდანაც თბილისის საქალაქო სასამართლოს სისხლის სამართლის საქმეთა კოლეგიის 2021 წლის 15 სექტემბრის პირობით ვადამდე ადრე გათავისუფლების გადაწყვეტილების გათვალისწინებით, 5 წელი, 8 თვე და 20 დღე ო. ლ-მ მოიხადა რეალურად, ხოლო დარჩენილი – 3 წელი, 9 თვე და 10 დღე, ჩათვალა პირობითად, 5 წლის გამოსაცდელი ვადით.

4. საკასაციო სასამართლო აღნიშნავს, რომ „ამნისტიის შესახებ“ საქართველოს 2012 წლის 28 დეკემბრის კანონის მე-16 მუხლის მიხედვით, ერთი მეოთხედით უნდა შეუმცირდეს დანიშნული სასჯელი პირს, რომელზედაც არ ვრცელდება ამ კანონის პირველი-მე-15 მუხლების მოქმედება, ხოლო ამავე კანონის მე-18 მუხლის თანახმად – ამ კანონით გათვალისწინებული სისხლისსამართლებრივი პასუხისმგებლობისა და სასჯელისაგან გათავისუფლება ან/და სასჯელის შემცირება ერთნაირად და პროპორციულად ვრცელდება თავისუფლების აღკვეთის სახით დანიშნულ რეალურ სასჯელზე, პირობით მსჯავრსა და გამოსაცდელ ვადაზე, როგორც ძირითად, ისე დამატებით სასჯელზე, გარდა ჯარიმისა და ქონების ჩამორთმევისა.

5. ამდენად, საკასაციო სასამართლო მიიჩნევს, რომ თბილისის საქალაქო სასამართლოს სისხლის სამართლის საქმეთა კოლეგიის 2023 წლის 29 ივნისის განჩინებით ო. ლ-ს მიმართ სწორად გავრცელდა „ამნისტიის შესახებ“ საქართველოს 2012 წლის 28 დეკემბრის კანონი და მას ერთნაირად და პროპორციულად შეუმცირდა თავისუფლების აღკვეთის სახით დანიშნული რეალური სასჯელი, პირობითი მსჯავრი და გამოსაცდელი ვადა და განესაზღვრა – 4 წლით, 3 თვითა და 15 დღით თავისუფლების აღკვეთა პენიტენციურ დაწესებულებაში მოსახდელად (რაც დღეის მდგომარეობით მოხდი-

ლი აქვს), 2 წელი და 10 თვე პირობითი მსჯავრი, 3 წლისა და 9 თვის გამოსაცდელი ვადით.

6. ყოველივე ზემოაღნიშნულიდან გამომდინარე, საკასაციო სასამართლოს მიაჩნია, რომ მსჯავრდებულ ო. ლ-ს საკასაციო საჩივრის მოთხოვნა არ უნდა დაკმაყოფილდეს, ხოლო გასაჩივრებული განჩინება უნდა დარჩეს უცვლელად.

სარეზოლუციო ნაწილი:

საკასაციო სასამართლომ იხელმძღვანელა „ამნისტიის შესახებ“ საქართველოს 2012 წლის 28 დეკემბრის კანონით და

და ა დ გ ი ნ ა:

1. მსჯავრდებულ ო. ლ-ს საკასაციო საჩივარი არ დაკმაყოფილდეს;
2. თბილისის საქალაქო სასამართლოს სისხლის სამართლის საქმეთა კოლეგიის 2023 წლის 29 ივნისის განჩინება დარჩეს უცვლელად;
3. განჩინება საბოლოოა და არ საჩივრდება.

კერძო ნაწილი

1. დანაშაული ადამიანის წინააღმდეგ

**განზრახ მკვლელობა, ჩადენილი ჯგუფურად,
ეროვნული შეუწყნარებლობის გამო**

**განჩინება
საქართველოს სახელმწიფო**

საკასაციო საჩივრის დასაშვებობის შემოწმების შესახებ

№259აპ-23

21 სექტემბერი, 2023 წ., ქ. თბილისი

**საქართველოს უზენაესი სასამართლოს სისხლის სამართლის
საქმეთა პალატამ შემდეგი შემადგენლობით:**
**ლ. ფაფიაშვილი (თავმჯდომარე),
მ. გაბინაშვილი,
მ. ვასაძე**

ზეპირი მოსმენის გარეშე შეამოწმა თბილისის სააპელაციო სა-
სამართლოს 2023 წლის 16 თებერვლის განაჩენზე თბილისის პრო-
კურატურის საპროკურორო სამმართველოს პროკურორ ლევან
ვეფხვაძის, ასევე მსჯავრდებულ ა. კ-ს ინტერესების დამცველი
ადვოკატის – ზ. ბ-სა და მსჯავრდებულ გ. ს-ს ინტერესების დამ-
ცველი ადვოკატის – მ. ს-ას საკასაციო საჩივრების დასაშვებობის
საკითხი და

გამოარკვია:

1. პირის ბრალდების შესახებ დადგენილებებით:

1.1. ა. კ-ს, – დაბადებულს 1.. წელს, – ბრალად ედებოდა გან-
ზრახ მკვლელობა დამამძიმებელ გარემოებებში, ჩადენილი ჯგუ-
ფურად, ეროვნული შეუწყნარებლობის გამო, დანაშაული, გათვა-
ლისწინებული საქართველოს სისხლის სამართლის კოდექსის (შემ-
დეგში – საქართველოს სსკ-ის) 109-ე მუხლის მე-2 ნაწილის „დ“ და
„ე“ ქვეპუნქტებით;

1.2. გ. ს-ს, – დაბადებულს 1... წელს, – ბრალად ედებოდა გან-
ზრახ მკვლელობა დამამძიმებელ გარემოებებში, ჩადენილი ჯგუ-
ფურად, ეროვნული შეუწყნარებლობის გამო, დანაშაული, გათვა-
ლისწინებული საქართველოს სსკ-ის 109-ე მუხლის მე-2 ნაწილის
„დ“ და „ე“ ქვეპუნქტებით.

2. პირის ბრალდების შესახებ დადგენილებით ა. კ-სა და გ. ს-

ს მიერ ჩადენილი ქმედებები გამოიხატა შემდეგში: 2018 წლის 30 სექტემბერს, დაახლოებით 04:00 საათზე, თ-სი, ...ს ქ. №...-ის მიმდებარე ტერიტორიაზე ა. კ-მ და გ. ს-მ ვ. ს-თან შელაპარაკებისას გაიგეს, რომ იგი იყო ეროვნებით ე-ი, ეროვნული და ეთნიკური უმცირესობების წევრთა უფლებების დამცველი. აღნიშნულმა, ა. კ. და გ. ს. ძლიერ გააღიზიანა, რის გამოც ეროვნულ ნიადაგზე წარმოქმნილი სიძულვილის მოტივით, განზრახ მოკვლის მიზნით, ა. კ-მა ხელთნაქონი დანით ვ. ს-ს დაუწყო სხეულის სხვადასხვა არეში ჭრილობების მიყენება. ვ. ს-ი შეეცადა გასცლოდა და თავი დაეღწია მისგან, რაც ვერ მოახერხა, ვინაიდან გ. ს-ე მივარდა ზურგის მხრიდან, დაიჭირა – არ მისცა საშუალება გასცლოდა ა. კ-ს და განზრახ მოკვლის მიზნით, იმ დროს, როდესაც ა. კ-ი აგრძელებდა ვ. ს-სთვის სხეულის სხვადასხვა არეში დანით ჭრილობების მიყენებას, გ. ს-მაც გამეტებით დაუწყო ცემა ხელზე წამოცმული „კასტეტი“. აღნიშნულის გამო ვ. ს-ი წაიქცა, ხოლო ა. კ-ი და გ. ს-ე შემთხვევის ადგილიდან მიიმალნენ. მიღებული დაზიანებების შედეგად ვ. ს-ი იმავე დღეს, საავადმყოფოში მიყვანამდე გარდაიცვალა.

3. თბილისის საქალაქო სასამართლოს 2019 წლის 27 ივნისის განაჩენით გ. ს-სა და ა. კ-ს წარდგენილი ბრალდებიდან ამოერიცხა საქართველოს სსკ-ის 109-ე მუხლის მე-2 ნაწილის „დ“ ქვეპუნქტი;

3.1. გ. ს-ე ცნობილ იქნა დამნაშავედ საქართველოს სსკ-ის 109-ე მუხლის მე-2 ნაწილის „ე“ ქვეპუნქტით და სასჯელის სახედ და ზომად განესაზღვრა – თავისუფლების აღკვეთა 15 წლით;

3.1.1. გ. ს-ს სასჯელის მოხდის ვადაში ჩაეთვალა პატიმრობაში ყოფნის დრო და სასჯელის მოხდა დაენყო 2018 წლის 30 სექტემბრიდან;

3.2. ა. კ-ი ცნობილ იქნა დამნაშავედ საქართველოს სსკ-ის 109-ე მუხლის მე-2 ნაწილის „ე“ ქვეპუნქტით და სასჯელის სახედ და ზომად განესაზღვრა – თავისუფლების აღკვეთა 15 წლით;

3.2.1. ა. კ-ს სასჯელის მოხდის ვადაში ჩაეთვალა პატიმრობაში ყოფნის დრო და სასჯელის მოხდა დაენყო 2018 წლის 30 სექტემბრიდან.

4. სასამართლომ დაადგინა, რომ 2018 წლის 30 სექტემბერს, დაახლოებით 04:30 საათზე, თ-სი, ა.დ-ს ქ. №...-ის მიმდებარე ტერიტორიაზე, ურთიერთშელაპარაკებისას, ა. კ-მა ვ. ს-ს, განზრახ მოკვლის მიზნით, ხელთარსებული დანით დაუწყო სხეულის სხვადასხვა არეში ჭრილობების მიყენება, რა დროსაც ვ. ს-ი შეეცადა მისგან თავის დაღწევას, რაც ვერ მოახერხა, რადგან ზურგის მხრიდან მივარდა გ. ს-ე, რომელმაც დაიჭირა იგი და, განზრახ მოკვლის მიზნით, არ მისცა საშუალება, გასცლოდა მას. ა. კ-ი აგრძელებდა ვ. ს-

სთვის სხეულის სხვადასხვა არეში დანით ჭრილობების მიყენებას, პარალელურად, გ. ს-მ დაუწყო ცემა ხელზე წამოცმული „კასტე-ტი“. მიყენებული ჭრილობების გამო, ვ. ს-ი დაეცა, ხოლო ა. კ-ი და გ. ს-ე შემთხვევის ადგილიდან მიიმალნენ. მიღებული დაზიანებების შედეგად, ვ. ს-ი იმავე დღეს საავადმყოფოში მიყვანამდე გარდაიცვალა.

5. აღნიშნული განაჩენი სააპელაციო წესით გაასაჩივრეს დაცვისა და ბრალდების მხარეებმა.

5.1. თბილისის პროკურატურის შსს ორგანოებში გამოძიების საპროცესო ხელმძღვანელობის განყოფილების პროკურორმა მიხეილ ჩხეიძემ მოითხოვა გასაჩივრებულ განაჩენში ცვლილების შეტანა – ა. კ-სა და გ. ს-ს დამნაშავედ ცნობა საქართველოს სსკ-ის 109-ე მუხლის მე-2 ნაწილის „დ“ და „ე“ ქვეპუნქტებით და სანქციის ფარგლებში მაქსიმალურ ზღვართან მიახლოებული სასჯელის შეფარდება.

5.2. მსჯავრდებულმა გ. ს-მ და მისმა ადვოკატებმა – მ. ს-მ და ა. შ-მა სააპელაციო საჩივრით მოითხოვეს გ. ს-ს გამართლება საქართველოს სსკ-ის 109-ე მუხლის მე-2 ნაწილის „დ“ და „ე“ ქვეპუნქტებით წარდგენილ ბრალდებაში, მისი ქმედებისთვის სწორი სამართლებრივი კვალიფიკაციის მიცემა და სამართლიანი სასჯელის განსაზღვრა;

5.3. მსჯავრდებულ ა. კ-ს ადვოკატმა – ზ. ბ-მა სააპელაციო საჩივრით მოითხოვა ა. კ-ს საქართველოს სსკ-ის 109-ე მუხლის მე-2 ნაწილის „დ“ და „ე“ ქვეპუნქტებით წარდგენილ ბრალდებაში გამართლება; საქართველოს კანონმდებლობისა და საქმეში არსებული მტკიცებულებების საფუძველზე მისი ქმედების სწორი კვალიფიკაცია და მის მიმართ სამართლიანი განაჩენის გამოტანა.

6. პროკურორის სააპელაციო საჩივარზე შესაგებელი წარმოდგინა მსჯავრდებულ ა. კ-ს ადვოკატმა ზ. ბ-მა, რომელმაც მოითხოვა, რომ არ დაკმაყოფილდეს ბრალდების მხარის სააპელაციო საჩივარი.

7. თბილისის სააპელაციო სასამართლოს 2023 წლის 16 თებერვლის განაჩენით თბილისის საქალაქო სასამართლოს 2019 წლის 27 ივნისის განაჩენი ა. კ-სა და გ. ს-ს მიმართ დარჩა უცვლელად.

8. აღნიშნული განაჩენი საკასაციო წესით გაასაჩივრეს დაცვისა და ბრალდების მხარეებმა, კერძოდ:

8.1. თბილისის პროკურატურის საპროკურორო სამმართველოს პროკურორი ლევან ვეფხვაძე ითხოვს ა. კ-სა და გ. ს-ს თავდაპირველი კვალიფიკაციით – საქართველოს სსკ-ის 109-ე მუხლის მე-2 ნაწილის „დ“ და „ე“ ქვეპუნქტებით დამნაშავედ ცნობასა და სანქციის ფარგლებში, მაქსიმალურ ზღვართან მიახლოებული, სასჯე-

ლის შეფარდებას;

8.2. მსჯავრდებულ ა. კ-ს ადვოკატი ზ. ბ-ი ითხოვს ა. კ-ს უდანაშაულოდ ცნობას; საქართველოს კანონმდებლობისა და საქმეში არსებული მტკიცებულებების საფუძველზე მისი ქმედების სწორ კვალიფიკაციას და სამართლიანი განაჩენის გამოტანას.

8.3. მსჯავრდებულ გ. ს-ს ადვოკატი მ. ს-ა ითხოვს გ. ს-ს უდანაშაულოდ ცნობას.

9. პროკურორის საკასაციო საჩივარზე შესაგებელი წარმოდგინა მსჯავრდებულ ა. კ-ს ადვოკატმა ზ. ბ-მა, რომელმაც მოითხოვა ბრალდების მხარის საკასაციო საჩივრის დაუშვებლად ცნობა და მის მიერ წარმოდგენილი საჩივრის დაკმაყოფილება.

10. სასამართლო ითვალისწინებს „ნორმატიული აქტების შესახებ“ საქართველოს კანონის მე-7¹ მუხლსა და საქართველოს სისხლის სამართლის საპროცესო კოდექსის (შემდეგში – საქართველოს სსსკ-ის) 273-ე მუხლს; ასევე – ზედა ინსტანციის სასამართლოების უფლებას, დაეთანხმონ ქვედა ინსტანციის სასამართლოს დასაბუთებას, საფუძვლების გამეორების გარეშე (იხ., *Hirvisaari v. Finland*, no. 49684/99, §30, ECtHR, 25/12/2001); იმ გარემოებას, რომ დასაბუთებული გადაწყვეტილების ვალდებულება არ მოითხოვს მხარეების მიერ მითითებულ ყველა არგუმენტზე დეტალური პასუხის გაცემას (იხ. *Fomin v. Moldova*, no. 36755/06, § 31, ECtHR, 11/11/2011) და ქვედა ინსტანციის სასამართლოს მსჯელობის გაზიარება არ არღვევს დასაბუთებული გადაწყვეტილების უფლებას (იხ., *Gorou v. Greece (No.2)* no. 12686/03, §37, §41, ECtHR, 20/03/2009).

11. სასამართლო ასევე ითვალისწინებს, რომ საქართველოს სსსკ-ის 306-ე მუხლის მე-4 ნაწილის თანახმად, საკასაციო საჩივარი განიხილება საჩივრისა და მისი შესაგებლის ფარგლებში. მოცემულ შემთხვევაში ბრალდების მხარე ითხოვს მსჯავრდებულების დამნაშავედ ცნობას თავდაპირველი – ბრალად წარდგენილი – კვალიფიკაციით, ხოლო დაცვის მხარე მსჯავრდებულების უდანაშაულოდ ცნობას.

12. საკასაციო სასამართლო იზიარებს თბილისის სააპელაციო სასამართლოს მოტივაციას ა. კ-სა და გ. ს-ს მსჯავრდებისა და სასჯელის ნაწილში და ითვალისწინებს სისხლის სამართლის საქმეში წარმოდგენილ მტკიცებულებებს (მოწმეთა, მათ შორის, თვითმხილველი მოწმეების – ნ. შ-ს, ი. ბ-ს, ო. გ-სა და ზ. მ-ს ჩვენებებს, ფოტოსურათებით ამოცნობის ოქმებს, ვიდეორჩანანერებს, სამედიცინო, ბიოლოგიური (გენეტიკური, სეროლოგიური), ნივთიერებათა, მასალათა, ნაკეთობათა და მცენარეთა, ასევე სამედიცინო, ქიმიურ-ტრასოლოგიური, ჰისტოლოგიური ექსპერტიზის დასკვნებს), რომლებიც გონივრულ ეჭვს მიღმა ადასტურებენ ა. კ-სა და გ. ს-ს

მიერ საქართველოს სსკ-ის 109-ე მუხლის მე-2 ნაწილის „ე“ ქვეპუნქტით გათვალისწინებული დანაშაულის ჩადენას.

13. საკასაციო სასამართლო ითვალისწინებს, რომ სააპელაციო სასამართლომ მსჯავრდებულის მიერ საკასაციო საჩივარში მითითებული გარემოებები და შესაბამისი მტკიცებულებები სამართლებრივად სწორად შეაფასა.

14. დაცვის მხარის პოზიციასთან დაკავშირებით, რომ თვითმხილველი მოწმეების ჩვენება არ უნდა იქნეს გაზიარებული და მათ მიერ მოწოდებული ინფორმაცია არის მოგონილი, საკასაციო სასამართლო იზიარებს სააპელაციო სასამართლოს მოტივაციას, რომ მართალია, უშუალოდ შემთხვევის ადგილზე განვითარებული მოვლენები სიბნელის გამო არ ჩანს ვიდეოჩანაწერში, თუმცა თვითმხილველ მოწმეთა თანმიმდევრული და ერთმანეთთან შესაბამისობაში მყოფი ჩვენებებით დგინდება, რომ უშუალოდ შემთხვევამდე (მკვლელობამდე) ერთმანეთთან საუბრობდნენ, ერთი მხრივ, ო. გ-ი და ნ. შ-ა, ხოლო, მეორე მხრივ, ვ. ს-ი ელაპარაკებოდა გ. ს-სა და ა. კ-ს, რა დროსაც ვ. ს-ი მიტრიალდა ნ. შ-სკენ, ჰკითხა ვინაობა და ურჩია დამშვიდებულიყო. ნ. შ-ს ჩვენების თანახმად, ვ. ს-მა მას მიმართა: „შენ რა მაგარი ბიჭი ხარ“ და თან დასცინა (გააჯავრა) – „რა მაგრად მოძრაობ“. ვ. ს-ს მიმართვა ნ. შ-მ აღიქვა აგდებულ და მოკიდებულებად და გაღიზიანდა. ო. გ-ს ჩვენებით, საუბარში სწორედ ამ დროს ჩაერთო გ. ს-ე და ნ. შ-ს მიმართა: „ნახე, ბიჭო, დაგციინის კიდეც“. სწორედ აღნიშნულის შემდეგ გადავიდა ნ. შ-სა ფიზიკურ დაპირისპირებაზე და ვ. ს-ს სახეში დაარტყა მუშტი, რის შედეგადაც ვ. ს-ი წაბორძიკდა. ნ. შ-სა კვლავ ცდილობდა ვ. ს-სთვის დარტყმას, თუმცა ზ. მ-მ უკნიდან დაქაჩა და წონასწორობის დაკარგვის გამო (თვითონვე) დაეცა. ამ დროს ვ. ს-ს უკვე ა. კ-ი მივარდა და დაარტყა დანა. იმავდროულად, გ. ს-მ, რომლის შეკავებას ცდილობდნენ ი. ბ-ე და ო. გ-ი, მოახერხა მათგან თავის დაღწევა, მივიდა ვ. ს-სთან უკანა მხრიდან, შებოჭა და „კასტეტიანი“ ხელი დაარტყა თავსა და სხეულზე და თან ა. კ-ს მიმართა: „მოკალი, ამის ე-ი დედა“. ა. კ-სი აგრძელებდა დანით ჭრილობების მიყენებას.

14.1. ამდენად, ა. კ-ს მიერ ვ. ს-ს მიმართ მუცლისა და გულმკერდის არეში დანის არაერთჯერადი მოქნევა და დარტყმა დაადასტურეს მოწმეებმა – ო. გ-მა, ი. ბ-მ, ზ. მ-მ და ნ. შ-მ. მათივე განმარტებით ი. ბ-ე და ო. გ-ი ცდილობდნენ გ. ს-ს შეკავებას, რათა ისიც არ ჩართულიყო ჩხუბში, მაგრამ იგი მათ დაუსხლტა, უკნიდან მივარდა და გააკავა ვ. ს-ი, რომელიც უკან-უკან დახევით ცდილობდა თავი დაეღწია ა. კ-სთვის, იმავდროულად, გ. ს-მაც დაარტყა ვ. ს-ს ხელზე გაკეთებული „კასტეტი“. შესაბამისად, მას ვ. ს-ი შებოჭილი ჰყავდა და დაზიანებებს აყენებდა ა. კ-ს მიერ დანით დაზიანებე-

ბის პარალელურად.

15. საკასაციო სასამართლო ვერ გაიზიარებს დაცვის მხარის პოზიციას შემთხვევის თვითმხილველი მოწმეების ჩვენების არგაზიარების შესახებ, იმაზე მითითებით, რომ ისინი არიან ა. კ-სა და გ. ს-ს მსჯავრდებით (საქმეზე გამამტყუნებელი განაჩენის დადგენით) დაინტერესებული პირები (კერძოდ, მათი ნაწილი არის გარდაცვლილის მეგობარი, რომლებიც მომხდარის გამო მორალურ პასუხისმგებლობას გრძნობენ, ვინაიდან კონფლიქტი მათი პროვოცირებული იყო, ხოლო ნ. შ-სა, როგორც პოტენციური ბრალდებული, მამხილებელი ჩვენების სანაცვლოდ, პასუხისმგებლობისაგან გაითავისუფლებდა თავს), რომლებმაც გ. ს-ე ჩხუბში მონაწილეობასა და ვ. ს-სთვის კასტეტი დარტყმების მიყენებაში ამხილეს შემთხვევიდან მხოლოდ რამდენიმე თვის შემდეგ, რის გამოც მათი ჩვენებები არ არის დამაჯერებელი.

15.1. საკასაციო სასამართლო ითვალისწინებს, რომ სისხლის სამართლის საქმის მასალებით არ დგინდება მოწმეების მსჯავრდებულთა (ერთად ან ცალ-ცალკე) მიმართ მიკერძოებული დამოკიდებულება და იზიარებს სააპელაციო სასამართლოს მოტივაციას, რომ სასამართლოში დაცვის მხარეს მიეცა საშუალება, დასახელებული მოწმეები დაეკითხა, როგორც საქმის ფაქტობრივ გარემოებებთან, ასევე მათზე შესაძლო განხორციელებულ ზეწოლასთან დაკავშირებით; მოწმეებმა კატეგორიულად გამორიცხეს მათზე რაიმე ფორმით ზემოქმედება და მიუთითეს, რომ მათი ჩვენებები სიმართლეს შეესაბამება; სს საქმეში არ არის წარმოდგენილი რაიმე მტკიცებულება, რომ მოწმეები უთითებდნენ/ასაჩივრებდნენ მათ მიმართ ზეწოლის განხორციელებას.

15.2. სასამართლო ასევე ითვალისწინებს, რომ საქართველოს სსსკ-ის მე-3 მუხლის 24-ე ნაწილის თანახმად, მოწმის ჩვენება არის მოწმის მიერ სასამართლოში მიცემული ინფორმაცია (იხ.: მაგ.: საქართველოს უზენაესი სასამართლოს 2020 წლის 10 ნოემბრის №545აპ.-20 განჩინება, საქართველოს უზენაესი სასამართლოს 2021 წლის 20 ივლისის №232აპ.-21 განჩინება). მოცემულ შემთხვევაში დაცვის მხარეს ჰქონდა, როგორც საკუთარი მტკიცებულებების წარმოდგენის, ასევე – არსებით სასამართლო სხდომაზე ბრალდების მხარის მტკიცებულებების გამოკვლევისა და შეჯიბრებითობის პრინციპის დაცვით თითოეული მოწმისათვის სასურველი კითხვების დასმის, მოწმეთა მიერ გამოძიების ეტაპზე მიწოდებული ინფორმაციის (მათ შორის, აღნიშნული ინფორმაციის უტყუარობის, რელევანტურობის თუ კანონიერების, მოწმის სანდოობის შემოწმების/შედავების) გამოკვლევის შესაძლებლობა.

16. კასატორი დაცვის მხარის მტკიცებით არც ა. კ-ს და არც გ. ს-

ს არ ჰქონია ვ. ს-ს მოკვლის განზრახვა და მათ დანაშაული არ ჩაუდენიათ ჯგუფურად, კერძოდ:

16.1. ა. კ-ს ინტერესების დამცველი ადვოკატი – ზ. ბ-ი უთითებს, რომ ა. კ-ი არც კონფლიქტის მაპროვოცირებელი და არც ვინმეს მოკვლის განზრახვით მოქმედი პირია; ვ. ს-ს სიკვდილი გამოიწვია სხვადასხვა ხერხით და განზრახვით მიყენებულმა ჭრილობებმა (მათ შორს, გამოძიებით დაუდგენელი პირების და გზით მიყენებულმა ჭრილობებმა); მისი მხრიდან დანის გამოყენება იყო იმნუთიერი, ინსტინქტური და თავდაცვითი; საქმეში არ არსებობს მტკიცებულებები, რომლებიც უტყუარად დაადასტურებს დანაშაულის ჯგუფურად ჩადენას; ა. კ-სა და გ. ს-ს შორის არ ყოფილა არც წინასწარი შეთანხმება დანაშაულის ობიექტური შემადგენლობის დაწყების მომენტამდე და არც ა. კ-ის მიერ ქმედების განხორციელების მომენტში; ა. კ-ი ვ. ს-სთან უშუალო კონტაქტში მას შემდეგ შევიდა, რაც დაინახა, რომ მის მეგობარ ნ. შ-სას ცემდნენ, ხოლო ამ მომენტში გ. ს-ე, ა. კ-საგან დამოუკიდებლად, მოშორებით მყოფ პირთან იყო კონტაქტში, შესაბამისად, გამორიცხულია დანაშაულის ჯგუფურად ჩადენა; ვიდეოჩანაწერებში არ ფიქსირდება მსჯავრდებულების ჯგუფური მოქმედება; ჩხუბის დროს ა. კ-ი მოქმედებდა გ. ს-საგან დამოუკიდებლად, მათ არა თუ დანაშაულის ჩადენის ერთიანი განზრახვა, არამედ მათ ქმედებებს ურთიერთშეთანხმებული ხასიათიც, კი არ ჰქონიათ;

16.1.1 მსჯავრდებულ გ. ს-ს ადვოკატ მ. ს-ს მტკიცებით საქმეში არ არსებობს მტკიცებულება, რომელიც გ. ს-ს მხრიდან განზრახ მკვლელობის არსებობაზე მიანიშნებდა; დაინტერესებული მოწმეთა ჩვენებების გარდა მსჯავრდებულის მიერ რაიმე დანაშაულის ჩადენა არ დასტურდება არც ვიდეოჩანაწერით. შესაბამისად, თუკი გ. ს-ს არ ჰქონდა მკვლელობის განზრახვა, იგი ვერც ჯგუფურად ჩაიდენდა განზრახ მკვლელობას; სააპელაციო სასამართლოში ა. კ-მა განაცხადა, რომ გ. ს-ე ვ. ს-ს მკვლელობასთან არაფერ შუაშია და აღნიშნული მკვლელობა მხოლოდ მან ჩაიდინა სხვა პირის დახმარების გარეშე. გ. ს-სათვის უცნობი იყო, რომ ა. კ-ს ქმედებამ ვ. ს-ს გარდაცვალება გამოიწვია, აღნიშნული პოლიციელეზისაგან შეიტყო;

16.2. საკასაციო სასამართლო, კვლავაც აღნიშნავს, რომ საქართველოს სსკ-ის 27-ე მუხლის პირველი ნაწილის თანახმად: „დანაშაული ჯგუფის მიერაა ჩადენილი, თუ მის განხორციელებაში წინასწარ შეუთანხმებლად ერთობლივად მონაწილეობდა ორი ან მეტი ამსრულებელი“. თუმცა სავალდებულო არ არის მათ შორის წინასწარი შეთანხმების არსებობა. თანამსრულებლობა ნიშნავს ორი ან მეტი ბრალუნარიანი პირის მიერ ქმედების ობიექტური შემად-

გენლობის მთლიანად ან ნაწილობრივ ერთობლივად და უშუალოდ განხორციელებას.

16.3. მოცემულ შემთხვევაში, მოწმეთა ჩვენებების გათვალისწინებით საკასაციო სასამართლო ვერ გაიზიარებს დაცვის მხარის პოზიციას, რომ ა. კ-ი ვ. ს-სთან უშუალო კონტაქტში მას შემდეგ შევიდა, რაც დაინახა, რომ მის მეგობარ ნ. შ-ს ცემდნენ, ხოლო ამ მომენტში გ. ს-ე ა. კ-საგან დამოუკიდებლად, მოშორებით მყოფ პირთან იყო კონტაქტში, შესაბამისად, გამორიცხულია მათი მხრიდან დანაშაულის ჯგუფურად ჩადენა.

16.3.1. საკასაციო სასამართლო ითვალისწინებს, რომ მოწმეთა ჩვენებებითა და საქმის მასალებით უტყუარად დასტურდება, რომ მსჯავრდებულები გარდაცვლილ ვ. ს-ს არ იცნობდნენ და შემთხვევის დღეს პირველად ნახეს. ვ. ს-ს თანმხლებმა ი. ბ-მ მისთვის უცნობ გ. ს-სთან წამოიწყო საუბარი, რომელშიც ჩაერთო ჯერ ო. გ-ი, შემდეგ კი – ნ. შ-სა. საუბარი გადაიზარდა ვ. ს-სა და ნ. შ-ს შორის ფიზიკურ დაპირისპირებაში, რომელშიც მყისიერად ჩაერთნენ ნ. შ-ს მეგობრები ა. კ-ი და გ. ს-ე, კერძოდ, ა. კ-ს მიერ დანიტ ჭრილობების მიყენების მომენტში გ. ს-მ შებოჭა ვ. ს-სი, რომელიც უკან-უკან დახევით ცდილობდა თავის დაღწევას და იმავდროულად, ა. კ-ს მიერ დანის დარტყმის პარალელურად, ხელზე გაკეთებული „კასტეტი“ მიაყენა დაზიანებები. სამედიცინო ექსპერტიზის დასკვნით დადგენილია, რომ ვ. ს-სის სიკვდილის მიზეზია გულმკერდისა და მუცლის ღრუში შემაჯავალი ნაკვეთ-ნაჩხვლეტი ჭრილობების შედეგად გულის, ფილტვის და ღვიძლის დაზიანებით გამოწვეული შინაგანი და გარეგანი სისხლდენით განვითარებული მწვავე სისხლნაკლებობა. მიყენებულ ჭრილობათაგან ოთხი არის სიცოცხლისათვის საშიფათო მძიმე ხარისხის და უშუალო მიზეზობრივ კავშირშია ვ. ს-ს სიკვდილთან.

16.4. სასამართლო ითვალისწინებს საქართველოს სსკ-ის მე-9 და 27-ე მუხლების დანაწესებს, ასევე მოწმეების – ო. გ-ს, ი. ბ-ს, ზ. მ-მის და ნ. შ-ს ჩვენებებს (დაადასტურეს ა. კ-ს მიერ ვ. ს-ს მიმართ მუცლისა და გულმკერდის არეში დანის არაერთჯერადი მოქნევა და დარტყმა; გ. ს-ს მიერ ვ. ს-ს შეკავება და ა. კ-ს მიერ დანის დარტყმის პარალელურად „კასტეტიანი“ ხელის ვ. ს-სათვის დარტყმა) და იზიარებს სააპელაციო სასამართლოს მოტივაციას, რომ გამოკვლეული მტკიცებულებები, გ. ს-სა და ა. კ-ს ქცევა და აქტიური ურთიერთშეთანხმებული მოქმედებები დინამიკაში მიუთითებს მათ ჯგუფურ მოქმედებაზე.

17. გ. ს-სის ადვოკატი მ. ს-ა მსჯავრდებულის გამართლებას ითხოვს ასევე იმაზე მითითებით, რომ ვ. ს-ს სხეულზე არსებული მრავლობითი ჭრილობების გათვალისწინებით (მათ შორის – სხეულის

უკანა მხარეს) გ. ს-ს ტანსაცმელზე აუცილებლად დარჩებოდა გარდაცვლილის სისხლის კვალი, თუმცა აღნიშნული ექსპერტიზის დასკვნით გამოირიცხა, გარდა ამისა ბიოლოგიური ექსპერტიზის დასკვნით დადასტურდა გ. ს-ს ჩვენების ის ნაწილი, რომ იგი ი. ბ-ს ეჩხუბებოდა კონფლიქტში მონაწილე პირებისაგან რამდენიმე მეტრის დაშორებით – კონფლიქტში მონაწილე ყველა სხვა პირისაგან განსხვავებით ი. ბ-ის ტანსაცმელზე, გ. ს-ს მსგავსად არ აღმოჩნდა ვ. ს-ს სისხლის კვალი;

17.1. საკასაციო სასამართლო ითვალისწინებს სსიპ ლევან სამხარაულის სახელობის სასამართლო ექსპერტიზის ეროვნული ბიუროს 2019 წლის 22 მარტის ბიოლოგიური (გენეტიკური, სეროლოგიური) ექსპერტიზის დასკვნას, რომლის თანახმად, მართალია, ი. ბ-ს მარჯვენა და მარცხენა ხელიდან აღებულ ანაწმენდზე არსებული მოყვითალო-მონაცრისფრო ლაქები, ასევე გ. ს-ს მარჯვენა და მარცხენა ხელიდან აღებულ ანაწმენდზე არსებული მოყვითალო-მონაცრისფრო ლაქები სისხლს არ შეიცავს, თუმცა იმავე დასკვნის თანახმად, მათ შორის, ი. ბ-ს მაისურზე (ოზ. №..) არსებული მონათალო-მოყავისფრო ლაქები წარმოადგენს ადამიანის სისხლს; ოზ. №..-ის შერეული გენეტიკური პროფილის ერთი წილი ი. ბ-ს, ხოლო მეორე წილი ვ. ს-ს გენეტიკური პროფილის იდენტურია.

17.2. საკასაციო სასამართლო კვლავაც აღნიშნავს, რომ მსჯავრდებულის გენეტიკური პროფილის/ბიოლოგიური კვალის არარსებობა შემთხვევის ადგილზე ან დანაშაულის საგანზე *a priori* არ ნიშნავს ამ პირის უდანაშაულობას, რაც უკავშირდება კვალწარმოქმნის პროცესის თავისებურებას ((მაგალითად, კონტაქტის ხასიათი, ხანგრძლივობა და ა.შ.) იხ. მაგალითად, საქართველოს უზენაესი სასამართლოს 2020 წლის 27 ივლისის განჩინება NN190აპ-20). საკასაციო სასამართლო იმავდროულად იზიარებს სააპელაციო სასამართლოს მოტივაციას, რომ მიუხედავად იმისა, რომ მოწმეთა ჩვენებების თანახმად, გ. ს-ე უკნიდან ედგა ვ. ს-ს და ამ უკანასკნელს დაზიანებები აღენიშნება, მათ შორის, სხეულის უკანა მხარეს – მოწმეთა ჩვენებებით შეუძლებელია იმის დადგენა თუ რა თანმიმდევრობით მიაყენა მსჯავრდებულმა გარდაცვლილს კონკრეტული დაზიანებები, თუმცა მოწმეებმა კატეგორიულად მიუთითეს, რომ გ. ს-მ ვ. ს-ი შებოჭა ა. კ-ს მიერ გულმკერდის არემი დარტყმების განხორციელებისთანავე, როცა ვ. ს-ი უკან დახევით ცდილობდა თავის დაღწევას და, შესაბამისად მის მიმართ იდგა სახით. თვითმხილველი მოწმეების ჩვენებები გ. ს-ს მიერ „კასტიტია-ნი“ ხელის დარტყმის თაობაზე სრულ შესაბამისობაშია სამედიცინო ექსპერტიზის დასკვნასთან, რომლის თანახმად ვ. ს-ს სხეულზე – თავის, კისრის, გულმკერდის და მარჯვენა იდაყვის სახსრის

მიდამოებში აღინიშნება სისხლნაჟღენთები და ნაჭდევეები, რომლებიც განვითარებულია რაიმე მკვრივი-ბლაგვი საგნის (საგნების) მოქმედების შედეგად.

18. დაცვის მხარის მტკიცებასთან დაკავშირებით, რომ ბრალდების მხარემ დანიშნა მხოლოდ მისთვის საინტერესო ექსპერტიზები; გამოძიებისას განზრახ არ იქნა მოპოვებული ცალკეული ნიმუშები საექსპერტო კვლევისათვის, გამომძიებლებმა არ გამოკითხეს შემთხვევის ადგილზე მდგარი ავტომანქანის მძღოლები, იმასთან დაკავშირებით, შემთხვევის დროს ხომ არ იყო მათი ავტომანქანები აღჭურვილი ვიდეო რეგისტრატორებით ან სხვა სახის სამეთვალყურეო სისტემით; ბრალდების მხარემ არ წარმოადგინა ტრასოლოგიური ექსპერტიზის დასკვნა; ბრალდების მხარემ მოხსნა ყველა ის მონმე, რომელიც შემთხვევის ადგილთან ცხოვრობდა ანდა ჰქონდა სხვაგვარი მჭიდრო შემხებლობა შემთხვევის ადგილთან; სასამართლომ არ გაითვალისწინა, რომ ბრალდების მხარემ სასამართლო პროცესზე დასაკითხად მონმეთა მხოლოდ 30% წარმოადგინა, საკასაციო სასამართლო ითვალისწინებს, ერთი მხრივ, საქართველოს სსსკ-ი 38-ე მუხლის დანაწესს, ხოლო, მეორე მხრივ, იმ გარემოებას, რომ შეჯიბრებით სამართალწარმოებაში (იხ. საქართველოს სსსკ-ის მე-9 მუხლი) მტკიცებულებათა მოპოვება და წარდგენა მხარეების კომპეტენციაა (საქართველოს სსსკ-ის 25-ე მუხლი), მხარე თავად განსაზღვრავს იმ მტკიცებულებათა წრეს, რომელთა წარდგენაც სასამართლოში საკუთარი პოზიციის დასაბამებლად მიაჩნია საჭიროდ (საქართველოს სსსკ-ის 83-ე მუხლი); საქართველოს სსსკ-ის 144-ე მუხლს და იმ გარემოებას, რომ მოცემულ შემთხვევაში სისხლის სამართლის საქმის მასალებით არ დგინდება და კასატორიც არ უთითებს, რომ დაცვის მხარეს არ მიეცა საკასაციო საჩივარში მითითებული ექსპერტიზისა თუ სხვა საპროცესო/საგამოძიებო მოქმედების საკუთარი ინიციატივით ჩატარების შესაძლებლობა (იხ. უზენაესი სასამართლოს 2021 წლის 8 იანვრის №951აპ-20 განჩინება; 2021 წლის 4 იანვრის №925აპ-20 განჩინება; 2020 წლის 17 ივლისის №30აპ-20 განჩინება; 2021 წლის 9 ივლისის განაჩენი №669აპ-20, II-56). ასევე არ დასტურდება, რომ დაცვის მხარეს შეეზღუდა/არ მიეცა კონკრეტული პირების გამოკითხვა/დაკითხვის შესაძლებლობა.

19. საკასაციო სასამართლო ასევე ვერ გაიზიარებს დაცვის მხარის მტკიცებას, რომ განსახილველი საქმის მიმართ მაღალმა საზოგადოებრივმა ინტერესმა ზედმეტად მძიმე გავლენა იქონია საქმის შედეგზე – კერძოდ, ცალკეულმა ჯგუფებმა მიზნად დაისახეს განსახილველი საქმის ე.წ. ნეოფაშისტური მოძრაობის ჭრილში წარმოდგენა და გაუგებრობაზე დამყარებული კამათის მოტივი რასის-

ტულ მოტივად გარდასახეს, ხოლო სასამართლო ვერ გათავისუფლდა მცდარი გავლენისაგან და მოსამართლემ ერთგვარად ირიბად დაასახელა ეროვნული შეუწყნარებლობის მოტივი და სასჯელი აღნიშნული დამამძიმებელი გარემოების ფარგლებში გამოიტანა.

19.1. თბილისის სააპელაციო სასამართლოს 2023 წლის 16 თებერვლის განაჩენით უცვლელად დარჩა თბილისის საქალაქო სასამართლოს 2019 წლის 27 ივნისის განაჩენი, რომლის თანახმად, გ. ს-სა და ა. კ-ს წარდგენილი ბრალდებიდან ამოერიცხა საქართველოს სსკ-ის 109-ე მუხლის მე-2 ნაწილის „დ“ ქვეპუნქტი – განზრახ მკვლელობა ჩადენილი ეროვნული შეუწყნარებლობის გამო. რაც შეეხება დანიშნულ სასჯელს, სასამართლო ითვალისწინებს, რომ მოცემულ შემთხვევაში სააპელაციო სასამართლომ საქმეში არსებული ფაქტობრივი გარემოებები და წარმოდგენილი მტკიცებულებები სრულყოფილად, ობიექტურად და სამართლებრივად სწორად შეაფასა, გაითვალისწინა მსჯავრდებულების ინდივიდუალური მახასიათებლები და განუსაზღვრა სასჯელის ისეთი სახე და ზომა, რომელიც არ ეწინააღმდეგება საქართველოს უზენაესი სასამართლოს პრაქტიკას, შეესაბამება საქართველოს სსკ-ის 53-ე მუხლის მე-3 ნაწილითა და 39-ე მუხლის პირველი ნაწილით დადგენილ სასჯელის დანიშვნის ზოგადსავალდებულო მოთხოვნებს, სასჯელის მიზნებს (სამართლიანობის აღდგენა, ახალი დანაშაულის თავიდან აცილება და დამნაშავის რესოციალიზაცია) და შესაბამისი მუხლით გათვალისწინებული სანქციის ფარგლებში.

20. საკასაციო სასამართლო ასევე ვერ გაიზიარებს ბრალდების მხარის პოზიციას ა. კ-სა და გ. ს-ს თავდაპირველი კვალიფიკაციით – საქართველოს სსკ-ის 109-ე მუხლის მე-2 ნაწილის „დ“ და „ე“ ქვეპუნქტებით დამნაშავედ ცნობის შესახებ, ვინაიდან განსახილველ შემთხვევაში მკვლელობის ჩადენა ეროვნული შეუწყნარებლობის გამო, შეკრებილი მტკიცებულებებით გონივრულ ეჭვს მიღმა ვერ იქნა დადასტურებული.

20.1 საკასაციო სასამართლო ითვალისწინებს, რომ შეუწყნარებლობის „მოტივის დამტკიცება ხშირად საკმაოდ რთულია პრაქტიკაში. მოპასუხე სახელმწიფოს ვალდებულება გამოიძიოს ძალადობრივი ქმედების რასისტული მოტივი არის საუკეთესო ძალისხმევის განხორციელების და არა – აბსოლუტური ვალდებულება (იხ. მაგალითად, *Šečić v. Croatia*, no. 40116/02, §66, ECtHR, 31/05/2007). თუმცა ხელისუფლებამ უნდა იმოქმედოს გონივრულად, საქმის კონკრეტული გარემოებების გათვალისწინებით (იხ. *Fedorchenko and Lozenko v. Ukraine*, no. 387/03, §66, ECtHR, 20/09/2012). კერძოდ, შეაგროვოს და დაიცვას მტკიცებულებები, სიმართლის დასადგენად გამოიკვლიოს ყველა პრაქტიკული საშუალება და მიიღოს დასაბუთებული, მი-

უკერძოებელი და ობიექტური გადანაცვეტილებები, ყურადღების მიღმა არ დატოვოს ის საეჭვო ფაქტები, რომლებიც შეიძლება იყოს დანაშაულის რასობრივი ხასიათის ინდიკატორი (Lakatošová and Lakatoš v. Slovakia, no. 655/16, §76, ECtHR, 11/12/2018; ix. Bekos and Koutropoulos v. Greece, no. 15250/02, §69, ECtHR, 13/12/2005; Balázs v. Hungary, no. 15529/12, §52, ECtHR, 20/10/2015);

20.2. მიუხედავად იმისა, რომ მოწმეთა ჩვენებების თანახმად, უშუალოდ დაზიანებების მიყენებისას მსჯავრდებულები გარდაცვლილს იხსენიებდნენ „ებრაელად“, ასევე დაკითხული მოწმეების (მათ შორის, გ. მ-ს, ს. ბ-ის) ჩვენებების თანახმად, ისინი სხვა რასისა თუ ეროვნების პირთა მიმართ იყვნენ არაკეთილგანწყობილნი, აღნიშნული, ცალკე აღებული არ გამორიცხავს მათი მხრიდან მკვლელობის მითითებული მოტივის – ეროვნული შეუწყნარებლობის გამო – გარეშე ჩადენას, მითუფრო იმ პირობებში, როდესაც მოწმეები, რომლებიც უთითებენ მათ დამოკიდებულებაზე სხვა ერების მიმართ, არ არიან ფაქტის უშუალო თვითმხილველნი. სასამართლო ასევე ითვალისწინებს მოწმე ზ. ა-ს ჩვენებას (მოწმემ განმარტა, რომ არის ფერადკანიანი, ქართველებისგან განსხვავდება ეროვნებითაც და კანის ფერითაც; გ. ს-ს იცნობს ბარ „შ-დან“. მასთან და მის მეგობრებთან კონფლიქტი არასდროს ჰქონია. ა. კ-ს მისთვის ხელი არასდროს დაურტყამს და არც შეურაცხყოფა მიუყენებია).

20.3. საკასაციო სასამართლო ყურადღებას ამახვილებს კონფლიქტის წარმოშობის საწყის მიზეზსა და განვითარებაზეც, კერძოდ, იმ გარემოებაზე, რომ პირველ ეტაპზე ი. ბ-მ საუბარი დაიწყო გ. ს-სთან ქართველობასა და ზოგადად საქართველოზე. მიუხედავად იმისა, რომ გ. ს-მ ყურადღება არ მიაქცია ი. ბ-ს და სცადა მისი თავიდან მოშორება, მან კვლავ გააგრძელა იგივე თემაზე საუბარი, რაზეც მისცა შენიშვნა – „რა გაახურე საქმე ს-ზე ლაპარაკით“. ამ დროს საუბარში ჩაერთო ვ. ს-ს მეგობარი ო. გ-ი, რომელმაც გაიმეორა გ. ს-ს სიტყვები და იმავდროულად შეიგინა. ნ. შ-მ ო. გ-ს გინება აღიქვა სს შეურაცხყოფად და გამოხატა უკმაყოფილება, მიუხედავად იმისა, რომ ო. გ-სმა განუმარტა, რომ მას სს მისამართით არ შეუგინებია, ა. კ-ი, გ. ს-ე, ნ. შ-ა, ი. ბ-ე, ო. გ-ი, ასევე ვ. ს-ი და ზ. მ-ე სალაპარაკოდ გავიდნენ სხვა ადგილას. აღნიშნულის შემდეგ, მათ შორის – მსჯავრდებულებისათვის ცნობილი გახდა ვ. ს-ს ეროვნული კუთვნილება, თუმცა ამ ინფორმაციის მიღება არცერთი მათგანისათვის არ გახდა კონფლიქტის დამატებითი საფუძველი. მოწმეთა ჩვენებების თანახმად, ნ. შ-ს მიერ ვ. ს-სათვის ხელის დარტყმამდე იგი სწორედ მსჯავრდებულებს ესაუბრებოდა. გ. ს-სა და ნ. შ-ს აგრესია განაპირობა ამ უკანასკნელის მიმართ ვ. ს-ს ნათქვამმა

კონკრეტულმა სიტყვებმა, რომელიც მათ მიიღეს დამცინავად და არა განცხადებამ მისივე ეროვნული კუთვნილების შესახებ. კერძოდ, მათ შორის – ნ. შ-ს ჩვენების თანახმად, ვ. ს-მა მას მიმართა შემდეგი სიტყვებით: „შენ რა მაგარი ბიჭი ხარ“ და თან დასცინა (გააჯავრა) – „რა მაგრად მოძრაობ“. ვ. ს-ს ასეთი მიმართვა ნ. შ-მ აღიქვა აგდებულ დამოკიდებულებად, რამაც გააღიზიანა; ო. გ-ს განმარტებით, საუბარში სწორედ ამ დროს ჩაერთო გ. ს-ე და ნ. შ-ს მიმართა: „ნახე, ბიჭო, დაგცინის კიდეც“. სწორედ ამის შემდეგ დაარტყა ნ. შ-მ ვ. ს-ს სახეში მუშტი, რის შედეგადაც ვ. ს-ი ნაბორძიკდა, ნ. შ-ა კი კვლავ ცდილობდა ვ. ს-სთვის დარტყმას, თუმცა ზ. მ-მ უკნიდან დაქაჩა და ნონასწორობადაკარგული ნ. შ-სა თვითონვე დაეცა. სასამართლო ყურადღებას ამახვილებს იმ გარემოებაზე, რომ მსჯავრდებულები მხოლოდ აღნიშნულის შემდეგ ჩაერთვნენ ფიზიკურ კონფლიქტში, კერძოდ, მოწმეთა ჩვენებების თანახმად, ა. კ-ი და გ. ს-ე მხოლოდ მას შემდეგ ჩაერთვნენ ჩხუბში, რაც მათი მეგობარი ნ. შ-ა დაეცა.

20.4. აღნიშნულის გათვალისწინებით ა. კ-სა და გ. ს-ს მხრიდან დანაშაულის ჩადენის მიზეზი იყო არა ვ. ს-ს ეროვნება, არამედ ვ. ს-სა და ნ. შ-ს შორის მიმდინარე საუბრის (დაცინვის) გამო მომხდარი ფიზიკური დაპირისპირება.

21. მოცემულ შემთხვევაში ბრალდების მხარე საკუთარი პოზიციის დასადასტურებლად, რომ მსჯავრდებულებმა მკვლელობა ჩაიდინეს ეროვნული შეუწყნარებლობის გამო, უთითებს მათ ზოგად დამოკიდებულებაზე სხვა რასისა და ეროვნების პირთა მიმართ; უშუალოდ დაზიანებების მიყენებისას მსჯავრდებულების ნათქვამ ფრაზებზე: „შენი ებრაელი დედა“ (ა. კ-ი) და „მოკალი, ამის ე-ი დედა“ (გ. ს-ე), რაც ასევე *a priori* არ ადასტურებს დანაშაულის ეროვნული შეუწყნარებლობის გამო ჩადენას;

21.1. დაპირისპირებისა და კონფლიქტის წარმოშობის მიზეზის, განვითარებისა და მიმდინარეობის გათვალისწინებით, მათ შორის – ო. გ-ს (ბრალდების მხარის მოწმე) ჩვენებითა და სს საქმეში წარმოდგენილი სხვა მტკიცებულებებით არ დასტურდება ა. კ-სა და გ. ს-ს მიერ ვ. ს-ს განზრახ მკვლელობის ჩადენა სწორედ ეროვნული შეუწყნარებლობის მოტივით. საკასაციო სასამართლო ითვალისწინებს, რომ ვ. ს-ს ეროვნული კუთვნილების შესახებ ინფორმაციის მიღება მსჯავრდებულებისათვის არ გამხდარა ფიზიკური დაპირისპირების საფუძველი და გ. ს-სა და ნ. შ-სას აგრესია განაპირობა ამ უკანასკნელის მიმართ ვ. ს-ს ნათქვამმა კონკრეტულმა სიტყვებმა, რომელიც მათ მიიღეს დაცინვად (და არა განცხადებამ მისივე ეროვნული კუთვნილების შესახებ), რასაც მოჰყვა ჯერ ნ. შ-ს, შემდეგ კი მსჯავრდებულების მხრიდან ფიზიკური დაპირისპი-

რება. შესაბამისად, ამ შემთხვევაში გადამწყვეტი მნიშვნელობა არ ჰქონდა იმას, თუ ვის ეჩხუბებოდა ნ. შ-ა – ეროვნებით ე-ს თუ ქ-ს, სწორედ მისი დაცემის შემდეგ ჩაერთვნენ მსჯავრდებულები ჩხუბ-ში. ამდენად, სასამართლო უტყუარად დადასტურებულად ვერ მი-იჩნევა, რომ გ. ს-მ და ა. კ-მა ვ. ს-ი განზრახ მოკლეს მისი ეროვნე-ბის გამო და ისინი სხვაგვარად იმოქმედებდნენ ვ. ს-ს ადგილას ეროვნებით ქ-ს ყოფნის შემთხვევაში.

21.2. საკასაციო სასამართლო კვლავაც აღნიშნავს, რომ საქარ-თველოს კონსტიტუციის 31-ე მუხლის მე-7 პუნქტის იმპერატიუ-ლი დანაწესის თანახმად, გამამტყუნებელი განაჩენი უნდა ემყა-რებოდეს მხოლოდ უტყუარ მტკიცებულებებს და ყოველგვარი ეჭ-ვი, რომელიც კანონის შესაბამისად ვერ დადასტურდება, ბრალ-დებულის (მსჯავრდებულის) სასარგებლოდ უნდა გადაწყდეს; სა-ქართველოს სსსკ-ის 269-ე მუხლის მე-2 ნაწილის თანახმად, არ შე-იძლება გამამტყუნებელ განაჩენს საფუძვლად დაედოს ვარაუდი, ხოლო საქართველოს სსსკ-ის მე-13 მუხლის მე-2 ნაწილისა და 82-ე მუხლის მე-3 ნაწილის თანახმად, გამამტყუნებელი განაჩენი უნდა ეფუძნებოდეს მხოლოდ ერთმანეთთან შეთანხმებულ, აშკარა და დამაჯერებელ მტკიცებულებათა ერთობლიობას, რომელიც გონივ-რულ ეჭვს მიღმა ადასტურებს პირის ბრალეულობას, რაც საქარ-თველოს სსსკ-ის მე-3 მუხლის მე-13 ნაწილის საფუძველზე გულის-ხმობს მტკიცებულებათა ისეთ ერთობლიობას, რომელიც ობიექ-ტურ პირს დაარწმუნებს პირის ბრალეულობაში.

21.3. იმავდროულად, „ბრალდებულს არ უნდა შეერაცხოს და-ნაშაული მანამ, სანამ მტკიცებულებების საკმარისი და დამაჯე-რებელი ერთობლიობით არ დადასტურდება დანაშაულის თითოე-ული ელემენტის არსებობა მის ქმედებაში... დანაშაულებრივი ქმე-დება უნდა დადასტურდეს გონივრულ ეჭვს მიღმა, უნდა გამოი-რიცხოს ყოველგვარი გონივრული ეჭვი პირის მიერ დანაშაულის ჩადენასთან დაკავშირებით“ (საქართველოს საკონსტიტუციო სა-სამართლოს 2015 წლის 22 იანვრის №1/1/548 გადამწყვეტილება „სა-ქართველოს მოქალაქე ზურაბ მიქაძე საქართველოს პარლამენტის წინააღმდეგ“, II-41-43). მტკიცებულებათა ერთობლიობა კი საქმე-ში უნდა არსებობდეს თითოეულ ეპიზოდთან/მაკვალიფიცირებელ გარემოებასთან მიმართებით.

22. მოცემულ შემთხვევაში საქმეში წარმოდგენილი მტკიცებუ-ლებებით გონივრულ ეჭვს მიღმა ვერ დასტურდება ა. კ-სა და გ. ს-ს მიერ საქართველოს სსსკ-ის 109-ე მუხლის მე-2 ნაწილის „დ“ ქვე-პუნქტი გათვალისწინებული დანაშაულის ჩადენა.

23. სასამართლო ითვალისწინებს, რომ „როდესაც საკასაციო სა-სამართლო უარს ამბობს საჩივრის დასაშვებობაზე, ვინაიდან სა-

ჩივარი არ აკმაყოფილებს კანონმდებლობით დადგენილ მოთხოვნებს და არ არსებობს საკასაციო საჩივრის დასაშვებობის სამართლებრივი საფუძვლები, მცირე დასაბუთებამაც შეიძლება დააკმაყოფილოს კონვენციის მე-6 მუხლის მოთხოვნები“ (Kadagishvili v Georgia, no. 12391/06, §175, ECtHR, 14/05/2020); იმის გათვალისწინებით, რომ მომჩივნის რელევანტური არგუმენტები განიხილა ქვედა ორი ინსტანციის სასამართლომ, მომჩივნის საკასაციო საჩივრის დაუშვებლად ცნობა ვერ იქნება მიჩნეული სასამართლოს ხელმისაწვდომობის უფლებაზე დაწესებულ არაპროპორციულ შეზღუდვად (Tortladze v. Georgia; no.42371/08, §77, ECtHR, 18/03/2021).

24. საკასაციო სასამართლო კვლავაც აღნიშნავს, რომ საქართველოს სსსკ-ის 303-ე მუხლი ამომწურავად ადგენს საკასაციო საჩივრის დასაშვებობის საფუძვლებს. მოცემულ შემთხვევაში საქმის შესწავლის შედეგად არ იკვეთება სააპელაციო სასამართლოს მიერ საქმის განხილვა მატერიალური ან/და საპროცესო სამართლის ნორმების მნიშვნელოვანი დარღვევით, რასაც შეეძლო, არსებითად ემოქმედა საქმის განხილვის შედეგზე.

25. საქმის მასალების შესწავლით ასევე არ დგინდება: გარემოება, რის გამოც მოცემულ საქმეს არსებითი მნიშვნელობა ექნებოდა სამართლის განვითარების ან მსგავს საქმეებზე ერთგვაროვანი სასამართლო პრაქტიკის ჩამოყალიბებისათვის; კასატორი არ უთითებს სამართლებრივ პრობლემაზე, რომელიც საჭიროებს საკასაციო სასამართლოს განმარტებას; სააპელაციო სასამართლოს გადაწყვეტილება არ ეწინააღმდეგება უზენაესი სასამართლოს პრაქტიკას და ადამიანის უფლებათა ევროპული სასამართლოს პრეცედენტულ სამართალს; საჩივრის განხილვის შედეგად არ არის მოსალოდნელი მსგავს საკითხზე საქართველოს უზენაესი სასამართლოს არსებული პრაქტიკისგან განსხვავებული გადაწყვეტილების მიღება.

26. ამდენად, ვინაიდან მოცემულ შემთხვევაში არ იკვეთება საქართველოს სსსკ-ის 303-ე მუხლის მე-3 ნაწილით გათვალისწინებული საკასაციო საჩივრების დასაშვებობის არცერთი საფუძვლის არსებობა, საკასაციო საჩივრები დაუშვებლად უნდა იქნეს ცნობილი.

27. საკასაციო სასამართლომ საქართველოს სსსკ-ის 303-ე მუხლის მე-3, მე-3², მე-3³, მე-4 ნაწილებით და

და ა დ გ ი ნ ა:

1. თბილისის სააპელაციო სასამართლოს 2023 წლის 16 თებერვლის განაჩენზე თბილისის პროკურატურის საპროკურორო სამ-

მართველოს პროკურორ ლევან ვეფხვაძის, ასევე მსჯავრდებულ ა. კ-ს ინტერესების დამცველი ადვოკატის – ზ. ბ-სა და მსჯავრდებულ გ. ს-ს ინტერესების დამცველი ადვოკატის – მ. ს-ს საკასაციო საჩივრები არ იქნეს დაშვებული განსახილველად;

2. განჩინება საბოლოოა და არ საჩივრდება.

2. დანაშაული საკუთრების წინააღმდეგ

ქმედების გადაკვალიფიცირება ქურდობიდან ნივთის დაზიანებაზე, რამაც მნიშვნელოვანი ზიანი გამოიწვია

**განაჩენი
საქართველოს სახელმწიფო**

№464აპ-23

15 სექტემბერი, 2023 წ., ქ. თბილისი

**საქართველოს უზენაესი სასამართლოს სისხლის სამართლის
საქმეთა პალატამ შემდეგი შემადგენლობით:**

**ლ. ფაფიაშვილი (თავმჯდომარე),
შ. თადუმაძე,
მ. ვასაძე**

ზეპირი მოსმენის გარეშე განიხილა მსჯავრდებულ ბ. ფ-ს ინტერესების დამცველი ადვოკატის – ვ. დ-ს საკასაციო საჩივარი თბილისის სააპელაციო სასამართლოს 2023 წლის 20 მარტის განაჩენზე.

აღწერილობითი ნაწილი:

1. პირის ბრალდების შესახებ დადგენილებით ბ. ფ-ს, – დაბადებულს 1.. ნელს, – ბრალად ედებოდა საქართველოს სისხლის სამართლის კოდექსის (შემდეგში – საქართველოს სსკ-ის) 19,177-ე მუხლის მე-2 ნაწილის „ბ“ და მე-4 ნაწილის „ბ“ ქვეპუნქტებით გათვალისწინებული დანაშაულის ჩადენა.

2. პირის ბრალდების შესახებ დადგენილებით ბ. ფ-ს მიერ ჩადენილი ქმედება გამოიხატა შემდეგში:

2022 წლის 12 მარტს, დაახლოებით 01:35 საათზე, ქ. თ., პ-ს გ-ს №-ში მდებარე ტექნიკის მაღაზია „ე. ს-ი“ ბ. ფ-მ, კარის დაზიანებით, უკანონოდ შეღწიდა და შეეცადა ფარულად, მართლსაწინააღმდეგო მისაკუთრების მიზნით დაუფლებოდა მაღაზიაში განთავსებულ ნივთებს, რომელთა ღირებულებაც შეადგენს 55 000 ლარს,

თუმცა იგი ადგილზე დააკავეს საქართველოს შინაგან საქმეთა სამინისტროს თბილისის პოლიციის დეპარტამენტის ვაკე-საბურთალოს მთავარი სამმართველოს მე-5 სამმართველოს თანამშრომლებმა.

3. თბილისის საქალაქო სასამართლოს 2022 წლის 5 დეკემბრის განაჩენით:

3.1. ბ. ფ. ცნობილ იქნა უდანაშაულოდ და გამართლდა საქართველოს სსკ-ის 19,177-ე მუხლის მე-4 ნაწილის „ბ“ ქვეპუნქტით წარდგენილ ბრალდებაში;

3.2. ბ. ფ. ცნობილ იქნა დამნაშავედ საქართველოს სსკ-ის 19,177-ე მუხლის მე-2 ნაწილის „ბ“ ქვეპუნქტით გათვალისწინებული დანაშაულის ჩადენისათვის და სასჯელის სახედ და ზომად განესაზღვრა – 3 წლით თავისუფლების აღკვეთა;

3.3. მსჯავრდებულ ბ. ფ.ს სასჯელის მოხდის ვადის ათვლა დაენიშნა ფაქტობრივი დაკავებიდან – 2022 წლის 12 მარტის 01:39 საათიდან.

4. სასამართლომ დაადგინა, რომ:

4.1. ბრალდების მხარის მიერ სასამართლოსთვის წარდგენილი მტკიცებულებებით დადასტურდა ბ. ფ.ს მიერ, 2022 წლის 12 მარტს, დაახლოებით 01:35 საათზე, ქ. თ., პ-ს გ-ს №-ში მდებარე ტექნიკის მაღაზია „...-ი“ ქურდობის მცდელობა, ესე იგი, სხვისი მოძრავი ნივთის ფარული დაუფლების მცდელობა, მართლსაწინააღმდეგო მისაკუთრების მიზნით, ჩადენილი საცავში უკანონო შეღწევით.

4.2. წარმოდგენილი მტკიცებულებებით ვერ დადასტურდა ბ. ფ.ს მიერ, მართლსაწინააღმდეგო მისაკუთრების მიზნით მაღაზია „...-ს“ კუთვნილი დიდი ოდენობით ნივთის ფარული დაუფლების მცდელობის ფაქტი.

5. აღნიშნული განაჩენი სააპელაციო წესით გაასაჩივრეს ბრალდებისა და დაცვის მხარეებმა:

5.1. თბილისის ვაკე-საბურთალოს რაიონული პროკურატურის სტაჟიორ-პროკურორმა ნინო მიქაევამ მოითხოვა ბ. ფ.ს დამნაშავედ ცნობა საქართველოს სსკ-ის 19,177-ე მუხლის მე-2 ნაწილის „ბ“ და მე-4 ნაწილის „ბ“ ქვეპუნქტებით გათვალისწინებული დანაშაულის ჩადენაში და თანაზომიერი სასჯელის განსაზღვრა;

5.2. მსჯავრდებულ ბ. ფ.ს ინტერესების დამცველმა ადვოკატმა ვ. დ-მა მოითხოვა თბილისის საქალაქო სასამართლოს განაჩენში ცვლილების შეტანა და ბ. ფ-ს ქმედების საქართველოს სსკ-ის 187-ე მუხლის პირველ ნაწილზე გადაკვალიფიცირება.

6. თბილისის სააპელაციო სასამართლოს 2023 წლის 20 მარტის განაჩენით თბილისის საქალაქო სასამართლოს 2022 წლის 5 დეკემბრის განაჩენი დარჩა უცვლელად.

7. თბილისის სააპელაციო სასამართლოს განაჩენი საკასაციო წესით გაასაჩივრა მსჯავრდებულ ბ. ფ.ს ინტერესების დამცველმა, ადვოკატმა – ვ. დ-მა, რომელიც ითხოვს თბილისის სააპელაციო სასამართლოს 2023 წლის 20 მარტის განაჩენში ცვლილების შეტანას, ბ. ფ.ს ქმედების საქართველოს სსკ-ის 177-ე მუხლის მე-2 ნაწილის „ბ“ ქვეპუნქტიდან საქართველოს საქართველოს სსკ-ის 187-ე მუხლის პირველ ნაწილზე გადაკვალიფიცირებას და სასჯელის სახით 1 წლითა და 2 თვით თავისუფლების აღკვეთის შეფარდებას.

სამოტივაციო ნაწილი:

1. საკასაციო სასამართლომ შეისწავლა საქმის მასალები, წარმოდგენილი საჩივრის საფუძვლიანობა და მიაჩნია, რომ მსჯავრდებულ ბ. ფ.ს ინტერესების დამცველი ადვოკატის ვ. დ-ის საკასაციო საჩივარი უნდა დაკმაყოფილდეს ნაწილობრივ, შემდეგ გარემოებათა გამო:

2. სასამართლო ითვალისწინებს, რომ საქართველოს სსსკ-ის 306-ე მუხლის მე-4 ნაწილის თანახმად, საკასაციო საჩივარი განიხილება საჩივრისა და მისი შესაგებლის ფარგლებში. მოცემულ შემთხვევაში სააპელაციო სასამართლოს განაჩენი გაასაჩივრა ადვოკატმა ვ. დ-მა, რომელიც ითხოვს ბ. ფ.ს ქმედების საქართველოს სსკ-ის 187-ე მუხლის პირველი ნაწილით დაკვალიფიცირებას და მისთვის სასჯელის სახით 1 წლითა და 2 თვით თავისუფლების აღკვეთის განსაზღვრას.

3. საკასაციო სასამართლო განმარტავს, რომ საქართველოს სსკ-ის 177-ე მუხლის თანახმად, ქურდობა არის სხვისი მოძრავი ნივთის ფარული დაუფლება მართლსაწინააღმდეგო მისაკუთრების მიზნით. პირის ქმედება რომ ქურდობად დაკვალიფიცირდეს, აუცილებელია ქურდობისათვის დამახასიათებელი ყველა ნიშნის არსებობა, კერძოდ: 1. სხვისი მოძრავი ნივთის დაუფლება; 2. ქმედების ფარული ფორმით ჩადენა და 3. მართლსაწინააღმდეგო მისაკუთრების მიზნის არსებობა. ხოლო აღნიშნული დანაშაული დამთავრებულია ნივთის დაუფლების მომენტიდან.

4. მხარეთა შორის დავის საგანს არ წარმოადგენს ის გარემოება, რომ 2022 წლის 12 მარტს, დაახლოებით 01:35 საათზე, ქ. თ., პ-ს გ-ს N-ში მდებარე ტექნიკის მაღაზია „...-ი“ ბ. ფ-მ დააზიანა კარი და შევიდა შიგნით, შუა დარბაზამდე მივიდა და დაბრუნდა უკან. მოცემულ შემთხვევაში დავის საგანია – მსჯავრდებულმა ბ. ფ.მ აღნიშნული ქმედებით ჩაიდინა თუ არა საქართველოს სსკ-ის 19,177-ე მუხლის მე-2 ნაწილის „ბ“ ქვეპუნქტით გათვალისწინებული დანაშაული – ქურდობის მცდელობა საცავში უკანონო შეღწევით და ჰქონდა თუ არა სხვისი მოძრავი ნივთის მართლსაწინააღმდეგო მი-

საკუთრების მიზნით ფარული დაუფლების განზრახვა.

5. სასამართლო ითვალისწინებს, რომ „ბრალდებულს არ უნდა შეერაცხოს დანაშაული მანამ, სანამ მტკიცებულებების საკმარისი და დამაჯერებელი ერთობლიობით არ დადასტურდება დანაშაულის თითოეული ელემენტის არსებობა მის ქმედებაში... დანაშაულებრივი ქმედება უნდა დადასტურდეს გონივრულ ეჭვს მიღმა, უნდა გამოირიცხოს ყოველგვარი გონივრული ეჭვი პირის მიერ დანაშაულის ჩადენასთან დაკავშირებით“ (საქართველოს საკონსტიტუციო სასამართლოს 2015 წლის 22 იანვრის №1/1/548 გადაწყვეტილება „საქართველოს მოქალაქე ზურაბ მიქაძე საქართველოს პარლამენტის წინააღმდეგ“, II-41-43). მოცემულ შემთხვევაში საქმეში წარმოდგენილი მტკიცებულებებით არ დასტურდება საქართველოს სსკ-ის 177-ე მუხლით გათვალისწინებული დანაშაულის შემადგენლობის სავალდებულო ნიშნის – მართლსაწინააღმდეგო მისაკუთრების მიზნით სხვისი მოძრავი ნივთის ფარული დაუფლების განზრახვის – არსებობა.

6. სასამართლო ითვალისწინებს ქ. თ-. პ....ს გ....ს №...ში მდებარე მაღაზია „ე-დან“ გამოთხოვილ ვიდეოჩანაწერებს. პირველ ვიდეოჩანაწერში ჩანს ქ. თ-., პ....ს გ.....ს №-ში მდებარე მაღაზია „ე-ს“ შიდა სინერჯე და მაღაზიაში შესასვლელი კარის ნაწილი, ვიდეოში 01:59:57 საათზე მაღაზიის შესასვლელ კართან იყრება მინის ნამსხვრევები, რის შემდეგაც მაღაზიაში შედის მამაკაცი, რომელსაც აცვია ლურჯი ჯინსის შარვალი, შავი ფეხსაცმელი და შავი ქურთუკი და აქვს შავი თმა (ჰაბიტოსკოპიური და ფოტო-ვიდეო ტექნიკური ექსპერტიზის №..... დასკვნითა და ექსპერტ ვ. მ-ს ჩვენებით აღნიშნული პირი არის ბ. ფ.), რომელიც უვლის თაროებს წინ, შემდეგ ნახევარი დარბაზიდან ტრიალდება და 02:00:15 საათზე გადის მაღაზიიდან (ბ. ფ.ს მაღაზიაში ყოფნის ფაქტი დასტურდება ასევე ოდოროლოგიური ექსპერტიზის №... დასკვნით (მხარეთა მიერ ცნობილია უდავოდ)), აღნიშნულით სრულდება ვიდეოჩანაწერი. ხოლო მეორე ვიდეოჩანაწერში ჩანს ქ. თ-ში პ....ს გ....ს №...ში მდებარე მაღაზია „ე. ს-ს“ წინა მხარე, ფეხით მოსიარულეთა ბილიკი, ვიდეოში 01:58:46 საათზე ჩანს მაღაზიის წინ ფეხით მოსიარულეთა ბილიკზე მოდის მამაკაცი, რომელსაც აცვია ლურჯი ჯინსის შარვალი, შავი ფეხსაცმელი და შავი ქურთუკი, აქვს შავი თმა. შემდეგ ისევ უკან ბრუნდება მაღაზიის შესასვლელ კართან. 01:59:55 საათზე ჩანს, რომ აღნიშნული პირი უცბად გარბის მაღაზიის შესასვლელ კართან და მინის კარს არტყამს მარჯვენა ფეხს, რის შემდეგაც ქვემოთ იყრება მინის ნამსხვრევები, შედის მაღაზიაში, საიდანაც გამოდის 02:00:17 საათზე. მაღაზიიდან გამოსვლისას აღნიშნული პირი ჩერდება მაღაზიის წინ ფეხით მოსიარულეთა ბილიკზე, შემ-

დეგ მოდიან მასთან პოლიციის თანამშრომლები, რის შემდეგაც სრულდება ვიდეოჩანაწერი.

7. მოწმე მ. მ-ის ჩვენებით, 2022 წლის 12 მარტს ასრულებდა სამსახურებრივ მოვალეობას თანამშრომელ დ. დ-თან ერთად. მოძრაობდნენ პ...ს გ...ზე. დაახლოვებით 01:30 სთ-ზე, ბ-ს ბაღის მიმდებარე ტერიტორიაზე შეჩერდნენ, რა დროსაც გაიგონა მინის მსხვრევის ხმა, ავტომარტურად გაიხედა და დაახლოვებით ათ მეტრში დაინახა პ...ს გ...ს №...ში მდებარე ტელეფონების და აქსესუარების მალაზიაში ახალგაზარდა მამაკაცის შესვლა. ერთად წავიდნენ მალაზიის მიმართულებით, რა დროსაც ნახა მამაკაცი, რომელმაც წრე დაარტყა მალაზიაში განთავსებულ მაგიდას, ეძებდა ნივთებს და ცდილობდა მათ აღეზას. ამ მომენტში მამაკაცმა დაინახა მისკენ მიმავალი საპატრულო პოლიციის თანამშრომლები, შეწყვიტა მოქმედება, გავიდა გარეთ და ცდილობდა გაქცევას, რა დროსაც დააკავეს.

7.1. ანალოგიური ჩვენება მისცა მოწმე დ. დ-მაც.

8. საკასაციო სასამართლო ითვალისწინებს, რომ „პოლიციელთა ჩვენებები, ზოგადად, სანდო მტკიცებულებებია და არ არსებობს რაიმე a priori საფუძველი, რომ ამ უკანასკნელთა ჩვენებებს იმაზე ნაკლები მნიშვნელობა მიენიჭოს, ვიდრე, მაგალითად, სხვა პირებისას. თუმცა, კიდევ ერთხელ, ხაზგასასმელია, აღნიშნული არ გულისხმობს, რომ პოლიციელთა მიერ მიწოდებული ინფორმაცია ადეკვატური შემოწმების გარეშე იმთავითვე სარწმუნოდ უნდა ჩაითვალოს (საქართველოს საკონსტიტუციო სასამართლოს 2020წლი 25 დეკემბრის №2/2/1276 გადაწყვეტილება „გიორგი ქებურია საქართველოს პარლამენტის წინააღმდეგ“, II-102)

9. მტკიცებულების სანდოობის შეფასება ყოველ კონკრეტულ შემთხვევაში, გარემოებების სრული და ყოველმხრივი შესწავლის შედეგად, სისხლის სამართლის საქმის განმხილველი სასამართლოს ფუნქციაა (მუტატის მუტანდის საქართველოს საკონსტიტუციო სასამართლოს 2015 წლის 22 იანვრის №1/1/548 გადაწყვეტილება „საქართველოს მოქალაქე ზურაბ მიქაძე საქართველოს პარლამენტის წინააღმდეგ“, II-26). შესაბამისად, პოლიციელთა ჩვენებების სანდოობა და უტყუარობა უნდა შეფასდეს კონკრეტული საქმის ფაქტობრივი გარემოებებიდან გამომდინარე (მაგ.: საქართველოს უზენაესი სასამართლოს 2017 წლის 13 ოქტომბრის №262აპ-17 გადანწყვეტილება; 2020 წლის 6 ოქტომბრის №355აპ-20 გადაწყვეტილება; 2021 წლის 10 მარტის №658აპ-20 გადაწყვეტილება). მიუხედავად იმისა, რომ მოცემულ შემთხვევაში სისხლის სამართლის საქმის მასალებით არ იკვეთება პოლიციელთა მხრიდან მსჯავრდებულის მიმართ რაიმე დაინტერესება, მოწმე პოლიციელების ჩვენე-

ბებში მითითებული საქმისათვის მნიშვნელოვანი ფაქტობრივი გარემოებები არსებითად ეწინააღმდეგება სისხლის სამართლის საქმეში წარმოდგენილ სხვა მტკიცებულებებს, მათ შორის ქ. თ-ში პ...ს გ...-ს №...ში მდებარე მაღაზია „ე-დან“ გამოთხოვილ ვიდეოჩანაწერებს და მოწმე ვ. ძ-ის ჩვენებას. კერძოდ,

10. საკასაციო სასამართლო ითვალისწინებს დაზარალებულის წარმომადგენლის – ვ. ძ-ის ჩვენებას, რომ მაღაზიაში სადაც ბრალდებული შევიდა მოთავსებული იყო ძვირადღირებული ხმის გამაძლიერებლები და კომპიუტერები, მათი ღირებულება ჯამში დაახლოვებით 20 000 ლარს შეადგენდა, თუმცა ნაღებული არაფერი ყოფილა. მოწმის ჩვენების თანახმად, მაღაზიაში მარცხენა მხარეს მაგიდაზე განთავსებულია სამი კომპიუტერი, რომლითაც სარგებლობენ თანამშრომლები; მარჯვენა მხარეს დევს ხმის გამაძლიერებლები, რომლებიც არის მინის სპეციალურ მაგიდაში ჩალაგებული და არის ჩაკეტილი. შემდეგ არის ვიტრინები და აქსესუარები, რომლებიც ასევე დაკეტილია. ვიტრინების კარი დაზიანებული არ ყოფილა.

11. მოწმე ვ. ძ-ს ჩვენების და ზემოაღნიშნულ ვიდეოჩანაწერებზე ასახული გარემოებების (ნივთიერი მტკიცებულების გახსნისა და დათვალიერების ოქმის) და შემთხვევის ადგილის დათვალიერების ოქმის გათვალისწინებით, სასამართლო ვერ გაიზიარებს პოლიციელთა – მ. მ-ისა და დ. დ-ის ჩვენებებს. კერძოდ,

12. საკასაციო სასამართლოს შეფასებით, გამოკვლეული ვიდეოჩანაწერებით არ დგინდება ის ფაქტი, რომ ბ. ფ. ეძებდა ნივთებს და ცდილობდა მათ ალებას, რა დროსაც დაინახა პოლიციის თანამშრომლები, შეწყვიტა მოქმედება, გავიდა გარეთ და ცდილობდა გაქცევას. აღნიშნული გარემოებების საწინააღმდეგოდ, ჩანაწერებით დგინდება, რომ ბ. ფ. მინის ჩამსხვრევის შემდეგ 8-9 წამში შედის მაღაზიაში, გადაადგილდება ისე, რომ არაფერს არც ეხება და არც იღებს, არ ცდილობს ვიტრინის კარების გახსნას ან/და ვიდეოფირში ასახული და მოწმე ვ. ძ-ს მიერ ჩვენებაში მითითებული ნივთებიდან რომელიმეს დაუფლებას/ალებას; საერთოდ არ უახლოვდება არც მაგიდას და არც ვიტრინას; მხოლოდ ათვალიერებს (უყურებს) მაღაზიაში შუშის კარადაში თაროებზე განთავსებულ ნივთებს; მაღაზიის შუა ნაწილში წყნარად გადაადგილდება (დახლებიდან დისტანცირებულად), მიდის მაღაზიის შუა ნაწილამდე და ისე ბრუნდება უკან რომ არც რაიმე ნივთს ეხება და ვერც იმას ხედავს თუ რა ხდება ქუჩაში (სანამ არ შემობრუნდება) ამასთან მისი დაკავება პოლიციელების მიერ ხდება უკვე მას შემდეგ, რაც ის გამოსულია მაღაზიიდან.

13. შესაბამისად, ვიდეოჩანაწერში ასახული ვითარება არსები-

თად ეწინააღმდეგება მონმე-პოლიციელების ჩვენებებს, რადგან არ დასტურდება არც ის რომ ბ. ფ. ეხებოდა რაიმე ნივთს ან შეეცადა რომელიმე ნივთის აღებას, არც ის რომ მან შეწყვიტა მოქმედება (ნივთების დაუფლება) იმის გამო, რომ დაინახა პოლიციელები და არც ის რომ ის შეეცადა გაქცევას (გაქცევის მცდელობის ფაქტს საერთოდ არ ჰქონია ადგილი ვიდეოჩანაწერის თანახმად). ბ. ფ. (ვიდეოჩანაწერის თანახმად) მხოლოდ უყურებს ნივთებს და გამოდის მაღაზიიდან. ბ. ფ.-მ შუშის ჩამტვრევას და მაღაზიაში შესვლაგამოსვლას მოანდომა 23-24 ნამი, გარეთ გამოსვლის შემდეგ კი აჩერებენ პოლიციის თანამშრომლები, ბ. ფ. არ ცდილობს არც გაქცევას და არც წინააღმდეგობის გაწევას (ნივთიერი მტკიცებულების გახსნისა და დათვალიერების ოქმის თანახმადაც, „პირი შედის მაღაზიაში, რომელიც 02:00:17 საათზე გამოდის მაღაზიიდან, რადროსაც მას უახლოვდება ორი პოლიციის თანამშრომელი, რომლებიც აჩერებენ. აღნიშნული პირი ჩერდება მაღაზიის წინ ფეხით მოსიარულეთა ბილიკზე, შემდეგ მიდის მასთან პოლიციის თანამშრომლები, რის შემდეგაც სრულდება ვიდეოჩანაწერი“).

14. საკასაციო სასამართლო ასევე ითვალისწინებს შემთხვევის ადგილის დათვალიერების ოქმს – განსაკუთრებით, ოქმის იმ ნაწილს, რომელიც აღწერს მაღაზიაში ნივთების განლაგებას და სრულ შესაბამისობაშია როგორც მონმე ვ. ძ-ს ჩვენებასთან, ასევე ზემოაღნიშნულ ვიდეოფირზე ასახულ ვითარებასთან. ოქმის თანახმად, „კარის საშუალებით შევდივართ მაღაზიის დარბაზში, სადაც აღმოსავლეთ კედელთან მიდგმულია თაროები, რომლებზეც განლაგებულია გასაყიდი პროდუქცია, დასავლეთ კედელთან მიდგმულია თაროები და საკიდები, რომლებზეც ასევე განთავსებულია გასაყიდი პროდუქცია. ჩრდილოეთ კედელთან დგას საჯარო დახლი, რომლის სათავსო უჯრები დახურულია, მაღაზიის დარბაზის თითქმის შუა ადგილზე დაახლოებით ერთი მეტრის დაშორებით დგას ორი მაგიდა“.

15. საქართველოს სსკ-ის მე-19 მუხლის პირველი ნაწილის თანახმად, დანაშაულის მცდელობად ითვლება განზრახი ქმედება, რომელიც თუმცა უშუალოდ მიმართული იყო დანაშაულის ჩასადენად, მაგრამ დანაშაული ბოლომდე არ იქნა მიყვანილი. დანაშაულის მცდელობის დროს იწყება ქმედების ობიექტური შემადგენლობის განხორციელება, მაგრამ დამნაშავისაგან დამოუკიდებელი მიზეზით ვერ ხერხდება მისი სისრულეში მოყვანა. განსახილველ შემთხვევაში ფაქტი, რომ ბ. ფ.ს განზრახვა მოიცავდა „ე-ს“ მაღაზიაში არსებული ნივთების დაუფლებას, წარმოდგენილი მტკიცებულებებით დადასტურებული არ არის (ბ. ფ.-ს არ დაუწყია ნივთების ძებნა და არ უცდია მაღაზიაში განთავსებული რაიმე ნივთის

ალება)

15.1. მოცემულ შემთხვევაში, როგორც ზემოაღნიშნული ვიდეოფირით დგინდება, ბ. ფ-ს დაკავება განხორციელდა მას შემდეგ, რაც ის გამოვიდა მაღაზიიდან, ამასთან, არ დასტურდება არც ის, რომ მაღაზიაში შესვლის შემდეგ ბ. ფ-მ დაინახა მისკენ მომავალი პოლიციელები და ამიტომ შეწყვიტა დანაშაულებრივი ქმედება, რადგან მაღაზიაში შესვლის მომენტიდან (მათ შორის, როდესაც ქუჩის მიმართ ზურგით იმყოფებოდა) ბ. ფ-ს არ უცდია რაიმე ნივთის დაუფლება (ასეთი შესაძლებლობის არსებობის მიუხედავად) და, როგორც უკვე აღინიშნა, შემოიფარგლა მხოლოდ მაღაზიაში არსებული ნივთების ყურებით.

16. ყოველივე ზემოაღნიშნულიდან გამომდინარე, საკასაციო სასამართლო ვერ გაიზიარებს ქვემდგომი სასამართლოების პოზიციას ბ. ფ-ს მიერ განხორციელებული ქმედების საქართველოს სსკ-ის 19,177-ე მუხლის მე-2 ნაწილის „ბ“ ქვეპუნქტებით კვალიფიკაციის ნაწილში.

17. სასამართლო ითვალისწინებს, რომ განაჩენი უნდა ემყარებოდეს დასკვნებს, რომლებიც გამომდინარეობს ფაქტობრივი გარემოებებიდან და მხარეების მიერ წარდგენილი მოსაზრებებიდან. საქართველოს სსკ-ის მე-13 მუხლის მე-2 ნაწილის, 259-ე მუხლის მე-3 ნაწილისა და 273-ე მუხლის 1-ლი ნაწილის შესაბამისად, განაჩენში ჩამოყალიბებული ყველა დასკვნა დასაბუთებული უნდა იყოს.

18. *in dubio pro reo* პრინციპი ავალდებულებს სასამართლოს, სათანადოდ შეაფასოს მტკიცებულებები, სამართლიანად გადაჭრას სამხილებს შორის არსებული წინააღმდეგობები და ამ პროცესში წარმოშობილი ყოველგვარი გონივრული ეჭვი გადანყვიტოს ბრალდებულის უდანაშაულობის, მისი თავისუფლების სასარგებლოდ (იხ. საქართველოს საკონსტიტუციო სასამართლოს 2015 წლის 22 იანვრის №1/1/548 გადაწყვეტილება „საქართველოს მოქალაქე ზურაბ მიქაძე საქართველოს პარლამენტის წინააღმდეგ“).

19. ყოველივე ზემოაღნიშნულიდან გამომდინარე, სასამართლოს მიაჩნია, რომ ბრალდების მხარის მიერ წარმოდგენილი მტკიცებულებები გონივრულ ეჭვს მიღმა სტანდარტით ვერ ადასტურებს ბ. ფ-ს ბრალეულობას მისთვის შერაცხულ ქმედებაში.

20. საქართველოს სსკ-ის 187-ე მუხლით გათვალისწინებულია სისხლისსამართლებრივი პასუხისმგებლობა სხვისი ნივთის დაზიანების ან განადგურებისთვის, რამაც მნიშვნელოვანი ზიანი გამოიწვია. აღნიშნული დანაშაულის საგანი შეიძლება იყოს ნებისმიერი ქონება, რომელსაც გააჩნია მატერიალური ღირებულება. განადგურება გულისხმობს ნივთზე იმგვარ გარეგან ზემოქმედებას, რის

შედეგადაც წყდება მისი ფიზიკური არსებობა ან იგი გამოუსადეგარი ხდება მიზნობრივი დანიშნულებით გამოყენებისთვის. დანაშაულის ობიექტური მხარე შეიძლება განხორციელდეს მასზე მექანიკური ან სხვა სახის ზემოქმედებით. ამასთან, რადგან დანაშაული მატერიალურ შემადგენლობათა რიცხვს მიეკუთვნება, მის აუცილებელ ნიშანს წარმოადგენს ნივთის მესაკუთრის ან სხვა კანონიერი მფლობელისთვის მნიშვნელოვანი ზიანის მიყენება, რაც საქართველოს სსკ-ის 177-ე მუხლის შენიშვნის თანახმად, უნდა აღემატებოდეს 150 ლარს. ამასთან, დანაშაული შეიძლება ჩადენილი იქნეს პირდაპირი ან არაპირდაპირი განზრახვით და შესაბამისად, დამნაშავეს გაცნობიერებული უნდა ჰქონდეს რომ მართლსაწინააღმდეგოდ აზიანებს ან ანაგურებს სხვის ქონებას, ითვალისწინებდეს მის მართლსაწინააღმდეგოდ შედეგს და ან სურდეს ამ შედეგის დადგომა ან არ სურდეს, მაგრამ შეგნებულად უშვებდეს ან გულგრილად ეკიდებოდეს მის დადგომას.

21. სასამართლო ითვალისწინებს, საქმის პირველი ინსტანციის სასამართლოში განხილვისას ბ. ფ.ს საბოლოო სიტყვას, სადაც მან მიუთითა, რომ: 2022 წლის 12 მარტს იმყოფებოდა სტუმრად, რადროსაც შეატყობინეს რომ მისი მამიდაშვილი გახდა ცუდად, მოხვედა ავარიში, რის გამოც ძალიან ალელდა, გავიდა გარეთ, სუფთა ჰაერზე (კადრებიც ადასტურებს როგორ ნერვიულობს და ისე გადაადგილდება ქუჩაში); ნერვიულობის ნიადაგზე დაამტვრია ტექნიკის მალაზია; შიგნით დაუფიქრებლად, ინერციით შევიდა; მას ქურდობის არანაირი მოტივი და განზრახვა არ ჰქონია (რაც კადრებშიც კარგად ჩანს); პროკურორის მტკიცება, რომ მან პოლიციელები დაინახა, სცადა გამოსვლა, გაქცევა და მიმავლა – აბსურდულია, რადგან მას პოლიციელები არ შეუმჩნევია, გამოსვლისთანავე, როდესაც დაინახა პოლიციელები, ასწია ხელები და ჩაბარდა; სხვას ვერაფერს დაამატებს – მან ჩაიდინა სხვისი ნივთის დაზიანება და არ ჩაუდენია ქურდობის მცდელობა.

22. სასამართლო ითვალისწინებს, რომ ბ. ფ-მ თავისი ქმედებით (ფეხი დაარტყა) გამოიწვია სხვისი ქონების (მალაზია „ე-ს“ კარის) განადგურება (ჩამსხვრევია), რის გამოც აღნიშნული კარი გამოუსადეგარი გახდა შემდგომი მიზნობრივი დანიშნულებით გამოყენებისათვის და საჭირო გახდა მისი გამოცვლა. კერძოდ, შპს „ს-ს“ დირექტორ ვ. ძ-ს წერილითა და მის მიერ პირველი ინსტანციის სასამართლოში მოწმის სახით მიცემული ჩვენებით დგინდება, რომ 2022 წლის 12 მარტს, ქ. თ-ში, პ.....ს გ....ს №...ში მდებარე შპს „.....ს“ საკუთრებაში არსებული მალაზია „ე-ს“ შესასვლელი კარის ზედა და გვერდითა მინის ფასადების ჩამსხვრევით შპს „-ს-მ“ განიცადა ჯამში 1500 ლარის მატერიალური ზიანი (რასაც მხარეებიც არ ხდიან სა-

დავოდ). იმავდროულად, მოვლენათა განვითარების გარემოებებიდან გამომდინარე ბ. ფ.-სთვის ობიექტურად ცნობილი იყო, რომ თავისი ქმედებით ახდენდა სხვისი ქონების განადგურებას.

23. ყოველივე ზემოაღნიშნულიდან გამომდინარე, საკასაციო სასამართლო არ იზიარებს ქვემდგომი ინსტანციის სასამართლოების არგუმენტებს ბ. ფ.-ს საქართველოს სსკ-ის 19,177-ე მუხლის მე-2 ნაწილით ბრალეულობის თაობაზე და მიაჩნია, რომ კანონის მოთხოვნათა დაცვით, სრულყოფილად და ობიექტურად გამოკვლეულ, უტყუარ, ურთიერთშეჯერებულ და საკმარის მტკიცებულებათა ერთობლიობით (მონმე ვ. ძ-ს ჩვენებითა და წერილით, ვიდეოკამერის ჩანაწერის დათვალიერების ოქმითა და გამოთხოვილი ვიდეოჩანაწერებით, ჰაბიტოსკოპიური და ფოტო-ვიდეო ტექნიკური ექსპერტიზის №... დასკვნითა და ექსპერტ ვ. მ. ჩვენებით, ოდოროლოგიური ექსპერტიზის №..... დასკვნით, შემთხვევის ადგილის დათვალიერების ოქმითა, ბ. ფ.-ს საბოლოო სიტყვით და საქმეში არსებული სხვა მტკიცებულებებით) გონივრულ ეჭვს მიღმა დასტურდება ბ. ფ.-ს მიერ საქართველოს სსკ-ის 187-ე მუხლის პირველი ნაწილით გათვალისწინებული დანაშაულის ჩადენა.

24. საქართველოს სსკ-ის 259-ე მუხლის მე-4 ნაწილის თანახმად, სასამართლოს განაჩენი სამართლიანია, თუ დანიშნული სასჯელი შეესაბამება მსჯავრდებულის პიროვნებასა და მის მიერ ჩადენილი დანაშაულის სიმძიმეს. „სასჯელი უნდა იყოს ქმედებით გამოწვევად საფრთხესთან გონივრულ პროპორციაში ... სასჯელის დაკისრება უნდა მოხდეს დანაშაულის ინდივიდუალური გარემოებების გათვალისწინებით“ (იხ. საქართველოს საკონსტიტუციო სასამართლოს 2015 წლის 24 ოქტომბრის №1/4/592 გადაწყვეტილება „საქართველოს მოქალაქე ბექა წიქარიშვილი საქართველოს პარლამენტის წინააღმდეგ“, II-38). შესაბამისად, სასჯელის მიზნის რეალიზაციას სასჯელის სიმკაცრე კი არა, მისი გარდაუვალობა განაპირობებს.

25. საკასაციო სასამართლო ბ. ფ.-ს მიმართ სასჯელის განსაზღვრისას ითვალისწინებს ასევე დაზარალებულ ვ. ძ-ს ჩვენებას, რომელმაც მიუთითა, რომ ბ. ფ.მ ითხოვა ზიანის ანაზღაურების გადაწესება, რასაც ყოველთვის უარყოფდა იხდის.

26. საკასაციო სასამართლო ითვალისწინებს, რომ საქართველოს სსკ-ის 187-ე მუხლის პირველი ნაწილი სასჯელის სახით ითვალისწინებს – ჯარიმას, საზოგადოებისათვის სასარგებლო შრომას ვადით ასიდან ას ოთხმოც საათამდე, გამასწორებელ სამუშაოს ვადით ერთ წლამდე, შინაპატიმრობას ვადით ექვსი თვიდან ორ წლამდე ან თავისუფლების აღკვეთას ვადით ერთიდან ხუთ წლამდე. მოცემულ შემთხვევაში საქმეში არსებული ფაქტობრივი გარემოებე-

ბის, წარმოდგენილი მტკიცებულებებისა და მსჯავრდებულის ინდივიდუალური მახასიათებლების (აღიარებს სხვისი ნივთის განზრახ განადგურებას, დაზარალებულთან შეთანხმებით ეტაპობრივად იხდის მის მიერ ნივთის განადგურებით გამოწვეულ ზიანს, ჰყავს ოჯახი, დასაქმებულია, არ არის ნასამართლევი) მხედველობაში მიღებით ბ. ფ.ს სასჯელის სახით უნდა განესაზღვროს მინიმუმთან მიახლოებული სასჯელი, თავისუფლების აღკვეთა – 1 წლითა და 7 თვით(იმავდროულად სასამართლო ითვალისწინებს, რომ ბ. ფ-ს საქართველოს სსკ-ის 19,177-ე მუხლის მე-2 ნაწილის „ბ“ ქვეპუნქტით მსჯავრდებისას განსაზღვრული ჰქონდა სასჯელის მინიმუმი – 3 წლით თავისუფლების აღკვეთა), რაც არ ეწინააღმდეგება საქართველოს უზენაესი სასამართლოს პრაქტიკას და შეესაბამება საქართველოს სსკ-ის 53-ე მუხლის მე-3 ნაწილითა და 39-ე მუხლის პირველი ნაწილით დადგენილ სასჯელის დანიშვნის ზოგადსავალდებულო მოთხოვნებს, სასჯელის მიზნებს (სამართლიანობის აღდგენა, ახალი დანაშაულის თავიდან აცილება და დამნაშავის რესოციალიზაცია).

სარეზოლუციო ნაწილი:

საკასაციო სასამართლომ იხელმძღვანელა საქართველოს სსსკ-ის 301-ე მუხლით, 307-ე მუხლის პირველი ნაწილის „გ“ ქვეპუნქტით და

და ა დ გ ი ნ ა:

1. მსჯავრდებულ ბ. ფ-ს ინტერესების დამცველი ადვოკატის – ვ. დ-ის საკასაციო საჩივარი დაკმაყოფილდეს ნაწილობრივ;
2. თბილისის სააპელაციო სასამართლოს 2023 წლის 20 მარტის განაჩენში შევიდეს ცვლილება:
3. ბ. ფ-ს ქმედება საქართველოს სსკ-ის 177-ე მუხლის მე-2 ნაწილის „ბ“ ქვეპუნქტიდან გადაკვალიფიცირდეს 187-ე მუხლის პირველ ნაწილზე;
4. ბ. ფ. დამნაშავედ იქნეს ცნობილი საქართველოს სსკ-ის 187-ე მუხლის პირველი ნაწილით და სასჯელის სახედ და ზომად განესაზღვროს – 1 წლითა და 7 თვით თავისუფლების აღკვეთა;
5. ბ. ფ-ს სასჯელის მოხდის ვადის ათვლა დაეწყოს ფაქტობრივი დაკავებიდან – 2022 წლის 12 მარტიდან;
6. განაჩენი სხვა ნაწილში დარჩეს უცვლელად;
7. განაჩენი საბოლოოა და არ საჩივრდება.

თაღლითობა

განჩინება საქართველოს სახელმწიფო

საკასაციო საჩივრის დასაშვებობის შემოწმების შესახებ

№310აპ-23

27 სექტემბერი, 2023 წ., ქ. თბილისი

**საქართველოს უზენაესი სასამართლოს სისხლის სამართლის
საქმეთა პალატამ შემდეგი შემადგენლობით:
ლ. ფაფიაშვილი (თავმჯდომარე),
შ. თაღუმაძე,
მ. ვასაძე**

ზეპირი მოსმენის გარეშე შეამოწმა თბილისის სააპელაციო სა-
სამართლოს 2023 წლის 3 თებერვლის განაჩენზე თბილისის ვაკე-
საბურთალოს რაიონული პროკურატურის პროკურორ გიორგი ნა-
დირაძისა და მსჯავრდებულ თ. შ-ს ინტერესების დამცველი ადვო-
კატების – მ. ღ-ს და ნ. თ-ს საკასაციო საჩივრების დასაშვებობის
საკითხი და

გ ა მ ო ა რ კ ვ ი ა:

1. პირის ბრალდების შესახებ დადგენილებებით:

1.1. თ. შ-ს, – დაბადებულს 19.. წელს, – ბრალად ედებოდა თაღ-
ლითობა, ე.ი. მართლსაწინააღმდეგო მისაკუთრების მიზნით სხვი-
სი ქონებრივი უფლების დაუფლება მოტყუებით, ჩადენილი წინას-
წარი შეთანხმებით ჯგუფის მიერ, დიდი ოდენობით, დანაშაული,
გათვალისწინებული საქართველოს სისხლის სამართლის კოდექ-
სის (შემდეგში – საქართველოს სსკ-ის) 180-ე მუხლის მე-2 ნაწი-
ლის „ა“ და მე-3 ნაწილის „ბ“ ქვეპუნქტებით;

1.2. გ. შ-ს (ძებნილი), – დაბადებულს 19.. წელს, – ბრალად ედე-
ბოდა:

1.2.1. თაღლითობა, ე.ი. მართლსაწინააღმდეგო მისაკუთრების
მიზნით სხვისი ნივთის დაუფლება მოტყუებით, ჩადენილი დიდი
ოდენობით, არაერთგზის, დანაშაული, გათვალისწინებული საქარ-
თველოს სსკ-ის 180-ე მუხლის მე-3 ნაწილის „ბ“ და „გ“ ქვეპუნქტე-
ბით;

1.2.2. თაღლითობა, ე.ი. მართლსაწინააღმდეგო მისაკუთრების
მიზნით სხვისი ნივთის დაუფლება მოტყუებით, ჩადენილი დიდი
ოდენობით, არაერთგზის, დანაშაული, გათვალისწინებული საქარ-
თველოს სსკ-ის 180-ე მუხლის მე-3 ნაწილის „ბ“ და „გ“ ქვეპუნქტე-

ბით;

1.2.3. თაღლითობა, ე.ი. მართლსაწინააღმდეგო მისაკუთრების მიზნით სხვისი ქონებრივი უფლების დაუფლება მოტყუებით, ჩადენილი წინასწარი შეთანხმებით ჯგუფის მიერ, დიდი ოდენობით, არაერთგზის, დანაშაული, გათვალისწინებული საქართველოს სსკ-ის 180-ე მუხლის მე-2 ნაწილის „ა“, მე-3 ნაწილის „ბ“ და „გ“ ქვეპუნქტებით;

1.3. გ. პ-ს, – დაბადებულს 19.. წელს, – ბრალად ედებოდა თაღლითობაში დახმარება, ე.ი. დახმარება მართლსაწინააღმდეგო მისაკუთრების მიზნით სხვისი ნივთის დაუფლებაში მოტყუებით, ჩადენილი დიდი ოდენობით, დანაშაული, გათვალისწინებული საქართველოს სსკ-ის 24,180-ე მუხლის მე-3 ნაწილის „ბ“ ქვეპუნქტით.

2. პირის ბრალდების შესახებ დადგენილებებით თ. შ-ს, გ. შ-სა და გ. პ-ს მიერ ჩადენილი ქმედებები გამოიხატა შემდეგში:

2.1. თბილისის საქალაქო სასამართლოს 2006 წლის 25 დეკემბრის განაჩენით საქართველოს სსკ-ის 182-ე, 180-ე და 19,180-ე მუხლებით ნასამართლევა გ. შ-სემ თ. შ-სთან ერთად განიზრახა ნ. კ-ს კუთვნილ უძრავ ქონებაზე უფლების მოტყუებით მიღება. აღნიშნულის სისრულეში მოყვანის მიზნით, ნ. კ-ს აღუთქვეს დახმარება მისი კუთვნილი, ქ. თ-სი, ც-ს ქ. №..-ში მდებარე, იპოთეკით დატვირთული, ვალის – 33 000 აშშ დოლარის უზრუნველყოფის მიზნით აუქციონზე გატანილი ბინის შენარჩუნებაში. თ. შ-მ და გ. შ-მ, ბოროტად გამოიყენეს მისი ნდობა, მოტყუებით დაარწმუნეს ნ. კ-ი, რომ თ. შ-ე აუქციონზე საკუთარი სახსრებით შეიძენდა ბინას და გადააფორმებდა ნ. კ-ს სახელზე, შემდეგ აღნიშნული ბინის უზრუნველყოფით, ნ. კ-სა და თ. შ-ს შორის გაფორმდებოდა სესხისა და იპოთეკის ხელშეკრულება და ნ. კ-ი შესაბამის ვადაში მოახდენდა თ. შ-სთვის დახარჯული თანხის გადახდას. 2011 წლის 13 ივნისს აუქციონზე თ. შ-სემ 81 000 აშშ დოლარად შეიძინა ნ. კ-ს კუთვნილი, ქ. თ-სი, ც-ს ქ. №..-ში მდებარე, 215 050 ლარის ღირებულების ბინა, რა თანხიდანაც ნ. კ-ს ბინის გადაფორმების შემდეგ მისთვის, საპროცენტო სარგებელთან ერთად ერთობლიობაში, სამი თვის განმავლობაში უნდა გადაეცა 42 000 აშშ დოლარი, თუმცა თ. შ-ს გ. შ-სთან ერთად წინასწარვე ჰქონდა გადანყვებილი ქონების მოტყუებით ხელში ჩაგდება, ბინა აღარ გადააფორმა ნ. კ-ს სახელზე. შესაბამისად, არც სესხისა და იპოთეკის ხელშეკრულება გააფორმა 42 000 აშშ დოლარზე. დაახლოებით ორი წლის განმავლობაში ისინი დროის გაყვანისა და ზეპირი შეთანხმების საფუძველზე დადგენილი საპროცენტო სარგებლის გაზრდის მიზნით, მოტყუებით, სხვადასხვა მიზეზით არ აძლევდნენ ნ. კ-ს ბინის და მინის ნაკვეთის გაყიდვის საშუალებას. უფრო მეტიც, თითქოსდა

ნ. კ-სთვის ვალის დაფარვის მიზნით უძრავი ქონებით უზრუნველყოფის სანაცვლოდ ბანკიდან კრედიტის გარანტირებულად მიღებისთვის, თ. შ-მ 2012 წლის 23 მაისს, ნ. კ-ს თავის სახელზე ფიქტიურად – ნასყიდობის ხელშეკრულების საფუძველზე მოტყუებით გადააფორმებინა ამავე მისამართზე – ქ. თ-სი, ც-ს ქ. №...-ში მდებარე ნ. კ-ს კუთვნილი, 137 000 ლარის ღირებულების 209 კვ.მ. მიწის ნაკვეთი, თუმცა ამის შემდეგ არანაირი სესხი ბანკიდან მიწისა და ბინის უზრუნველყოფით არ აუღია. საბოლოოდ, 2012 წლის 9 სექტემბერს, თ. შ-მ და გ. შ-მ ნ. კ-სგან მალულად მოახდინეს თაღლითურად დაუფლებული, 352 000 ლარის ღირებულების ბინისა და მიწის ნაკვეთის ერთობლივად რეალიზაცია, საიდანაც ნ. კ-სთვის თანხა არ გადაუციათ. გ. შ-ს და თ. შ-ს თაღლითობის შედეგად ნ. კ-ს მიადგა 352 000 ლარის დიდი ოდენობის ქონებრივი ზიანი.

2.2. თბილისის საქალაქო სასამართლოს 2006 წლის 25 დეკემბრის განაჩენით, საქართველოს სსკ-ის 182-ე, 180-ე და 19,180-ე მუხლებით ნასამართლევა გ. შ-მ, ისარგებლა თ. ფ-ს ნდობით და შესაბამისი მოგების სანაცვლოდ თანხის ტურისტულ ბიზნესში წილის სახით ჩადების, ასევე შესაბამისი მოგების მიღების სანაცვლოდ, 2010 წლის 21 იანვრიდან მოყოლებული, 2010 წლის განმავლობაში, პერიოდულად, ერთობლიობაში გამოართვა 30 000 აშშ დოლარი, მაშინ, როცა მას არანაირი ტურისტული ბიზნესი არ გააჩნდა და არც შემდგომში წამოუწყია. თანხის გადაცემის დაფიქსირების მიზნით აღნიშნულთან დაკავშირებით თ. ფ-სა და გ. შ-ს მეუღლეს რ. ა-სეს შორის ოფიციალურად, 2010 წლის განმავლობაში ქ. თ-სი, ...ის ქ. №...-ში მდებარე ნ. უ-ს სანოტარო ბიუროში გაფორმდა სესხის ხელშეკრულებები, რომელთა თანახმადაც, თ. ფ-სმა რ. ა-ს, თითქოსდა შესაბამისი ყოველთვიური საპროცენტო სარგებლის მიღების სანაცვლოდ სესხის სახით გადასცა ერთობლიობაში 30 000 აშშ დოლარი. ვინაიდან რამდენიმე თვეში თ. ფ-მა მოსთხოვა შეპირებული ბიზნესის წილის და მოგების გადაცემა ან გადაცემული თანხის უკან დაბრუნება, გ. შ-ს მითითებით გ. პ-მა მისთვის თაღლითობაში დახმარების განხილვის მიზნით, თ. ფ-ი შეიყვანა შეცდომაში, თითქოსდა გ. შ-მ ფული გადასცა გ. პ-ს კუთვნილ ფირმას – შპს „რ-ს“, ქ. თ-სი, ქ-ს ქ. №...-ში სამშენებლო საქმიანობის სანარმოებლად და თ. ფ-ს პირადად, როგორც მშენებლობის მწარმოებელმა, აღუთქვა 30 000 აშშ დოლარის და საპროცენტო სარგებლის გადახდა ზემოაღნიშნულ მშენებლობაზე მოზიდული თანხებიდან. ამის დასტურად კი გაუფორმა 2011 წლის 10 სექტემბრით დათარიღებული შეთანხმება/მეტყობინება, ასევე 2011 წლის 12 ოქტომბრის საგარანტიო ხელშეკრულება, მაშინ, როცა რეალურად მითითებულ პერიოდში შპს „რ-ა“ აღარ აწარმოებდა ხსენებულ მისამარ-

თზე რაიმე სახის სამშენებლო სამუშაოებს და უფრო მეტიც, 2011 წლის 26 იანვრიდან, მათ შორის შეთანხმების გაფორმების ეტაპზეც, შპს „რ-ს“ დირექტორს წარმოადგენდა თავად გ. შ-ე. საბოლოოდ, გ. შ-ს და გ. პ-ს თ. ფ-სთვის არც ბიზნესში წილი და არც შესაბამისი მოგება გადაუციათ, არც ძირითადი თანხა დაუბრუნებიათ და 2014 წლის სექტემბრის თვიდან, არც საპროცენტო სარგებელი გადაუხდიათ. გ. შ-ს ზემოაღნიშნული თაღლითობის შედეგად, რაშიც დახმარება გაუწია გ. პ-მა, თ. ფ-ს მიადგა დაახლოებით 68 400 ლარის (30 000 აშშ დოლარი) დიდი ოდენობის ქონებრივი ზიანი.

2.3. თბილისის საქალაქო სასამართლოს 2006 წლის 25 დეკემბრის განაჩენით, საქართველოს სსკ-ის 182-ე, 180-ე და 19,180-ე მუხლებით ნასამართლევა გ. შ-მ, სურდა რა გ. ფ-ს ფულის თაღლითურად დაუფლება, გამოიყენა მისი ნდობა, აღუთქვა დახმარება იპოთეკით დატვირთული ბინის შენარჩუნების მიზნით ახალი იპოთეკარის მოძიებაში. გ. შ-მ მოიძია მ. პ-ს წარმომადგენელი გ. ე-აა, თუმცა გ. ფ-ი მოატყუა და დაიყოლია სესხის სახით მისთვის საჭირო თანხაზე მეტი – 50 000 აშშ დოლარის აღებაზე იმ მოტივით, თითქოს მ. პ-სა და მისი წარმომადგენელი გ. ე-ა თანახმა არ იყვნენ 50 000 აშშ დოლარზე ნაკლები თანხის სესხის სახით გაცემაზე. შესაბამისად, გ. ფ-ი იძულებული გახდა დათანხმებოდა გ. შ-ს შეთავაზებას. სესხის სახით 50 000 აშშ დოლარის აღების შემდეგ გ. შ-მ, იცოდა რა, რომ გ. ფ-ს ვალის გასტუმრების შემდეგ რჩებოდა 12 000 აშშ დოლარი, აღნიშნული თანხა სხვადასხვა პირადი მიზეზით, ვითომდა სესხის სახით გამოართვა 2 ეტაპად, კერძოდ: 2010 წლის 16 მარტს ქ. თ-სი, ...ის ქ. №..-ს მიმდებარე ტერიტორიაზე გამოართვა 6000 აშშ დოლარი, ხოლო 2010 წლის 18 მარტს დარჩენილი – 6000 აშშ დოლარი. გ. შ-ს ზემოაღნიშნული ქმედებით გ. ფ-ის მიადგა დაახლოებით 20 760 ლარის (12 000 აშშ დოლარი) დიდი ოდენობის ქონებრივი ზიანი.

3. თბილისის საქალაქო სასამართლოს 2021 წლის 29 დეკემბრის განაჩენით:

3.1. გ. შ-ე ცნობილ იქნა დამნაშავედ და სასჯელის სახედ და ზომად განესაზღვრა:

3.1.1. საქართველოს სსკ-ის 180-ე მუხლის მე-3 ნაწილის „ბ“ და „გ“ ქვეპუნქტებით (თ. ფ-ს ეპიზოდი) – თავისუფლების აღკვეთა 7 წლით, რაც „ამნისტიის შესახებ“ საქართველოს 2012 წლის 28 დეკემბრის კანონის მე-16 მუხლის თანახმად, შეუმცირდა ერთი მეოთხედით და სასჯელად განესაზღვრა – თავისუფლების აღკვეთა 5 წლითა და 3 თვით;

3.1.2. საქართველოს სსკ-ის 180-ე მუხლის მე-3 ნაწილის „ბ“ და „გ“ ქვეპუნქტებით (გ. ფ-ს ეპიზოდი) – თავისუფლების აღკვეთა 7

ნლით, რაც „ამნისტიის შესახებ“ საქართველოს 2012 წლის 28 დეკემბრის კანონის მე-16 მუხლის თანახმად, შეუმცირდა ერთი მეოთხედით და სასჯელად განესაზღვრა – თავისუფლების აღკვეთა 5 წლითა და 3 თვით;

3.1.3. საქართველოს სსკ-ის 180-ე მუხლის მე-2 ნაწილის „ა“, მე-3 ნაწილის „ბ“ და „გ“ ქვეპუნქტებით (ნ. კ-ს ეპიზოდი) – თავისუფლების აღკვეთა 8 წლით, რაც „ამნისტიის შესახებ“ საქართველოს 2012 წლის 28 დეკემბრის კანონის მე-16 მუხლის თანახმად, შეუმცირდა ერთი მეოთხედით და სასჯელად განესაზღვრა – თავისუფლების აღკვეთა 6 წლით;

3.1.4. საქართველოს სსკ-ის 59-ე მუხლის მე-3 ნაწილის საფუძველზე საქართველოს სსკ-ის 180-ე მუხლის მე-2 ნაწილის „ა“, მე-3 ნაწილის „ბ“ და „გ“ ქვეპუნქტებით დანიშნულმა სასჯელმა შთანთქმა საქართველოს სსკ-ის 180-ე მუხლის მე-3 ნაწილის „ბ“ და „გ“ ქვეპუნქტებით (ორი ეპიზოდი) დანიშნული სასჯელები და საბოლოოდ, დანაშაულთა ერთობლიობით, გ. შ-ს სასჯელის სახედ და ზომად განესაზღვრა – თავისუფლების აღკვეთა 6 წლით;

3.1.5. გ. შ-ს სასჯელის მოხდის ვადაში ჩათვალა დაკავებაში ყოფნის დრო – 2015 წლის 25 ივლისიდან – 2015 წლის 28 ივლისის ჩათვლით;

3.1.6. გ. შ-ს სასჯელის მოხდის ვადა უნდა აეთვალოს განაჩენის აღსრულების მიზნით მისი დაკავების მომენტიდან;

3.2. თ. შ-ე ცნობილ იქნა დამნაშავედ საქართველოს სსკ-ის 180-ე მუხლის მე-2 ნაწილის „ა“ და მე-3 ნაწილის „ბ“ ქვეპუნქტით და სასჯელის სახედ და ზომად განესაზღვრა – ჯარიმა 60 000 ლარი;

3.3. გ. პ-ი ცნობილ იქნა უდანაშაულოდ და გამართლდა საქართველოს სსკ-ის 24, 180-ე მუხლის მე-3 ნაწილის „ბ“ ქვეპუნქტით წარდგენილ ბრალდებაში;

3.3.1. საქართველოს სსკ-ის 92-ე მუხლის თანახმად, გ. პ-ს გამართვა ზიანის ანაზღაურების მოთხოვნის უფლება.

4. აღნიშნული განაჩენი სააპელაციო წესით გაასაჩივრეს დაცვისა და ბრალდების მხარეებმა, კერძოდ:

4.1. პროკურორმა გიორგი ნადირაძემ მოითხოვა გასაჩივრებულ განაჩენში ცვლილების შეტანა და გამართლებულ გ. პ-ს დამნაშავედ ცნობა საქართველოს სსკ-ის 24, 180-ე მუხლის მე-3 ნაწილის „ბ“ ქვეპუნქტით გათვალისწინებული დანაშაულის ჩადენაში, ხოლო მსჯავრდებულების – თ. შ-ს და გ. შ-ს მიმართ უფრო მკაცრი სასჯელის გამოყენება.

4.2. მსჯავრდებულ გ. შ-ს ადვოკატმა კ. მ-მ (მსჯავრდებულის თანხმობით) და თ. შ-ს ადვოკატებმა – მ. ლ-მ და ნ. თ-მა მოითხოვეს გასაჩივრებული განაჩენის გაუქმება და გ. შ-სისა და თ. შ-სის უდა-

ნაშაულოდ ცნობა.

4.3. პროკურორის სააპელაციო საჩივარზე შესაგებელი წარადგინა თ. შ-ს ადვოკატმა მ. ლ-მ და მოითხოვა, რომ არ დაკმაყოფილდეს ბრალდების მხარის სააპელაციო საჩივარი.

4.4. პროკურორის სააპელაციო საჩივარზე შესაგებელი წარადგინა ასევე გამართლებულ გ. პ-სა და მსჯავრდებულ გ. შ-ს ადვოკატმა კ. მ-მ, რომელმაც მოითხოვა გასაჩივრებული განაჩენის გ. პ-ს მიმართ უცვლელად დატოვება, ხოლო გ. შ-ს უდანაშაულოდ ცნობა.

5. თბილისის სააპელაციო სასამართლოს 2023 წლის 3 თებერვლის განაჩენით თბილისის საქალაქო სასამართლოს 2021 წლის 29 დეკემბრის განაჩენი დარჩა უცვლელად.

6. თბილისის სააპელაციო სასამართლოს განაჩენი საკასაციო წესით გაასაჩივრეს თბილისის ვაკე-საბურთალოს რაიონული პროკურატურის პროკურორმა გიორგი ნადირაძემ და მსჯავრდებულ თ. შ-ს ადვოკატებმა მ. ლ-მ და ნ. თ-მა, კერძოდ:

6.1. პროკურორი ითხოვს გასაჩივრებულ განაჩენში ცვლილების შეტანას: გამართლებულ გ. პ-ს საქართველოს სსკ-ის 24,180-ე მუხლის მე-3 ნაწილის „ბ“ ქვეპუნქტით დამნაშავედ ცნობას, ხოლო მსჯავრდებულების – თ. შ-ს და გ. შ-ს მიმართ უფრო მკაცრი სასჯელის შეფარდებას.

6.2. ადვოკატები მ. ლ-მ და ნ. თ-ი ითხოვენ თ. შ-ს უდანაშაულოდ ცნობას.

6.3. პროკურორის სააპელაციო საჩივარზე შესაგებელი წარადგინა თ. შ-ს ადვოკატმა მ. ლ-მ და მოითხოვა, რომ არ დაკმაყოფილდეს ბრალდების მხარის სააპელაციო საჩივარი.

7. საკასაციო სასამართლო ითვალისწინებს, რომ თბილისის სააპელაციო სასამართლოდან 2023 წლის 4 აპრილს საქმეზე დასართავად შემოვიდა გამართლებულ გ. პ-სა და მსჯავრდებულ გ. შ-სის ადვოკატის – კ. მ-ს განცხადება და პროკურორის საკასაციო საჩივარზე პოზიცია, რომელიც, თავის მხრივ, თბილისის სააპელაციო სასამართლოში შესულია – 2023 წლის 28 მარტს; აღნიშნული დოკუმენტაციის თანახმად, ადვოკატი, ერთი მხრივ, ითხოვს – არ დაკმაყოფილდეს პროკურორის საკასაციო საჩივარი და გასაჩივრებული განაჩენი გ. პ-ს ნაწილში დარჩეს უცვლელი, ხოლო, მეორე მხრივ – ითხოვს მსჯავრდებულ გ. შ-ს უდანაშაულოდ ცნობას.

7.1. საკასაციო სასამართლო ითვალისწინებს, რომ საქმეში არ არის წარმოდგენილი დაცვის მხარის საკასაციო საჩივარი მსჯავრდებულ გ. შ-ს უდანაშაულოდ ცნობის მოთხოვნით, მითითებული დოკუმენტი (პოზიცია პროკურორის საჩივარზე) სასამართლოში წარდგენილია საქართველოს სსკ-ის 302-ე მუხლით გათვალისწინ-

ნებული გასაჩივრების ვადის დარღვევით – საკასაციო საჩივარი შეიტანება განაჩენის გამომტან სასამართლოში მისი გამოცხადებიდან 1 თვის ვადაში, შესაბამისად, საკასაციო სასამართლო ვერ იმსჯელებს მასზე, როგორც საკასაციო საჩივარზე;

7.1.1. იმავდროულად, საკასაციო სასამართლო ითვალისწინებს, რომ ადვოკატის მითითებული განცხადება/პოზიცია, თავისი შინაარსით არის შესაგებელი, ხოლო მსჯავრდებულ გ. შ-სთან მიმართებით მოთხოვნა გამართლების შესახებ (მითუფრო იმ პირობებში, როდესაც იმავდროულად არ არის წარმოდგენილი საკასაციო საჩივარი) ცდება შესაგებლის მოთხოვნის ფარგლებს. იმავდროულად, სასამართლო ითვალისწინებს, რომ მოცემულ შემთხვევაში არ არის წარმოდგენილი გ. შ-ს წერილობითი მოთხოვნა მინი მონაწილეობის გარეშე განაჩენის გადასინჯვის შესახებ.

7.2. სასამართლო მხედველობაში იღებს, რომ გასაჩივრებული განაჩენის თანახმად, მსჯავრდებულ გ. შ-ს, რომლის მიმართაც გამამტყუნებელი განაჩენი გამოტანილია მის დაუსწრებლად, უფლება აქვს განაჩენი გაასაჩივროს ერთი თვის ვადაში დაპატიმრებიდან ან სათანადო ორგანოში გამოცხადების მომენტიდან, ან განაჩენის გამოცხადებიდან, თუ მსჯავრდებული მოითხოვს საკასაციო საჩივრის განხილვას მისი მონაწილეობის გარეშე.

7.3. აღნიშნულის გამო სასამართლო ადვოკატ კ. მ-ს შესაგებელს ითვალისწინებს მხოლოდ გ. პ-ს მიმართ პროკურორის საკასაციო საჩივრის ნაწილში.

8. სასამართლო ითვალისწინებს „ნორმატიული აქტების შესახებ“ საქართველოს კანონის მე-71 მუხლსა და საქართველოს სისხლის სამართლის საპროცესო კოდექსის (შემდგომი – საქართველოს სსსკ-ის) 273-ე მუხლს; ასევე – ზედა ინსტანციის სასამართლოების უფლებას, დაეთანხმონ ქვედა ინსტანციის სასამართლოს დასაბუთებას, საფუძვლების გამეორების გარეშე (იხ., *Hirvisaari v. Finland*, no. 49684/99, §30, ECtHR, 25/12/2001); იმ გარემოებას, რომ დასაბუთებული გადაწყვეტილების ვალდებულება არ მოითხოვს მხარეების მიერ მითითებულ ყველა არგუმენტზე დეტალური პასუხის გაცემას (იხ. *Fomin v. Moldova*, no. 36755/06, § 31, ECtHR, 11/11/2011) და ქვედა ინსტანციის სასამართლოს მსჯელობის გაზიარება არ არღვევს დასაბუთებული გადაწყვეტილების უფლებას (იხ., *Gorou v. Greece* (No.2) no. 12686/03, §37, §41, ECtHR, 20/03/2009).

9. სასამართლო ასევე ითვალისწინებს, რომ საქართველოს სსსკ-ის 306-ე მუხლის მე-4 ნაწილის თანახმად, საკასაციო საჩივარი განიხილება საჩივრისა და მისი შესაგებლის ფარგლებში. მოცემულ შემთხვევაში სააპელაციო სასამართლოს განაჩენი გაასაჩივრეს: პროკურორმა, რომელიც ითხოვს გამართლებულ გ. პ-ს საქართვე-

ლოს სსკ-ის 24,180-ე მუხლის მე-3 ნაწილის „ბ“ ქვეპუნქტით დამ-
ნაშავედ ცნობას, ხოლო მსჯავრდებულების – თ. შ-ს და გ. შ-ს მი-
მართ უფრო მკაცრი სასჯელის შეფარდებას; ადვოკატებმა – მ. ლ-
მ და ნ. თ-მა, რომლებიც ითხოვენ თ. შ-ს უდანაშაულოდ ცნობას;
იმავედროულად, ადვოკატი მ. ლ-მ შესაგებლად ითხოვს, რომ არ დაკ-
მაყოფილდეს ბრალდების მხარის სააპელაციო საჩივარი, ხოლო გა-
მართლებულ გ. პ-ს ადვოკატი კ. მ-ე ითხოვს, რომ არ დაკმაყოფილ-
დეს პროკურორის საკასაციო საჩივარი.

9.1. ამდენად, მოცემულ შემთხვევაში დავის საგანია იმ საკით-
ხის გარკვევა: მსჯავრდებულმა თ. შ-მ და გამართლებულმა გ. პ-მა
ჩაიდინეს თუ არა დანაშაულები, ასევე კანონიერია თუ არა გ. შ-ს
(პროკურორის საკასაციო საჩივრის ფარგლებში) და თ. შ-ს მიმართ
დანიშნული სასჯელები.

10. ბრალდების მხარემ საკასაციო საჩივარში მიუთითა, რომ გ.
პ-ს გამართლების ნაწილში სააპელაციო სასამართლომ საქმეში არ-
სებულ მტკიცებულებებს არ მისცა სწორი სამართლებრივი შეფა-
სება და ამ ნაწილში დასაბუთების გარეშე გამოიტანა გამამართლე-
ბელი განაჩენი, ასევე გასაჩივრებული განაჩენი თ. შ-ს და გ. შ-ს
მიმართ შეფარდებული სასჯელის ნაწილში არ არის კანონიერი, ვი-
ნაიდან გამოყენებულია სასჯელის ისეთი სახე ან ზომა, რომელიც
აშკარად არ შეესაბამება მსჯავრდებულების ქმედების ხასიათსა
და პიროვნებას.

11. ადვოკატების – მ. ლ-სა და ნ. თ-ს მტკიცებით თ. შ-ე არის
უდანაშაულო და სასამართლო გამამტყუნებელი განაჩენის გამო-
ტანისას დაეყრდნო დაზარალებულად ცნობილი ნ. კ-ს არათანმიმ-
დევრულ და აბსურდულ ჩვენებას; ადვოკატებმა საკასაციო საჩი-
ვარში მიმოიხილეს საქმეში წარმოდგენილი მტკიცებულებები და
მიუთითეს, რომ მსჯავრდებულს არ მოუტყუებია ნ. კ-ი და მარ-
თლსაწინააღმდეგოდ არ დაუფლებულა სადავო უძრავ ქონებას,
რაც ქმედების თაღლითობად დაკვალიფიცირებისათვის აუცილე-
ბელი კომპონენტებია; მსჯავრდებულს არაფერი უყიდია ან/და გა-
მოურთმევია დაზარალებულისათვის, მან სახელმწიფოს მიერ ჩა-
ტარებული აუქციონის ფარგლებში იყიდა სადავო უძრავი ქონება.
იმავედროულად, შეეძლო დამოუკიდებლად შეეძინა აღნიშნული ქო-
ნება, ისე, რომ დაზარალებულისათვის არცკი ეთქვა; საბოლოოდ
თ. შ-მ დაზარალებულთან ურთიერთობის შედეგად, მის მიერ განე-
ული ხარჯებით, ბევრად მეტი ზიანი ნახა, ვიდრე სარგებელი, კერ-
ძოდ, უფრო მეტი თანხა დახარჯა, ვიდრე ქონების გასხვისებით
მიიღო; დაზარალებულს არათუ შეთანხმებულ – 3 თვის ვადაში,
არამედ 1 წლისა და 2 თვის ვადაშიც არ მიუტანია თანხა – ვალი; ნ.
კ-სთან შეთანხმდა აუქციონის შემდგომ სახლის გამოსყიდვაზე და

მათ შორის იპოთეკაზე არანაირი საუბარი არ ყოფილა.

12. საკასაციო სასამართლო ვერ გაიზიარებს დაცვის მხარის მტკიცებას თ. შ-ს უდანაშაულობისა და იმის შესახებ, რომ მას ნ. კ-ი არ მოუტყუებია და მიუხედავად იმისა, რომ საქმეში წარმოდგენილი მტკიცებულებებით, მათ შორის – დაზარალებულის ჩვენებით, იპოთეკარმა ი. ვ-მ მოითხოვა ნ. კ-ს ქონების იძულებით აუქციონზე გატანა და სწორედ ამ აუქციონში მონაწილეობის გზით გახდა თ. შ-ე ქონების მესაკუთრე, სასამართლო იზიარებს სააპელაციო სასამართლოს მოტივაციას, რომ დაზარალებულის, ასევე მოწმეთა ჩვენებების და საქმეზე წარმოდგენილი წერილობითი მტკიცებულებების ერთობლიობით დასტურდება, რომ გ. შ-მ თ. შ-სთან ერთად გამოიყენეს ნ. კ-ს ნდობა, მოტყუებით დაარწმუნეს, რომ თ. შ-სე აუქციონზე საკუთარი სახსრებით შეიძენდა ნ. კ-ს კუთვნილ ბინას და გადაუფორმებდა ნ. კ-ს, რის შემდეგაც აღნიშნული ბინის უზრუნველყოფით ნ. კ-სა და თ. შ-ს შორის გაფორმდებოდა სესხისა და იპოთეკის ხელშეკრულება და ნ. კ-ი შესაბამის ვადაში გადაუხდიდა თ. შ-ს დახარჯულ თანხას.

12.1. სასამართლო ვერ გაიზიარებს დაცვის მხარის მტკიცებას, რომ თ. შ-ე ნ. კ-სთან შეუთანხმდა აუქციონის შემდგომ სახლის გამოსყიდვაზე და მათ შორის იპოთეკაზე საუბარი არ ყოფილა, ვინაიდან მხარეებს შორის აღნიშნული შეთანხმება დასტურდება არამხოლოდ დაზარალებულ – ნ. კ-ს ჩვენებით, არამედ მოწმეების – ე. კ-ს, რ. ძ-ს, მლ-ს, ა. ჟ-ს, ს. კ-სა და მ. ც-ს ჩვენებებით. მათ შორის – გ. შ-ს ადვოკატის რ. ძ-ის განმარტებით, ბინა აუქციონზე შეძენის შემდეგ უნდა გადაფორმებულიყო ნ. კ-ს სახელზე და უნდა დატვირთულიყო იპოთეკით თ. შ-ს სასარგებლოდ, ხოლო ნ. კ-ს თ. შ-სთვის უნდა გადაეხადა პროცენტი; მოწმე ბ. ჭ-ს განმარტებით, აუქციონის დასრულებისას ოფისში დამსწრე პირებს შორის შედგა საუბარი, რომ აუქციონის თანხის ჩარიცხვის შემდეგ სახლი ნ. კ-ს სახელზე გადაფორმდებოდა და დაიტვირთებოდა იპოთეკით. ასევე, მოწმეები ა. ჟ-ა, ს. კ-ე და მ. ც-ი აუქციონის დასრულების შემდეგაც ესწრებოდნენ გ. შ-ს, თ. შ-ს და ნ. კ-ს შეხვედრებს, რა დროსაც ნ. კ-ი გ. შ-ს და თ. შ-ს სთხოვდა სახლის გადაფორმებას. ისინი კი პასუხობდნენ, რომ არ ენერვიულა, აუცილებლად გადაუფორმებდნენ.

12.2. ზემოაღნიშნულიდან გამომდინარე მოწმეთა ჩვენებებით დგინდება, რომ გ. შ-სე ნდობაში შევიდა ნ. კ-სთან და თ. შ-სთან ერთად აღუთქვა დახმარება მისი კუთვნილი, იპოთეკით დატვირთული, აუქციონზე გატანილი ბინის შენარჩუნებაში. კერძოდ, მსჯავრდებულებმა ნ. კ-ი დაარწმუნეს, რომ თ. შ-ე აუქციონზე საკუთარი სახსრებით შეიძენდა ბინას და გადაუფორმებდა ნ. კ-ს სა-

ხელზე. აღნიშნულის შემდეგ, ხსენებული ბინის უზრუნველყოფით, ნ. კ-სა და თ. შ-ს შორის გაფორმდებოდა სესხისა და იპოთეკის ხელშეკრულება და ნ. კ-ი შესაბამის ვადაში თ. შ-ს გადაუხდიდა დახარჯულ თანხას, თუმცა თ. შ-მ და გ. შ-მ, წინასწარი შეთანხმებით მოატყუეს დაზარალებული და 2011 წლის 13 ივნისს აუქციონზე შეძენილი ბინა აღარ გადაუფორმეს ნ. კ-ს (შესაბამისად, მათ შორის ვერც სესხისა და იპოთეკის ხელშეკრულება გაფორმდა 42 000 აშშ დოლარზე, რომელიც დაზარალებულს 3 თვის განმავლობაში უნდა გადაეცა თ. შ-სათვის, ბინის მისთვის გადაფორმების შემდეგ) და დროის გაყვანით ზეპირი შეთანხმების საფუძველზე დადგენილი საპროცენტო სარგებლის გაზრდის მიზნით, სხვადასხვა მიზეზით არ მისცეს ნ. კ-ს ბინისა და მიწის ნაკვეთის გაყიდვის საშუალება. საბოლოოდ, 2012 წლის 9 სექტემბერს, თაღლითურად დაუფლებული ბინა და მიწის ნაკვეთი ნ. კ-სგან მალულად გაიყიდა.

12.3. ამდენად, მოცემულ შემთხვევაში, წარმოდგენილი მტკიცებულებებით გონივრულ ეჭვს მიღმა სტანდარტით დასტურდება თ. შ-ს მიერ ბრალად წარდგენილი ქმედების ჩადენა.

13. რაც შეეხება ნ. კ-ს ქონების ღირებულებას, საკასაციო სასამართლო ითვალისწინებს, რომ საქართველოს შსს საექსპერტო-კრიმინალისტიკური მთავარი სამმართველოს 2015 წლის 8 სექტემბრის დასკვნით შეუძლებელია უტყუარად დადგინდეს ნ. კ-ს კუთვნილი სახლისა და მიწის ნაკვეთის ღირებულება, მათ შორის, იმ გარემოების გამო, რომ ნ. კ-ს სახლის შეფასება მოხდა 2015 წლის მდგომარეობით, ხოლო განსახილველი დანაშაული ჩადენილია 2011-2012 წლების პერიოდში. ექსპერტმა მ. გ-მ დაადასტურა, რომ 2012 წლის მდგომარეობით სახლის ღირებულების დასადგენად საჭიროა კვლევის ახლიდან ჩატარება. აღნიშნულის მიუხედავად, საკასაციო სასამართლო იზიარებს სააპელაციო სასამართლოს მოტივაციას, რომ ექსპერტიზის დასკვნებით, მონმეთა, მათ შორის – აუქციონში მონაწილე პირთა ჩვენებებით, უძრავი ქონების ნასყიდობის ხელშეკრულებებით და მართლსაწინააღმდეგოდ მისაკუთრებული ქონების სახეობისა და ოდენობის გათვალისწინებით, ეჭვს არ იწვევს, რომ დაზარალებულისათვის მიყენებული ზიანის ოდენობა მნიშვნელოვნად აღემატება სისხლის სამართლის კოდექსით დიდი ოდენობის დადგენისათვის განსაზღვრულ 10 000 ლარს (იხ. საქართველოს უზენაესი სასამართლოს 2022 წლის 28 მარტის №1001აპ-21 განაჩენი).

14. საკასაციო სასამართლო ასევე ვერ გაიზიარებს პროკურორის მტკიცებას, რომ სააპელაციო სასამართლომ საქმეში არსებულ მტკიცებულებებს არ მისცა სწორი სამართლებრივი შეფასება და გ. პ-ს მიმართ დასაბუთების გარეშე გამოიტანა გამამართლებელი

განაჩენი. ბრალდების მხარე გამართლებულს ედავება დაზარალებულ თ. ფ-ს კუთვნილი დიდ ოდენობით ქონების მოტყუებით მართლსაწინააღმდეგო მისაკუთრებაში გ. შ-სათვის დახმარებას.

14.1. საკასაციო სასამართლო კიდევ ერთხელ აღნიშნავს, რომ მოცემულ შემთხვევაში დაცვის მხარის საკასაციო საჩივრის არარსებობის პირობებში არ მსჯელობს ძებნილ გ. შ-ს მსჯავრდების შესახებ, თუმცა, გ. პ-ს გამართლების ნაწილში ითვალისწინებს, რომ საქართველოს სსკ-ის 24-ე მუხლის მე-3 ნაწილის თანახმად, დამხმარეა ის, ვინც ხელი შეუწყო დანაშაულის ჩადენას და იზიარებს სააპელაციო სასამართლოს მოტივაციას, რომ მოტყუება, როგორც თაღლითობის ჩადენის ხერხი, წინ უნდა უსწრებდეს დანაშაულს, დაზარალებულის მიერ ქონების გადაცემამდე უნდა მოხდეს მისთვის რეალობის დამახინჯება და ამ გზით დანაშაულის ჩადენის გამარტივება. მოცემულ შემთხვევაში ტურისტული ბიზნესიდან მოგების მიღების სურვილით დაზარალებულმა თ. ფ-მა გ. შ-ს საკუთარი ნებით გადასცა საერთო ჯამში 30 000 აშშ დოლარი 2010 წლის 21 იანვრიდან 2010 წლის 23 ივნისის ჩათვლით პერიოდში. ბრალდების მხარის მიერ წარმოდგენილი მტკიცებულებები კი ირიბადაც არ მიუთითებს ამ პერიოდში გ. პ-სა და გ. შ-ს შეთანხმებულად მოქმედებაზე, რომ მსჯავრდებულს გაადვილებოდა დაზარალებულის კუთვნილი ქონების მისაკუთრება; საქმეში არსებული მტკიცებულებებით შეუძლებელია იმის მტკიცება, რომ ამ დროისათვის გ. პ-ი მსჯავრდებულს დაეხმარა ან აღუთქვა დახმარება დანაშაულის ჩადენაში; გ. შ-ს მიერ მსჯავრად შერაცხული დანაშაულის დასრულებიდან გარკვეული დროის გასვლის შემდეგ, გ. პ-ს მიერ დაზარალებულ თ. ფ-ს წინაშე ვალის აღიარება და ამ ვალის დაბრუნების უზრუნველსაყოფად გარკვეული ხელშეკრულებების გაფორმება, არ წარმოადგენს თაღლითობაში დახმარებას.

14.2. ამდენად, მოცემულ შემთხვევაში, წარმოდგენილი მტკიცებულებებით გონივრულ ეჭვს მიღმა სტანდარტით ვერ დასტურდება გ. პ-ს მიერ მისთვის ბრალად წარდგენილი ქმედების ჩადენა.

15. რაც შეეხება კასატორი ბრალდების მხარის პოზიციას სასჯელის დამძიმების ნაწილში, საკასაციო სასამართლო ითვალისწინებს, რომ საქართველოს სსკ-ის 259-ე მუხლის მე-4 ნაწილის თანახმად, სასამართლოს განაჩენი სამართლიანია, თუ დანიშნული სასჯელი შეესაბამება მსჯავრდებულის პიროვნებასა და მის მიერ ჩადენილი დანაშაულის სიმძიმეს. „სასჯელი უნდა იყოს ქმედებით გამოწვევად საფრთხესთან გონივრულ პროპორციაში ... სასჯელის დაკისრება უნდა მოხდეს დანაშაულის ინდივიდუალური გარემოებების გათვალისწინებით“ (იხ. საქართველოს საკონსტიტუციო სასამართლოს 2015 წლის 24 ოქტომბრის №1/4/592 გადაწყვეტილე-

ბა „საქართველოს მოქალაქე ბექა წიქარიშვილი საქართველოს პარლამენტის წინააღმდეგ“, II-38). შესაბამისად, სასჯელის მიზნის რეალიზაციას სასჯელის სიმკაცრე კი არა, მისი გარდაუვალობა განაპირობებს.

15.1. მოცემულ შემთხვევაში სააპელაციო სასამართლომ გაითვალისწინა ინდივიდუალური მახასიათებლები და განსაზღვრა სასჯელი, რომელიც შეესაბამება საქართველოს სსკ-ის 53-ე მუხლის მე-3 ნაწილითა და 39-ე მუხლის პირველი ნაწილით დადგენილ სასჯელის დანიშვნის ზოგადსაველდებულო მოთხოვნებს, სასჯელის მიზნებს (სამართლიანობის აღდგენას, ახალი დანაშაულის თავიდან აცილებასა და დამნაშავის რესოციალიზაციას) და შესაბამისი მუხლით გათვალისწინებული სანქციის ფარგლებში.

15.2. საკასაციო სასამართლო ითვალისწინებს, რომ მუხლის სანქციით გათვალისწინებული სასჯელის – ჯარიმის – განსაზღვრა არ გულისხმობს სასჯელის უსამართლობას და ვერ უზღუდებელყოფს მის როლს სასჯელის მიზნების მიღწევაში, მითუფრო, რომ ბრალდების მხარეს სასამართლოსათვის არ წარუდგენია რაიმე მტკიცებულება, რაც დაადასტურებდა სასჯელის უსამართლობას, პრევენციის ან რესოციალიზაციის მიზნებთან შეუსაბამობას, რის საფუძველზეც შესაძლებელი იქნებოდა სასჯელის დამძიმება.

16. საკასაციო სასამართლო კვლავაც აღნიშნავს, რომ საქართველოს სსსკ-ის 303-ე მუხლი ამომწურავად ადგენს საკასაციო საჩივრის დასაშვებობის საფუძვლებს. მოცემულ შემთხვევაში საქმის შესწავლის შედეგად არ იკვეთება სააპელაციო სასამართლოს მიერ საქმის განხილვა მატერიალური ან/და საპროცესო სამართლის ნორმების მნიშვნელოვანი დარღვევით, რასაც შეეძლო, არსებითად ემოქმედა საქმის განხილვის შედეგზე.

17. საქმის მასალების შესწავლით ასევე არ დგინდება: გარემოება, რის გამოც მოცემულ საქმეს არსებითი მნიშვნელობა ექნებოდა სამართლის განვითარების ან მსგავს საქმეებზე ერთგვაროვანი სასამართლო პრაქტიკის ჩამოყალიბებისათვის; კასატორი არ უთითებს სამართლებრივ პრობლემაზე, რომელიც საჭიროებს საკასაციო სასამართლოს განმარტებას; სააპელაციო სასამართლოს გადანყევტილება არ ეწინააღმდეგება უზენაესი სასამართლოს პრაქტიკას და ადამიანის უფლებათა ევროპული სასამართლოს პრეცედენტულ სამართალს; საჩივრის განხილვის შედეგად არ არის მოსალოდნელი მსგავს საკითხზე საქართველოს უზენაესი სასამართლოს არსებული პრაქტიკისგან განსხვავებული გადანყევტილების მიღება.

18. ამდენად, ვინაიდან მოცემულ შემთხვევაში არ იკვეთება საქართველოს სსსკ-ის 303-ე მუხლის მე-3 ნაწილით გათვალისწინე-

ბული საკასაციო საჩივრის დასაშვებობის არცერთი საფუძვლის არსებობა, საკასაციო საჩივარი დაუშვებლად უნდა იქნეს ცნობილი.

19. სასამართლო ითვალისწინებს, რომ „როდესაც საკასაციო სასამართლო უარს ამბობს საჩივრის დასაშვებობაზე, ვინაიდან საჩივარი არ აკმაყოფილებს კანონმდებლობით დადგენილ მოთხოვნებს და არ არსებობს საკასაციო საჩივრის დასაშვებობის სამართლებრივი საფუძვლები, მცირე დასაბუთებამაც შეიძლება დააკმაყოფილოს კონვენციის მე-6 მუხლის მოთხოვნები“ (Kadagishvili v Georgia, no. 12391/06, §175, ECtHR, 14/05/2020); იმის გათვალისწინებით, რომ მომჩივნის რელევანტური არგუმენტები განიხილა ქვედა ორი ინსტანციის სასამართლომ, მომჩივნის საკასაციო საჩივრის დაუშვებლად ცნობა ვერ იქნება მიჩნეული სასამართლოს ხელმისაწვდომობის უფლებაზე დაწესებულ არაპროპორციულ შეზღუდვად (Tortladze v. Georgia; no.42371/08, §77, ECtHR, 18/03/2021).

20. საკასაციო სასამართლომ საქართველოს სსსკ-ის 303-ე მუხლის მე-3, მე-3², მე-3³, მე-4 ნაწილებით და

დასაბუთება:

1. თბილისის სააპელაციო სასამართლოს 2023 წლის 3 თებერვლის განაჩენზე თბილისის ვაკე-საბურთალოს რაიონული პროკურატურის პროკურორ გიორგი ნადირაძისა და მსჯავრდებულ თ. მ.-ს ინტერესების დამცველი ადვოკატების – მ. ლ-ს და ნ. თ-ს საკასაციო საჩივრები არ იქნეს დაშვებული განსახილველად;

2. განჩინება საბოლოოა და არ საჩივრდება.

3. ნარკოტიკული დანაშაული

ნარკოტიკული საშუალების უკანონო შეძენა და შენახვა, ჩადენილი წინასწარი შეთანხმებით ჯგუფის მიერ განსაკუთრებით დიდი ოდენობით

განაჩენი საქართველოს სახელით

№280აპ-23

9 აგვისტო, 2023 წ., ქ. თბილისი

**საქართველოს უზენაესი სასამართლოს სისხლის სამართლის
საქმეთა პალატამ შემდეგი შემადგენლობით:**

**ლ. ფაფიაშვილი (თავმჯდომარე),
შ. თადუმაძე,
მ. ვასაძე**

ზეპირი მოსმენის გარეშე განიხილა საქართველოს გენერალური პროკურატურის შინაგან საქმეთა სამინისტროს გენერალურ ინსპექციასა და ცენტრალური კრიმინალური პოლიციის დეპარტამენტში გამოძიების საპროცესო ხელმძღვანელობის დეპარტამენტის პროკურორ შმაგი გობეჯიშვილისა და მსჯავრდებულ ჯ. ა-ს ინტერესების დამცველი ადვოკატის ა. შ-ს საკასაციო საჩივრები თბილისის სააპელაციო სასამართლოს 2023 წლის 30 იანვრის განაჩენზე.

აღწერილობითი ნაწილი:

1. პირის ბრალდების შესახებ დადგენილებებით:

1.1. ჯ. ა-ს, – დაბადებულს 1... წელს, – ბრალად ედებოდა ნარკოტიკული საშუალების უკანონო შეძენა და შენახვა, ჩადენილი წინასწარი შეთანხმებით ჯგუფის მიერ, განსაკუთრებით დიდი ოდენობით, დანაშაული, გათვალისწინებული საქართველოს სისხლის სამართლის კოდექსის (შემდეგში – საქართველოს სსკ-ის) 260-ე მუხლის მე-3 ნაწილის „ბ“ და მე-6 ნაწილის „ა“ ქვეპუნქტებით;

1.2. ნ. კ-ს – დაბადებულს 1... წელს, – ბრალად ედებოდა ნარკოტიკული საშუალების უკანონო შეძენა და შენახვა, ჩადენილი წინასწარი შეთანხმებით ჯგუფის მიერ, განსაკუთრებით დიდი ოდენობით, დანაშაული, გათვალისწინებული საქართველოს სსკ-ის 260-ე მუხლის მე-3 ნაწილის „ბ“ და მე-6 ნაწილის „ა“ ქვეპუნქტებით;

2. პირის ბრალდების შესახებ დადგენილებებით ჯ. ა-სა და ნ. კ-ს მიერ ჩადენილი ქმედებები გამოიხატა შემდეგში:

ჯ. ა-მა წინასწარი შეთანხმებით ნ. კ-სთან ერთად, უკანონოდ შეიძინა და შეინახა ნარკოტიკული საშუალება – კოკაინი (ფუძე), წონით 797,2514 გრამი. კერძოდ: 2019 წლის 5 თებერვალს ნ. კ-ემ ქ. ქ-სი, დ. ა-ის გამზირი №... ში განთავსებულ „ს-ს“ შენობაში, საკონტროლო მიწოდების ფარგლებში აიღო მის სახელზე არსებული გზავნილი – ნარკოტიკული საშუალება კოკაინი (ფუძე), წონით 797,2514 გრამი, რაც შემდგომში გადასცა ჯ. ა-ს.

აღნიშნული ნარკოტიკული საშუალება, იმავე დღეს – 2019 წლის 5 თებერვალს, ქ. ქ-სი, დ. ა-ის გამზირი №-ის მიმდებარე ტერიტორიაზე საქართველოს შსს-ს ცენტრალური კრიმინალური პოლიციის დეპარტამენტის თანამშრომლებმა ამოიღეს ჯ. ა-ს მიმართ ჩატარებული პირადი ჩხრეკის შედეგად.

3. თბილისის საქალაქო სასამართლოს 2019 წლის 4 ნოემბრის განაჩენით:

3.1. საქართველოს გენერალური პროკურატურის დეპარტამენტის პროკურორის შმაგი გობეჯიშვილის შუამდგომლობა დაკმაყოფილდა;

3.1.1. დამტკიცდა 2019 წლის 31 ოქტომბერს საქართველოს გენერალური პროკურატურის დეპარტამენტის პროკურორ შმაგი გობეჯიშვილს (ზემდგომი პროკურორის ბესიკ თხელიძის თანხმობით) ბრალდებულ ნ. კ-სა და ადვოკატ ვ. მ-ს შორის დადებული საპროცესო შეთანხმება;

3.1.2. ნ. კ-ე (პ/ნ....) ცნობილ იქნა დამნაშავედ საქართველოს სსკ-ის 260-ე მუხლის მე-6 ნაწილის „ა“ ქვეპუნქტით გათვალისწინებული დანაშაულის ჩადენაში და საქართველოს სსკ-ის 55-ე მუხლის გამოყენებით, ძირითადი სასჯელის სახედ და ზომად განესაზღვრა – თავისუფლების აღკვეთა 6 წლითა და 9 თვით;

3.1.3. საქართველოს სსკ-ის 50-ე მუხლის საფუძველზე, თავისუფლების აღკვეთის სახით დანიშნული ძირითადი სასჯელიდან ნაწილი – 9 თვე განესაზღვრა პენიტენციურ დაწესებულებაში მოსახდელად, ხოლო თავისუფლების აღკვეთა 6 წელი, საქართველოს სსკ-ის 63-64-ე მუხლების საფუძველზე, პირობით არ იქნა გამოყენებული და გამოსაცდელ ვადად ნ. კ-ს განესაზღვრა 6 წელი;

3.1.4. ნ. კ-ს მოხდელ სასჯელში ჩაეთვალა პატიმრობაში ყოფნის დრო 2019 წლის 5 თებერვლიდან 2019 წლის 4 ნოემბრის ჩათვლით და პატიმრობაში ყოფნის ვადის გათვალისწინებით, ნ. კ-ე დაუყოვნებლივ გათავისუფლდა პატიმრობიდან, სასამართლო სხდომის დარბაზიდან;

3.1.5. „ნარკოტიკული დანაშაულის წინააღმდეგ ბრძოლის შესახებ“ საქართველოს კანონის საფუძველზე, ნ. კ-ს როგორც ნარკოტიკული საქმიანობის ხელშემწყობ პირს, 5 წლით ჩამოერთვა: სა-

ადვოკატო საქმიანობის უფლება, პედაგოგიური და საგანმანათლებლო დაწესებულებაში საქმიანობის უფლება, სახელმწიფო და ადგილობრივი თვითმმართველობის სახაზინო (საბიუჯეტო) დაწესებულებებში – საჯარო ხელისუფლების ორგანოებში საქმიანობის უფლება; პასიური საარჩევნო უფლება, იარაღის დამზადების, შეძენის, შენახვისა და ტარების უფლება, 10 წლი ჩამოერთვა საექიმო ან/და ფარმაცევტული საქმიანობის უფლება, აგრეთვე აფთიაქის დაფუძნების, ხელმძღვანელობისა და წარმომადგენლობის უფლება;

3.1.6. „ნარკოტიკული დანაშაულის წინააღმდეგ ბრძოლის შესახებ“ საქართველოს კანონის მე-3 მუხლის მე-41 ნაწილის საფუძველზე, ნ. კ-ს 2 წლით ჩამოერთვა სატრანსპორტო საშუალების მართვის უფლება;

3.2. ჯ. ა. (პირადი ნომრის გარეშე) ცნობილი იქნა დამნაშავედ საქართველოს სსკ-ის 260-ე მუხლის მე-6 ნაწილის „ა“ ქვეპუნქტით გათვალისწინებული დანაშაულის ჩადენაში და ძირითადი სასჯელის სახედ და ზომად განესაზღვრა – თავისუფლების აღკვეთა 12 წლით;

3.2.1. ჯ. ა-ს სასჯელის მოხდის ვადის ათვლა დაეწყო ფაქტობრივი დაკავების დროიდან – 2019 წლის 5 იანვრიდან;

3.2.2. „ნარკოტიკული დანაშაულის წინააღმდეგ ბრძოლის შესახებ“ საქართველოს კანონის საფუძველზე, ჯ. ა-ს, როგორც ნარკოტიკული საქმიანობის ხელშემწყობ პირს, 5 წლით ჩამოერთვა: სატრანსპორტო საშუალების მართვის უფლება, საადვოკატო საქმიანობის უფლება, პედაგოგიური და საგანმანათლებლო დაწესებულებაში საქმიანობის უფლება, სახელმწიფო და ადგილობრივი თვითმმართველობის სახაზინო (საბიუჯეტო) დაწესებულებებში – საჯარო ხელისუფლების ორგანოებში საქმიანობის უფლება; პასიური საარჩევნო უფლება, იარაღის დამზადების, შეძენის, შენახვისა და ტარების უფლება, 10 წლით ჩამოერთვა საექიმო ან/და ფარმაცევტული საქმიანობის უფლება, აგრეთვე აფთიაქის დაფუძნების, ხელმძღვანელობისა და წარმომადგენლობის უფლება.

4. თბილისის საქალაქო სასამართლოს 2019 წლის 14 ნოემბრის განჩინებით ნ. კ-ს და ჯ. ა-ს მიმართ თბილისის საქალაქო სასამართლოს 2019 წლის 4 ნოემბრის განაჩენის სარეზოლუციო ნაწილში აღმოიფხვრა არსებული უზუსტობა და განაჩენის სარეზოლუციო ნაწილში მიეთითა – „სასჯელის მოხდის ვადის ათვლა ჯ. ა-ს დაეწყო ფაქტობრივი დაკავების ზუსტი დროიდან, კერძოდ 2019 წლის 05 თებერვლის 18 საათი და 45 წუთიდან.“

5. აღნიშნული განაჩენი სააპელაციო წესით გაასაჩივრეს მსჯავრდებულ ჯ. ა-ს ადვოკატებმა – ზ. რ-მა, შ. ხ-მ, დ. ს-ემ, რომლებმაც

მოითხოვეს მსჯავრდებულის უდანაშაულოდ ცნობა, ხოლო გამამტყუნებელი განაჩენის ძალაში დატოვების შემთხვევაში მძიმე ქრონიკული ავადმყოფობის გამო, გამოჯანმრთელებამდე, ჯ. ა-ს მიმართ შეფარდებული სასჯელის გადავადება.

6. საქართველოს იუსტიციის სამინისტროს სსიპ დანაშაულის პრევენციის, არასაპატიმრო სასჯელთა აღსრულებისა და პრობაციის ეროვნული სააგენტოს ტერიტორიული ორგანოს აჭარისა და გურიის პრობაციის ბიუროს უფროსის მ. თ-ს აღსასრულებელი სამართლებრივი აქტის აღსრულების დამთავრების შესახებ შეტყობინების თანახმად, თბილისის საქალაქო სასამართლოს 2021 წლის 5 თებერვლის განჩინებით „ამნისტიის შესახებ“ საქართველოს 2021 წლის 11 იანვრის კანონის საფუძველზე ნ. კ-ს დანიშნული სასჯელი – 6 წელი შეუმცირდა $\frac{1}{4}$ -ით და განესაზღვრა პირობითი მსჯავრი 4 წლითა და 6 თვით; ნ. კ-ს მიმართ პირობითი მსჯავრის გაუქმების საკითხთა განმხილველი მუდმივმოქმედი კომისიის 2022 წლის 29 აპრილის გადაწყვეტილებით, გაუქმდა პირობითი მსჯავრი და მოეხსნა ნასამართლობა, რის საფუძველზეც „დანაშაულის პრევენციის, არასაპატიმრო სასჯელთა აღსრულების წესისა და პრობაციის შესახებ“ საქართველოს კანონის 23-ე მუხლის მე-4 ნაწილის „ბ“ ქვეპუნქტით მის მიმართ სააღსრულებო წარმოება დასრულდა.

7. თბილისის სააპელაციო სასამართლოს 2023 წლის 30 იანვრის განაჩენით თბილისის საქალაქო სასამართლოს 2019 წლის 4 ნოემბრის განაჩენში ჯ. ა-ს მიმართ შევიდა ცვლილება;

7.1. ჯ. ა. ცნობილ იქნა დამნაშავედ საქართველოს სსკ-ის 260-ე მუხლის მე-6 ნაწილის „ა“ ქვეპუნქტით და ძირითადი სასჯელის სახედ და ზომად დაენიშნა – თავისუფლების აღკვეთა 10 წლით;

7.2. „ამნისტიის შესახებ“ საქართველოს 2021 წლის 11 იანვრის კანონის მე-7 მუხლის მე-2 პუნქტის შესაბამისად, დანიშნული სასჯელი შემცირდა $\frac{1}{4}$ -ით და ჯ. ა-ს საბოლოოდ მოსახდელი სასჯელის სახედ და ზომად დაენიშნა – თავისუფლების აღკვეთა 7 წლითა და 6 თვით;

7.3. ჯ. ა-ს სასჯელის ვადის ათვლა დაეწყო დაკავების დღიდან – 2019 წლის 5 იანვრიდან;

7.4. „ნარკოტიკული დანაშაულის წინააღმდეგ ბრძოლის შესახებ“ საქართველოს კანონის საფუძველზე ჯ. ა-ს, როგორც ნარკოტიკული საქმიანობის ხელშემწყობ პირს, 5 წლით ჩამოერთვა: სატრანსპორტო საშუალების მართვის უფლება, საადვოკატო საქმიანობის უფლება, პედაგოგიური და საგანმანათლებლო დაწესებულებაში საქმიანობის უფლება, სახელმწიფო და ადგილობრივი თვითმმართველობის სახაზინო (საბიუჯეტო) დაწესებულებებში – საჯარო ხელისუფლების ორგანოებში საქმიანობის უფლება; პასიუ-

რი საარჩევნო უფლება, იარაღის დამზადების, შეძენის, შენახვისა და ტარების უფლება, ხოლო 10 წლით ჩამოერთვა საექიმო ან/და ფარმაცევტული საქმიანობის უფლება, აგრეთვე აფთიაქის დაფუძნების, ხელმძღვანელობისა და წარმომადგენლობის უფლება.

8. თბილისის სააპელაციო სასამართლოს 2023 წლის 13 თებერვლის განჩინებით თბილისის სააპელაციო სასამართლოს 2023 წლის 30 იანვრის განაჩენის სარეზოლუციო ნაწილში გასწორდა დაშვებული უზუსტობა და სარეზოლუციო ნაწილის მეხუთე აბზაცი ჩამოყალიბდა შემდეგნაირად: „ჯ. ა-ს სასჯელის ვადის ათვლა დაწყოს დაკავების დღიდან, 2019 წლის 5 თებერვლიდან“.

9. თბილისის სააპელაციო სასამართლოს 2023 წლის 30 იანვრის განაჩენი საკასაციო წესით გაასაჩივრეს ბრალდებისა და დაცვის მხარეებმა, კერძოდ:

9.1. საქართველოს გენერალური პროკურატურის შინაგან საქმეთა სამინისტროს გენერალურ ინსპექციასა და ცენტრალური კრიმინალური პოლიციის დეპარტამენტში გამოძიების საპროცესო ხელმძღვანელობის დეპარტამენტის პროკურორ შმაგი გობეჯიშვილი ითხოვს, რომ ცვლილება შევიდეს გასაჩივრებულ განაჩენში და ჯ. ა-ს მიმართ არ იქნეს გამოყენებული „ამნისტიის შესახებ“ საქართველოს 2021 წლის 11 იანვრის კანონი;

9.2. ჯ. ა-ს ადვოკატი ა. შ-ი ითხოვს მსჯავრდებულის უდანაშაულოდ ცნობას.

10. საქართველოს უზენაესი სასამართლოს 2023 წლის 24 აპრილის განჩინებით მსჯავრდებულ ჯ. ა-ს განცხადება (შუამდგომლობა) დაკმაყოფილდა და ინტერესების დასაცავად გამოეყო ადვოკატი, სახელმწიფოს ხარჯზე.

11. თბილისის სააპელაციო სასამართლოს 2023 წლის 22 მაისის განჩინებით მსჯავრდებულ ჯ. ა-ს შუამდგომლობა გაცდენილი ვადის აღდგენის შესახებ დაკმაყოფილდა და აღდგენილი იქნა თბილისის სააპელაციო სასამართლოს 2023 წლის 30 იანვრის განაჩენის საკასაციო წესით გასაჩივრების გაცდენილი ვადა.

სამოტივაციო ნაწილი:

1. საკასაციო სასამართლომ შეისწავლა საქმის მასალები, წარმოდგენილი საჩივრების საფუძვლიანობა და მიაჩნია, რომ ჯ. ა-ს ადვოკატის – ა. შ-ს საკასაციო საჩივარი არ უნდა დაკმაყოფილდეს, ხოლო პროკურორ შმაგი გობეჯიშვილის საკასაციო საჩივარი უნდა დაკმაყოფილდეს, შემდეგ გარემოებათა გამო:

2. სასამართლო ითვალისწინებს „ნორმატიული აქტების შესახებ“ საქართველოს კანონის მე-71 მუხლსა და საქართველოს სისხლის სამართლის საპროცესო კოდექსის (შემდეგში – საქართვე-

ლოს სსსკ-ის) 273-ე მუხლს; ასევე – ზედა ინსტანციის სასამართლოების უფლებას, დაეთანხმონ ქვედა ინსტანციის სასამართლოს დასაბუთებას, საფუძვლების გამეორების გარეშე (იხ., *Hirvisaari v. Finland*, no. 49684/99, §30, ECtHR, 25/12/2001); იმ გარემოებას, რომ დასაბუთებული გადაწყვეტილების ვალდებულება არ მოითხოვს მხარეების მიერ მითითებულ ყველა არგუმენტზე დეტალური პასუხის გაცემას (იხ. *Fomin v. Moldova*, no. 36755/06, § 31, ECtHR, 11/11/2011) და ქვედა ინსტანციის სასამართლოს მსჯელობის გაზიარება არ არღვევს დასაბუთებული გადაწყვეტილების უფლებას (იხ., *Gorou v. Greece* (No.2) no. 12686/03, §37, §41, ECtHR, 20/03/2009).

3. სასამართლო ასევე ითვალისწინებს, რომ საქართველოს სსსკ-ის 306-ე მუხლის მე-4 ნაწილის თანახმად, საკასაციო საჩივარი განიხილება საჩივრისა და მისი შესაგებლის ფარგლებში. მოცემულ შემთხვევაში სააპელაციო სასამართლოს განაჩენი გაასაჩივრეს დაცვისა და ბრალდების მხარეებმა, კერძოდ: მსჯავრდებულის ადვოკატმა, რომელიც ითხოვს ჯ. ა-ს უდანაშაულოდ ცნობას და პროკურორმა, რომელიც ითხოვს, რომ მსჯავრდებულის მიმართ არ იქნეს გამოყენებული „ამნისტიის შესახებ“ საქართველოს 2021 წლის 11 იანვრის კანონი. შესაბამისად, მხარეებს შორის დავის საგანია, ჩაიდინა თუ არა ჯ. ა-მა მსჯავრდებულზე შერაცხული დანაშაული, კერძოდ, ნარკოტიკული საშუალების უკანონო შეძენა და შენახვა, ჩადენილი წინასწარი შეთანხმებით ჯგუფის მიერ, განსაკუთრებით დიდი ოდენობით და მისი ჩადენის დადასტურების შემთხვევაში გამოყენებული უნდა იქნეს თუ არა მის მიმართ ამნისტიის მითითებული კანონი.

4. საკასაციო სასამართლო ვერ გაიზიარებს დაცვის მხარის პოზიციას, რომ საქმეში წარმოდგენილი მოწმეთა ჩვენებით, დათვალიერების აქტით, ქიმიური, ჰაბიტოსკოპიური, ფოტო-ვიდეო და კომპიუტერულ-ტექნიკური ექსპერტიზის დასკვნებით, პირადი ჩხრეკის ოქმით, ვიდეო-აუდიო მასალითა და წერილობითი მტკიცებულებებით არ დასტურდება ჯ. ა-ს მიერ მსჯავრდებულზე შერაცხული დანაშაულებრივი ქმედების ჩადენა, შესაბამისად, საკასაციო სასამართლო არ ეთანხმება დაცვის მხარის მოთხოვნას მსჯავრდებულის უდანაშაულობის შესახებ და მიაჩნია, რომ სააპელაციო სასამართლომ საქმეში არსებული ფაქტობრივი გარემოებები და წარმოდგენილი მტკიცებულებები სრულყოფილად, ობიექტურად და სამართლებრივად სწორად შეაფასა და გასაჩივრებულ განაჩენში მიუთითა იმ ფაქტობრივ გარემოებებსა და მტკიცებულებებზე, რომლებმაც ჯ. ა-ს საქართველოს სსკ-ის 260-ე მუხლის მე-6 ნაწილის „ა“ ქვეპუნქტით მსჯავრდება განაპირობა. იმავდროულად, საკასაციო სასამართლო ითვალისწინებს, რომ დაცვის მხარემ თბი-

ლისის საკალაქო სასამართლოს განაჩენში ცვლილების შეტანის მოთხოვნით თბილისის სააპელაციო სასამართლოს საჩივრით მიმართა, მათ შორის – იმავე (იდენტურ) არგუმენტებზე დაყრდნობით, რომლებიც საკასაციო საჩივარშია ჩამოყალიბებული. გასაჩივრებულ განაჩენში კი დეტალური მსჯელობაა წარმოდგენილი, დაცვის მხარის ყველა არგუმენტზე, შესაბამისად, სასამართლოს მიზანშეწონილად არ მიაჩნია გასაჩივრებულ განაჩენში მითითებული იმ არგუმენტების გამეორება, რასაც საკასაციო სასამართლოც ეთანხმება.

5. საკასაციო სასამართლო ითვალისწინებს: ნ. კ-ს ჩვენებას, რომლის თანახმად, მან დაადასტურა, რომ მის სახელზე გამოგზავნილი და ფოსტიდან მისი საშუალებით გამოტანილი ამანათი, რომელშიც იყო ნარკოტიკული საშუალება, ეკუთვნოდა ჯ. ა-ს; ჯ. ა-ს აქტიურ მონაწილეობას ფოსტიდან ამანათის (რომელშიც მოთავსებული იყო ნარკოტიკული საშუალება) აღებაში, რასაც სადავოდ არ ხდის დაცვის მხარეც, იმავდროულად, აღნიშნული დადასტურებულია საქმეში წარმოდგენილი არაერთი მტკიცებულებით, მათ შორის, სასამართლო სხდომაზე დაკითხულმა ფოსტის თანამშრომელმა და გამომძიებლებმა დაადასტურეს, რომ მართალია ფოსტაში ნ. კ-ემ მოითხოვა მის სახელზე არსებული ამანათი, მაგრამ ის უშუალოდ ჯ. ა-მა გამოართვა ფოსტის თანამშრომელს და ნ. კ-ემ მხოლოდ მის ჩაბარებაზე მოაწერა ხელი. ასევე ფარული საგამომძიებო მოქმედების – „ფარული ვიდეო-აუდიოჩანერის“ შედეგად მოპოვებული მასალითა და პირადი ჩხრეკის ოქმით დგინდება, რომ ამანათი ჰქონდა პირადად ჯ. ა-ს ფოსტიდან გამოსვლისას და შემდგომაც, ვიდრე გამომძიებლებმა არ შეაჩერეს, გზავნილის თანხაც გადაიხადა უშუალოდ ჯ. ა-მა.

5.1. სასამართლო ასევე ითვალისწინებს, რომ ჯ. ა-ს პირად ჩხრეკას ეხსნებოდა თარჯიმანი, ჯ. ა-ს განემარტა ჩხრეკის ოქმზე შენიშვნის/შესწორების გაკეთების უფლება, თუმცა მას აღნიშნული უფლებით არ უსარგებლია; აღნიშნულ ოქმს ხელი მოაწერა, მათ შორის – ჯ. ა-მა.

6. დაცვის მხარის პოზიციასთან დაკავშირებით, რომ გასაჩივრებულ განაჩენს საფუძვლად დაედო არადამაჯერებელი და არასანდო მტკიცებულებები და, მათ შორის – გასაზიარებელი არ არის ნ. კ-ს ჩვენება, ვინაიდან მის მიერ გამომძიებისა და სასამართლო ეტაპზე მოწოდებულ ჩვენებებს შორის არის არსებითი სხვაობა, საკასაციო სასამართლო კვლავაც აღნიშნავს, რომ საქართველოს სსსკ-ის მე-3 მუხლის 24-ე ნაწილის თანახმად, მოწმის ჩვენება არის მოწმის მიერ სასამართლოში მიცემული ინფორმაცია (იხ.: მაგ.: საქართველოს უზენაესი სასამართლოს 2020 წლის 10 ნოემბრის

№545აპ.-20 განჩინება, საქართველოს უზენაესი სასამართლოს 2021 წლის 20 ივლისის №232აპ-21 განჩინება) და ითვალისწინებს იმ გარემოებას, რომ დაცვის მხარის მიერ დასახელებული წინააღმდეგობა სასამართლო სხდომაზე ნ. კ-ემ ახსნა პირველ ეტაპზე მისი დაბნეულობით, შიშითა და იმ ფაქტით, რომ მომხდარიდან გამომდინარე ვერ აანალიზებდა მის თავს მიმდინარე მოვლენებს, მანვე კატეგორიულად განმარტა, რომ ამჯერად (სასამართლოში ჩვენების მიცემისას) გააცნობიერა მის მიერ ჩადენილი დანაშაული და შესაბამისად, საუბრობს მხოლოდ სიმართლეს, ამასთან, ჩვენების ამ შინაარსით მიცემა მისთვის არავის დაუძალებია (24.10.2019; 13:26:32, 13:59:47); მისთვის უცნობია უფორმდება თუ არა საპროცესო შეთანხმება (14:01:50); ასევე იმ გარემოებას, რომ მოცემულ შემთხვევაში დაცვის მხარეს ჰქონდა, როგორც საკუთარი მტკიცებულებების წარმოდგენის, ასევე – არსებით სასამართლო სხდომაზე ბრალდების მხარის მტკიცებულებების გამოკვლევისა და შეჯიბრებითობის პრინციპის დაცვით თითოეული მოწმისათვის სასურველი კითხვების დასმის, მოწმეთა მიერ გამოძიების ეტაპზე მიწოდებული ინფორმაციის (მათ შორის, აღნიშნული ინფორმაციის უტყუარობის, რელევანტურობის თუ კანონიერების, მოწმის სანდოობის შემოწმების/შედავების) გამოკვლევის შესაძლებლობა; იმავდროულად, სისხლის სამართლის საქმის მასალებით არ დგინდება მსჯავრდებულის მიმართ მოწმის მიკერძოებული დამოკიდებულება. აღნიშნულიდან გამომდინარე საკასაციო სასამართლოს არ აქვს აღნიშნულ მოწმის ჩვენების სანდოობაში ეჭვის შეტანის საფუძველი.

7. საკასაციო სასამართლო ასევე იზიარებს სააპელაციო სასამართლოს მოტივაციას, რომ დაცვის მხარე თავადაც არ ხდის სადავოდ იმ გარემოებას, რომ ჯ. ა-მა წინასწარ იცოდა, რომ ბ-იდან იგზავნებოდა ამანათი და იგი მან ფოსტიდან აიღო ნ. კ-სთან ერთად; ამასთან, ამანათი, რომელშიც, მათ შორის – ნარკოტიკული საშუალებაც იყო, ნ. კ-ს სახელზე შპს „ს-ს“ საბაჟო ტერმინალში ჩამოვიდა 2019 წლის 22 იანვარს, ასევე დათვალიერების №..... აქტი, რომლის თანახმადაც, ამანათში სავარაუდოდ განთავსებული იყო ნარკოტიკული ნივთიერება – კოკაინის შემცველი ფხვნილი, დათარიღებულია ასევე 2019 წლის 22 იანვრით, აღნიშნული დროისათვის კი ამანათთან – ნარკოტიკულ საშუალებასთან – ჯ. ა-ს კავშირის შესახებ არ იცოდნენ არც შპს „ს-ს“ და არც – პოლიციის თანამშრომლებმა. ეს მათთვის ცნობილი მოგვიანებით – თებერვალში გახდა, შესაბამისად, სასამართლო ვერ გაიზიარებს ეჭვს ჯ. ა-ს მიმართ დაინტერესებისა და ნივთიერ მტკიცებულებაზე გარკვეული მანიპულაციის განხორციელების შესაძლებლობის შესახებ.

8. შესაბამისად, ვინაიდან სისხლის სამართლის საქმეში წარმოდგენილი მტკიცებულებებით დასტურდება ჯ. ა-ს მიერ საქართველოს სსკ-ის 260-ე მუხლის მე-6 ნაწილის „ა“ ქვეპუნქტით გათვალისწინებული დანაშაულის ჩადენა, საკასაციო სასამართლო მოკლებულია დაცვის მხარის საკასაციო საჩივრის დაკმაყოფილების შესაძლებლობას.

9. რაც შეეხება პროკურორ შმაგი გობეჯიშვილის საკასაციო საჩივარს, „ამნისტიის შესახებ“ საქართველოს 2021 წლის 11 იანვრის კანონის გამოყენების თაობაზე, სასამართლო ითვალისწინებს, რომ ბათუმის საქალაქო სასამართლოს 2018 წლის 6 ივლისის განაჩენით ჯ. ა. ცნობილ იქნა დამნაშავედ საქართველოს სსკ-ის 126-ე მუხლის 1¹-ლი ნაწილის „ბ“ ქვეპუნქტით და სასჯელის სახედ და ზომად განესაზღვრა 1000 ლარი, ხოლო აჭარისა და გურიის სააღსრულებო ბიუროს უფროსის მოვალეობის შემსრულებლის – ტ. შ-ის წერილის თანახმად, დაკისრებული ჯარიმა – 1000 ლარი გადახდილი და გადარიცხულია სახელმწიფო ბიუჯეტში 2018 წლის 10 ივლისს.

9.1. აღნიშნულისა და საქართველოს სსკ-ის 79-ე მუხლის მე-3 ნაწილისა (თავისუფლების აღკვეთაზე უფრო მსუბუქი სასჯელით მსჯავრდებულის ნასამართლობა გაქარწყდება – სასჯელის მოხდიდან ერთი წლის შემდეგ) და „ამნისტიის შესახებ“ საქართველოს 2021 წლის 11 იანვრის კანონის მე-7 მუხლის მე-2 პუნქტის (1/4-ით შეუმცირდეს დანიშნული სასჯელი ნასამართლობის არმქონე პირს, რომელმაც ჩაიდინა, მათ შორის – საქართველოს სსკ-ის 260-ე მუხლის მე-6 ნაწილის „ა“ ქვეპუნქტით (გარდა ნარკოტიკული საშუალების, მისი ანალოგის, პრეკურორის ან ახალი ფსიქოაქტიური ნივთიერების უკანონო გასაღებისა) გათვალისწინებული დანაშაული) დანაშაულის მხედველობაში მიღებით, დგინდება, რომ 2018 წლის 10 ივლისიდან, მაშინ, როცა მსჯავრდებულმა სახელმწიფო ბიუჯეტში გადარიცხა წინა განაჩენით შეფარდებული ჯარიმის თანხა, 2019 წლის 5 თებერვლამდე, ანუ განსახილველი ნარკოტიკული დანაშაულის ჩადენის დრომდე, საქართველოს სსკ-ის 79-ე მუხლით გათვალისწინებული ვადა – 1 წელი გასული არ იყო, შესაბამისად, განსახილველი დანაშაულის ჩადენის დროისათვის ჯ. ა-ს ნასამართლობა გაქარწყლებული არ იყო და იგი ითვლებოდა ნასამართლობის მქონე პირად, რაც, თავის მხრივ, გამოირიცხავს მის მიმართ „ამნისტიის შესახებ“ საქართველოს 2021 წლის 11 იანვრის კანონის მე-7 მუხლის მე-2 პუნქტის გავრცელების შესაძლებლობას.

10. ამდენად, პროკურორ შმაგი გობეჯიშვილის საკასაციო საჩივარი უნდა დაკმაყოფილდეს, ცვლილება შევიდეს გასაჩივრებულ

განაჩენში და ჯ. ა-ს მიმართ არ იქნეს გამოყენებული „ამნისტიის შესახებ“ საქართველოს 2021 წლის 11 იანვრის კანონი.

11. საკასაციო სასამართლო ითვალისწინებს თბილისის სააპელაციო სასამართლოს სხდომაზე დაკითხული სპეციალური პენიტენციური სამსახურის წარმომადგენელ ნ. ჩ-ის ჩვენებას, რომლის თანახმად, მსჯავრდებულ ჯ. ა-ს ჯანმრთელობის მდგომარეობა ამ ეტაპზე ისეთი მძიმე არ არის, რომ საჭირო იყოს მისი სამკურნალო №-ე დანესებულებაში გადაყვანაც კი, რადგან უზრუნველყოფენ მის მკურნალობას; იმ შემთხვევაში თუ ჩათვლიან საჭიროდ, აქვთ შესაძლებლობა, რომ მოითხოვონ მსჯავრდებულისათვის სასჯელის გადავადება ანდა პატიმრის გათავისუფლება,

11.1. აღნიშნულისა და საქართველოს სსსკ-ის 283-ე მუხლის მოთხოვნათა გათვალისწინებით საკასაციო სასამართლო იზიარებს სააპელაციო სასამართლოს გადაწყვეტილებას, რომ არ არსებობს ჯ. ა-სათვის დანიშნული სასჯელის გადავადების საფუძველი.

სარეზოლუციო ნაწილი:

საკასაციო სასამართლომ იხელმძღვანელა საქართველოს სსსკ-ის 301-ე მუხლით, 307-ე მუხლის პირველი ნაწილის „გ“ ქვეპუნქტით, „ამნისტიის შესახებ“ საქართველოს 2021 წლის 11 იანვრის კანონით და

და ა დ ბ ი ნ ა:

1. მსჯავრდებულ ჯ. ა-ს ინტერესების დამცველი ადვოკატის ა. შ-ს საკასაციო საჩივარი არ დაკმაყოფილდეს;

1.1. საქართველოს გენერალური პროკურატურის შინაგან საქმეთა სამინისტროს გენერალურ ინსპექციასა და ცენტრალური კრიმინალური პოლიციის დეპარტამენტში გამოძიების საპროცესო ხელმძღვანელობის დეპარტამენტის პროკურორ შმაგი გობეჯიშვილის საკასაციო საჩივარი დაკმაყოფილდეს;

2. თბილისის სააპელაციო სასამართლოს 2023 წლის 30 იანვრის განაჩენში შევიდეს ცვლილება, კერძოდ:

2.1. ჯ. ა. ცნობილ იქნეს დამნაშავედ საქართველოს სსკ-ის 260-ე მუხლის მე-6 ნაწილის „ა“ ქვეპუნქტით გათვალისწინებული დანაშაულის ჩადენაში და ძირითადი სასჯელის სახედ და ზომად განესაზღვროს – თავისუფლების აღკვეთა 10 წლით;

2.1.1. საქმეზე არსებული ნივთიერი მტკიცებულება – ნარკოტიკული საშუალება, ქილები, რომელშიც მოთავსებული იყო ნარკოტიკული საშუალება, ამანათის ყუთი, „ს-ს“ პოლიეთილენის ცელოფანი, საქმეზე საბოლოო გადაწყვეტილების მიღების შემდგომ,

განადგურდეს;

ნ. კ-ს მობილური ტელეფონი, ჯ. ა-ს მობილური ტელეფონი, საქმეზე საბოლოო გადანაცვეტილების მიღების შემდგომ, დაუბრუნდეს მესაკუთრეს ან მის მიერ საამისოდ უფლებამოსილ პირს;

საქმეზე დართული დისკები შენახულ იქნეს, სისხლის სამართლის საქმესთან ერთად, საქმის შენახვის ვადით;

2.2. ჯ. ა-ს სასჯელის ვადის ათვლა დაენწყოს დაკავების დღიდან – 2019 წლის 5 თებერვლიდან;

3. განაჩენი სხვა ნაწილში დარჩეს უცვლელად;

4. განაჩენი საბოლოოა და არ საჩივრდება.

სისხლის სამართლის პროცესი

კერძო ნაწილი

1. კასაცია

საკასაციო განაჩენი

გამამტყუნებელი განაჩენის გაუქმება და მის ნაცვლად გამამართლებელი განაჩენის დადგენა

(სსკ-ის 151-ე მუხლის მე-2 ნაწილის „დ“ ქვეპუნქტი)

განაჩენი

საქართველოს სახელმწიფო

№217აპ-23

11 ივლისი, 2023 წ., ქ. თბილისი

საქართველოს უზენაესი სასამართლოს სისხლის სამართლის

საქმეთა პალატამ შემდეგი შემადგენლობით:

მ. გაბინაშვილი (თავმჯდომარე),

შ. თადუმაძე,

ნ. სანდოძე

ზეპირი მოსმენის გარეშე განიხილა განიხილა მსჯავრდებულ გ. ჩ.-ს ადვოკატ თ. ჟ.-ს საკასაციო საჩივარი ქუთაისის სააპელაციო სასამართლოს სისხლის სამართლის საქმეთა პალატის 2023 წლის 31 იანვრის განაჩენზე.

აღწერილობითი ნაწილი:

1. სამტრედიის რაიონული სასამართლოს 2022 წლის პირველი ივლისის განაჩენით გ. ჩ. ცნობილ იქნა უდანაშაულოდ და გამართლდა საქართველოს სისხლის სამართლის კოდექსის 151-ე მუხლის მე-2 ნაწილის „დ“ ქვეპუნქტით წარდგენილ ბრალდებაში. მასვე განემართა მიყენებული ზიანის ანაზღაურების მოთხოვნის უფლება.

2. აღნიშნული განაჩენი სააპელაციო წესით გაასაჩივრა სამტრედიის რაიონული პროკურატურის პროკურორმა გივი გოცაძემ, რომელმაც მოითხოვა: გასაჩივრებული განაჩენის გაუქმება; გ. ჩ.-ს დამნაშავედ ცნობა საქართველოს სისხლის სამართლის კოდექსის 151-ე მუხლის მე-2 ნაწილის „დ“ ქვეპუნქტით გათვალისწინებული დანაშაულის ჩადენაში და ამავე კოდექსის 531-ე მუხლის შესაბამისად, მკაცრი სასჯელის განსაზღვრა.

3. ქუთაისის სააპელაციო სასამართლოს სისხლის სამართლის საქმეთა პალატის 2023 წლის 31 იანვრის განაჩენით: პროკურორის

სააპელაციო საჩივარი დაკმაყოფილდა; სამტრედიის რაიონული სასამართლოს 2022 წლის პირველი ივლისის გამამართლებელი განაჩენი გაუქმდა; გ. ჩ., – (პირადი №...), – ცნობილ იქნა დამნაშავედ საქართველოს სისხლის სამართლის კოდექსის 151-ე მუხლის მე-2 ნაწილის „დ“ ქვეპუნქტით და სასჯელის სახედ და ზომად განესაზღვრა ჯარიმა – 600 ლარი, რაც ამავე კოდექსის 62-ე მუხლის მე-5 ნაწილის შესაბამისად, მისი პატიმრობაში ყოფნის დროის (2020 წლის 24 ივლისიდან იმავე წლის 28 ივლისამდე) გათვალისწინებით შეუმცირდა და საბოლოოდ განესაზღვრა ჯარიმა – 500 ლარი.

4. განაჩენის მიხედვით, გ. ჩ-ს მსჯავრი დაედო სიცოცხლის მოსპობის მუქარაში, როდესაც იმას, ვისაც ემუქრებიან გაუჩნდა მუქარის განხორციელების საფუძვლიანი შიში, ჩადენილი ოჯახის წევრის მიმართ.

5. აღნიშნული ქმედება გამოიხატა შემდეგში: ..., დაახლოებით 16:00 საათზე, გ. ჩ. მივიდა ს-ის სოფელ გ-ში მცხოვრები ყოფილი რძლის – ბ. ჩ-ის სახლში, რა დროსაც ურთიერთშელაპარაკებისას სიცოცხლის მოსპობით, კერძოდ, ყელის გამოჭრით დაემუქრა მას, რის გამოც დაზარალებულს გაუჩნდა მუქარის განხორციელების საფუძვლიანი შიში.

6. ქუთაისის სააპელაციო სასამართლოს სისხლის სამართლის საქმეთა პალატის 2023 წლის 31 იანვრის განაჩენი საკასაციო წესით გაასაჩივრა მსჯავრდებულ გ. ჩ-ს ადვოკატმა თ. ჟ-მ, რომელიც ითხოვს გასაჩივრებული განაჩენის გაუქმებასა და მსჯავრდებულის გამართლებას იმ საფუძვლით, რომ სისხლის სამართლის საქმეში არ არსებობს გ. ჩ-ს ბრალეულობის დამადასტურებელ მტკიცებულებათა ერთობლიობა, ხოლო ბრალდების მხარის მოწმეთა ჩვენებები, ადვოკატის აზრით, არის ხელოვნური და ობიექტურ დამკვირვებელს გაუჩნდს განცდას, რომ გამიზნულია გ. ჩ-სა და მისი შვილის – დაზარალებულ ბ. ჩ-ის ყოფილი ქმრის – დ. ჩ-ს დასასჯელად. ამავე დროს, ადვოკატი უთითებს, რომ საქართველოს სისხლის სამართლის კოდექსის 42-ე მუხლის მე-7 ნაწილის შესაბამისად, ოჯახური დანაშაულის ჩადენისათვის ჯარიმა ძირითად სასჯელად გ. ჩ-ს არ შეიძლება განსაზღვროდა.

7. საქართველოს უზენაესი სასამართლოს სისხლის სამართლის საქმეთა პალატის 2023 წლის 7 ივლისის განჩინებით მსჯავრდებულ გ. ჩ-ს ადვოკატ თ. ჟ-ს საკასაციო საჩივარი დაშვებულ იქნა განსახილველად და საქმის ზეპირი მოსმენის გარეშე განხილვა დაინიშნა 2023 წლის 11 ივლისს.

სამოტივაციო ნაწილი:

1. საქართველოს უზენაესი სასამართლოს სისხლის სამართლის

საქმეთა პალატამ განიხილა წარმოდგენილი საკასაციო საჩივარი, შეისწავლა საქმის მასალები, შეამოწმა საჩივრის საფუძვლიანობა და მიიჩნია, რომ მსჯავრდებულის ადვოკატის მოთხოვნა უნდა დაკმაყოფილდეს და გასაჩივრებული განაჩენი გაუქმდეს, შემდეგ გარემოებათა გამო:

2. საკასაციო სასამართლომ არაერთ გადაწყვეტილებაში მიუთითა, რომ ოჯახური დანაშაული, მისი ბუნებიდან გამომდინარე, არ გამოირჩევა მონმეთა სიმრავლით. დანაშაულის მსხვერპლი, შესაძლოა, ცდილობდეს ოჯახის წევრისათვის სისხლისსამართლებრივი პასუხისმგებლობის თავიდან არიდებას. ამიტომ, ოჯახური დანაშაულის ხასიათის სპეციფიკის გათვალისწინებით, დაზარალებულის ჩვენების არარსებობისას ბრალდებულის პასუხისმგებლობის საკითხი უნდა გადაწყდეს საქმეში არსებული სხვა მტკიცებულებების საფუძველზე.

3. საქართველოს სისხლის სამართლის საპროცესო კოდექსის 82-ე მუხლის შესაბამისად, მტკიცებულება უნდა შეფასდეს სისხლის სამართლის საქმესთან მისი რელევანტურობის, დასაშვებობისა და უტყუარობის თვალსაზრისით. გამამტყუნებელი განაჩენით პირის დამნაშავედ ცნობისათვის საჭიროა გონივრულ ეჭვს მიღმა არსებულ შეთანხმებულ მტკიცებულებათა ერთობლიობა, ხოლო ამავე კოდექსის მე-3 მუხლის მე-13 ნაწილის თანახმად, მტკიცებულებებითი სტანდარტი – „გონივრულ ეჭვს მიღმა“ განიმარტება, როგორც სასამართლოს მიერ გამამტყუნებელი განაჩენის გამოტანისათვის საჭირო მტკიცებულებათა ერთობლიობა, რომელიც ობიექტურ პირს დაარწმუნებდა პირის ბრალეულობაში.

4. საკასაციო პალატა, საქმეში არსებული ფაქტობრივი გარემოებების გათვალისწინებით, არ იზიარებს სააპელაციო სასამართლოს შეფასებას გ. ჩ-ს მსჯავრდებასთან მიმართებით, ეთანხმება პირველი ინსტანციის სასამართლოს მსჯელობას და აღნიშნავს, რომ მოცემულ სისხლის სამართლის საქმეში არ არსებობს ერთმანეთთან შეთანხმებულ, აშკარა და დამაჯერებელ მტკიცებულებათა ერთობლიობა და საქმეზე სასამართლოში გამოკვლეული მტკიცებულებები გონივრულ ეჭვს მიღმა სტანდარტით ვერ ადასტურებს გ. ჩ-ს ბრალეულობას მისთვის ინკრიმინირებული ქმედების ჩადენაში, კერძოდ:

– დაზარალებულმა – გ. ჩ-ს ყოფილმა რძალმა – ბ. ჩ-მა, საქმის პირველი ინსტანციის სასამართლოში არსებითი განხილვისას, საქართველოს სისხლის სამართლის საპროცესო კოდექსის 49-ე მუხლის საფუძველზე უარი თქვა ჩვენების მიცემაზე ყოფილი მამამთილის წინააღმდეგ, ხოლო სააპელაციო სასამართლოში განაცხადა, რომ ბავშვების წასაყვანად მისულ გ. ჩ-ს უარი უთხრა მათ გა-

ყოლაზე, რის გამოც მან შეაგინა და სიტყვიერი შეურაცხყოფა მიაყენა, რის შემდეგაც ბ. ჩ-ი სახლში შევიდა. მან ასევე აღნიშნა, რომ ყოფილი მამამთილის მიმართ პრეტენზია არ გააჩნია, თუმცა გამოძიებისას მისი გამოკითხვის ოქმში რაც წერია, სიმართლეა;

– გ. ჩ-მ სასამართლოში მონმის სახით დაკითხვისას განაცხადა, რომ ბ. ჩ-ს არ დამუქრებია, მისი საცხოვრებელი სახლის ეზოს ჭიმკართან მივიდა თავისი შვილიშვილების წასაყვანად და დაუძახა შვილიშვილს, თუმცა მას შემდეგ, რაც არავინ გამოხედა – უკან დაბრუნდა;

– საქმეში არსებულ დანარჩენ მონმეთა ჩვენებების შესახებ საკასაციო პალატა აღნიშნავს, რომ მათი ჩვენებები არის ირიბი, ვინაიდან ისინი გ. ჩ-ს მიერ ბ. ჩ-ის მიმართ სიცოცხლის მოსპობის მუქარის სავარაუდო ფაქტის თვითმხილველნი არ არიან, ხოლო საქართველოს საკონსტიტუციო სასამართლოს 2015 წლის 22 იანვრის გადაწყვეტილების თანახმად, ირიბი ჩვენების საფუძველზე პირის ბრალდებულად ცნობა და მის მიმართ გამამტყუნებელი განაჩენის გამოტანა დაუშვებელია (იხ. საქართველოს საკონსტიტუციო სასამართლოს 2015 წლის 22 იანვრის №1/1/548 გადაწყვეტილება საქმეზე „საქართველოს მოქალაქე ზურაბ მიქაძე საქართველოს პარლამენტის წინააღმდეგ“);

– რაც შეეხება საქმეში არსებულ სხვა მტკიცებულებებს, მათ შორის – შემაკავებელ ორდერსა და საგამოძიებო ექსპერიმენტის ოქმს, მოცემულ შემთხვევაში ისინიც შეიცავენ მხოლოდ დაზარალებულის მიერ მითითებულ ინფორმაციას და იმის გათვალისწინებით, რომ დაზარალებულმა სასამართლოში უარი განაცხადა ყოფილი მამამთილის წინააღმდეგ ჩვენების მიცემაზე, საკასაციო პალატის აზრით, ვერც ეს დოკუმენტები მიიჩნევა გ. ჩ-ს ბრალეულობის დამადასტურებელ მტკიცებულებებად.

5. ამავე დროს, საკასაციო პალატა მიუთითებს საქართველოს კონსტიტუციის 31-ე მუხლზე, რომლის მიხედვით, გამამტყუნებელი განაჩენი მხოლოდ უტყუარ მტკიცებულებებს უნდა ემყარებოდეს, ხოლო ყოველგვარი ეჭვი, რომელიც კანონის შესაბამისად ვერ დადასტურდება, ბრალდებულის (მსჯავრდებულის) სასარგებლოდ უნდა გადაწყდეს. საქართველოს საკონსტიტუციო სასამართლომ განმარტა, რომ აღნიშნული კონსტიტუციური დებულება წარმოადგენს სამართლებრივი სახელმწიფოს ერთ-ერთ საფუძველს, განამტკიცებს უდანაშაულო პირის მსჯავრდების თავიდან აცილების მნიშვნელოვან, საყოველთაოდ აღიარებულ პრინციპს – „in dubio pro reo“, რომლის თანახმად, დაუშვებელია პირის მსჯავრდება საეჭვო ხასიათის ბრალდებების საფუძველზე და, ამდენად, სისხლისსამართლებრივი დევნის პროცესში ადამიანის უფლებების

დაცვის მნიშვნელოვან გარანტიას ქმნის. მტკიცებულებითი სტანდარტი სასამართლოს ავალდებულებს, რომ სათანადოდ შეაფასოს მტკიცებულებები, სამართლიანად გადაჭრას სამხილებს შორის არსებული წინააღმდეგობები და ამ პროცესში წარმოშობილი ყოველგვარი გონივრული ეჭვი გადაწყვიტოს ბრალდებულის (მსჯავრდებულის) უდანაშაულობის, მისი თავისუფლების სასარგებლოდ. მოცემული საკანონმდებლო დანაწესის მიზანს წარმოადგენს პირის მსჯავრდების გამორიცხვა ფაქტობრივი გარემოებების მტკიცებულებებით გაუმყარებლობის შემთხვევაში.

6. გარდა ამისა, საქართველოს სისხლის სამართლის საპროცესო კოდექსის მე-5 მუხლის მიხედვით, არავინ არის ვალდებული, ამტკიცოს თავისი უდანაშაულობა. ბრალდების მტკიცების ტვირთი აკისრია ბრალმდებელს, ხოლო მტკიცებულების შეფასებისას წარმოშობილი ეჭვი, რომელიც არ დასტურდება კანონით დადგენილი წესით, უნდა გადაწყდეს ბრალდებულის (მსჯავრდებულის) სასარგებლოდ. ამასთან, ამავე კოდექსის 269-ე მუხლის მე-2 ნაწილის შესაბამისად, არ შეიძლება გამამტყუნებელ განაჩენს საფუძვლად დაედოს ვარაუდი.

7. ამდენად, ზემოაღნიშნული მტკიცებულებების შეფასების შედეგად საკასაციო სასამართლოს მიაჩნია, რომ ბრალდების მხარეს არ წარმოუდგენია ერთმანეთთან შეთანხმებული, ამკარა და დამაჯერებელი მტკიცებულებები, რომლებიც გონივრულ ეჭვს მიღმა სტანდარტით დაადასტურებდა გ. ჩ-ს მიერ თავისი ყოფილი რძლის – ბ. ჩ-ის მიმართ სიცოცხლის მოსპობის მუქარის ფაქტს, რის გამოც იგი უნდა გამართლდეს წარდგენილ ბრალდებაში.

8. ზემოაღნიშნულიდან გამომდინარე, საკასაციო პალატას მიაჩნია, რომ მსჯავრდებულ გ. ჩ-ს ადვოკატ თ. ჟ-ს საკასაციო საჩივარი უნდა დაკმაყოფილდეს და გასაჩივრებული განაჩენი გაუქმდეს.

სარეზოლუციო ნაწილი:

საკასაციო პალატამ იხელმძღვანელა საქართველოს სისხლის სამართლის საპროცესო კოდექსის 307-ე მუხლის პირველი ნაწილის „ა“ ქვეპუნქტით და

და ა დ გ ი ნ ა:

1. მსჯავრდებულ გ. ჩ-ს ადვოკატ თ. ჟ-ს საკასაციო საჩივარი დაკმაყოფილდეს;
2. ქუთაისის სააპელაციო სასამართლოს სისხლის სამართლის საქმეთა პალატის 2023 წლის 31 იანვრის განაჩენი გაუქმდეს;
3. გ. ჩ. ცნობილ იქნეს უდანაშაულოდ და გამართლდეს საქარ-

თველოს სისხლის სამართლის კოდექსის 151-ე მუხლის მე-2 ნაწილის „დ“ ქვეპუნქტით წარდგენილ ბრალდებაში;

4. გამართლებულ გ. ჩ-ს განემარტოს საქართველოს სისხლის სამართლის კოდექსის 92-ე მუხლით გათვალისწინებული ზიანის ანაზღაურების მოთხოვნის უფლება;

5. გ. ჩ-ს მიმართ შეფარებული აღკვეთის ღონისძიება – გირაო გაუქმებულია და გირაოს – 3000 ლარის უზრუნველყოფის მიზნით, სამტრედიის რაიონული სასამართლოს 2020 წლის 28 ივლისის განჩინებით ქ-ში (ყოფილი ჩ.) მდებარე, ე. კ-ის (პირადი ...) საკუთრებაში არსებული უძრავი ქონების (საკადასტრო კოდი ...) 3000 ლარის ღირებულების წილს მოეხსნას ყადაღა, განაჩენის აღსრულებიდან ერთი თვის ვადაში;

6. განაჩენი საბოლოოა და არ საჩივრდება.

**გამამტყუნებელი განაჩენის გაუქმება და მის ნაცვლად
გამამართლებელი განაჩენის დადგენა
(სსკ-ის 236-ე მუხლის მე-3 და მე-4 ნაწილები)**

**განაჩენი
საქართველოს სახელით**

№268აპ-23

22 სექტემბერი, 2023 წ., ქ. თბილისი

**საქართველოს უზენაესი სასამართლოს სისხლის სამართლის
საქმეთა პალატამ შემდეგი შემადგენლობით:**

**ნ. სანდოძე (თავმჯდომარე),
მ. გაბინაშვილი,
შ. თადუმაძე**

ზეპირი მოსმენის გარეშე განიხილა მსჯავრდებულ კ. ქ-ს ინტერესების დამცველი ადვოკატის – ქ. ვ-ს საკასაციო საჩივარი თბილისის სააპელაციო სასამართლოს სისხლის სამართლის საქმეთა პალატის 2023 წლის 27 იანვრის განაჩენზე.

აღწერილობით-სამოტივაციო ნაწილი:

1. წარდგენილი ბრალდების არსი:

1.1. 2021 წლის 8 დეკემბერს კ. ქ. (პირადი ნომერი:) ცნობილ იქნა ბრალდებულად საქართველოს სისხლის სამართლის კოდექსის (შემდგომში – საქართველოს სსკ-ის) 236-ე მუხლის მე-3 ნაწილითა (ცეცხლსასროლი იარაღისა და საბრძოლო მასალის მართლსა-

წინააღმდეგო შეძენა, შენახვა) და საქართველოს სსკ-ის 236-ე მუხლის მე-4 ნაწილით (ცეცხლსასროლი იარაღისა და საბრძოლო მასალის მართლსაწინააღმდეგო ტარება) გათვალისწინებული დანაშაულების ჩადენისთვის, რაც გამოიხატა შემდეგში:

1.2. კ. ქ.მ, დაუდგენელ დროსა და ვითარებაში, მართლსაწინააღმდეგოდ შეიძინა და შეინახა „EKOL Major“ მოდელის, 9 მმ კალიბრის პისტოლეტი, რომელსაც სავაზნეზე ჩახრახნილი აქვს ხრახნი (ამოვსებულია) და ლულაში არ გააჩნია სტაციონარული ტიხარი ან მზღუდავი, რის გამოც, მიეკუთვნება ცეცხლსასროლ იარაღთა კატეგორიას და ვარგისია სროლისათვის.

1.3. კ. ქ.მ მართლსაწინააღმდეგოდ შეიძინა და შეინახა ექვსი 9 მმ კალიბრის ვაზნა, რომელთა სათაო ნაწილში თვითნაკეთი წესით მოთავსებულია 6,1 მმ დიამეტრის ჭურვი და გამოიყენება 9 მმ კალიბრის უტიხრო ან მზღუდავ მოხსნილ პისტოლეტებში, მათ შორის – ზემოაღნიშნულ პისტოლეტში. აღნიშნული ვაზნები მიეკუთვნება საბრძოლო მასალათა კატეგორიას და ვარგისია სროლისათვის. 2021 წლის 7 დეკემბერს, ქ-ის მიმდებარე ტერიტორიაზე, კ. ქ-ს პირადი ჩხრეკისას ამოიღეს ზემოაღნიშნული პისტოლეტი და ვაზნები.

1.4. 2021 წლის 7 დეკემბერს, ქ-ის მიმდებარე ტერიტორიაზე კ. ქ. მართლსაწინააღმდეგოდ ატარებდა „EKOL Major“ მოდელის, კუსტარულად გადაკეთებულ პისტოლეტს, მისთვის განკუთვნილ, ასევე კუსტარულად გადაკეთებულ 6 ვაზნასთან ერთად, რაც კ. ქ-ს პირადი ჩხრეკისას ამოიღეს.

2. პირველი ინსტანციის სასამართლოს გადაწყვეტილება:

2.1. თბილისის საქალაქო სასამართლოს სისხლის სამართლის საქმეთა კოლეგიის 2022 წლის 17 აგვისტოს განაჩენით:

2.2. კ. ქ. ცნობილ იქნა დამნაშავედ საქართველოს სსკ-ის 236-ე მუხლის მე-3 ნაწილით გათვალისწინებული დანაშაულის ჩადენაში და სასჯელის სახედ და ზომად განესაზღვრა თავისუფლების აღკვეთა 3 წლით.

2.3. კ. ქ. ცნობილ იქნა დამნაშავედ საქართველოს სსკ-ის 236-ე მუხლის მე-4 ნაწილით გათვალისწინებული დანაშაულის ჩადენაში და სასჯელის სახედ და ზომად განესაზღვრა თავისუფლების აღკვეთა 4 წლით.

2.4. საქართველოს სსკ-ის 59-ე მუხლის მე-2 ნაწილის საფუძველზე, უფრო მკაცრმა სასჯელმა შთანთქმა ნაკლებად მკაცრი სასჯელი და კ. ქ-ს, საბოლოოდ, დანაშაულთა ერთობლიობით, სასჯელის სახედ და ზომად განესაზღვრა თავისუფლების აღკვეთა 4 წლით. სასჯელის მოხდის ვადის ათვლა დაენიშნა დაკავების დღიდან – 2021 წლის 7 დეკემბრიდან.

2.5. თბილისის საქალაქო სასამართლოს სისხლის სამართლის

საქმეთა კოლეგიის 2022 წლის 17 აგვისტოს განაჩენი თბილისის სააპელაციო სასამართლოს სისხლის სამართლის საქმეთა პალატაში გაასაჩივრა დაცვის მხარემ. მსჯავრდებულ კ. ქ-ს ინტერესების დამცველმა ადვოკატებმა – გ. ტ-მა და ქ. ვ-ემ მოითხოვეს გამამტყუნებელი განაჩენის გაუქმება და კ. ქ-ს უდანაშაულოდ ცნობა.

3. სააპელაციო სასამართლოს გადაწყვეტილება:

3.1. თბილისის სააპელაციო სასამართლოს სისხლის სამართლის საქმეთა პალატის 2023 წლის 27 იანვრის განაჩენით სააპელაციო საჩივარი არ დაკმაყოფილდა და თბილისის საქალაქო სასამართლოს სისხლის სამართლის საქმეთა კოლეგიის 2022 წლის 17 აგვისტოს განაჩენი დარჩა უცვლელად.

3.2. თბილისის სააპელაციო სასამართლოს სისხლის სამართლის საქმეთა პალატის 2023 წლის 27 იანვრის განაჩენი საკასაციო წესით გაასაჩივრა დაცვის მხარემ. მსჯავრდებულ კ. ქ-ს ინტერესების დამცველმა ადვოკატმა – ქ. ვ-ემ მოითხოვა გამამტყუნებელი განაჩენის გაუქმება და კ. ქ-ს მიმართ გამამართლებელი განაჩენის დადგენა.

4. კასატორის არგუმენტები:

4.1. დაცვის მხარის განმარტებით, გასაჩივრებული განაჩენი უკანონოა, რადგან ბრალდების მხარის მიერ წარმოდგენილი მტკიცებულებები არ ქმნის გონივრულ ეჭვს მიღმა სტანდარტს გამამტყუნებელი განაჩენის გამოსატანად. კერძოდ, სისხლის სამართლის საქმეში ნეიტრალური მტკიცებულების სახით არ მოიპოვება პირადი ჩხრეკის ამსახველი ვიდეოჩანაწერი, ხოლო პოლიციის თანამშრომლები საქმის შედეგით დაინტერესებული პირები არიან. დაცვის მხარის მტკიცებით, მსჯავრდებულს პოლიციის განყოფილებაში ვითომდა კოვიდტესტზე შემოწმების მიზნით, მოტყუებით აუღდეს ნერწყვის ნიმუში, რაც დაითანეს ცეცხლსასროლ იარაღზე და რამაც განაპირობა იარაღზე მსჯავრდებულის გენეტიკური პროფილის აღმოჩენა. ამასთან, დაცვის მხარეს არ მიეცა ბიოლოგიური ექსპერტიზის ჩატარების შესაძლებლობა. კასატორი ასევე მიუთითებს მსჯავრდებულის დაკავებისა და პირადი ჩხრეკის ჩატარებისას სისხლის სამართლის საპროცესო კოდექსის რიგ დარღვევებზე.

5. საკასაციო სასამართლოს შეფასებები:

5.1. საკასაციო სასამართლომ შეისწავლა სისხლის სამართლის საქმის მასალები, შეამოწმა საკასაციო საჩივრის მოთხოვნის საფუძვლიანობა და მიიჩნია, რომ დაცვის მხარის საკასაციო საჩივარი უნდა დაკმაყოფილდეს, შემდეგ გარემოებათა გამო:

5.2. საკასაციო სასამართლო არ იზიარებს სააპელაციო სასამართლოს გადაწყვეტილებას კ. ქ-ს საქართველოს სსკ-ის 236-ე მუხლის მე-3 ნაწილითა და ამავე მუხლის მე-4 ნაწილით გათვალისწინ-

ნებული დანაშაულების ჩადენაში დამნაშავედ ცნობის შესახებ და აღნიშნავს, რომ საქმეში წარმოდგენილი მტკიცებულებები არ არის საკმარისი გონივრულ ეჭვს მიღმა სტანდარტით კ. ქ-ს მიმართ გამამტყუნებელი განაჩენის გამოსატანად.

5.3. საკასაციო სასამართლო აღნიშნავს, რომ ბრალდების მხარემ კ. ქ-ს მიერ დანაშაულის ჩადენის ძირითად მამხილებელ მტკიცებულებებზე წარმოადგინა სამართალდამცავი ორგანოს წარმომადგენლების: გ., ვ-ა და ი. ჩვენებები, რომლებიც ადასტურებენ პირადი ჩხრეკის ოქმში ასახულ ინფორმაციას და კ. ქ-ს მიერ ცეცხლსასროლი იარაღისა და ვაზნების ფლობას; სადავო ჩხრეკის შედეგად მოპოვებული ნივთური მტკიცებულებები (ცეცხლსასროლი იარაღი და ვაზნები) და სსიპ – ლევან სამხარაულის სახელობის სასამართლო ექსპერტიზის ეროვნული ბიუროს 2022 წლის 5 აპრილის №... ბიოლოგიური (გენეტიკური) ექსპერტიზის დასკვნა, რომელიც ადასტურებს პისტოლეტიდან, მჭიდიდან და ვაზნებიდან აღებულ ანაწმენდებზე არსებული ბიომასალის გენეტიკური პროფილის კ. ქ-სადმი კუთვნილებას.

5.4. საკასაციო სასამართლო ითვალისწინებს, რომ კ. ქ. დაკავების პირველი წუთებიდან უარყოფდა ცეცხლსასროლი იარაღისა და ვაზნების ფლობის ფაქტს. ამასთან, მან პირადი ჩხრეკის ოქმის (იმ გვერდების, სადაც მითითებულია ინფორმაცია ჩხრეკის შედეგად ცეცხლსასროლი იარაღისა და საბრძოლო მასალის ამოღების შესახებ) – ხელმოწერაზეც კი უარი განაცხადა. დაცვის მხარის მტკიცებით, ნივთიერ მტკიცებულებებზე კ. ქ-ს გენეტიკური პროფილის აღმოჩენა განაპირობა პოლიციის განყოფილებაში ნერწყვის ნიმუშის მოტყუებით აღებამ და ამ მასალის მათზე გადატანამ.

5.5. საკასაციო სასამართლო, უპირველეს ყოვლისა, აღნიშნავს, რომ კ. ქ-ს პირადი ჩხრეკისას არ იყო დაცული საქართველოს საკონსტიტუციო სასამართლოს 2020 წლის 25 დეკემბრის №2/2/1276 „გიორგი ქეზურია საქართველოს პარლამენტის წინააღმდეგ“ გადაწყვეტილებით დადგენილი მოთხოვნა. კერძოდ, პირადი ჩხრეკის ჩატარებისას სამართალდამცავი ორგანოს თანამშრომლებს არ მიუღიათ სათანადო ზომები პირადი ჩხრეკის სანდოობის უზრუნველყოფი ნეიტრალური მტკიცებულების მოსაპოვებლად. საკასაციო სასამართლო ითვალისწინებს საგამოძიებო მოქმედება – ჩხრეკაში მონაწილე სამართალდამცავი ორგანოს თანამშრომელთა რაოდენობას, უსაფრთხოების უზრუნველყოფის ალტერნატიული საშუალებებისა (ხელბორკილის გამოყენებას) და ვიდუოფიქსაციის საშუალების ხელმისაწვდომობას (მათ შორის, მობილური ტელეფონი) და არ იზიარებს პოლიციელთა ჩვენებებს მათი უსაფრთხოებიდან გამომდინარე, ნეიტრალური მტკიცებულების მოპო-

ვების შეუძლებლობის შესახებ.

5.6. საკასაციო სასამართლო ითვალისწინებს, რომ „ზოგადად, პირის მფლობელობაში ნივთის აღმოჩენა ქმნის იმის პრეზუმფციას, რომ ეს ნივთი მას ეკუთვნოდა და ეს ჰიპოთეზა შეუსაბამო არ არის მტკიცების ტვირთთან და *in dubio pro reo*-ს პრინციპთან, თუმცა ამ პრეზუმფციის ნეიტრალური მტკიცებულებებით გამყარება კრიტიკულად მნიშვნელოვანია, როდესაც აღმოსაჩენი ნივთი შეიძლება პირის ბრალდების მთავარი საფუძველი იყოს“ (საქართველოს საკონსტიტუციო სასამართლოს 2020 წლის 25 დეკემბრის №2/2/1276 წლის გადაწყვეტილება „გიორგი ქებურია საქართველოს პარლამენტის წინააღმდეგ“, II-105).

5.7. საკასაციო სასამართლო აღნიშნავს, რომ ბრალდების მხარემ არც შემდგომ გამოიჩინა სათანადო გულმოდგინება და დაცვის მხარის არგუმენტების გაქარწყლებისა და ჩხრეკის შედეგების სანდოობის გამყარების მიზნით, არ შეეცადა საგამოძიებო მოქმედების – პირადი ჩხრეკის ჩატარების ადგილას/მის მიმდებარედ არსებული სსიპ – საზოგადოებრივი უსაფრთხოების მართვის ცენტრ „112“-ის ან/და კერძო საკუთრებაში არსებული ვიდეო-სამეთვალყურეო კამერების ჩანაწერების მოპოვებას.

5.8. როგორც საქმეში არსებული მტკიცებულებებით დასტურდება, დაცვის მხარის მცდელობა (კ. ქ-ს დაკავებიდან ერთ თვეზე მეტი დროის გასვლის შემდეგ) ვიდეოკამერის ჩანაწერების მოპოვების მიზნით, უშედეგო აღმოჩნდა. კერძოდ, სასამართლოს განჩინების საფუძველზე, დაცვის მხარემ სსიპ – საზოგადოებრივი უსაფრთხოების მართვის ცენტრ „112“-დან გამოითხოვა საგამოძიებო მოქმედების ჩატარების ადგილას – ... კორპუსისა და ... ქუჩების კვეთაზე – მდებარე შუქნიშნებზე განთავსებული ვიდეო-სამეთვალყურეო კამერების ჩანაწერები 2021 წლის 7 დეკემბრის 15:00 საათიდან 17:00 საათამდე. სსიპ – საზოგადოებრივი უსაფრთხოების მართვის ცენტრ „112“-ის 2022 წლის 20 იანვრის წერილით დაცვის მხარეს ეცნობა, რომ ზემოაღნიშნული ვიდეო-სამეთვალყურეო კამერების მითითებული დროის ჩანაწერი ჩამწერი მონაცემების მყარ დისკზე არ იძებნება. იმავედროულად, სასამართლო ყურადღებას მიაქცევს საქართველოს შინაგან საქმეთა სამინისტროს 2022 წლის 7 მარტის საქართველოს სახალხო დამცველის აპარატის სისხლის სამართლის მართლმსაჯულების დეპარტამენტის უფროსისადმი გაგზავნილ წერილს, საიდანაც ირკვევა, რომ საგამოძიებო მოქმედების ჩატარების ადგილას – ... კორპუსისა და ...- ქუჩების კვეთაზე არ არის განთავსებული ვიდეო-სამეთვალყურეო კამერები, რაც გარკვეულწილად ეწინააღმდეგება სსიპ – საზოგადოებრივი უსაფრთხოების მართვის ცენტრ „112“-ის მიერ გა-

ცემულ ინფორმაციას. სასამართლო ასევე ითვალისწინებს დაცვის მხარის მიერ წარმოდგენილ, კ. ქ-ს პირადი ჩხრეკის ჩატარების ადგილის დათვალიერების ოქმსა და მასზე დართულ ფოტოსურათებს, რომლებზეც აღბეჭდილია შემთხვევის ადგილას/მის მიმდებარე ტერიტორიაზე დამონტაჟებული ვიდეოკამერები.

5.9. ყოველივე ზემოაღნიშნულის გათვალისწინებით, ბუნდოვანია, კ. ქ-ს პირადი ჩხრეკის ჩატარების დროს ნამდვილად იყო თუ არა შემთხვევის ადგილას დამონტაჟებული ვიდეოკამერები, იყო თუ არა ისინი მუშა მდგომარეობაში და რა მიზეზით არ მოიპოვებოდა საზოგადოებრივი უსაფრთხოების მართვის ცენტრ „112“-ში მითითებული დროის ჩანაწერი. ამდენად, ზემოაღნიშნულ კითხვებზე პასუხის გასაცემად, დაცვის მხარის არგუმენტების გაქარწყლებისა და პირადი ჩხრეკის შედეგების სანდოობის უზრუნველსაყოფად კრიტიკულად მნიშვნელოვანი იყო ბრალდების მხარის მიერ, გამოძიების ადრეულ ეტაპზე, სათანადო მტკიცებულებების – სსიპ საზოგადოებრივი უსაფრთხოების მართვის ცენტრ „112“-ის ან/და კერძო საკუთრებაში არსებული ვიდეოკამერის ჩანაწერების მოპოვების მცდელობა და არსებული ბუნდოვანებისა თუ წარმოქმნილი ეჭვების დამაჯერებლად გაქარწყლება. აღნიშნულის საპირიონედ ვერ ჩაითვლება სისხლის სამართლის საქმეში თითქოსდა ნეიტრალური მტკიცებულების სახით არსებული ბიოლოგიური (გენეტიკური) ექსპერტიზის დასკვნა, რადგან პირადი ჩხრეკის ჩატარებისა და შემდგომ – გამოძიების საწყის ეტაპზე, ბრალდების მხარისათვის ცნობილი ვერ იქნებოდა მომავალში ჩასატარებელი ბიოლოგიური ექსპერტიზის კვლევის შედეგები.

5.10. სასამართლო ითვალისწინებს, რომ: „ბრალდების მხარის ვალდებულებაა, გამოიყენოს კანონიერი საშუალებები იმისათვის, რომ გაამყაროს ჩხრეკა/ამოღების ფაქტისადმი სანდოობა.... აღნიშნულის უზრუნველსაყოფად, პირველ რიგში, მნიშვნელოვანია, განისაზღვროს სამართალდამცავთა ცალსახა ვალდებულება, მოიპოვონ ჩხრეკის სანდოობის უზრუნველმყოფი მტკიცებულებები, როდესაც ამის შესაძლებლობა არსებობს“ (საქართველოს საკონსტიტუციო სასამართლოს 2020 წლის 25 დეკემბრის №2/2/1276 წლის გადაწყვეტილება „გიორგი ქებურია საქართველოს პარლამენტის წინააღმდეგ“, II-106). „ბუნებრივია, საგამოძიებო მოქმედების კომპლექსურობის გათვალისწინებით, ყველა შემთხვევაში, ობიექტური გარემოებებიდან გამომდინარე, შესაძლებელია, ვერ მოხდეს ჩხრეკის ფაქტის ნეიტრალური მტკიცებულებით გამყარება, თუმცა უნდა დადასტურდეს, რომ უფლებამოსილმა პირმა მიიღო გონივრული ზომები იმისთვის, რომ უზრუნველყო ნეიტრალური მტკიცებულების მოპოვება“ (იქვე, II-108). „როდესაც აშკარაა,

რომ პოლიციელს შეეძლო მოეპოვებინა ჩხრეკის სანდოობის გამამყარებელი მტკიცებულება და მან ეს არ გააკეთა, მისი ქმედებებისადმი ნდობის ხარისხი მნიშვნელოვნად იკლებს“ (იქვე, II-107).

5.11. რაც შეეხება ბიოლოგიური (გენეტიკური) ექსპერტიზის დასკვნას, რომელიც ადასტურებს პისტოლეტიდან, მჭიდრიდან და ვაზნებიდან აღებულ ანაწმენდებზე არსებული ბიომასალის გენეტიკური პროფილის კ. ქ-სადმი კუთვნილებას, საკასაციო სასამართლო აღნიშნავს, რომ ზოგადად, ამგვარი ექსპერტიზის დასკვნა შესაძლოა, წარმოადგენდეს ნეიტრალურ, სანდო მტკიცებულებას, თუმცა, იმავდროულად, ყურადღებას მიაქცევს დაცვის მხარის პრეტენზიას ნივთიერ მტკიცებულებებზე კ. ქ-ს ბიოლოგიური მასალის წარმოშობასთან დაკავშირებით (დაცვის მხარის მტკიცებით, ნივთიერ მტკიცებულებებზე კ. ქ-ს გენეტიკური პროფილის აღმოჩენა განაპირობა პოლიციის განყოფილებაში ნერწყვის ნიმუშის მოტყუებით აღებამ და ამ მასალის მათზე გადატანამ). სასამართლო ითვალისწინებს, რომ 2022 წლის 13 იანვარს, დაცვის მხარემ ბიოლოგიური ექსპერტიზის ჩატარების მოთხოვნით მიმართა სსიპ – ლევან სამხარაულის სახელობის სასამართლო ექსპერტიზის ეროვნულ ბიუროს და მოითხოვა იმის დადგენა პისტოლეტიდან, მჭიდიდან და ვაზნებიდან აღებული ანაწმენდები წარმოადგენდა თუ არა ადამიანის ნერწყვს. ექსპერტიზის ეროვნული ბიუროს 2022 წლის 21 იანვრის წერილით, დაცვის მხარეს მის მიერ მოთხოვნილი ბიოლოგიური ექსპერტიზის ჩასატარებლად და ამ მიზნით, გამომძიებელ ლ. კ-ის მიერ 2021 წლის 7 დეკემბრის დადგენილებით დანიშნულ ექსპერტიზაზე თანდართული ნივთმტკიცების გამოსაყენებლად, ეთხოვა ხსენებული ექსპერტიზის დამნიშნავი პირის წერილობითი თანხმობის წარდგენა, თუმცა, როგორც გამომძიებელ ლ. კ-ის ჩვენებით დასტურდება, მან თანხმობა არ გადააგზავნა ექსპერტიზის ბიუროში. აღნიშნულის გამო 2022 წლის 23 მარტს, დაცვის მხარეს შეუსრულებლად დაუბრუნდა მის მიერ დანიშნული ბიოლოგიური ექსპერტიზა. 2022 წლის 2 მაისს, დაცვის მხარემ განმეორებით მოითხოვა ექსპერტიზის ჩატარება, თუმცა, როგორც ექსპერტიზის ეროვნული ბიუროს 2022 წლის 6 ივნისის წერილით ირკვევა, ექსპერტიზის ჩატარება შეუძლებელი აღმოჩნდა ანაწმენდების გახარჯვის გამო.

5.12. საკასაციო სასამართლო აღნიშნავს, რომ იმ პირობებში, როდესაც სისხლის სამართლის საქმის მასალებში არ მოიპოვებოდა პირადი ჩხრეკის სანდოობის გამამყარებელი ნეიტრალური მტკიცებულება და ბრალდების მხარემ არ მიიღო სათანადო ზომები ვიდეოკამერების ჩანაწერების მოსაპოვებლად, სასამართლოსათვის გაუგებარია, რატომ არ შეუწყო ხელი ბრალდების მხარემ დაცვის

მხარის მიერ მოთხოვნილი ექსპერტიზის ჩატარებას ან რატომ არ წარმოადგენდა ამგვარი ექსპერტიზის ჩატარება თავად ბრალდების მხარის ინტერესს, რათა გაექარწყლებინა დაცვის მხარის არგუმენტები და უფრო დამაჯერებელი გაეხადა საკუთარი პოზიცია. ამ მოცემულობის გათვალისწინებით, საკასაციო სასამართლო ბიოლოგიური ექსპერტიზის დასკვნას, რომელიც ადასტურებს ნივთიერი მტკიცებულებებიდან აღებულ ანანმენდებზე არსებული ბიომასალის გენეტიკური პროფილის კ. ქ-სადმი კუთვნილებას, ვერ შეაფასებს პირის ბრალეულობის დამადასტურებელ ნეიტრალურ მტკიცებულებად.

5.13. მოწმე პოლიციელების ჩვენებების შეფასებისას საკასაციო სასამართლო ითვალისწინებს: მიუხედავად იმისა, რომ „პოლიციელთა ჩვენებები, ზოგადად, სანდო მტკიცებულებებია და არ არსებობს რაიმე ა პრიორი საფუძველი, რომ ამ უკანასკნელთა ჩვენებებს იმაზე ნაკლები მნიშვნელობა მიენიჭოს, ვიდრე, მაგალითად, სხვა პირებისას, თუმცა, კიდევ ერთხელ, ხაზგასასმელია, რომ აღნიშნული არ გულისხმობს, რომ პოლიციელთა მიერ მიწოდებული ინფორმაცია ადეკვატური შემონმების გარეშე იმთავითვე სარწმუნოდ უნდა ჩაითვალოს. მტკიცებულების სანდოობის შეფასება ყოველ კონკრეტულ შემთხვევაში, გარემოებების სრული და ყოველმხრივი შესწავლის შედეგად, სისხლის სამართლის საქმის განმხილველი სასამართლოს ფუნქციაა“ (საქართველოს საკონსტიტუციო სასამართლოს 2020 წლის 25 დეკემბრის გადაწყვეტილება №2/2/1276 „გიორგი ქებურია საქართველოს პარლამენტის წინააღმდეგ“, II-102).

5.14. სამართალდამცავი ორგანოს თანამშრომლები, რომელთა ჩვენებებიც ადასტურებს ჩხრეკის შესაბამისობას ჩხრეკის ოქმში ასახულ გარემოებებთან, წარმოადგენენ იმ პირებს, რომლებმაც უშუალოდ აწარმოეს კ. ქ-ს პირადი ჩხრეკა და რომლებიც, დაცვის მხარის პრეტენზიის გათვალისწინებით, დაინტერესებული არიან საქმის შედეგით. შესაბამისად, მოცემულ შემთხვევაში, პოლიციელთა ჩვენებები, სხვა ნეიტრალური, სანდო და უტყუარი სამხილის არარსებობის პირობებში, არ წარმოადგენს საკამრის მტკიცებულებას გამამტყუნებელი განაჩენის გამოსატანად.

5.15. საკასაციო სასამართლო ითვალისწინებს ადამიანის უფლებათა დაცვის ევროპული სასამართლოს პრეცედენტულ სამართალს (მათ შორის – საქართველოსთან მიმართებით), რომელიც ეხება სასამართლოს წინასწარი ნებართვის გარეშე ჩატარებული ჩხრეკის კანონიერებისა და ჩხრეკის შედეგად მოპოვებული მტკიცებულების სანდოობის საკითხს, სადაც სასამართლომ არაერთხელ დაადგინა, რომ მომჩივნის წინააღმდეგ მთავარი მტკიცებულების მო-

პოვების ფორმა წარმოშობდა ეჭვებს მის სანდოობასა და სიზუსტესთან დაკავშირებით (იხ., მაგალითად, Kobiashvili v. Georgia, no. 36416/06, 14/03/2019).

5.16. საქართველოს კონსტიტუციის 31-ე მუხლის მე-7 პუნქტის იმპერატიული დანაწესით (გამამტყუნებელი განაჩენი უნდა ემყარებოდეს უტყუარ მტკიცებულებებს და ყოველგვარი ეჭვი, რომელიც ვერ დადასტურდება კანონით დადგენილი წესით, უნდა გადაწყდეს ბრალდებულის სასარგებლოდ), საქართველოს სსსკ-ის 269-ე მუხლის მე-2 ნაწილით (არ შეიძლება გამამტყუნებელ განაჩენს საფუძვლად დაედოს ვარაუდი), საქართველოს სსსკ-ის მე-13 მუხლის მე-2 ნაწილითა და 82-ე მუხლის მე-3 ნაწილით (გამამტყუნებელი განაჩენი უნდა ეფუძნებოდეს მხოლოდ ერთმანეთთან შეთანხმებულ, აშკარა და დამაჯერებელ მტკიცებულებათა ერთობლიობას, რომელიც გონივრულ ეჭვს მიღმა ადასტურებს პირის ბრალეულობას) დადგენილი მოთხოვნების გათვალისწინებით, „ბრალდებულს არ უნდა შეერაცხოს დანაშაული მანამ, სანამ მტკიცებულებების საკმარისი და დამაჯერებელი ერთობლიობით არ დადასტურდება დანაშაულის თითოეული ელემენტის არსებობა მის ქმედებაში... დანაშაულებრივი ქმედება უნდა დადასტურდეს გონივრულ ეჭვს მიღმა, უნდა გამოირიცხოს ყოველგვარი გონივრული ეჭვი პირის მიერ დანაშაულის ჩადენასთან დაკავშირებით“ (საქართველოს საკონსტიტუციო სასამართლოს 2015 წლის 22 იანვრის №1/1/548 გადაწყვეტილება „საქართველოს მოქალაქე ზურაბ მიქაძე საქართველოს პარლამენტის წინააღმდეგ“, II-41-43). ამასთან, „გამოძიებისთვის რეალურად ხელთ არსებული შესაძლებლობების გამოუყენებლობა, რაც დაადასტურებდა/გაამყარებდა პირის წინააღმდეგ არსებულ მტკიცებულებათა ერთობლიობას, მართლმსაჯულების განხორციელების პროცესში ქმნის შეცდომის, თვითნებობისა და უფლებამოსილების ბოროტად გამოყენების მნიშვნელოვან რისკებს (საქართველოს საკონსტიტუციო სასამართლოს 2020 წლის 25 დეკემბრის №2/2/1276 წლის გადაწყვეტილება „გიორგი ქებურია საქართველოს პარლამენტის წინააღმდეგ“, II-110).

5.17. ყოველივე ზემოაღნიშნულის გათვალისწინებით, ვინაიდან ბრალდების მხარის მიერ წარმოდგენილი მტკიცებულებები არ არის საკმარისი კ. ქ-ს გონივრულ ეჭვს მიღმა სტანდარტით დამნაშავედ ცნობისათვის, თბილისის სააპელაციო სასამართლოს სისხლის სამართლის საქმეთა პალატის 2023 წლის 27 იანვრის გამამტყუნებელი განაჩენი უნდა გაუქმდეს და კ. ქ. უდანაშაულოდ უნდა იქნეს ცნობილი.

სარეზოლუციო ნაწილი:

საკასაციო სასამართლომ იხელმძღვანელა საქართველოს სსსკ-

ის 301-ე მუხლით, 307-ე მუხლის პირველი ნაწილის „ა“ ქვეპუნქტით, ამავე მუხლის მე-3 ნაწილით, 81-ე მუხლით და

და ა დ გ ი ნ ა :

1. მსჯავრდებულ კ. ქ-ს (პირადი ნომერი: ...) ინტერესების დამცველი ადვოკატის – ქ. ვ-ს საკასაციო საჩივარი დაკმაყოფილდეს;

2. გაუქმდეს თბილისის სააპელაციო სასამართლოს სისხლის სამართლის საქმეთა პალატის 2023 წლის 27 იანვრის განაჩენი;

3. კ. ქ. ცნობილ იქნეს უდანაშაულოდ და გამართლდეს საქართველოს სსკ-ის 236-ე მუხლის მე-3 ნაწილით გათვალისწინებული დანაშაულის ჩადენაში;

4. კ. ქ. ცნობილ იქნეს უდანაშაულოდ და გამართლდეს საქართველოს სსკ-ის 236-ე მუხლის მე-4 ნაწილით გათვალისწინებული დანაშაულის ჩადენაში;

5. კ. ქ-ს მიმართ გამოყენებული აღკვეთის ღონისძიება – პატიმრობა გაუქმებულია. გამართლებული კ. ქ. დაუყოვნებლივ გათავისუფლდეს პენიტენციური დაწესებულებიდან;

6. გამართლებულ კ. ქ-ს განემარტოს საქართველოს სსსკ-ის 92-ე მუხლით გათვალისწინებული ზიანის ანაზღაურების მოთხოვნის უფლება;

7. ნივთიერი მტკიცებულებების ბედი გადაწყდეს საქართველოს სსსკ-ის 81-ე მუხლის შესაბამისად:

ანაწმენდები და ნერწყვის ნიმუში – განადგურდეს კანონით დადგენილი წესით;

კომპიუტერული (ლაზერული) დისკი – შენახულ იქნეს სისხლის სამართლის საქმის შენახვის ვადით;

ორ ლულიანი თოფი შალითასთან ერთად – დაუბრუნდეს კანონიერ მფლობელს ან მისი ნდობით აღჭურვილ პირს;

კ. ქ-ს პირადი ჩხრეკისას ამოღებული მობილური ტელეფონის დამტენი ელემენტი სადენთან ერთად, სათვალე, საფულე და მასში მოთავსებული საბუთები – დაუბრუნდეს კანონიერ მფლობელს ან მისი ნდობით აღჭურვილ პირს;

ოთხი ვაზნა, პისტოლეტი და მჭიდი – გადაეცეს საქართველოს შინაგან საქმეთა სამინისტროს ლოჯისტიკის დეპარტამენტის შეიარაღების სამმართველოს;

„EKOL Major“ მოდელის პისტოლეტიდან ექსპერიმენტული გასროლების შედეგად მიღებული ობიექტები – გადაეცეს საქართველოს შინაგან საქმეთა სამინისტროს ტყვია – მასროთეკაში განსათავსებლად;

8. განაჩენი საბოლოოა და არ გასაჩივრდება.

განაჩენში ცვლილების შეტანა

(სსკ-ის 109-ე მუხლის მე-2 ნაწილის „ე“, მე-4 ნაწილის „ბ“
ქვეპუნქტები და 143-ე მუხლი)

განაჩენი საქართველოს სახელმწიფო

№407აპ-23

7 ივლისი, 2023 წ., ქ. თბილისი

**საქართველოს უზენაესი სასამართლოს სისხლის სამართლის
საქმეთა პალატამ შემდეგი შემადგენლობით:**
ლ. თევზაძე (თავმჯდომარე),
შ. თადუმაძე,
მ. გაბინაშვილი

განიხილა – ქვემო ქართლის საოლქო პროკურორის მოადგილის – ლევან ლაზარეშვილის, მსჯავრდებულ დ. მ-სა და მისი ინტერესების დამცველის, ადვოკატ – მ.მ-ს, მსჯავრდებულ გ. გ-ს ინტერესების დამცველის, ადვოკატ – გ. ო-ს, მსჯავრდებულების – მ. ღ-სა და დ. ღ-ს ინტერესების დამცველის, ადვოკატ ნ. გ-ს, მსჯავრდებულ ზ. ჯ-ს ინტერესების დამცველის, ადვოკატ – თ. ხ-ს საკასაციო საჩივრები თბილისის სააპელაციო სასამართლოს სისხლის სამართლის საქმეთა პალატის 2023 წლის 13 მარტის განაჩენზე.

აღწერილობითი ნაწილი:

- პირის ბრალდების შესახებ დადგენილებების მიხედვით:
 - ზ. ჯ-მ და გ. ა-ა ჩაიდინეს თავისუფლების უკანონო აღკვეთის ორგანიზება და მასში მონაწილეობა წინასწარი შეთანხმებით, ჯგუფის მიერ და განზრახ მკვლელობა ჯგუფურად, განსაკუთრებული სისასტიკით;
 - დ. მ-მ, მ. ღ-მა და დ. ღ-მა ჩაიდინეს თავისუფლების უკანონო აღკვეთა წინასწარი შეთანხმებით, ჯგუფის მიერ;
 - გ. გ-მა ჩაიდინა თავისუფლების უკანონო აღკვეთაში დახმარება, წინასწარი შეთანხმებით ჯგუფის მიერ;
 - ზ. ჯ-ს, გ. ა-ს, დ. მ-ს, მ. ღ-ს, დ. ღ-სა და გ. გ-ს მიერ ჩადენილი ქმედებები, გამოიხატა შემდეგში:
 - გ. ა-ა და ზ. ჯ-მ დ. მ-ესთან დაპირისპირების გამო, დაგეგმეს მისი თავისუფლების უკანონო აღკვეთა და შურისძიების მოტივით მისთვის სიცოცხლის მოსპობა.
 - განზრახვის განხორციელების მიზნით, გ. ა-ა და ზ. ჯ-მ გ. გ-ს დაავალეს დ. მ-ს საცხოვრებელი ბინიდან მოტყუებით გამოყვანა,

რათა დ. მ-ს, მ. ღ-სა და დ. ღ-ს წინასწარ შემუშავებული გეგმის შესაბამისად, მისცემოდათ შესაძლებლობა, დ. მ-სათვის უკანონოდ აღეკვეთათ თავისუფლება.

2019 წლის 1 ოქტომბერს, დაახლოებით 20:00 საათზე, თ-ი, მ-ს დასახლებაში მცხოვრები – დ. მ-ე, გ. გ-მა მოტყუებით გამოიყვანა საცხოვრებელი ბინიდან, ჩაისვა ავტომობილში (BMW X6 M-ში, სახელმწიფო ნომრით: ...), რომელსაც თავად მართავდა და დაიწყო მოძრაობა დ. მ-სთან, მ. ღ-სა და დ. ღ-თან წინასწარ შეთანხმებული მიმართულებით, კერძოდ, თ-ი, გ-ს – მიკრორაიონის ... კორპუსის მიმდებარედ; სადაც მათ შეთანხმების შესაბამისად, „BMW-ს“ მარკის ავტომობილით, სახელმწიფო ნომრით: ..., დახვდნენ პოლიციის თანამშრომლები – მ. ღ. და დ. მ. და პოლიციის ყოფილი მუშაკი – დ. დ.

პოლიციის ფორმაში ჩაცმულმა სამივე ზემოაღნიშნულმა პირმა განახორციელა დ. მ-ს დაკავების ინსცენირება, კერძოდ, შეიპყრეს დ. მ-ე, ჩამოართვეს თანაქონი ნივთები, მათ შორის – ცეცხლსასროლი პისტოლეტი, დაადეს ხელბორკილი და იძულებით ჩასვეს ავტომობილში, რომელსაც თავად მართავდნენ.

აღნიშნულის შემდეგ, დ. მ-ე ჩაიყვანეს რ-ი, სადაც შეთანხმებისამებრ, შეპყრობილ მდგომარეობაში გადასცეს ზ. ჯ-სა და გ. ა-ს, რომლებმაც თავისუფლება უკანონოდ აღკვეთილი დ. მ-ე იძულებით ჩასვეს ავტომობილში „მერსედესში“, სახელმწიფო ნომრით: ..., რომელსაც თავად მართავდნენ და მისი ნების საწინააღმდეგოდ მიიყვანეს რ-ი, მდინარე მ-ს პირას, სადაც ჯგუფურად, განსაკუთრებული სისასტიკით, მჩხვლეტავ-მჭრელი საგნისა (საგნების) და მჭრელი საგნის (საგნების) გამოყენებით, სხეულის სხვადასხვა ადგილში მიაყენეს ოცდასამი ნაჩხვლეტ-ნაკვეთი ჭრილობა და ათი ნაკვეთი ჭრილობა, რამაც გამოიწვია დ. მ-ს სიცოცხლის მოსპობა. აღნიშნულის შემდეგ, კვალის დაფარვის მიზნით, მდინარე მ-ი გაადაგდეს დ. მ-ს გვამი.

2. რუსთავის საქალაქო სასამართლოს სისხლის სამართლის საქმეთა კოლეგიის 2020 წლის 4 ივლისის განაჩენით:

გ. ა, – დაბადებული ... წლის ... აგვისტოს, – ცნობილ იქნა უდანაშაულოდ და გამართლდა საქართველოს სსკ-ის 143-ე მუხლის მე-სამე ნაწილის „ა“ ქვეპუნქტითა და სსკ-ის 109-ე მუხლის მეორე ნაწილის „ე“ ქვეპუნქტით, მესამე ნაწილის „ბ“ ქვეპუნქტით წარდგენილ ბრალდებებში.

გ. ა-ს მიმართ შეფარებული აღკვეთის ღონისძიება – პატიმრობა გაუქმდა და იგი დაუყოვნებლივ გათავისუფლდა სასამართლო სხდომის დარბაზიდან.

გ. ა-ს განემარტა საქართველოს სისხლის სამართლის საპროცე-

სო კოდექსის 92-ე მუხლით გათვალისწინებული ზიანის ანაზღაურების მოთხოვნის უფლება.

ზ. ჯ. – დაბადებული ... წლის ...- მარტს, – ცნობილ იქნა დამნაშავედ საქართველოს სსკ-ის 143-ე მუხლის მესამე ნაწილის „ა“ ქვეპუნქტით, სსკ-ის 109-ე მუხლის მეორე ნაწილის „ე“ ქვეპუნქტითა და მესამე ნაწილის „ბ“ ქვეპუნქტით (2019 წლის 1 ოქტომბერს მოქმედი რედაქციით) გათვალისწინებულ დანაშაულთა ჩადენისათვის და სასჯელის სახედ და ზომად განესაზღვრა:

საქართველოს სსკ-ის 143-ე მუხლის მესამე ნაწილის „ა“ ქვეპუნქტით – თავისუფლების აღკვეთა 9 წლით;

საქართველოს სსკ-ის 109-ე მუხლის მეორე ნაწილის „ე“ ქვეპუნქტითა და მესამე ნაწილის „ბ“ ქვეპუნქტით – თავისუფლების აღკვეთა 20 წლით;

საქართველოს სსკ-ის 59-ე მუხლის მე-2 ნაწილის თანახმად, უფრო მკაცრმა სასჯელმა შთანთქმა ნაკლებად მკაცრი და საბოლოოდ, დანაშაულთა ერთობლიობით, ზ. ჯ.-ს ძირითადი სასჯელის სახედ და ზომად განესაზღვრა – თავისუფლების აღკვეთა 20 წლით, რომლის მოხდის ათვლა დაეწყო დაკავების დღიდან – 2020 წლის 2 იანვრიდან.

გ. გ. – დაბადებული ... წლის ...- თებერვალს, – ცნობილ იქნა დამნაშავედ საქართველოს სსკ-ის 25.143-ე მუხლის მესამე ნაწილის „ა“ ქვეპუნქტით გათვალისწინებული დანაშაულის ჩადენისათვის და ძირითადი სასჯელის სახედ და ზომად განესაზღვრა – თავისუფლების აღკვეთა 9 წლით, რომლის მოხდის ათვლა დაეწყო დაკავების დღიდან – 2019 წლის 6 ოქტომბრიდან.

დ. მ. – დაბადებული ... წლის ...- იანვარს, – ცნობილ იქნა დამნაშავედ საქართველოს სსკ-ის 143-ე მუხლის მესამე ნაწილის „ა“ ქვეპუნქტით გათვალისწინებული დანაშაულის ჩადენისათვის და ძირითადი სასჯელის სახედ და ზომად განესაზღვრა – თავისუფლების აღკვეთა 10 წლით, რომლის მოხდის ათვლა დაეწყო დაკავების დღიდან – 2019 წლის 7 ოქტომბრიდან.

მ. ლ. – დაბადებული ... წლის ...- მაისს, – ცნობილ იქნა დამნაშავედ საქართველოს სსკ-ის 143-ე მუხლის მესამე ნაწილის „ა“ ქვეპუნქტით გათვალისწინებული დანაშაულის ჩადენისათვის და ძირითადი სასჯელის სახედ და ზომად განესაზღვრა – თავისუფლების აღკვეთა 10 წლით, რომლის მოხდის ათვლა დაეწყო დაკავების დღიდან – 2019 წლის 7 ოქტომბრიდან.

დ. დ. – დაბადებული ... წლის ...- ოქტომბერს, – ცნობილ იქნა დამნაშავედ საქართველოს სსკ-ის 143-ე მუხლის მესამე ნაწილის „ა“ ქვეპუნქტით გათვალისწინებული დანაშაულის ჩადენისათვის და ძირითადი სასჯელის სახედ და ზომად განესაზღვრა – თავი-

სუფლების აღკვეთა 9 წლით, რომლის მოხდის ათვლა დაეწყო და-კავეების დღიდან – 2019 წლის 7 ოქტომბრიდან.

3. თბილისის სააპელაციო სასამართლოს სისხლის სამართლის საქმეთა პალატის 2023 წლის 13 მარტის განაჩენით:

ქვემო ქართლის საოლქო პროკურორის მოადგილის ლევან ლაზარეშვილის, ქვემო ქართლის საოლქო პროკურატურის საგამოძიებო სამმართველოს უფროსის მერაბ მერაბიშვილის, ქვემო ქართლის საოლქო პროკურატურის საპროკურორო სამმართველოს პროკურორ გიორგი ლობჯანიძის, მსჯავრდებულ დ. მ-სა და მისი ინტერესების დამცველის, ადვოკატ მ. მ-ს, მსჯავრდებულ გ. გ-ს ინტერესების დამცველის, ადვოკატ ნ. კ-ს, მსჯავრდებულების – მ. ლ-სა და დ. დ-ს ინტერესების დამცველი ადვოკატის ნ. გ-ს, მსჯავრდებულ ზ. ჯ-სა და მისი ინტერესების დამცველი ადვოკატების – თ. ხ-სა და ი. ხ-ის სააპელაციო საჩივრები არ დაკმაყოფილდა და რუსთავის საქალაქო სასამართლოს სისხლის სამართლის საქმეთა კოლეგიის 2020 წლის 4 ივლისის განაჩენი მსჯავრდებულების – ზ. ჯ-ს, გ. გ-ს, დ. დ-ს, დ. მ-სა და მ. ლ-ს, ასევე გამართლებულ – გ. ა-ს მიმართ დარჩა უცვლელად.

4. კასატორმა – ქვემო ქართლის საოლქო პროკურორის მოადგილემ ლევან ლაზარეშვილმა მოითხოვა სააპელაციო სასამართლოს განაჩენში ცვლილების შეტანა:

გ. ა-ს დამნაშავედ ცნობა საქართველოს სსკ-ის 143-ე მუხლის მე-3 ნაწილის „ა“ ქვეპუნქტითა და ამავე კოდექსის 109-ე მუხლის მე-2 ნაწილის „ე“, მე-3 ნაწილის „ბ“ ქვეპუნქტებით წარდგენილ ბრალდებებში და მისთვის სამართლიანი სასჯელის განსაზღვრა;

მსჯავრდებულ ზ. ჯ-ს მიმართ საქართველოს სსკ-ის 143-ე მუხლის მე-3 ნაწილის „ა“ ქვეპუნქტითა და ამავე კოდექსის 109-ე მუხლის მე-2 ნაწილის „ე“, მე-3 ნაწილის „ბ“ ქვეპუნქტებით დანაშაულთა ერთობლიობით, საბოლოო სასჯელის სახით უფრო მკაცრი სასჯელის განსაზღვრა;

მსჯავრდებულ გ. გ-ს მიმართ საქართველოს სსკ-ის 25.143-ე მუხლის მე-3 ნაწილის „ა“ ქვეპუნქტით უფრო მკაცრი სასჯელის განსაზღვრა;

მსჯავრდებულ დ. დ-ს მიმართ საქართველოს სსკ-ის 143-ე მუხლის მე-3 ნაწილის „ა“ ქვეპუნქტით უფრო მკაცრი სასჯელის განსაზღვრა;

განაჩენის სხვა ნაწილში უცვლელად დატოვება.

პროკურორის საკასაციო საჩივრის თანახმად, თბილისის სააპელაციო სასამართლოს განაჩენი არის უკანონო და დაუსაბუთებელი. დ. მ-სთან ჩატარებული საგამოძიებო ექსპერიმენტის ოქმში ასახული გარემოებები სრულად დასტურდება სასამართლოში გა-

მოკვლეული – ვითარების აღდგენის მიზნით, მ. ლ-სა და დ. დ-თან ჩატარებული საგამოძიებო ექსპერიმენტის ოქმებით; აღნიშნული საგამოძიებო ექსპერიმენტის ოქმები წარმოადგენს სამ, დამოუკიდებელ მტკიცებულებას. სასამართლომ გამოიკვლია საგამოძიებო ექსპერიმენტის დროს დ. მ-ს, მ. ლ-სა და დ. დ-ს მიერ მითითებული გადაადგილების მარშრუტების დათვალიერების ოქმები, ვიდეოკამერების ჩანაწერები. როგორც გ. ა-ს ავტომანქანა, ისე მისი მობილური ტელეფონი ფიქსირდება შემთხვევის ადგილზე. დაუსაბუთებელია, სასამართლოს მსჯელობა, რომ იგი ვერ გაიზიარებს საგამოძიებო ექსპერიმენტში მონაწილე პირთა განმარტებებს, რომლის თანახმადაც, მათ დ. მ-ე გადასცეს გ. ა-ს, იმის გამო, რომ ბრალდების მხარეს ამ პირებთან არ ჩაუტარებია გ. ა-ს ამოცნობა. აღნიშნული მოთხოვნა არ შეესაბამება საქართველოს სსსკ-ის 131-ე მუხლის მე-9 ნაწილის შინაარსს, კერძოდ, ამოცნობა არ არის აუცილებელი ჩატარდეს, როდესაც ამომცნობი ასახელებს ამოსაცნობი პირის პერსონალურ მონაცემებს, რომლითაც მისი ზუსტი იდენტიფიცირება შესაძლებელია.

კასატორი უთითებს, რომ ზ. ჯ-ს, გ. გ-სა და დ. დ-ს სასამართლომ არასამართლიანი სასჯელი განუსაზღვრა. მოსამართლემ აგრეთვე არ დაუშვა ბრალდების მხარის მტკიცებულება – სატელეფონო შემაჯალი, გამავალი ზარები, თავისი ანძების დაფარვის ზონით, როგორც ახალი მტკიცებულება. მოსამართლის აღნიშნული გადაწყვეტილება უსაფუძვლოა და უნდა შეიცვალოს.

5. კასატორმა – მსჯავრდებულმა დ. მ-მ და მისმა ინტერესების დამცველმა ადვოკატმა მ. მ-მ მოითხოვეს სააპელაციო სასამართლოს განაჩენის გაუქმება დ. მ-ს ნაწილში და მის მიმართ გამამართლებელი განაჩენის დადგენა.

საკასაციო საჩივრის მიხედვით, პირველი და სააპელაციო სასამართლოები სრულად დაეყრდნენ უკანონო მტკიცებულებებს, ცრუ ჩვენებებსა და თვალის ახვევის მიზნით შექმნილ, ბუნდოვან ისტორიებს. მოწმეები – ნ. დ-ი და გ-ა დ-ი სასამართლოს აწვდიან ცრუ ინფორმაციას, რომ გ. გ-მა მათ უამბო გატაცების თაობაზე. ამოღებულ ხელბორკილზე ჩატარებული ექსპერტიზით ვერ დადასტურდა მისი კავშირი განსახილველ საქმესთან. სასამართლომ დ. მ-სთან ჩატარებული საგამოძიებო ექსპერიმენტის ოქმი საქართველოს სსსკ-ის 247-ე მუხლზე დაყრდნობით არ უნდა გამოიყენოს. წინააღმდეგ შემთხვევაში, აღნიშნული მუხლის დანაწესი კარგავს აზრს. თავად დ. მ-ს გამოკითხვა შედგენილია საქართველოს სსსკ-ის მე-3 მუხლის მე-17 ნაწილისა და სსსკ-ის 111-ე მუხლის მე-5 ნაწილის მოთხოვნათა უხეში დარღვევით. არცერთი ექსპერტიზის დასკვნით არ გამოკვეთილა დ. მ-ს კავშირი მოცემულ სისხლის სა-

მართლის საქმესთან.

საკასაციო საჩივრის მიხედვით, პირველ ინსტანციაში საქმის არსებითი განხილვის დროს, ბრალდებულებს დაერღვათ სამართლიანი სასამართლოს უფლება, კერძოდ, მტკიცებულებათა გამოკვლევის დროს, მოსამართლემ დაცვის მხარეს შეუზღუდა ვიდეოჩანაწერების სრულყოფილად გამოკვლევის საშუალება (კერძოდ, რ-ა და თ-ი არსებული ვიდეო-კამერების ჩანაწერების). მსგავსი შემთხვევა მოხდა 2020 წლის 29 ივნისის სასამართლოს სხდომაზეც, კერძოდ, მონმე გ. მ-ს ხელახალი პირდაპირი დაკითხვის დროს, დაცვის მხარემ საქართველოს სსსკ-ის 115-ე მუხლის მე-8 ნაწილით მინიჭებული უფლების საფუძველზე მოითხოვა – მოწმისთვის მტკიცებულების წარდგენა (რესტორნიდან ამოღებული ვიდეოკამერების ჩანაწერების). სასამართლომ აღნიშნული მოთხოვნა დაუსაბუთებლად შეზღუდა, რითაც დაირღვა მსჯავრდებულ დ. მ-ს უფლებები. ბრალდების მხარეს არ აქვს წარმოდგენილი მტკიცებულება, რომ დ. მ-მ ან რომელიმე ბრალდებულმა შეცვალებს საწარმო ნიშნები. მნიშვნელოვანია, რომ საქმის არსებითი განხილვისას, არ დადასტურებულა 2019 წლის 1 ოქტომბერს, დ. მ-ს რ-ი ყოფნა და ასევე, ვერ დადგინდა მისი გარდაცვალების დრო.

6. კასატორმა – მსჯავრდებულების მ. ლ-სა და დ. დ-ს ინტერესების დამცველმა ადვოკატმა ნ. გ-მ მოითხოვა სააპელაციო სასამართლოს განაჩენის ნაწილობრივ გაუქმება – მ. ლ-სა და დ. დ-ს ნაწილში და მათ მიმართ გამამართლებელი განაჩენის დადგენა. მოცემულ საქმეზე სასამართლოში გამოკვლეული მტკიცებულებები (რომელსაც ეფუძნება რუსთავის საქალაქო სასამართლოს განაჩენი, რაც უცვლელად დატოვა თბილისის სააპელაციო სასამართლომ) არ ქმნიან გონივრულ ეჭვს მიღმა სტანდარტით ურთიერთშეთანხმებულ მტკიცებულებათა ერთობლიობას, რომლითაც დადასტურდებოდა, რომ დ. დ-მა და მ. ლ-მა ჩაიდინეს მათთვის ბრალადშე-რაცხული დანაშაული.

7. კასატორმა – მსჯავრდებულ გ. გ-ს ინტერესების დამცველმა ადვოკატმა გ. ო-ა მოითხოვა გ. გ-ს მიმართ გამამართლებელი განაჩენის გამოტანა, ასევე სხვა მსჯავრდებულების უდანაშაულოდ ცნობა, ხოლო გ. ა-ს ნაწილში განაჩენის უცვლელად დატოვება.

საკასაციო საჩივრის მიხედვით, სასამართლო ერთადერთ მტკიცებულებად მიიჩნევს საგამოძიებო ექსპერიმენტის ოქმს, რა დროსაც გ. გ. უთითებს კონკრეტულ ადგილებზე. აღნიშნული მტკიცებულება მოპოვებულია კანონის დარღვევით. იმ დროისათვის, გ. გ-ს ჰყავდა ადვოკატი, რომელიც არ დაუშვეს საგამოძიებო მოქმედებების ჩატარებაზე. ადვოკატის განცხადებებით დგინდება, რომ საქმეზე წარდგენილი აქვს ორდერი, იგი პოლიციაში იმყოფება და

არ ახვედრებენ გ. გ-ს. მხოლოდ მას შემდეგ მიუყვანეს ადვოკატი, რაც უარი განაცხადა ამოცნობაზე. გ. გ-თან ჩატარებულ საგამოძიებო ექსპერიმენტის ოქმში არ არის აღნიშნული: როდის, რომელ საათზე, რომელ ქუჩაზე იმყოფებოდნენ და ა.შ.. ჩვენებებში მითითებულია, რომ ზ. ჯ-სა და გ. ა-ს ჰქონდათ დაძაბული, კონფლიქტური ურთიერთობა დ. მ-ესთან, მაგრამ ვერც ერთი მათგანი ვერ ადასტურებს ინფორმაციის წყაროს, თუ ვისგან გაიგეს აღნიშნული და რა საკითხს შეეხებოდა კონფლიქტი.

8. კასატორმა – მსჯავრდებულ ზ. ჯ-ს ინტერესების დამცველმა ადვოკატმა თ. ხ-მ მოითხოვა სააპელაციო სასამართლოს განაჩენის გაუქმება ზ. ჯ-ს ნაწილში და მის მიმართ გამამართლებელი განაჩენის დადგენა.

საკასაციო საჩივრის თანახმად, საქმის არსებითი განხილვის დროს არ გამოკვლეულა რაიმე სახის მტკიცებულება, რომელიც დაადასტურებდა ზ. ჯ-ს კავშირს გ. გ-სა და სხვა პირებთან. არ დადასტურებულა ზ. ჯ-ს წინასწარი შეთანხმება რაიმე სახის კანონსაწინააღმდეგო ქმედების ჩადენისათვის – გ. გ-სა და სხვა პირებთან. მოსამართლე საქმეზე მთავარ მტკიცებულებად მობილური ოპერატორებიდან ამოღებულ დეტალურ ინფორმაციას ვერ გამოიყენებს იმ მიზეზით, რომ ზ. ჯ. არ სარგებლობდა მობილური ტელეფონით. სააპელაციო სასამართლომ არ გაიზიარა დაცვის მხარის, მოწმის, ს. ბ-ს მიერ სასამართლოსათვის მიწოდებული ინფორმაცია იმის შესახებ, რომ ზ. ჯ-ს საცხოვრებელი ბინის ჩხრეკისას ამოღებული სისხლიანი ტანსაცმელი მას ეკუთვნის, რომელიც ეცვა 2019 წლის სექტემბრის შუა რიცხვებში, დ. მ-ესთან კონფლიქტის დროს და დატოვებული ჰქონდა ძმასთან. დადასტურებულია, რომ ზ. ჯ-ს საცხოვრებელი ბინის ჩხრეკისას აღნიშნული ტანსაცმლის ამოღებისას, ზ. ჯ-ს მეუღლემ, ნ. მ-მ წარადგინა ლურჯი პერანგი და რუხი პიჯაკი, სხვა ტანსაცმელთან ერთად, რომელიც მისივე განმარტებით, ეკუთვნოდა მის მეუღლეს. აღსანიშნავია, რომ ამ ტანსაცმლის ამოღების მერე, როგორც ჩხრეკის ოქმში, ისე მას შემდეგ, ნ. მ-ს პრეტენზია, რომ – ამოღებული ტანსაცმელი ზ. ჯ-ს არ ეკუთვნოდა, არ გაცხადებულა. ნ. მ. მოწმის სახით ბრალდების მხარეს არ გამოუკითხავს და არც დასაკითხ პირთა სიაში შეუყვანია. ბრალდებულებმა დაცვის მხარის მტკიცებულებათა გამოკვლევის დროს განმარტეს, რომ ისინი თავს დამნაშავედ არ ცნობენ და ინფორმაცია, რომელიც მათ გამოძიების ეტაპზე მიაწოდეს საგამოძიებო სამსახურს, არასწორია, კერძოდ, იგი მიღებულია ფსიქოლოგიური ზეწოლით. შესაბამისად, ვინაიდან ბრალდებულებმა – გ. გ-მა, მ. ლ-მა, დ. მ-მ და დ. დ-მა ჩვენების მიცემაზე განაცხადეს უარი, მათთან ჩატარებული საგამოძიებო ექსპერიმენტის ოქმები,

არ უნდა ჩაითვალოს მტკიცებულებად.

9. დაცვის მხარემ, კერძოდ, მსჯავრდებულ ზ. ჯ-სა და გამართლებულ გ. ა-ს ინტერესების დამცველმა ადვოკატმა თ. ხ-მ ბრალდების მხარის საკასაციო საჩივარზე წარმოდგინა შესაგებელი, რომელშიც მიუთითა, რომ პროკურორის საჩივრის მოთხოვნა – გ. ა-ს მიმართ გამამართლებელი განაჩენის გამამტყუნებელი გადაწყვეტილებით შეცვლის ნაწილში უსაფუძვლო და დაუსაბუთებელია, ხოლო პროკურორის მოთხოვნაზე – ზ. ჯ-ს მიმართ დადგენილი სასჯელის დამძიმების ნაწილში, ვინაიდან დაცვის მხარეს შემოტანილი აქვს საკასაციო საჩივარი მის მიმართ გამამართლებელი განაჩენის დადგენის მოთხოვნით, ადვოკატმა შესაგებელში პოზიციის დაფიქსირებისგან თავი შეიკავა.

10. 2023 წლის 26 ივნისს, პროკურორმა ხატია გოგრიჭიანმა შუამდგომლობით მომართა საქართველოს უზენაესი სასამართლოს სისხლის სამართლის საქმეთა პალატას მასსა და მსჯავრდებულებს – მ. ლ-სა და დ. დ-თან 2023 წლის 22 ივნისს დადებული საპროცესო შეთანხმების დამტკიცების შესახებ და ითხოვა, რომ:

დ. დ. ცნობილ იქნეს დამნაშავედ საქართველოს სისხლის სამართლის კოდექსის 143-ე მუხლის მესამე ნაწილის „ა“ ქვეპუნქტით გათვალისწინებული დანაშაულის ჩადენისათვის და საქართველოს სსკ-ის 55-ე მუხლის საფუძველზე, ძირითადი სასჯელის სახედ და ზომად განესაზღვროს თავისუფლების აღკვეთა – 3 (სამი) წლითა და 9 (ცხრა) თვით;

მ. დ. ცნობილ იქნეს დამნაშავედ საქართველოს სისხლის სამართლის კოდექსის 143-ე მუხლის მესამე ნაწილის „ა“ ქვეპუნქტით გათვალისწინებული დანაშაულის ჩადენისათვის და საქართველოს სსკ-ის 55-ე მუხლის საფუძველზე, ძირითადი სასჯელის სახედ და ზომად განესაზღვროს თავისუფლების აღკვეთა – 3 (სამი) წლითა და 9 (ცხრა) თვით.

11. 2023 წლის 7 ივლისს, საკასაციო სასამართლო სხდომაზე საპროცესო შეთანხმების დამტკიცებას მხარი დაუჭირეს პროცესში მონაწილე პროკურორებმა – ხატია გოგრიჭიანმა და ლევან ლაზარეშვილმა, მსჯავრდებულებმა – დ. დ-მა, მ. ლ-მა და მათმა ინტერესების დამცველმა ადვოკატმა ი. მ-ა. ამავდროულად, მ. ლ-მა, დ. დ-მა და მათმა ინტერესების დამცველმა ადვოკატმა – ი. მ-ა სასამართლოს წინაშე ითხოვეს საკასაციო საჩივრის (მ. ლ-სა და დ. დ-ს ინტერესების დამცველის, ადვოკატ ნ. გ-ს) – განუხილველად დატოვება.

12. საკასაციო სასამართლო სხდომაზე მონაწილე პროკურორებმა – ხატია გოგრიჭიანმა და ლევან ლაზარეშვილმა, მსჯავრდებულ დ. მ-სა და მისი ინტერესების დამცველმა ადვოკატმა – მ. მ-მ, მსჯავ-

რდებულ გ.გ-ს ინტერესების დამცველმა ადვოკატმა – გ. ო-ა, მსჯავრდებულ ზ. ჯ-ს ინტერესების დამცველმა ადვოკატმა – თ. ხ-მ მხარი დაუჭირეს მათი საკასაციო საჩივრების მოთხოვნას და ითხოვეს დაკმაყოფილება.

სამოტივაციო ნაწილი:

1. საკასაციო სასამართლომ შეისწავლა საქმის მასალები, საკასაციო საჩივრები, წარმოდგენილი შუამდგომლობები და მიაჩნია, რომ თბილისის სააპელაციო სასამართლოს სისხლის სამართლის საქმეთა პალატის 2023 წლის 13 მარტის განაჩენში უნდა შევიდეს ცვლილება:

მსჯავრდებულების – მ. ლ-სა და დ. დ-ს ინტერესების დამცველის, ადვოკატ ნ. გ-ს საკასაციო საჩივარი უნდა დარჩეს განუხილველი და უნდა დამტკიცდეს საპროცესო შეთანხმება გაფორმებული – პროკურორ ხატია გოგრიჭიანსა და მსჯავრდებულ დ. დ-ს, აგრეთვე – პროკურორ ხატია გოგრიჭიანსა და მსჯავრდებულ მ. ლ-ს შორის; ქვემო ქართლის საოლქო პროკურორის მოადგილის – ლევან ლაზარეშვილის, მსჯავრდებულ დ. მ-სა და მისი ინტერესების დამცველის, ადვოკატ – მ. მ-ს საკასაციო საჩივრები უნდა დაკმაყოფილდეს ნაწილობრივ, ხოლო მსჯავრდებულ გ. გ-ს ინტერესების დამცველის, ადვოკატ – გ. ო-სა და მსჯავრდებულ ზ. ჯ-ს ინტერესების დამცველის, ადვოკატ – თ. ხ-ს საკასაციო საჩივრები არ უნდა დაკმაყოფილდეს, შემდეგ გარემოებათა გამო:

2. მსჯავრდებულ – მ. ლ-სა და დ. დ-თან გაფორმებული საპროცესო შეთანხმების დამტკიცება საკასაციო სასამართლოში:

საკასაციო პალატა პირველ რიგში, განიხილავს მ. ლ-სა და დ. დ-თან გაფორმებული საპროცესო შეთანხმების შესაბამისობას საქართველოს სისხლის სამართლის საპროცესო კოდექსის შესაბამის ნორმებთან, ხოლო შემდეგ იმსჯელებს დაცვისა და ბრალდების მხარის საკასაციო საჩივრების მოთხოვნებსა და მათ საფუძვლიანობაზე.

საკასაციო სასამართლო აღნიშნავს, რომ საქართველოს სსსკ-ის 212-ე მუხლის პირველი ნაწილის დანაწესიდან გამომდინარე, საპროცესო შეთანხმება უნდა გაფორმდეს წერილობით და დამტკიცდეს სასამართლოს მიერ. ამავდროულად მე-5 ნაწილის შესაბამისად, მოსამართლე საპროცესო შეთანხმების შესახებ გადაწყვეტილებას იღებს კანონის საფუძველზე და არ არის ვალდებული, დაამტკიცოს ბრალდებულსა და პროკურორს შორის მიღწეული შეთანხმება.

საქართველოს სსსკ-ის 213-ე მუხლის მე-3 ნაწილის თანახმად, სასამართლო საქმის მასალებისა და ბრალდებულის მიერ ბრალის

ალიარების საფუძველზე ამონმებს, დასაბუთებულია თუ არა ბრალდება, არსებობს თუ არა ამ კოდექსით გათვალისწინებული გარემოებები და არის თუ არა კანონიერი და სამართლიანი შუამდგომლობაში მითითებული სასჯელი. ამავე მუხლის მე-61 ნაწილის მე-საბამისად, თუ სასამართლო მიიჩნევს, რომ ამ კოდექსის მე-3 მუხლის მე-11¹ ნაწილით გათვალისწინებული საქმის არსებითი განხილვის გარეშე განაჩენის გამოსატანად საქმარისი მტკიცებულებები არ არსებობს, ან დაადგენს, რომ პროკურორის შუამდგომლობა ამ თავის სხვა მოთხოვნათა დარღვევით არის წარმოდგენილი, იგი საქმეს პროკურორს უბრუნებს.

საკასაციო სასამართლო სხდომაზე მსჯავრდებულმა დ. დ-მა განაცხადა, რომ იგი თავს დამნაშავედ ცნობს წარდგენილ ბრალდებაში და სრულად დაეთანხმა მოწმის სახით მიცემული გამოკითხვის ოქმს. 2019 წლის სექტემბრის ბოლოს, მასთან მივიდა დ. მ. და უთხრა, რომ მის დას დაემუქრა ვილაც, რომლის ნახვაც სურდა მის სიძეს (ზ. ჯ-ს), მაგრამ ვერ ახერხებდა, ვინაიდან, ეს პირი მოძრაობდა იარაღით. დ. მ-მ სთხოვა, დაეკავებინა ეს პირი და მიეყვანათ ზ. ჯ-სთან. მან დახმარება აღუთქვა. 1-ლ ოქტომბერს, მეგობარ ა. ბ-ს გამოართვა მანქანა (ბე-ემ-ვე), შეცვალეს ნომრები, შემდეგ გაუარეს მ. ლ-ს და სამივე მ-ს საცხოვრებელი სახლის ეზოში წავიდნენ. ადგილზე თ-დან ჩამოვიდა ზ. ჯ, რომელმაც თქვა, რომ თ-ი, დახვდებოდნენ მისი მეგობრები – გ. გ. და გ. ა, რომლებიც აუხსნიდნენ დანარჩენს. მართლაც, წავიდნენ თ-ი, სადაც ც-ს ქუჩაზე „X6“ ავტომობილით დახვდნენ – გ. და ა. შეთანხმდნენ, რომ ავტომანქანა „X6“-ს გაჰვებოდნენ უკან, გ. ჩაისვამდა ამ პირს მანქანაში და ხალხისაგან მოშორებით, გააჩერებდა ავტომანქანას, სადაც დაკავების ინსცენირება უნდა მომხდარიყო. ისინი გაჰყვნენ გ. გ-ს, რომლის მანქანაშიც ჩაჯდა პირი. ერთ-ერთ მისამართზე, ავტომანქანა გაჩერდა, მათაც უკან გაუჩერეს და პოლიციის ფორმებში ჩაცმულებმა „დააკავეს“ დ-ი. მას ნამდვილად ჰქონდა ცეცხლსასროლი იარაღი, ასევე მობილური, რომლებიც ამოუღეს. ჩავსვეს თავის მანქანაში და წამოიყვანეს რ-ი. მ-მ დარეკა და რამდენიმე წუთში მერსედესის მარკის ავტომობილით მივიდნენ – ზ. ჯ. და ა, რომელთაც გადაუსვეს ეს პირი. ტრანზიტული ნომრები და ამოღებული ნივთები გადაყარეს მ-ი.

მსჯავრდებულმა მ. ლ-მა საკასაციო სასამართლო სხდომაზე განაცხადა, რომ იგი ალიარებს და ინანიებს მის მიერ ჩადენილ დანაშაულს. ამასთან, ეთანხმება გამოძიების სტადიაზე მოწმის სახით მიცემულ ჩვენებას. დ. მ-მ მ. ლ-ს დახმარება სთხოვა, ვინაიდან, მის დას პრობლემა ჰქონდა თავისი სიძის ყოფილ მეგობართან. მას ბიჭებმა საცხოვრებელ ბინასთან გაუარეს და მ-ს ბინასთან წავიდ-

ნენ. იქ მოვიდა ზ. ჯ, რომელმაც აუხსნა სიტუაცია. შემდეგ ისინი წავიდნენ ც-ე, სადაც მათ უნდა დახვედროდათ – გ. და ა. გადან-ყდა, რომ გაჰყვებოდნენ „X6-ს“ ფირმის ავტომობილს, გ. ჩაისვამ-და ან გარდაცვლილს მანქანაში და ისეთ ადგილას გააჩერებდა, რომ მათ გადაესვათ. ასეც მოხდა. გაჰყვნენ უკან, გადაისვენეს მანქანა-ში და იარაღი ჩამოართვეს. შემოვლითი გზით წავიდნენ რ-ი. მ-მ დაურეკა ზ-ს. 15 წუთში მოვიდნენ – ა. და ჯ, რომლებსაც აღნიშნუ-ლი პირი გადასცეს. დ. მ-მ ამოღებული ნივთები და ტრანზიტული ნომრები მ-ში გადაყარა.

მსჯავრდებულებმა – მ. ლ-მა და დ. დ-მა საკასაციო სასამარ-თლოს სხდომაზე მოითხოვეს მათსა და პროკურორ ხატია გოგრი-ჭიანს შორის დადებული საპროცესო შეთანხმების დამტკიცება.

მოცემულ შემთხვევაში, სასამართლო დარწმუნდა, რომ საპრო-ცესო შეთანხმების დადებისას დ.დ-სა და მ. ლ-ს მიმართ არ გან-ხორციელებულა ძალადობა, დაშინება, მოტყუება, მუქარა ან რაი-მე უკანონო დაპირება; მსჯავრდებულთა განმარტებით, მათ ჰქონ-დათ შესაძლებლობა, მიეღოთ ადვოკატისაგან ეფექტური დახმა-რება. სასამართლო დარწმუნდა, რომ საპროცესო შეთანხმება და-დებულია წამების, არაადამიანური ან დამამცირებელი მოპყრობის ან სხვაგვარი ძალადობის, დაშინების, მოტყუების, ან რაიმე უკა-ნონო დაპირების გარეშე. საპროცესო შეთანხმება ნებაყოფლობით არის დადებული და მსჯავრდებულები ნებაყოფლობით აღიარე-ბენ ბრალს, სრულად აცნობიერებენ შეთანხმების, მათ შორის – ნასამართლობის სამართლებრივ შედეგებს; დ. დ. და მ. ლ. სრულად აცნობიერებენ დანაშაულს, რომელთა ჩადენაშიც ბრალი ედებათ, სრულად აცნობიერებენ იმ დანაშაულთათვის გათვალისწინებულ სასჯელს, რომელთა ჩადენასაც ისინი აღიარებენ, მათთვის ცნო-ბილია საპროცესო შეთანხმებასთან დაკავშირებული, კანონით გათვალისწინებული ყველა მოთხოვნა ბრალის აღიარების შესახებ; აცნობიერებენ, რომ თუ სასამართლომ არ დაამტკიცა საპროცესო შეთანხმება, დაუშვებელია, მომავალში მათ წინააღმდეგ გამოყე-ნებულ იქნეს ნებისმიერი ინფორმაცია, რომელსაც ისინი საპრო-ცესო შეთანხმების განხილვისას სასამართლოს მიაწვდიან. სასა-მართლო სხდომაზე გამოკვლეულ იქნა, რომ დ. დ. და მ. ლ. სრულად აცნობიერებენ საპროცესო შეთანხმებასთან დაკავშირებულ, კა-ნონით გათვალისწინებულ ყველა მოთხოვნას, სრულად აღიარე-ბენ ბრალს და ეთანხმებიან პროკურორს სასჯელის ზომაზე.

საკასაციო სასამართლო დარწმუნდა, რომ მსჯავრდებულ დ. დ-სა და მ. ლ-სათვის ცნობილია საქართველოს სსსკ-ის 212-ე მუხლის მე-2 ნაწილის „ი“ ქვეპუნქტით განსაზღვრული მათი უფლებები; ასევე ისიც, რომ საპროცესო შეთანხმება არ ათავისუფლებს მათ

სამოქალაქო პასუხისმგებლობისაგან. მსჯავრდებულები ეთანხმებიან ბრალის აღიარების შესახებ საპროცესო შეთანხმების ფაქტობრივ საფუძველს, საპროცესო შეთანხმებაში ასახულია მსჯავრდებულებსა და პროკურორს შორის მიღწეული შეთანხმების ყველა პირობა. დ. დ. მ. ლ. და მათი ადვოკატი სრულად იცნობენ საქმის მასალებს. დ. დ. და მ. ლ. ასევე აცნობიერებენ, რომ სასამართლო უფლებამოსილია, არ მიიღოს მხედველობაში შეთანხმების საფუძველზე პროკურორის მიერ წარმოდგენილი შუამდგომლობა.

საკასაციო სასამართლო ითვალისწინებს საქართველოს სსკ-ის 39-ე და 53-ე მუხლების მოთხოვნებს, შუამდგომლობაში მითითებული სასჯელის მეშვეობით საქართველოს სსკ-ის 39-ე მუხლით განსაზღვრული მიზნების მიღწევის შესაძლებლობას, მსჯავრდებულთა პიროვნებას, მათ ინდივიდუალურ მახასიათებლებს, ჩადენილი დანაშაულის ხასიათს, მოტივსა და მოვალეობათა დარღვევის ზომას. სასამართლო მიიჩნევს, რომ საპროცესო შეთანხმებით გათვალისწინებული სასჯელი კანონიერი და სამართლიანია, რის გამოც არსებობს საქართველოს სსკ-ის 213-ე მუხლის მე-3 და მე-4 ნაწილებით განსაზღვრული, შუამდგომლობის დაკმაყოფილების სამართლებრივი და ფაქტობრივი საფუძვლები.

ამდენად, პროკურორ ხატია გოგრიჭიანის შუამდგომლობა მსჯავრდებულების – დ. დ-სა და მ. ლ-ს მიმართ საპროცესო შეთანხმების დამტკიცების თაობაზე საფუძვლიანია და უნდა დაკმაყოფილდეს.

ამავდროულად, საკასაციო სასამართლო ითვალისწინებს მსჯავრდებულების – დ. დ-ს, მ. ლ-სა და მათი ინტერესების დამცველის, ადვოკატ – ი. მ-ს მიერ სასამართლო სხდომაზე საკასაციო საჩივრის განუხილველად დატოვებისა და საპროცესო შეთანხმების დამტკიცების თაობაზე მოთხოვნებს. აღნიშნულიდან გამომდინარე, დაცვის მხარის (მ. ლ-სა და დ. დ-ს ინტერესების დამცველის, ადვოკატ – ნ. გ-ს) საკასაციო საჩივარი არ უნდა იქნეს განხილული; ხოლო საპროცესო შეთანხმება პროკურორ ხატია გოგრიჭიანსა და მსჯავრდებულ დ. დ-ს, პროკურორ ხატია გოგრიჭიანსა და მსჯავრდებულ მ. ლ-ს შორის უნდა დამტკიცდეს მასში ასახული პირობების შესაბამისად.

3. ზ. ჯ-ს, გ. გ-ს, დ. მ-სა და გ. ა-ს მიმართ წარდგენილი ბრალდების ეპიზოდები:

რაც შეეხება სხვა მსჯავრდებულებს – ზ. ჯ-ს (დამნაშავედ ცნობილი – საქართველოს სსკ-ის 143-ე მუხლის მესამე ნაწილის „ა“ ქვეპუნქტით, სსკ-ის 109-ე მუხლის მეორე ნაწილის „ე“ ქვეპუნქტით, მესამე ნაწილის „ბ“ ქვეპუნქტით (2019 წლის 1-ლ ოქტომბერს მოქმედი რედაქციით), გ. ა-ს (გამართლებული – საქართვე-

ლოს სსკ-ის 109-ე მუხლის მეორე ნაწილის „ე“ ქვეპუნქტით, მესამე ნაწილის „ბ“ ქვეპუნქტით, 2019 წლის 1-ლ ოქტომბერს მოქმედი რედაქციით, საქართველოს სსკ-ის 143-ე მუხლის მესამე ნაწილის „ა“ ქვეპუნქტით), გ. გ-სა (დამნაშავედ ცნობილი – საქართველოს სსკ-ის 25,143-ე მუხლის მესამე ნაწილის „ა“ ქვეპუნქტით) და დ. მ-ს (დამნაშავედ ცნობილი – საქართველოს სსკ-ის 143-ე მუხლის მესამე ნაწილის „ა“ ქვეპუნქტით), მათ მიმართ სააპელაციო სასამართლოს მიერ მიღებულ გადაწყვეტილებას საკასაციო პალატა ცალკე გააანალიზებს. ბრალდების შესახებ დადგენილების ფაზულის შინაარსისა და წარმოდგენილი მტკიცებულებებიდან გამომდინარე, დ. მ-ს უკანონოდ თავისუფლების აღკვეთას, ხოლო შემდგომში, მის განზრახ მკვლელობას (დამამძიმებელ გარემოებებში), წინ უძღოდა გარკვეული ფაქტების ერთობლიობა, რომლებიც საბოლოო ჯამში დაკავშირებულნი არიან დანაშაულის ჩადენის სუბიექტურ მხარესთან, განზრახვასთან. მეტი თვალსაჩინოებისათვის, საკასაციო პალატა განვითარებულ მოვლენებს მიმოიხილავს ორ ნაწილად: შემთხვევის დღემდე განვითარებულ და უშუალოდ შემთხვევის დღეს განვითარებულ მოვლენებად და წარმოდგენილი მტკიცებულებების ფონზე, მათ ცალ-ცალკე გააანალიზებს.

3.1. შემთხვევის დღემდე განვითარებული მოვლენები, დანაშაულის ჩადენის მოტივი:

საკასაციო სასამართლო აღნიშნავს, რომ ბრალდების შესახებ დადგენილების თანახმად – გ. ა-ა და ზ. ჯ-მ დ. მ-ესთან დაპირისპირების გამო, მისი თავისუფლების უკანონო აღკვეთა და შურისძიების მოტივით მისთვის სიცოცხლის მოსპობა დაგეგმეს. ამდენად, მნიშვნელოვანია წარმოდგენილი მტკიცებულებების საფუძველზე თავდაპირველად შეფასდეს ნამდვილად იკვეთება თუ არა შურისძიების მოტივი და თუ – კი, რას ეფუძნება იგი.

განსახილველ ნაწილში საკასაციო სასამართლო აფასებს მათ შორის – მოწმეების: დაზარალებულის უფლებამონაცვლის დ. დ-ის, ნ. დ-ის, მ. მ-ს, გ-ა დ-ის, თ. ლ-ს, ლ. ლ-ს, თ. ჯ-ა და ს. ბ-ს ჩვენებებს. ხსენებული მტკიცებულებების ერთობლივი ანალიზით დგინდება რამდენიმე გარემოება, კერძოდ, რომ: გარდაცვლილი დ. მ-ე კარგად იცნობდა, მეტიც, წარსულში მეგობრობდა – გ. ა-თან, გ. გ-სა და ზ. ჯ-სთან, გარკვეული ხნის შემდეგ კი, გ. ა-სა და ზ. ჯ-სთან ჰქონდა კონფლიქტი; შემთხვევამდე მცირე ხნით ადრე, კერძოდ, 2019 წლის სექტემბერში, მოწმეები მიუთითებენ დ. მ-ესა და ს. ბ-ს (ზ. ჯ-ს ძმა) შორის მომხდარ კამათზე/ინციდენტზე. აღნიშნული ფაქტი თავის მხრივ, დამატებით მიუთითებს პირთა შორის დაპირისპირების ხარისხსა და ფარგლებზე, კერძოდ:

მოწმის სახით დაკითხული დაზარალებულის უფლებამონაც-

ვლის – დ.დ-ის განმარტებით, მის გარდაცვლილ ვაჟს, ზ. დ-ს გვარი ჰქონდა შეცვლილი და რეგისტრირებული იყო, როგორც – დ. მ-ე. მისი შვილი მეგობრობდა – გ. ა-თან, გ.გ-სა და ზ. ჯ-სთან. ამასთან, გ. ა. იყო მისი შვილიშვილის ნათლია. მისთვის ცნობილია, რომ ბოლო წლებში მის ვაჟს გ. ა-სა და ზ. ჯ-სთან ჰქონდა კონფლიქტი, მაგრამ მიზეზი მისთვის უცნობია.

მონმე მ. მ-ს განმარტებით, მის ვაჟს დ. მ-ეს, კონფლიქტი ჰქონდა ზ. ჯ-სა და გ. ა-თან, რის გამოც იყო მუდმივ შიშში. გადმოცემით იცის, რომ მომხდარ შემთხვევამდე რამდენიმე დღით ადრე, ზ. ჯ-ს ძმას – ს. ბ-ს თავი ჩაურტყამს სახეში დ. მ-სათვის. მისთვის ცნობილია, რომ მისი ვაჟის – დ. მ-ს შიშები გამოწვეული იყო ზ. ჯ-სა და გ. ა-ს მხრიდან მუქარით. მისი განმარტებითვე, გარდაცვალებამდე მის შვილს მეგობრული ურთიერთობა ჰქონდა გ. გ-თან.

მონმე ნ. დ-ის განმარტებით, დაახლოებით შვიდი-რვა წლის წინ, ზ. ჯ-სა და გ. ა-ს კონფლიქტი ჰქონდათ მის ძმასთან, ან გარდაცვლილ დ. მ-სთან. მომხდარ შემთხვევამდე რამდენიმე დღით ადრე, კერძოდ, 2019 წლის სექტემბერში, ლ. ლ-ე მიაგზავნეს ზ. ჯ-სთან, მაგრამ ვერ შერიგდნენ. მათი შეხვედრისას, ს. ბ. ფიზიკურად შეხებია დ. მ-ეს. დ. მ-ეს კონფლიქტი მოსვლია ლ. ლ-თანაც. მისი ძმისგან (დ. მ-სგან) გაგებული ჰქონდა, რომ გ. ა. და ზ. ჯ. რაღაცას უმზადებდნენ.

მონმე გ-ა დ-ის ჩვენებით, არის გარდაცვლილ დ. მ-ს მეუღლე. მისთვის ცნობილია, რომ მის მეუღლეს ბოლო ექვსი-შვიდი წელია, კონფლიქტი ჰქონდა ზ. ჯ-სა და გ. ა-თან. მონმემ ასევე მიუთითა, რომ 2019 წლის სექტემბერში, მომხდარ შემთხვევამდე რამდენიმე დღით ადრე, ს. ბ-ს თავი ჩაურტყამს სახეში მისი მეუღლისთვის, რის გამოც მის მეუღლეს თვალი ჰქონდა ჩალურჯებული.

მონმე თ. ლ-ს ჩვენებით, იცნობს გ. გ-ს, ზ. ჯ-სა და გ. ა-ს. გარდაცვლილი დ. მ-ე იყო მისი მეგობარი. 2019 წლის 18 სექტემბერს, დ. მ-ე დაუკავშირდა ტელეფონით და სთხოვა, დახვედროდა ხ-ი. დღის გარკვეული პერიოდი გაატარეს ერთად. მოგვიანებით, დაშორებიდან რამდენიმე საათში, დაუკავშირდა დ. მ-ე, რომლისგანაც გაიგო, რომ კამათი მოსვლია ს. ბ-სა და ლ. ლ-სთან და სთხოვდა თ-ი ნაყვანას. შელაპარაკების მიზეზი მისთვის უცნობია. მან იმავე საღამოს წაიყვანა თ-ი დ. მ-ე და დატოვა მ-ი მდებარე მისავე საცხოვრებელ სახლში. გზაში მსვლელობისას, დ. მ-სთვის რაიმე დაზიანება არ შეუმჩნევია. არ პასუხობდნენ ლ. ლ-ს ზარებს.

მონმის სახით დაკითხული ლ. ლ-ს ჩვენებით დადასტურებულია, რომ იცნობს გ. გ-ს, ზ. ჯ-სა და გ. ა-ს. ასევე იცნობდა გარდაცვლილ დ. მ-ეს. 2019 წლის 18 სექტემბერს, საღამოს, დ. მ-ე მივიდა ხ-ი მდებარე მის ოფისში, სადაც ასევე იმყოფებოდა ზ. ჯ-ს ძმა – ს. ბ.

უცებ, ს. ბ-მ თავი დაარტყა დ. მ-ეს, რაზეც ატყდა ჩოჩქოლი. იმ საღამოსვე დაურეკა დ. მ-ეს და შეხვდა. აუხსნა, რომ ს. ბ-მ თავი იმიტომ დაარტყა, რომ მისასალმებლად გაწვდილი ხელი არ ჩამო-ართვა. მოულოდნელად, დ. მ-ემ აიღო რალაც რკინის საგანი, რომელიც სამოც სანტიმეტრამდე გაიშალა და ჩაარტყა თავში, საფეთქელთან.

მონწე თ. ჯ-ს ჩვენებით დადასტურებულია, რომ გარდაცვლილი დ. მ-ე იყო მისი მეგობარი. 2019 წლის 18 სექტემბერს ხ-ი, საღამოს დ. მ-ე მივიდა მის ოჯახში და სთხოვა, მიეყვანა ლ. ლ-ს სანახავად. მან დ. მ-ე ლ. ლ-ს ოფისში მიიყვანა და დატოვა მისივე თხოვნით. დაახლოებით თხუთმეტ წუთში, დაურეკა დ. მ-ემ და უთხრა, რომ მის სახლთან იყო მისული. ჩასვლისას ნახა, რომ დ. მ-ეს თავზე მაისური ჰქონდა შემოხვეული. უთხრა, რომ ს. ბ-მ თავი ჩაარტყა სახეში. მათთან ლ. ლ-ე მივიდა და დ. მ-ე ცალკე გაიყვანა სალაპარაკოდ. მათ შორის დაძაბული საუბარი განმუხტა კ. ც-ნ ერთად.

მონწმის სახით დაკითხული ს. ბ-ს ჩვენებით, არის ზ. ჯ-ს ძმა. იცნობს გ. ა-ს, გ. გ-სა და დ. მ-ს. ბავშვობიდან იცნობდა გარდაცვლილ დ. მ-ეს და მასთან ჰქონდა კარგი ურთიერთობა, თუმცა ბოლო ექვსი-შვიდი წელი არ ჰყავდა ნანახი ამ უკანასკნელის საზღვარგარეთ ყოფნის გამო. 2019 წლის 17-18 სექტემბერს, რიცხვი ზუსტად არ ახსოვს, საღამოს, ხ-ი, ლ. ლ-ს ოფისში დ. მ-ეს ხელი გაუწოდა ჩამოსართმევად. იმის გამო, რომ არ ჩამოართვა, გაბრაზებულმა თავი ჩაარტყა სახეში.

კასატორი – გ. გ-ს ინტერესების დამცველი ადვოკატი საკასაციო საჩივარში აპელირებს, რომ მონწეები ვერ ადასტურებენ თუ რა საკითხს შეეხებოდა კონფლიქტი. საკასაციო პალატა აღნიშნავს, რომ როდესაც კონკრეტულ ფაქტს წინ უძღვის რაიმე სახის კონფლიქტი, რომელიც შემდგომ ხდება გარკვეული მოტივის, განზრახვის განმაპირობებელი ფაქტორი, სავალდებულო არ არის მისი კონკრეტული შინაარსის ცოდნა, ვინაიდან, რიგ შემთხვევაში, მოცემული კონფლიქტის ხასიათიდან გამომდინარე, შესაძლოა პირი არც უმხელდეს მიზეზს თავის ახლობლებს, რაც არ გამოორიცხავს ცალკე აღებული დაპირისპირების არსებობასაც, რაზეც მოცემულ შემთხვევაში, არაერთმა მონწემ მიუთითა. ზოგადად, დაძაბული ვითარების არსებობას დამატებით, მიუთითებს ზ. ჯ-ს ძმასთან მომხდარი წინარე ინციდენტიც.

ამდენად, ზემოაღნიშნულ ნაწილში დაცვის მხარის ხსენებული არგუმენტი ვერ გახდის საეჭვოს ბრალდების შესახებ დადგენილების იმ ნაწილს – სადაც საუბარია გ. ა-სა და ზ. ჯ-ს დ. მ-ესთან დაპირისპირების თაობაზე.

საქმეში წარმოდგენილი მასალების ანალიზის საფუძველზე, აღ-

ნიშნული ფაქტიდან გარკვეული ხნის გასვლის შემდეგ, მოვლენები ვითარდება იმგვარად, რომ დ. მ-ე იკარგება, კერძოდ, ნ. დ-ის 2019 წლის 2 ოქტომბრის განცხადების თანახმად, 2019 წლის 1-ლ ოქტომბერს, საცხოვრებელი სახლიდან გავიდა მისი ძმა, დ. მ-ე, რომელიც სახლში არ დაბრუნებულა. აღნიშნული განცხადების პარალელურად, საკასაციო პალატა დეტალურად აფასებს იმ ინფორმაციას, რომელიც ოჯახს დ. მ-ს ბოლო ადგილსამყოფლის თაობაზე – ნ.ბ-სგან და ან გარდაცვლილის მეგობრისგან – გ. გ-საგან გააჩნდა, კერძოდ: მონმის სახით დაკითხული დაზარალებულის უფლებამონაცვლის დ. დ-ის განმარტებით, 2019 წლის 2 ოქტომბერს დაურეკა ქალიშვილმა ნ. დ-მა, აცნობა, რომ დ. მ-ე ღამე სახლში არ მისულა და რომ, მობილური ტელეფონიც გათიშული ჰქონდა. როგორც გაირკვა, იგი ბოლოს, ვინმე „ბ-ნ“ (ნ. ბ-სთან) ერთად ყოფილა. თავად ნ. ბ-ს განმარტებით დაადგინეს, რომ მასთან საუბრის შემდეგ, დ. მ-ე გ. გ-ს ავტომანქანით წასულა, თუმცა, თავად გ. გ. დ. მ-ესთან ერთად წასვლას უარყოფდა. დ. მ-ს გაუჩინარების თაობაზე აცნობეს პოლიციას. ამავე დროს, იმ ადგილას, სადაც „(ნ. ბ.) და გ. გ. დ. მ-ს ნახვას ადასტურებდნენ, გასართობ ცენტრ „ჰ-ის“ კამერებში ნახეს, რომ მისი ვაჟი, დ. მ-ე გ. გ-ს ჩაუჯდა მანქანაში და ერთად წავიდნენ. კამერების ნახვის შემდეგ, 4 ოქტომბერს, გ. გ-მა დაუდასტურა, რომ დ. მ-ე მართლაც ჩაუჯდა მანქანაში. მონმის განმარტებით, მას ჰქონდა რეგისტრირებული „მაკაროვის“ სისტემის იარაღი, რომელსაც კარადაში ინახავდა და გასაღებიც მხოლოდ მას ჰქონდა. შვილის გარდაცვალების შემდეგ აღმოაჩინა, რომ იარაღი ადგილზე აღარ იყო. მისი აზრით, მის შვილს საფრთხე ელოდა და ამიტომ აიღო მისი იარაღი.

მონმე ნ. დ-ის განმარტებით, 2019 წლის 2 ოქტომბერს მისი რძლის გ. დ-ისაგან შეიტყო, რომ ღამით, დ. მ-ე სახლში არ მისულა და ტელეფონიც გათიშული ჰქონდა. გასართობ ცენტრ „ჰ-ის“ კამერებში ნახეს, რომ დ. მ-ე გ. გ-ს ჩაუჯდა მანქანაში და ერთად წავიდნენ. გ. გ-მა თავდაპირველად, უარყო დ. მ-ესთან შეხვედრა, თუმცა, „ჰ-ის“ კამერების ნახვის შემდეგ დაადასტურა, რომ დ. მ-ე მართლაც ჩაუჯდა მანქანაში, მაგრამ აღნიშნავდა, რომ გზაში დ. მ-ე სხვასთან გადაჯდა. მოგვიანებით თქვა, რომ დ. მ-ე იარაღით ყოფილა და პოლიციელებს წაუყვანიათ რ-ი. გ. გ. ერთ-ერთი პოლიციელს, გვარად მ-ს ასახელებდა. მან გ. გ-ს საუბარი ფარულად ჩაინერა ტელეფონით და გადასცა გამომძიებელს.

2019 წლის 5 ოქტომბერს ნ.დ-ს, დ. დ-ს, მ. ქ-სა და გ. გ-ს შორის შემდგარი შეხვედრისა და საუბრის ამსახველი აუდიოჩანაწერის თანახმად, გ. გ. მათ უდასტურებს, რომ 2019 წლის 1 ოქტომბერს, 20:00 საათზე დაურეკა დ.მ-ეს, გაიყვანა სახლიდან და მიუთითა

ტერიტორიაზე, სადაც ჩამოსვა იმ მიზნით, რომ დ. მ-ე უნდა შეხვედროდა მისთვის უცნობ პირებს. ამავე ჩანაწერის მიხედვით, გ. გ. აცხადებს, რომ გზაში დ. მ-ე მობილურით ელაპარაკებოდა ვილაცას.

მონმე ნ. დ-ის მიერ წარდგენილ აუდიოჩანაწერთან დაკავშირებით, 2019 წლის 27 დეკემბერს, საქართველოს შსს სამინისტროს საექსპერტო-კრიმინალისტიკური დეპარტამენტის ფონოსკოპიური ექსპერტიზის №... დასკვნის თანახმად:

1) ექსპერტიზაზე გამოსაკვლევად წარმოდგენილ სადავო აუდიოჩანაწერში: „20191005-141005.მ4ა“ მოსაუბრე მამაკაცის ხმა იდენტურია სასამართლო სხდომის ოქმში მოსაუბრე გ. გ-ს ხმის;

2) ექსპერტიზაზე გამოსაკვლევად წარდგენილ აუდიოჩანაწერს „20191005-141005.მ4ა“ მონტაჟის კვალი არ აღენიშნება.

აღნიშნული დასკვნის ავთენტიკურობა დაადასტურა სასამართლო სხდომაზე დასკვნის გამცემმა ექსპერტმა – ე. კ-მა, რომლის განმარტებითაც, კვლევის შედეგად გაცემული დასკვნა კატეგორიულია და ცდომა არ არსებობს.

გასართობი ცენტრი „ჰ-ის“ კამერების ჩანაწერებით, რომელიც გამოკვლეულ იქნა მონმე ნ. დ-ის თანდასწრებით, დადასტურებულია, რომ 2019 წლის 1 ოქტომბერს, 19:59 საათზე კადრში ჩნდება თეთრი „BMW-ს“ მარკის ჯიპი, რომლის ნომერიც არ ჩანს. 20:01 საათზე გამოჩნდა ახალგაზრდა მამაკაცი. ნ. დ-ის განმარტებით, მისი ძმა დ. მ-ე ელაპარაკება ახალგაზრდა მამაკაცს ნ. ბ-ს, იგივე „ბ-ს.“ რამდენიმე წუთის შემდეგ, მისი ძმა ალბის თეთრი მანქანის კარს და ჯდება მასში. ჩაჯდომისას, კადრში ჩანს მხოლოდ მამაკაცის ფეხი. მონმის განმარტებით, ეს მისი ძმა დ. მ-ეა, რომელიც ჯდება გ. გ-ს ავტომანქანაში. იგივე დაადასტურა აღნიშნული კადრის ნახვისას, ნ. ბ-მაც.

დ. მ-ს მობილური ტელეფონის – დეტალური ინფორმაციით დადასტურებულია, რომ დ. მ-ს მობილური ტელეფონის ნომერზე 2019 წლის 1 ოქტომბერს, 19:59 საათზე ბოლო სატელეფონო ზარი დაფიქსირებულია გ. გ-ს მობილური ტელეფონიდან.

მონმე გ. დ-ის ჩვენებით (გარდაცვლილ დ. მ-ს მეუღლე), 2019 წლის 1 ოქტომბერს, დაახლოებით საღამოს რვა საათზე, მისი სახლში დაბრუნების შემდეგ, მეუღლე გავიდა სახლიდან. სახლიდან გასვლისას ეცვა ლურჯი შორტი, სპორტული ფეხსაცმელი და ზოლიანი ღია ფერის მაისური. მისი ჩაცმულობის გამო იფიქრა, რომ მალე დაბრუნდებოდა. დ. მ-ე სარგებლობდა მობილური ტელეფონის ნომრით – დ. მ-ე მის სატელეფონო ზარებს არ პასუხობდა. მოგვიანებით, ტელეფონი გაითიშა. მეუღლის მეგობრებს, მათ შორის გ. გ-საც ურეკავდა და კითხულობდა, რაიმე ხომ არ იცოდნენ. გ. გ.

პასუხობდა, რომ საერთოდ არ ჰყავდა იმ დღეს ნანახი. მოგვიანებით, „ჰ-ის“ კამერების ჩანაწერებით აღმოჩნდა, რომ ეზოში ნ. ბ-სთან საუბრის შემდეგ, დ. მ-ე გ. გ-ს ჩაუჯდა მანქანაში და წავიდნენ, რაც საუბარში დაადასტურა ნ. ბ-მაც. „ჰ-ის“ კამერების ჩანაწერების ნახვის შემდეგ, გ. გ. არწმუნებდათ, რომ დ. მ-ე პოლიციას ჰყავდა გატაცებული და მალე დაბრუნდებოდა. მოგვიანებით, ისიც გაიგეს, რომ ზ. ჯ-ს ნათესავი იყო პოლიციელი მ.

მონმე ნ. ბ-ს ჩვენებით (ზედმეტსახელად – „...“), დ. მ-ე გაიცნო მეტადონით ჩანაცვლებითი პროგრამით მკურნალობისას. დ-მა 2019 წლის სექტემბრის ბოლოს გააცნო გ. გ., რომელიც იმყოფებოდა „BMW-ს“ მარკის, თეთრი X-6-ით. 2019 წლის 1 ოქტომბერს, საღამოს შეხვდა დ. მ-ეს, ამ უკანასკნელის საცხოვრებელ კორპუსთან. გამოლაპარაკებისას, დ. მ-სგან გაიგო, რომ გ. გ-თან ერთად აპირებდა გასვლას; მასთან საუბრის დამთავრებისთანავე, ჩაჯდა თეთრ ავტომანქანა X-6-ში. მონმე ნ. ბ-ს წარედგინა „ჰ-იდან“ ამოღებული კამერის ჩანაწერი, რომელზეც დაადასტურა, რომ კადრში შარვლიანი არის თვითონ, მოკლე შარვალი (ბრიჯი) კი აცვია დ. მ-ეს. თეთრი „BMW-ს“ მარკის ავტომანქანა X-6-ით არის გ. გ., რომლის მანქანაშიც ჯდება დ. მ-ე.

მონმის სახით დაკითხული, თბილისის პოლიციის დეპარტამენტის გლდანი-ნაძალადევის სამმართველოს გამომძიებლის, ნ. ლ-ს ჩვენებით, წარმოებაში ჰქონდა სისხლის სამართლის საქმე დ. მ-ს გაუჩინარების ფაქტთან დაკავშირებით. გამოიკითხა გ. გ. (რომელიც დ. მ-ს ოჯახის წევრების განმარტებით, დ. მ-ეს შეხვდა ბოლოს). გამოკითხვისას, გ. გ-მა დაადასტურა, რომ 2019 წლის 1 ოქტომბერს, დაახლოებით, 20:00 საათზე, მან დაურეკა დ. მ-ეს, შეხვდა მისი საცხოვრებელი კორპუსის მიმდებარედ, ხოლო შემდეგ დაშორდა.

მონმის სახით დაკითხული რ მ-ს ჩვენებით, გ. გ-თან, გ. ა-სა და ზ. ჯ-სთან აქვს მეგობრული ურთიერთობა. ასევე მეგობრობდა ან გარდაცვლილ – დ. მ-ესთან. მეგობრისგან, თ. ლ-სგან გაიგო დ. მ-ს გაუჩინარების შესახებ. იგი თ. ლ-ს ერთად მივიდა დ. მ-ს სახლში, სადაც დახვდნენ დ. მ-ს ოჯახის წევრები და ნ. ბ. იქ გაიგო, რომ გაუჩინარებული დ. მ-ე, წინა საღამოს გ. გ-ს ჩასჯდომია თეთრ ავტომანქანა X-6-ში და მასთან ერთად წასულა. ამის შემდეგ, მან დაურეკა გ. გ-ს, რომელმაც აღნიშნული ფაქტი დაადასტურა, მაგრამ უთხრა, რომ ორი წუთის შემდეგ, გადავიდა. კამერების ჩანაწერების ნახვის შემდეგ, გ. გ. დ. მ-ს სახლში დაიბარეს. მან დაადასტურა მისი ავტომანქანა X-6-ით დ. მ-ს წაყვანა და განმარტა, რომ დ. მ-ს თხოვნით არ ამხელდა ამ ინფორმაციას.

მონმე თ. ლ-ს ჩვენებით, იგი იცნობს გ. გ-ს, ზ. ჯ-სა და გ. ა-ს.

გარდაცვლილი დ. მ-ე კი იყო მისი მეგობარი. 2019 წლის 2 ოქტომბერს გ-ა დ-ისგან გაიგო, რომ დ. მ-ე ღამე სახლში არ მისულა და დახმარება სთხოვა. შეიკრიბნენ დ. მ-ს სახლში. შეკრებილ მეგობრებს შორის იყო გ. გ-ც, რომელიც უარყოფდა დ. მ-ესთან შეხვედრას. ორი დღის შემდეგ, გ. დ-ისგან უკვე იცოდა, რომ 2019 წლის 1 ოქტომბრის საღამოს, დ. მ-ე გ. გ-ს წაუყვანია თავისი ავტომანქანით. გ. გ-თან განმეორებით შეხვედრისას, გ. გ-მა აღიარა, რომ იმ საღამოს თეთრი X-6-ით წაიყვანა დ. მ-ე, თუმცა სად – არ უთქვამს.

საკასაციო სასამართლო ყურადღებას მიაქცევს იმ გარემოებას, რომ ზემოაღწერილი მტკიცებულებების მიხედვით, გ. გ. წარმოადგენს უკანასკნელ პირს, რომელთანაც დ. მ-ეს მის გაუჩინარებამდე ჰქონდა უშუალო კონტაქტი. შესაბამისად, უაღრესად მნიშვნელოვანია ის პოზიცია, რომელსაც გ. გ. დ. მ-ს ოჯახის წევრებს ან/და მეგობრებს აწვდიდა.

საქმის მასალებით დასტურდება, რომ გ. გ. დ. მ-ესთან კომუნიკაციის თაობაზე ურთიერთსაინააღმდეგო და არასწორ ინფორმაციებს აწვდიდა როგორც ან გარდაცვლილის ოჯახს, ისე – სამართალდამცავ ორგანოს, კერძოდ:

თავდაპირველად, დ. მ-ს ოჯახი ნ.ბ-სგან იგებს, რომ დ. მ-ე მასთან საუბრის შემდეგ, გ. გ-ს ავტომანქანით წავიდა, თუმცა, თავად გ. გ. დ. მ-ესთან ერთად წასვლას უარყოფს. მხოლოდ, კამერების ნახვის შემდეგ, დაადასტურა გ. გ-მა, რომ დ. მ-ე მართლაც ჩაუჯდა მანქანაში, მაგრამ მოწმე ნ. დ-ის განმარტებით, გ. გ. აღნიშნავდა, რომ გზაში დ. მ-ე სხვასთან გადაჯდა. მოგვიანებით, კი თქვა, რომ დ. მ-ე იარაღით ყოფილა და პოლიციელებს წაუყვანიათ რ-ი. მოწმე გ-ა დ-ის ჩვენებით, გ. გ. არწმუნებდათ, რომ დ. მ-ე პოლიციას ჰყავდა გატაცებული და მალე დაბრუნდებოდა. თუმცა, როგორც გამომძიებელმა აღნიშნა, თავად საგამომძიებო ორგანოში გ. გ-მა გამოკითხვისას განაცხადა, რომ 2019 წლის 1 ოქტომბერს, დაახლოებით 20:00 საათზე მან დაურეკა დ. მ-ეს, შეხვდა მისი საცხოვრებელი კორპუსის მიმდებარედ და დაშორდა.

დაცვის მხარე უთითებს, რომ მოწმეები – ნ. დ-ი და გ-ა დ-ი სასამართლოს აწვდიან ცრუ ინფორმაციას, რომ გ. გ-მა მათ უამბო გატაცების თაობაზე. საკასაციო სასამართლოს არ გააჩნია რაიმე, უტყუარი სახის საფუძველი – ეჭვი შეიტანოს დ. მ-ს ოჯახის წევრთა ჩვენებებში. არ იკვეთება კონკრეტული ინტერესი, თუ რატომ უნდა განეცხადებინათ ცრუ ინფორმაცია ხსენებულ მოწმეებს დ. მ-ს მეგობართან მიმართებით. გასათვალისწინებელია ისიც, რომ გ. გ. ზემოაღნიშნული ვერსიის გარდა, მიუთითებდა სხვა ვერსიებზეც, რომლებიც ერთმანეთისგან იყო განსხვავებული. თავდაპირველად, საერთოდ უარყოფდა დ. მ-ესთან შეხვედრას. მოცემულ გარემოე-

ბებში, საკასაციო სასამართლო დაცვის მხარის არგუმენტს მოწმეების – ნ. დ-ისა და გ-ა დ-ის ჩვენებების შეფასების ნაწილში, ვერ გაიზიარებს.

ამდენად, წარმოდგენილი მტკიცებულებების ანალიზის საფუძველზე, საკასაციო პალატა უტყუარად დადასტურებულად მიიჩნევს შემდეგი სახის ფაქტობრივ გარემოებებს:

- გ. ა. და ზ. ჯ. დ. მ-ესთან თავდაპირველად ერთმანეთთან მეგობრობდნენ, თუმცა, გარკვეული ხნის შემდეგ მათ შორის ადგილი ჰქონდა რამდენიმეწლიან დაპირისპირებას;

- შემთხვევამდე რამდენიმე დღით ადრე, კერძოდ, 2019 წლის სექტემბერში, ხ-ი, ლ. ლ-ს ოფისში, დ. მ-ესა და ს. ბ-ს (ზ. ჯ-ს ძმა) შორის იყო კამათი, რა დროსაც ს. ბ-მ დ. მ-ეს სახეში თავი დაარტყა;

- დაპირისპირების გამო, დ. მ-ე იყო მუდმივ შიშში (აღნიშნულზე მათ შორის მიუთითებს – მოწმე მ. მ-ე; ასევე – მოწმე დ. დ-ი, როდესაც განმარტავს, რომ შვილის გარდაცვალების შემდეგ, აღმოაჩინა, რომ მისი იარაღი ადგილზე აღარ იყო; მისი აზრით, მის შვილის საფრთხე ელოდა და ამიტომ ატარებდა იარაღს);

- გ. გ. იყო დ. მ-ს მეგობარი; მტკიცებულებების მიხედვით, გ. გ. წარმოადგენს უკანასკნელ პირს, რომელთანაც დ. მ-ეს მის გაუჩინარებამდე (ნ. ბ-ს შემდეგ), ჰქონდა უშუალო კონტაქტი, კერძოდ, ჩაჯდა მის მანქანაში, რის შემდეგაც მისი კვალი ოჯახის წევრების სათვის სწორედ აქედან დაიკარგა;

- გ. გ. დ. მ-ს გაუჩინარების თაობაზე ურთიერთსაწინააღმდეგო და არასწორ ინფორმაციებს აწვდიდა როგორც ან გარდაცვლილის ოჯახს, ისე – სამართალდამცავ ორგანოს, რაც თავის მხრივ, საფუძვლიანად კითხვის ნიშნის ქვეშ აყენებს გ. გ-ს ვერსიის უტყუარობას (მიუთმეტეს, რომ ისინი მეგობრები იყვნენ) და თავის მხრივ, განამტკიცებს ბრალდების მხარის მითითებებს – მისი დანაშაულში კონკრეტული ფორმით თანამონაწილეობის შესახებ.

3.2. შემთხვევის დღეს განვითარებული მოვლენები:

საკასაციო პალატა წარმოდგენილი მტკიცებულებების საფუძველზე, გაანალიზებს იმ მოვლენათა ქრონოლოგიას, რომელიც დ. მ-ს კვალის დაკარგვისა და ძებნის პარალელურად იქნა ჩადენილი – თავდაპირველად მისი თავისუფლების უკანონოდ აღკვეთის, ხოლო შემდგომში კი მისი განზრახ მკვლელობით, დამამძიმებელ გარემოებებში (ჯგუფურად და განსაკუთრებული სისასტიკით).

დ. დ-სა და მ. ლ-თან 2019 წლის 7 ოქტომბერს ჩატარებული საგამოძიებო ექსპერიმენტის ოქმებით, დგინდება, რომ: 2019 წლის 1 ოქტომბერს, დ. დ. მივიდა რ-ი, აღ. მ-ს ქუჩაზე დ. მ-სთან უბანში, „BMW-ს“ მარკის ავტომანქანით, სახელმწიფო ნომრით: ..., საიდანაც მასთან ერთად, ავტომანქანაზე ნომრების შეცვლის მიზნით,

წავიდნენ რ-ს სასაფლაოზე, სადაც შეცვალეს ნომრები და დააყენეს სხვა ნომრები. დ. დ. და მ. ლ. გამომძიებლებს უთითებენ და აჩვენებენ მ. ლ-თან შეხვედრის ადგილს, სადაც იგი ჩაისვებს ავტომანქანაში და გაემართნენ დ. მ-ს საცხოვრებელ კორპუსთან (მ-ს ქუჩაზე). რ-ი, დ. მ-ს საცხოვრებელ კორპუსთან შეხვედნენ ზ. ჯ-ს და მასთან საუბრის დასრულების შემდეგ, ზემოაღნიშნული ავტომანქანით გაემართნენ თ-ი. ისინი უთითებენ კონკრეტულ ქუჩებს, რომელთა გავლით „BMW-ს“ მარკის მესამე სერიის ავტომანქანითა და უცხოური ნომრებით მივიდნენ – თ-ი, ც-ს ქუჩის №-თან, სადაც შეხვედნენ გ. გ-სა და გ. ა-ს და კიდევ ერთხელ შეათანხმეს დ. მ-ს სახლიდან მოტყუებით გამოყვანისა და თავისუფლების უკანონოდ აღკვეთის გეგმა. აღნიშნულის შემდეგ, გამომძიებლებს მიუთითეს ის ქუჩები, რომელთა გავლით ზემოაღნიშნული ავტომანქანით მივიდნენ დ. მ-ს საცხოვრებელ კორპუსთან – თ-ი, გ-ს ქუჩის №-თან და გაჩერდნენ მის მოპირდაპირე მხარეს, საიდანაც თვალყურს ადევნებდნენ გ. გ-ს, რომელიც „BMW X6-ის“ მარკის ავტომანქანით გაჩერებული იყო დ. მ-ს კორპუსთან და სწორედ მას უნდა გამოეყვანა დ. მ-ე სახლიდან. აღნიშნულის შემდეგ, მიუთითეს იმ ქუჩებზე, რომელთა გავლით მივიდნენ გ-ს მ-... მიკრორაიონის № კორპუსთან, სადაც შებოჭეს დ. მ-ე, წაართვეს იარაღი, მობილური და გადასვეს თავის ავტომანქანაში. ბრალდებულებმა მიუთითეს მარშრუტზე, რომლის გავლითაც, თ-ს შემოვლითი გზით ზემოაღნიშნული ავტომანქანით მივიდნენ რ-ი, თ-ს ქუჩის ბოლოს, მ-ნ მიმავალი გრუნტიანი გზის დასაწყისიდან დაახლოებით, ორას მეტრში არსებულ ტერიტორიაზე, სადაც დ. მ-ე გადასცეს იქ ავტომანქანა „მერსედესით“ მისულ – გ. ა-სა და ზ. ჯ-ს. აღნიშნულის შემდეგ, დ. დ-მა და მ. ლ-მა გამომძიებლებს მიუთითეს ძველი და ახალი რ-ს დამაკავშირებელ ხიდთან არსებული ადგილზე, სადაც დ. მ-მ მ-ი გადაყარა ავტომანქანის ტრანზიტული ნომერი, დ. მ-ს მობილური ტელეფონი და „მაკაროვის“ სისტემის იარაღი (წერილობითი ფორმით გამოკვლეულია – პირველი ინსტანციის 2020 წლის 8 ივნისისა და 15 ივნისის სასამართლო სხდომებზე).

აღსანიშნავია, რომ იგივე ფაქტობრივი გარემოებებია დადასტურებული – დ. მ-ს 2019 წლის 7 ოქტომბერს საგამომძიებო ექსპერიმენტის ოქმით (წერილობითი ფორმით გამოკვლეულია – პირველი ინსტანციის 2020 წლის 15 ივნისის სასამართლო სხდომაზე).

საგამომძიებო ექსპერიმენტით დადგენილი ფაქტობრივი გარემოებები დადასტურებულია საგამომძიებო ექსპერიმენტის მონაწილე გამომძიებლების – ს. ე-ს, ს. ლ-ს, გ. ქ-ს, ი. გ-ს და გ. ფ-ს ჩვენებებით.

დ. მ-ს, დ. დ-სა და მ. ლ-ს მსგავსად, საკასაციო სასამართლო

სხდომაზე არ უღიარებია დანაშაული (რაც რათქმაუნდა, მისი უფლებაა) და მას არ დაუდასტურებია გამოძიების სტადიაზე მიცემული გამოკითხვის ოქმის შინაარსი. საკასაციო პალატა ხსენებულ საკითხს ეხება იმ კუთხით, რომ მოცემულ ვითარებაში პალატამ უნდა შეაფასოს რამდენად დაეყრდნობა დ. მ-ს მონაწილეობით შედგენილ საგამოძიებო ექსპერიმენტს ოქმს (როგორც ბრალდების დამადასტურებელ მტკიცებულებას).

საკასაციო პალატა აღნიშნავს, რომ ზოგადად, როდესაც ბრალდებული აღარ ადასტურებს მისი მონაწილეობით ჩატარებულ საგამოძიებო ექსპერიმენტის ოქმს, იგი საგამონაკლისო შემთხვევებში მაინც შესაძლოა იქნეს გამოყენებული, როგორც ბრალდების დამადასტურებელი პირდაპირი სახის მტკიცებულება (გამოძიების სტადიაზე მიცემული აღიარებითი ჩვენების გამოკლებით); აღნიშნული საგამონაკლისო შემთხვევები დადგენილია საქართველოს უზენაესი სასამართლოს პრაქტიკით (იხ. №424აპ-16, №561აპ-15, №682აპ-21, №569აპ-22), კერძოდ:

№561აპ-15 სისხლის სამართლის საქმეში საკასაციო სასამართლომ მიუთითა, რომ „საგამოძიებო ექსპერიმენტის დროს ბრალდებულებს ჩვენება არ მიუციათ, არამედ ვითარება აღადგინეს იმ ხერხების დემონსტრირებით, რაც მათ მიერ გამოყენებული იყო ბრალდების მხარის მიერ მათთვის დანაშაულად შერაცხული ქმედების ჩასადენად. ქმედების ჩადენის ვითარების აღდგენა კი ჩვენებად ვერ იქნება მიჩნეული, რის გამოც მის მიმართ არ ვრცელდება მოქმედი სისხლის სამართლის საპროცესო კოდექსის 247-ე მუხლით გათვალისწინებული შეზღუდვა. ამასთან, ბრალდებულის მიერ საგამოძიებო ექსპერიმენტის დროს ქმედების ჩადენის ვითარების აღდგენის ამსახველი ოქმი, რომელიც შედგა აღნიშნული საგამოძიებო მოქმედებისას, მისი შინაარსიდან გამომდინარე, პირდაპირი მტკიცებულებაა, რომელიც სასამართლომ შეიძლება გამოიყენოს გამამტყუნებელი ან გამამართლებელი განაჩენის დადგენისა და დასაბუთებისათვის. თუმცა, იმავეს თქმა შეუძლებელია საგამოძიებო ექსპერიმენტის დროს ბრალდებულის მიერ მიცემული ჩვენების (ინფორმაციის) თაობაზე, რადგან ამ უკანასკნელზეც ვრცელდება ის ზოგადი შემზღუდავი წესი, რაზედაც პირდაპირ არის მითითებული მოქმედი სისხლის სამართლის საპროცესო კოდექსის 247-ე მუხლის 1-ელ ნაწილში.“

ე.ი. ამ სისხლის სამართლის საქმეში საგამოძიებო ექსპერიმენტის დროს ვითარება აღდგა სწორედ იმ „სპეციალური ხერხების“ დემონსტრირებით, რაც პირმა მისთვის დანაშაულად შერაცხული ქმედების ჩასადენად გამოიყენა, რის გამოც ოქმი მიჩნეულ იქნა ბრალდების დამადასტურებელ მტკიცებულებად.

საქართველოს უზენაესი სასამართლოს №424აპ-16 გადაწყვეტილების თანახმად, საგამოძიებო ექსპერიმენტის ოქმს მიენიჭა მტკიცებულებითი ძალა, ვინაიდან ბრალდებულმა გამოძიებლებს მიუთითა იმ მაღაზიასა და მასში განთავსებულ სექციაზე, სადაც დანები იყო დალაგებული. თავის მხრივ, მაღაზიის თანამშრომელმა მოწმედ დაკითხვის დროს აღნიშნა, რომ ამ მაღაზიაში, სწორედ ამ ადგილას, ისეთივე ტიპისა და ფორმის დანები იყიდებოდა (რაც ასევე დასტურდებოდა საგამოძიებო ექსპერიმენტის დროს მაღაზიაში გადაღებული ფოტოდოკუმენტით).

პალატამ სხვა საქმეში მიუთითა, რომ გარდა ზემოაღნიშნულისა (საგამოძიებო ექსპერიმენტის გაზიარების კუთხით), პირობითად, სხვა შემთხვევა შეიძლება იყოს მოცემულობა, როდესაც მოწმის/დაზარალებულის ჩვენებაში ასახული ინფორმაციის აღდგენის პროცესში, საქმეზე დამატებით აღმოჩენილი იქნება რაიმე საგანი, დოკუმენტი, კვალი თუ ინფორმაციის შემცველი სხვა ობიექტი. ესე იგი, საგამოძიებო ექსპერიმენტი უნდა ასახავდეს ჩვენებისგან დამოუკიდებელი მნიშვნელობის მქონე ინფორმაციას, რომლის რეალურობაც სწორედ ამ საგამოძიებო მოქმედების ფარგლებში მოწმდება. მაგალითად, საგამოძიებო ექსპერიმენტის მიმდინარეობისას პირმა მიუთითა, თუ სად დამალა დანაშაულის საგანი, რომლის ნამდვილობა შემოწმდა, გამართლდა და გამოძიებლებმა იგი ამოიღეს (იხ. საქართველოს უზენაესი სასამართლოს №682აპ-21 გადაწყვეტილება).

მოცემულ შემთხვევაში, როგორც უკვე აღინიშნა, მ. ლ-მა და დ. დ-მა საკასაციო სასამართლო სხდომაზე აღიარეს მათ მიერ ჩადენილი დანაშაული და ამასთან, მიუთითეს, რომ ისინი ეთანხმებოდნენ მათი გამოკითხვის ოქმს/საგამოძიებო ექსპერიმენტის ოქმის შინაარსს. რაც შეეხება, დ.მ-ს, საკასაციო სასამართლო მასთან ჩატარებულ საგამოძიებო ექსპერიმენტის ოქმს, აგრეთვე იყენებს მტკიცებულებად კუმულაციურად, ორ, კონკრეტულ არგუმენტზე დაყრდნობით:

პირველი არგუმენტის თანახმად, დ. მ-სთან, მ.ლ-სა და დ. დ-სთან ჩატარებული საგამოძიებო ექსპერიმენტი შემოიფარგლა არაერთი განსხვავებული, ერთმანეთისაგან დაშორებული ადგილით, კერძოდ:

პირველ სტადიაზე მათ მიუთითეს რ-ი არსებულ ლოკაციებზე, კერძოდ, ადგილზე, სადაც შეიცვალა ავტომანქანის ნომრები, სადაც დ. დ-მა და დ. მ-მ ავტომანქანაში ჩაისვეს მ. ლ. და სადაც შეხვდნენ ზ. ჯ-ს;

შემდეგ, მათი მითითებული ლოკაციები დაკავშირებულია – თნ და მოიცავს რამდენიმე ადგილს, კერძოდ: ც-ს ქუჩას – სადაც

ისინი შეხვდნენ გ. გ-სა და გ. ა-ს, დ. მ-ს საცხოვრებელ კორპუსთან მისვლას, საიდანაც – თვალყურს ადევნებდნენ გ. გ-ს და ლოკაცი-
ას, სადაც შებოჭეს დ. მ-ე, წაართვეს ნივთები და გადაისვენეს თავის
ავტომანქანაში;

მესამე ლოკაციად მითითებულია კვლავ რ-ე, სადაც უშუალოდ
ხდება დ. მ-ს გადაცემა გ. ა-სა და ზ. ჯ-სათვის;

ხოლო მეოთხე ლოკაციად, მითითებულია ადგილზე, სადაც მ-ი
გადაყარეს ტრანზიტული ნომერი და დ. მ-ს ნივთები.

ზემოაღნიშნულის შესაბამისად, ჩნდება ლოგიკური შეკითხვა:
საგამოძიებო ექსპერიმენტის ფარგლებში, როგორ შეეძლოთ ბრალ-
დებულებს მიეთითებინათ ამ რაოდენობის დეტალზე, ადგილზე,
კონკრეტულ ლოკაციებზე შესაბამისი ქმედებების მითითებით.
სრულიად არაბუნებრივია, დანაშაულთან დაუკავშირებელი პირი
ფლობედეს ამ მოცულობის ინფორმაციას, მითუმეტეს ისეთი სახის
გარემოებებთან მიმართებით, როგორებიც არის: დანაშაულის ჩა-
დენის ფორმა, სტადიები, ერთმანეთისგან დაშორებული ლოკაცი-
ები, გადაადგილების კონკრეტული მარშრუტები და ა.შ..

მეორე არგუმენტის თანახმად, საგამოძიებო ორგანომ დაათვა-
ლიერა დ. მ-ს, მ. ლ-სა და დ. დ-ს მიერ საგამოძიებო ექსპერიმენტე-
ბის დროს მითითებული გადაადგილების მარშრუტები, გამოიკვლია
მითითებულ მარშრუტზე განთავსებული სათვალთვალ კამერე-
ბის ვიდეოჩანაწერები და სატელეფონო მომსახურების ანძების მო-
ნაცემები, რომელიც თანხვედნილი აღმოჩნდა მათ მიერ გამოძიე-
ბისათვის მიწოდებულ ინფორმაციასთან. შესაბამისად, ხსენებუ-
ლი მტკიცებულებები საგამოძიებო ორგანომ მოიპოვა სწორედ მას
შემდეგ, რაც საგამოძიებო ექსპერიმენტის ფარგლებში ბრალდე-
ბულებმა საგამოძიებო ორგანოს მიუთითეს იმ კონკრეტულ, არა-
ერთ ლოკაციაზე, რომლებიც უკავშირდებოდა როგორც უკანონოდ
თავისუფლების აღკვეთისათვის მზადებას, ისე უშუალოდ ამ და-
ნაშაულის აღსრულებას.

როგორც უკვე აღინიშნა, საგამოძიებო ორგანომ დაათვალიერა
დ. მ-ს, მ. ლ-სა და დ. დ-ს მიერ საგამოძიებო ექსპერიმენტების დროს
მითითებული გადაადგილების მარშრუტები, გამოიკვლია მითითე-
ბულ მარშრუტზე განთავსებული სათვალთვალ კამერების ვიდე-
ოჩანაწერები, რომელიც შეესაბამება საგამოძიებო ექსპერიმენტში
ასახულ ლოკაციებს, კერძოდ:

შპს „პ. რ-ს“ ვიდეოჩანაწერებით: 2019 წლის 1 ოქტომბერს, 14:04
საათზე დ. დ. თავისი მართვის ქვეშ მყოფი მესამე სერიის „BMW-ს“
მარკის ავტომანქანაში, სახელმწიფო ნომრით: -, ასხამს სანავაგს.
14:29 საათიდან 17:36 საათამდე პერიოდში, იგივე ავტომანქანა, რო-
მელსაც უკვე შეცვლილი აქვს ქართული სანომრე ნიშნები, უცხო-

ური სანომრე ნიშნებით – -- ფიქსირდება რ-ს სხვადასხვა ქუჩაში დამონტაჟებული ვიდეოკამერების ჩანაწერებში. იმავდროულად, დ. დ-ს, დ. მ-სა და მ. ლ-ს სარგებლობაში არსებულ მობილურ ტელეფონებს ემსახურებათ – რ-ი განთავსებული ანძები.

აღსანიშნავია, რომ 2020 წლის 14 მაისით დათარიღებული №... ვიდეოექსპერტიზის დასკვნის თანახმად: წარმოდგენილ ვიდეოჩანაწერებზე ასახული ავტომობილი სანომრე ნიშნით – ... და ავტომობილი სანომრე ნიშნით – ..., ასევე ქვემო ქართლის საოლქო პროკურატურის ადმინისტრაციული შენობის ავტოსადგომზე განთავსებული ავტომობილი სანომრე ნიშნით – ..., არის ერთი და იგივე, ხოლო საქართველოს შსს საექსპერტო-კრიმინალისტიკური დეპარტამენტის 2019 წლის 23 დეკემბრის ჰაბიტოსკოპიური ექსპერტიზის №... დასკვნით დგინდება, რომ თ. წ. ხიდის დამაკავშირებელი საავტომობილო გზის მე-17 კილომეტრზე დამონტაჟებული კამერის ჩანაწერში 17:40:31 საათზე დაფიქსირებულ თ-სკენ მოძრავ მესამე სერიის „BMW-ს“ მარკის ავტომანქანაში, სანომრე ნიშნით – -- მძღოლის გვერდით ზის – მ. ლ.

მონმე ა. ბ-ის განმარტებით, იგი დ. დ-თან მეგობრობს. მას საკუთრებაში ჰყავს მესამე სერიის, შავი, „BMW-ს“ მარკის ავტომანქანა, სახელმწიფო ნომრით: 2019 წლის 30 სექტემბერს, დ. დ-მა უთხრა, რომ მეორე დღისთვის, რამდენიმე საათით, თ-ი ჩასვლის მიზნით, ეთხოვებინა ავტომანქანა. იმ საღამოსვე, მისი გასაღები გადასცა და მეორე დღეს, დ. დ-მა ავტომანქანა წაიყვანა მისი მშობლების ეზოდან. მონმემ მიუთითა თავისი მანქანის განმასხვავებელ ნიშნებზე. მისი განმარტებით, გამომძიებელმა წარუდგინა რამდენიმე ვიდეო, ერთ-ერთ კამერაში ჩანდა, როგორ ასხამდა ბენზინს დ. დ. იმის მიუხედავად, რომ სხვა კამერების ჩანაწერებში ავტომანქანას უცხო ნომრები ეყენა, მან თავისუფლად ამოიცნო ავტომანქანა იმ ნიშნებით, რაც ჩამოთვალა სასამართლო სხდომაზე. მისივე განმარტებით, მას შემდეგ, რაც მისი ავტომანქანა ათხოვა დ. დ-ს, მისი მეგობრისგან ს. წ-ს შემთხვევით გაიგო, რომ დ. დ. მართავდა მის ავტომანქანას უცხოური სანომრე ნიშნებით.

მონმის სახით დაკითხული ქვემო ქართლის პოლიციის საპატრულო დეპარტამენტის პატრულ-ინსპექტორების გ. მ-სა და თ. ზ-ს ჩვენებებით, დადასტურებულია, რომ სამსახურებრივად იცნობდნენ – დ. მ-ს, მ. ლ-სა და დ. დ-ს. 2019 წლის 1 ოქტომბერს, რ-ი, სამსახურებრივი მოვალეობის შესრულებისას, დაახლოებით, 17:30 სთ-ზე შ-ს გამზირზე, შენიშნეს თ-ს მიმართულებით მოძრავი „BMW-ს“ მარკის ავტომანქანა უცხოური ნომრით. გადაამოწმეს ნომერი, რომელიც ბაზაში არ მოიძებნა. მაღაზია „მ-ს“ მიდამოებში დაენივნენ აღნიშნულ ავტომანქანას და ნახეს, რომ შიგნით პოლი-

ციელები ისხდნენ: საჭესთან – დ. მ. და გვერდით – მ. ღ. პოლიციის ფორმებით, უკან – დ. ღ. სამოქალაქო ფორმით. მიიჩნიეს, რომ ოპერატიული მიზნით ეყენათ ეს ნომრები, მიესალმნენ და გზა განაგრძეს.

ამასთან, სხვა ვიდეოკამერის ჩანაწერების მიხედვით, ხსენებული, მესამე სერიის „BMW-ს“ მარკის ავტომანქანა სანომრე ნიშნით – ... აგრეთვე ფიქსირდება რ-ა და თ-ი (რაც შესაბამისია საგამოძიებო ექსპერიმენტის ოქმთან, ვინაიდან, როგორც აღინიშნა, პირთა ლოკაციები შემოსაზღვრული იყო სწორედ – რ-თა და თ-თ), კერძოდ:

2019 წლის 1 ოქტომბერს, 17:36:22 საათზე, რ-ი, შ-ს ქუჩაზე დამონტაჟებული ვიდეოკამერების ჩანაწერებში ფიქსირდება მესამე სერიის „BMW-ს“ მარკის ავტომანქანა სანომრე ნიშნით – ... რომელიც მიემართება რ-ს გასასვლელისკენ. იმავე ქუჩაზე დამონტაჟებული კამერების ჩანაწერებში 2019 წლის 1 ოქტომბერს, 17:36:43 საათზე, იგივე მანქანა აგრძელებს მოძრაობას თ-ს მიმართულებით. 2019 წლის 1 ოქტომბერს, 17:40:31 საათზე თ. წ. ხიდის დამაკავშირებელი საავტომობილო გზის მე-17 კილომეტრზე დამონტაჟებული კამერის ჩანაწერში, ფიქსირდება თ-სკენ მოძრავი ზემოაღნიშნული მესამე სერიის „BMW-ს“ მარკის ავტომობილი, სანომრე ნიშნით – ამავე ჩანაწერში გარკვევით ჩანს, რომ ავტომანქანაში ზის სამი პირი.

2019 წლის 1 ოქტომბერს, 17:48:36 და 17:49:56 საათებზე, თ-ი, ფ-ს დასახლებაში დამონტაჟებული კამერების ჩანაწერებში, ფიქსირდება მესამე სერიის „BMW-ს“ მარკის იგივე ავტომანქანა. იმავე დროულად, იმავე დღის 17:43 საათიდან 17:46 საათამდე დროის შუალედში, დ. მ-ს სარგებლობაში არსებული მობილური ტელეფონის ... ნომერსა და მ. ღ-ს სარგებლობაში არსებული მობილური ტელეფონის ... ნომერს ემსახურება – თ-ი, ფ-ს დასახლებაში განთავსებული ანძები.

2019 წლის 1 ოქტომბერს, 17:51:56 საათზე, თ-ი, ო-ს ავტოსადგურის მიმდებარე ტერიტორიაზე დამონტაჟებული კამერის ვიდეოჩანაწერებში, ფიქსირდება მესამე სერიის „BMW-ს“ მარკის იგივე ავტომანქანა. იმავე დროულად, იმავე დღის, 17:48 საათიდან 17:52 საათამდე დროის შუალედში დ. მ-სა და მ. ღ-ს მობილურ ტელეფონებს ემსახურება თ-ი, ო-ში დამონტაჟებული ანძები.

აღნიშნულის შემდეგ, საკასაციო პალატა განსაკუთრებულად გამოჰყოფს ც-ს ქუჩაზე დაფიქსირებულ ვიდეოჩანაწერებს, ვინაიდან, როგორც საგამოძიებო ექსპერიმენტის ოქმებით დგინდება, ხსენებულ ქუჩაზე ისინი (იგულისხმება დ. დ, დ. მ, მ. ღ.) შეხვდნენ გ. გ-სა და გ. ა-ს და კიდევ ერთხელ შეათანხმეს დ.მ-ს სახლიდან

მოტყუებით გამოყვანისა და თავისუფლების უკანონოდ აღკვეთის გეგმა, კერძოდ:

2019 წლის 1 ოქტომბერს, 18:09:30 საათზე, თ-ი, კაზინო „ა-ა“ და ს-ის მიმდებარე ტერიტორიაზე დამონტაჟებული კამერების ჩანაწერებში, ფიქსირდება მესამე სერიის „BMW-ს“ მარკის ავტომანქანა სანომრე ნიშნით – ... რომელიც მიემართება ს-ს მოედნისკენ. 2019 წლის 1 ოქტომბერს, 18:10:47 საათზე, იგივე მანქანა ფიქსირდება თ-ი, კ-ა და ს-ის ქუჩების კვეთაზე და მიემართება ც-ს ქუჩისკენ. პარალელურად, 2019 წლის 1 ოქტომბერს, 18:02 საათიდან 18:13 საათამდე პერიოდში დ. მ-სა და მ. ღ-ს მობილურ ტელეფონებს ემსახურება თ-ი, გ-ა და კ. ქუჩაზე მდებარე სატელეფონო ანძები. იმავე დღეს, 18:13 საათზე დ. დ-ს მობილურ ტელეფონის ... ნომერს ემსახურება – თ-ი, შ-ს ქუჩაზე მდებარე სატელეფონო ანძა.

2019 წლის 1 ოქტომბერს, 18:21:55 საათზე, თ-ი, ც-ს ქუჩაზე დამონტაჟებული კამერის ვიდეოჩანაწერებში ფიქსირდება – ზემოაღნიშნული მესამე სერიის „BMW-ს“ მარკის ავტომანქანა სანომრე ნიშნით – იმავდროულად, 2019 წლის 1 ოქტომბერს, 18:21 საათიდან 19:30 საათამდე, დ. მ-ს, დ. დ-სა და მ. ღ-ს მობილურ ტელეფონებს ემსახურება – თ-ი, ს-ს ტერიტორიაზე, კერძოდ, გ-ს, ც-ს, ფ-სა და ხ-ს ქუჩებზე განთავსებული სატელეფონო ანძები. ასევე, 18:11 საათიდან 19:33 საათამდე, გ. გ-ს მობილური ტელეფონის ... ნომერს ემსახურება თ-ი, კ, შ-ს, ს-სა და ც-ს ქუჩებზე დამონტაჟებული სატელეფონო ანძები. 18:23 საათიდან 21:00 საათამდე, გ. ა-ს მობილური ტელეფონის – ნომერს ემსახურება – თ-ი, ს-ს, ფ-ს, ჭ-ს, ც-სა და მ-ის ქუჩებზე განთავსებული სატელეფონო ანძები.

ვიდეოჩანაწერებში აგრეთვე იკვეთება გ. გ-ს ავტომანქანაც, რომელიც გარკვეულ შემთხვევაში, იგი სწორედ მესამე სერიის „BMW-ს“ მარკის ავტომანქანის პარალელურად მოძრაობს. რაც შესაბამეხა საგამოძიებო ექსპერიმენტში მითითებულ იმ გარემოებას, რომ მათ ც-ს ქუჩის შემდეგ, გადაინაცვლეს დ. მ-ს საცხოვრებელ კორპუსთან, კერძოდ:

2019 წლის 1 ოქტომბერს, 19:30:59 საათზე, თ-ი, პ-ა და ბ-ს ქუჩების კვეთაზე დამონტაჟებული კამერების ჩანაწერებში ფიქსირდება მესამე სერიის BMW-ს მარკის ავტომანქანა სანომრე ნიშნით – ამავე ადგილზე დამონტაჟებული კამერების ჩანაწერებში იმავე დღეს, 19:34:25 საათზე, ფიქსირდება გ. გ-ს მართვის ქვეშ მყოფი ავტომანქანა „BMW X6“, სახელმწიფო ნომრით იმავე დღის, 19:30 საათიდან 19:41 საათამდე დროის პერიოდში, დ. მ-ს მობილურ ტელეფონს ჯერ ემსახურება თ-ი, ს-ზე, საზოგადოებრივი მაუწყებლის შენობასთან განთავსებული სატელეფონო ანძა, ხოლო შემდეგ – მდინარე მ-ს მ-ზე მდებარე სატელეფონო ანძები, ხოლო 19:30

საათზე მ. ღ-ს მობილურ ტელეფონს ემსახურება თ-ი, კ. ქუჩაზე მდებარე სატელეფონო ანძა.

2019 წლის 1 ოქტომბერს, 19:40:17 საათზე, თ-ი, მე, გ-ს ქუჩაზე, ე.წ. „ე-ს“ ხიდთან დამონტაჟებული კამერების ვიდეოჩანაწერებში ჩნდება ბ. ქუჩის მიმართულებით მოძრავი გ. გ-ს მართვის ქვეშ მყოფი BMW X6, სახელმწიფო ნომრით –

2019 წლის 1 ოქტომბერს, 19:49:17 საათზე, თ-ი, ბ-ა და ჩ-ს ქუჩების კვეთაზე განთავსებული კამერების ვიდეოჩანაწერებში ფიქსირდება გ. გ-ს მართვის ქვეშ მყოფი BMW-X6-ის მარკის ავტომანქანა, სახელმწიფო ნომრით ... და მის პარალელურად, გვერდით, მარცხენა მხარეს მოძრავი მესამე სერიის „BMW-ს“ მარკის ავტომანქანა, სანომრე ნიშნით – დაახლოებით ერთ წუთში, თ-ი, ბ-ა და ბ-ს ქუჩების კვეთაზე დამონტაჟებული კამერების ჩანაწერებში, კვლავ ჩნდება ერთმანეთის პარალელურად მოძრავი, ზემოაღნიშნული თეთრი BMW-X6-ის მარკის ავტომანქანა და მესამე სერიის „BMW-ს“ მარკის ავტომანქანა. იმავდროულად, 2019 წლის 1 ოქტომბრის 19:49 საათიდან 19:51 საათამდე, დ. მ-ს მობილურ ტელეფონს ემსახურება – თ-ი, ბ. ქუჩაზე მდებარე სატელეფონო ანძა.

2019 წლის 1 ოქტომბერს, 19:53:48 საათზე, თ-ი, შ-ის ქუჩაზე, ე.წ. გ-ს ხიდებთან დამონტაჟებული ვიდეოკამერის თვალთახედვის არეში, ექცევა მესამე სერიის „BMW-ს“ მარკის ავტომანქანა სანომრე ნიშნით – ... და გ. გ-ს თეთრი „BMW X6“ მარკის ავტომანქანა სახელმწიფო ნომრით - 20:00 საათზე, თ-ი, გ-სა და ნ-ს ქუჩების კვეთაზე დამონტაჟებული ვიდეოკამერების ჩანაწერებში, ფიქსირდება მესამე სერიის „BMW-ს“ მარკის ავტომანქანა სანომრე ნიშნით ..., რომელსაც არ უმუშავებს წინა მარჯვენა ფარი, ხოლო რვა წამში, მას უკან მიჰყვება გ. გ-ს თეთრი „BMW X6-ის“ მარკის ავტომანქანა სახელმწიფო ნომრით ... დაახლოებით ერთ წუთში, დ. მ-ს საცხოვრებელი სახლის წინ – თ-ი, გ-ს ქუჩის №...-თან მდებარე გასართობი ცენტრ „პ-ის“ კამერის ვიდეოჩანაწერში, ფიქსირდება გზაზე მოძრავი მესამე სერიის „BMW-ს“ მარკის შავი ავტომანქანა და გ. გ-ს „BMW X6-ის“ მარკის თეთრი ავტომანქანა, რომელიც ჩერდება გასართობ ცენტრ „პ-ის“ წინ. იმავდროულად, 2019 წლის 1 ოქტომბერს, 19:59 საათზე, გ. გ. თავისი მობილური ტელეფონის ზემოაღნიშნული ნომრით ურეკავს დ. მ-ეს მობილური ტელეფონის ... ნომერზე. ამ დროს, გ. გ-ს მობილურ ტელეფონს ემსახურება – თ-ი, გ-ს ქუჩაზე მდებარე სატელეფონო ანძა, ხოლო დ. მ-ს მობილურ ტელეფონს – თ-ი, მ-ი მდებარე სატელეფონო ანძა.

2019 წლის 1 ოქტომბერს, 20:11 საათზე, თ-ი, გ-ს მ-... მიკრორაიონის პ-ი კორპუსის მიმდებარე ტერიტორიაზე არსებულ ინდივიდუალური მენარმე „ლ. მ-ის“ აფთიაქის კამერის ვიდეოჩანაწერებ-

ში, ჯერ ფიქსირდება გ. გ-ს თეთრი, „BMW X6“ მარკის ავტომობილი, ხოლო შემდეგ – მის უკან მოძრავი შავი, მესამე სერიის „BMW-ს“ მარკის ავტომობილი სანომრე ნიშნით ორივე ავტომანქანა მიემართება თ-ი, გ-ს მ-... მიკრორაიონის პ. კორპუსისკენ. 2019 წლის 1 ოქტომბერს, 20:16 საათზე, დ. მ-ს მობილურ ტელეფონს ემსახურება თ-ი, მ-ი განთავსებული ანძა. აღნიშნულის შემდეგ, დ. მ-ს მობილური ტელეფონი ითიშება და მასზე აქტივობა აღარ ფიქსირდება.

ამასთან, თ-ი, გ-ს მ-... მიკრორაიონის №... კორპუსის მიმდებარე ტერიტორიაზე განხორციელებული საკონტროლო ზარებით დადგენილია, რომ თ-ი, მ-ი განთავსებული ანძა ემსახურება იმ ტერიტორიას, სადაც საგამოძიებო ექსპერიმენტის ოქმების მიხედვით, დ. მ-ე შეიპყრეს და უკანონოდ აღუკვეთეს თავისუფლება. ასევე, 2019 წლის 1 ოქტომბერს, 20:22 საათზე, დ. დ-ს მობილურ ტელეფონს ემსახურება თ-ი, გ-ი, ხ-ს ქუჩაზე მდებარე ანძა.

2019 წლის 1 ოქტომბერს, თ-დან რ-სკენ მიმავალი მესამე სერიის „BMW-ს“ მარკის ავტომობილი სანომრე ნიშნით ... ფიქსირდება სოფელ ნ-ს გადასახვევთან 20:52 საათზე, სოფელ გ-ის გადასახვევით – 21:04 საათზე და სოფელ გ-ს გადასახვევით – 21:10 საათზე.

რ-ი, თ-ს ქუჩაზე დამონტაჟებული კამერების მიხედვით, 2019 წლის 1 ოქტომბერს, 21:15:23 საათზე, კადრში ჩანს მესამე სერიის „BMW-ს“ მარკის, შავი ავტომობილი, სანომრე ნიშნით – ..., რომელიც მიემართება ც-ს ქუჩის მიმართულებით, მდინარე მ-ნ. 22:25:28 საათზე იგივე ავტომანქანა სახელმწიფო ნომრით ... ჩნდება რ-ი დამონტაჟებული კამერების თვალთახედვის არეში. ამავდროულად, 21:19 საათიდან 22:11 საათამდე პერიოდში დ. მ-ს, მ. ლ-სა და დ. დ-ს მობილურ ტელეფონებს ემსახურება რ-ი მდებარე სატელეფონო ანძები. პარალელურად, 2019 წლის 1 ოქტომბრის 20:58:01 საათიდან „მერსედესის“ მარკის ავტომანქანა, სახელმწიფო ნომრით – ... მოძრაობას იწყებს თ-დან რ-ს მიმართულებით.

რაც შეეხება გ. გ-თან 2019 წლის 6 ოქტომბერს ჩატარებულ საგამოძიებო ექსპერიმენტის ოქმს, საკასაციო სასამართლო ყურადღებას ამახვილებს მისი დამცველი ადვოკატის არგუმენტებზე, კერძოდ, საკასაციო საჩივრის მიხედვით: მოცემული მტკიცებულება მოპოვებულია კანონის დარღვევით, ვინაიდან, იმ დროისათვის გ. გ-ს ჰყავდა ადვოკატი, რომელიც არ დაუშვეს საგამოძიებო მოქმედების ჩატარებაზე. ადვოკატის განცხადებებით დგინდება, რომ იგი პოლიციაში იმყოფებოდა და არ ახვედრებდნენ გ. გ-ს. მხოლოდ მას შემდეგ მიუყვანეს ადვოკატი, რაც მან უარი განაცხადა ამოცნობაზე. ადვოკატის მიერ მითითებული მასალების თანახმად,

2019 წლის 6 ოქტომბერს, ადვოკატი ა. კ-ე საგამოძიებო ორგანოში წარადგენს სამ განცხადებას (მასში მითითებული დროებია: 14:18 საათი, 16:23 საათი, 19:20 საათი). განცხადებებში აღნიშნულია, რომ მათ დაკავებული ჰყავთ გ. გ. და ითხოვს მისი ადგილმდებარეობის თაობაზე ინფორმაციის მიწოდებასა და მასთან შეხვედრას. თავის მხრივ, საგამოძიებო ექსპერიმენტი ჩატარებულია – იმავე დღეს (6 ოქტომბერს), 17:35 საათიდან 21:15 საათამდე დროის პერიოდში. ესე იგი, ამ დროისათვის საგამოძიებო ორგანო მინიმუმ, ფლობდა ინფორმაციას ადვოკატის არსებობის თაობაზე.

საკასაციო სასამართლო სხდომაზე პროკურორმა აღნიშნა, რომ ა. კ-ეს, როდესაც გამოძიებული დაუკავშირდა, მან სთხოვა საგამოძიებო მოქმედების ჩატარებაში მონაწილეობის მისაღებად, სალამომდე დალოდებოდნენ („მაგალითად, სალამოს რვა საათამდე“) და მიუთითა, რომ ორდერი ჯერჯერობით წარდგენილი არჰქონდა, ვინაიდან, როდესაც მივიდოდა, მაშინ წარადგენდა. ამასთან, არ იკვეთებოდა სავალდებულო დაცვის შემთხვევა და გ. გ-ს ჰქონდა მხოლოდ მოწმის სტატუსი. საგამოძიებო მოქმედებები გადაუდებელი აუცილებლობის საფუძველზე ტარდებოდა და გამოძიება მიმდინარეობდა განზრახ მკვლელობაზე.

მოსამართლის დამატებით შეკითხვაზე – მოწმეს ჰკითხეს თუ არა, ადვოკატის საჭიროების შესახებ, პროკურორმა განაცხადა, რომ მოწმემ აღნიშნულზე განაცხადა უარი და საგამოძიებო ექსპერიმენტის ოქმში მოცემული ინფორმაცია დაფიქსირებულია (საქართველოს უზენაესი სასამართლოს 2023 წლის 20 ივნისის სასამართლო სხდომის ოქმი, 13:51 საათი).

საკასაციო პალატა პროკურორის აღნიშნულ განმარტებებთან მიმართებით, ყურადღებას მიაქცევს რამდენიმე სახის გარემოებას, კერძოდ:

- პირველ რიგში, როგორც დგინდება, პროკურორს არ უარყვია საგამოძიებო ორგანოს მიერ ადვოკატის თაობაზე ინფორმაციის ცოდნის ფაქტი;

- პროკურორი უთითებს, რომ ადვოკატი ითხოვდა სალამომდე დალოდებას, რისი შესაძლებლობაც საგამოძიებო ორგანოს არსებული ვითარებიდან და თავად დანაშაულის ხასიათიდან გამომდინარე, არ ჰქონდა. პალატისათვის გაურკვეველია, მოცემულ შემთხვევაში კონკრეტულად რა დროს მოიცავს სალამო (პროკურორმა მხოლოდ ზოგადი ფორმით აღნიშნა – „მაგალითად რვა საათი“), მაშინ როდესაც საგამოძიებო ექსპერიმენტი იწყება – 17:35 საათიდან და გრძელდება – 21:15 საათამდე.

- ამის გარდა, როგორც აღინიშნა, ადვოკატი პერიოდულად, რამდენიმესაათიანი ინტერვალით, წერს სამ განცხადებას (მათ შორის

– ითხოვს გ. გ-ს მონახულებას), რაც თავის მხრივ, ბუნდოვანს ხდის დღის განმავლობაში, მისი მოუცლელობის ფაქტის შესახებ მითითებას;

– პროკურორმა განაცხადა, რომ მოწმემ ადვოკატზე განაცხადა უარი და საგამოძიებო ექსპერიმენტის ოქმში მოცემული ინფორმაცია დაფიქსირებულია, თუმცა, აღნიშნული არ დასტურდება თავად საგამოძიებო ექსპერიმენტის ოქმით. მოცემულ ოქმში მხოლოდ მითითებულია, რომ ექსპერიმენტში მონაწილე პირებს განემარტათ ექსპერიმენტის ჩატარების მიზანი და წესი, მათი უფლებები და მოვალეობები, მათ შორის, რომ შეუძლიათ დასვან კითხვა, მოითხოვონ მოქმედების გამეორება, მონაწილეობა მიიღონ აღმოჩენილი საგნის, დოკუმენტისა თუ კვალის დათვალიერებაში და ა.შ.. აღნიშნულზე მითითება არ გვხვდება არც საგამოძიებო ექსპერიმენტის მიმდინარეობის გრაფაში. საგამოძიებო ექსპერიმენტს ოქმს წინ ერთვის – გ. გ-ს ხელწერილი, რომელშიც იგი მიუთითებს, რომ თანახმაა, მონაწილეობა მიიღოს საგამოძიებო ექსპერიმენტში (ადვოკატთან დაკავშირებით, არც ამ ხელწერილშია აღნიშნული). ა. კ-ე ერთვება მხოლოდ პირის ამოცნობის ოქმში (06/10/2019, 22:58-23:05), რა დროსაც გ. გ, ადვოკატთან კონსულტაციის გავლის შემდეგ, უკვე უარს აცხადებს ამოცნობაში მონაწილეობაზე.

ამდენად, საკასაციო პალატა აღნიშნავს, რომ მოცემულ ვითარებაში არ დასტურდება ის გარემოება, რომ გ. გ-სათვის საგამოძიებო ექსპერიმენტის ჩატარების დროს ცნობილი იყო ა. კ-ის მიერ დაწერილი განცხადებების თაობაზე და რომ იგი, ამ ინფორმაციის მიღების შემდეგ უტყუარად, უარს აცხადებდა მის მიერ დაცვაზე. მეტიც, ზოგადად ადვოკატზე უარის გაცხადება, პროკურორის მითითების შესაბამისად, მოცემული არ არის საგამოძიებო ექსპერიმენტის ოქმში (არამედ მხოლოდ მისი გამოკითხვის ოქმში, რომელიც წინ უსწრებდა საგამოძიებო ექსპერიმენტს).

მოცემულ ვითარებაში, ყველა ზემოაღნიშნული დეტალის ერთობლივად მხედველობაში მიღებით, საკასაციო სასამართლოს მიზანშეწონილად არ მიაჩნია – გ. გ-ს 2019 წლის 6 ოქტომბერს ჩატარებული საგამოძიებო ექსპერიმენტის ოქმის შინაარსის გაზიარება.

რაც შეეხება სხვა მოწმეთა ჩვენებებს, რომლებიც დაკავშირებულია დანაშაულის ჩადენის შემდეგ დამნაშავეთა ქცევასთან, არის შემდეგი:

მოწმე გამომძიებელმა მ. ნ-ამ განაცხადა, რომ დ. მ-სთან მეგობრობს, ხოლო დ. დ-სა და მ. ლ-ს იცნობს სამსახურებრივად. დ. მ-მ „ვოთსაპში“ მისწერა რჩევის საკითხავად იმ ფაქტთან დაკავშირებით, რომ რამდენიმე დღის წინ ავტომატქანაში ჩაუსვამს პი-

რი, წამოუყვანია რ-ი, რომელიც მოგვიანებით გარდაცვლილი მ-ი იპოვეს.

რუსთავის საქალაქო სამმართველოს საუბნო განყოფილების უფროსმა გ. კ-მ მოწმის სახით დაკითხვისას განმარტა, რომ დ. მ. მის განყოფილებაში მუშაობდა. მან მიიღო შეტყობინება, რომ მდინარე მ-ე გამორიყული იყო ადამიანის გვამი. „ვოსთაპში“ მისწერა დ. მ-მ, რომ მასთან შეხვედრა უნდოდა. შეხვედრისას, დ. მ-მ უამბო, რომ მის დას, ნ. მ-ს ანუხებდა დ. მ-ე, რის გამოც სიძემ, ზ. ჯ-მ სთხოვა მისი რ-ი ჩაყვანა. დაწვრილებით მოუყვა, როგორ ჩამოიყვანეს დ. მ-ე რ-ი მან, მ. ლ-მა და დ. დ-მა, ამ უკანასკნელის მიერ ნათხოვი „BMW-ს“ მარკის ავტომანქანით და დ. მ-ე გადასცეს მის სიძეს. მან დ. მ. წაიყვანა გამოძიებელთან ჩვენების მისაცემად. მოწმის განმარტებით, ეს ყველაფერი დ. მ-სთან შეხვედრამდე გ. გ-სგანაც იცოდა.

მოწმის სახით დაკითხული რუსთავის საქალაქო სამმართველოს მეორე განყოფილების გამოძიებლის – ზ. ბ-ს განმარტებით, დ. მ. და მ. ლ. მისი მეგობრები არიან, დ. დ. – თანაკლასელი და მეჯვარეა. 2019 წლის 5 ოქტომბერს, მდინარე მ-ზე გვამის აღმოჩენასთან დაკავშირებით, ამ საქმეში ოპერატიული კუთხით ჩაერთო. 2019 წლის 6 ოქტომბერს, დილით, შსს რუსთავის საქალაქო სამმართველოში შეხვდნენ დ. მ. და მ. ლ. დ. მ. გამოელაპარაკა დ. მ-ს მკვლელობასთან დაკავშირებით. მას შემდეგ, რაც დ. მ-მ შეიტყო, რომ საქმეში ფიგურირებდა ოთხი პირი და მათი მონაცემები ჰქონდა მობილურში, მოსთხოვა აღნიშნული ინფორმაციის მისთვის გადაგზავნა. „ვოსთაპის“ საშუალებით დ. მ-ს გადაუგზავნა მითითებული პირების მონაცემები. იმავე დღეს, შუადღეს, დადგინდა, რომ აღნიშნულ საქმეში ასევე მონაწილეობა ჰქონდათ მიღებული – დ. მ-ს, მ. ლ-სა და ყოფილ თანამშრომელს დ. დ-ს. იგი მარტო შეხვდა ამ უკანასკნელს და ჰკითხა, მ. ლ-სა და დ. მ-სთან ერთად, გ-დან ვინმე ხომ არ ჰყავდა წამოყვანილი, რაც დ. დ-მა დაუდასტურა და ჰკითხა, თუ რა ხდებოდა. მან დ. დ-ს უთხრა, რომ მათ მიერ გ-დან წამოყვანილი პირი ნახეს მოკლული, მდინარე მ-ში. საუბარში დ. დ-მა უთხრა, რომ აღნიშნული პირი გ-დან დ. მ-ს სიძეს და კიდევ ერთ პირს ჩაუყვანეს რ-ი.

ზ. ბ-ს, მ. ნ. და გ. კ-ს მიერ დ. მ-სთან შემდგარი სატელეფონო კომუნიკაცია დადასტურებულია დ. მ-ს მობილური ტელეფონიდან გამოთხოვილი ინფორმაციით.

მოწმის სახით დაკითხული შსს რ-ის საქალაქო სამმართველოს მე... განყოფილების გამოძიებლის ს. ც-ს ჩვენებით დადასტურებულია, რომ მ. ლ-თან, დ. მ-სა და დ. დ-თან მეგობრობს. 2018 წლის დეკემბერში, დ. დ-ს ასესხა 2000 ლარი, რაზეც გააფორმეს სესხის

ერთნლიანი ხელშეკრულება. დ. დ-მა მხოლოდ სამი თვის თანხა გადაიხადა, შემდეგ შეწყვიტა თანხის გადახდა. არაერთი შეხსენების მიუხედავად, ვერ იხდიდა, რის გამოც თავად მას მოუწია სესხის დაფარვა. 2019 წლის 3 ოქტომბერს, დაუკავშირდა დ. დ. და დარჩენილი თანხა გადაუხადა სრულად.

ბანკებიდან გამოთხოვილი ინფორმაციით:

სს „ლ-ან“ – 2019 წლის 2 ოქტომბერს დ. დ-მა თავის ანგარიშზე შეიტანა 399,5 ლარი, ხოლო 2019 წლის 3 ოქტომბერს – 400 ლარი.

სს „ს-ან“ – 2019 წლის 3 ოქტომბერს დ. მ-მ თავის ანგარიშზე შეიტანა 6800 ლარი.

სს „ს-ან“ – 2019 წლის 3 ოქტომბერს მ. ლ-ს ანგარიშზე სწრაფი გადახდის აპარატის მეშვეობით ჩაირიცხა 400 ლარი.

ამდენად, დ. მ-ს, მ. ლ-ს, დ. დ-სა (წინასწარი შეთანხმებით ჯგუფის მიერ თავისუფლების უკანონო აღკვეთა) და გ. გ-ს მიერ (წინასწარი შეთანხმებით ჯგუფის მიერ თავისუფლების უკანონო აღკვეთაში დახმარება) დანაშაულის ჩადენა დადასტურებულია შემდეგი სახის მტკიცებულებათა ერთობლიობით:

- მონმე ნ. ბ-ს ჩვენებით, რომლის თანახმდაც, 2019 წლის 1 ოქტომბერს, გამოლაპარაკებისას, დ. მ-სგან გაიგო, რომ გ. გ-თან ერთად აპირებდა გასვლას; მასთან საუბრის დამთავრებისთანავე ჩაჯდა თეთრ ავტომანქანა X-6-ში. მონმე ნ. ბ-ს წარედგინა „ჰ-იდან“ ამოღებული კამერის ჩანაწერი, რომელზეც დაადასტურა, რომ კადრში მარველიანის არის თვითონ, მოკლე შარვალი (ბრიჯი) კი აცვია დ. მ-ეს. თეთრი „BMW-ს“ მარკის ავტომანქანა X-6-ით არის გ. გ, რომლის მანქანაშიც ჯდება დ. მ-ე;

- გ. გ-ს ავტომანქანაში ჩაჯდომის შემდეგ იკარგება დ. მ-ს კვალი, რის გამოც, მისი ოჯახის წევრი მეორე დღესვე, განცხადებას წერს საგამოძიებო ორგანოში;

- გ. გ. დ. მ-ს გაუჩინარების თაობაზე, ურთიერთსაწინააღმდეგო და არასწორ ინფორმაციებს აწვდის დ. მ-ს ოჯახსა და სამართალდამცავ ორგანოს;

- დ. მ-სთან, მ. ლ-სა და დ. დ-თან ჩატარებული საგამოძიებო ექსპერიმენტის ოქმებით;

- დ. მ-ს, მ. ლ-სა და დ. დ-ს მიერ საგამოძიებო ექსპერიმენტების დროს, მათ მიერ მითითებულ მარშრუტებზე განთავსებული სათვალთვლო კამერების ვიდეოჩანაწერებითა და სატელეფონო მომსახურების ანძების მონაცემებით;

- მონმე ა. ბ-ის განმარტებით დადასტურებულია, რომ დ. დ-ს მან საკუთარი ავტომანქანა ათხოვა. გამომძიებელმა მას წარუდგინა რამდენიმე ვიდეო, ერთ-ერთ კამერაში ჩანდა, როგორ ასხამდა ბენზინს დ. დ. იმის მიუხედავად, რომ სხვა კამერების ჩანაწე-

რებში ავტომანქანას უცხო ნომრები ეყენა, მან თავისუფლად ამოიცნო ავტომანქანა; ხოლო პატრულ-ინსპექტორების გ. მ-სა და თ. ზ-ს ჩვენებებით დადასტურებულია, რომ 2019 წლის 1 ოქტომბერს შენიშნეს თ-ს მიმართულებით მოძრავი „BMW-ს“ მარკის ავტომანქანა უცხოური ნომრით, რომელსაც დაენივნენ და ნახეს, რომ შიგნით ისხდნენ: საჭესთან – დ. მ. და გვერდით – მ. ლ. პოლიციის ფორმებით, უკან – დ. დ. სამოქალაქო ფორმით;

– ავტომანქანისათვის ნომრის შეცვლა, ხოლო ქმედების დასრულების შემდეგ აღნიშნული ნომრის, ისევე როგორც დ. მ-ს ნივთების (ტელეფონისა და პისტოლეტის) მ-ი გადაყრა მიუთითებს მსჯავრდებულთა მიერ გამოჩენილ სიფრთხილეზე;

– ზეპირი და წერილობითი სახის მტკიცებულებებით, აგრეთვე იკვეთება იმგვარი სახის გარემოებები, რომლებიც ამყარებს ბრალდების მხარის პოზიციას, კერძოდ, ამ მხრივ აღსანიშნავია, დ. მ-ს კომუნიკაციის შინაარსი თანამშრომლებთან (ქმედების ჩადენიდან მომდევნო დღეებში) და მისი მხრიდან საქმის დეტალებით დაინტერესება (გვამის აღმოჩენის შემდეგ); აგრეთვე, მაგალითად, დ. მ-ს მიერ 2019 წლის 3 ოქტომბერს, დარჩენილი ვალის დაფარვის ფაქტი;

ამდენად, მსჯავრდებულების – გ. გ-სა და დ. მ-ს ინტერესების დამცველი ადვოკატების საკასაციო საჩივრების მოთხოვნა – მათი გამართლების თაობაზე, არ უნდა დაკმაყოფილდეს მათი უსაფუძვლობის გამო.

4. ზ. ჯ-სა და გ. ა-ს მიმართ წარდგენილი ბრალდება გათვალისწინებული საქართველოს სსკ-ის 143-ე მუხლის მესამე ნაწილის „ა“ ქვეპუნქტით, სსკ-ის 109-ე მუხლის მეორე ნაწილის „ე“ ქვეპუნქტითა და მესამე ნაწილის „ბ“ ქვეპუნქტით (2019 წლის 1-ლ ოქტომბერს მოქმედი რედაქციით):

საკასაციო სასამართლო ზ. ჯ-სა და გ. ა-ს ბრალდებას ცალკე გამოჰყოფს, ვინაიდან, მათ მიმართ წარდგენილი მუხლები არის იდენტური.

ამასთან, საკასაციო პალატა პირველ რიგში, შეაფასებს ზ. ჯ-ს ქმედებებს, ვინაიდან, იგი წარდგენილ ბრალდებაში სრულად არის ცნობილი დამნაშავედ, ხოლო შემდეგ, გააანალიზებს გ. ა-ს მონაწილეობის ხარისხს ხსენებულ დანაშაულებში.

მტკიცებულებებს, რომლებიც ადასტურებს ზ. ჯ-ს ბრალდებას არის საგამოძიებო ექსპერიმენტის ოქმები, რომელთა გამოყენების მართლზომიერ ხასიათსა და უშუალოდ შინაარსზე, საკასაციო პალატამ ზევით უკვე დეტალურად იმსჯელა. რაც შეეხება სხვა მტკიცებულებებს:

შპს „ბ“ გამოთხოვილ ვიდეოჩანაწერის თანახმად, 2019 წლის 1

ოქტომბერს, 10:37 საათზე ზ. ჯ- ნ. მ-სა და შვილთან ერთად გამოდის თ-ი, ც-ს ქუჩის №...-ში მდებარე საკუთარი საცხოვრებელი სახლის სადარბაზოდან. დათვალიერების ოქმის მიხედვით, მას აცვია რუხი პიჯაკი, ხოლო შიგნით – ლურჯი სამოსი.

2019 წლის 1 ოქტომბერს, 16:34 საათზე თ-ი, გ-ს ქუჩაზე და 16:39 საათზე თ-ი, ფ-ი დამონტაჟებული კამერების ვიდეოჩანაწერებში ფიქსირდება რ-სკენ მოძრავი ნ. მ-ს მართვის ქვეშ მყოფი „BMW X6“-ის მარკის ავტომობილი სახელმწიფო ნომერი – დათვალიერების ოქმის მიხედვით, წინა მარჯვენა სავარძელზე ზის ზ. ჯ. და აცვია იგივე ტანსაცმელი – რუხი პიჯაკი და პიჯაკის შიგნით – ლურჯი სამოსი. იგივე მანქანა ფიქსირდება თ. ნ. ხიდის მეჩვიდმეტე კილომეტრზე, იმავე დღის 16:51 საათზე და მიემართება რ-სკენ.

ამასთან, 2019 წლის 6 ოქტომბერს ჩატარდა ზ. ჯ-ს საცხოვრებელი სახლის ჩხრეკა, რა დროსაც სხვა ნივთებთან ერთად, ამოიღეს – ლურჯი გრძელმკლავიანი პერანგი (წარწერით – „CAMELO“) და რუხი გრძელმკლავიანი პიჯაკი (კისრის მიდამოში წარწერით – „SUN 68“). აღსანიშნავია, რომ ზ. ჯ-ს მეუღლის – ნ. მ-ს განმარტებით, ზ. ჯ-ს აღნიშნული სამოსი ეცვა 2019 წლის 1 ოქტომბერს. აღნიშნულ ოქმს ხელს აწერს თავად ნ. მ, რომელსაც საგამოძიებო მოქმედებაში რაიმე შესწორება ან/და დამატება არ შეუტანია. აგრეთვე მას გადაეცა ოქმის ასლი, რაც აგრეთვე დაადასტურა ხელმოწერით.

საკასაციო სასამართლო ყურადღებას ამახვილებს იმ გარემოებაზე, რომ ზ. ჯ-ს საცხოვრებელი ბინიდან ამოღებულ ტანსაცმელზე ჩატარებული ბიოლოგიური (გენეტიკური, სეროლოგიური) ექსპერტიზის დასკვნით №... დადგინდა, რომ:

პერანგსა და პიჯაკზე არსებული ღია მოწითალო – მოყავისფრო ლაქები შეიცავს ადამიანის სისხლს. ობ. №53-55,58-ის გენეტიკური პროფილები შეერეულია. ობ. №53-ის გენეტიკური პროფილის ერთი წილი და ობ. №54,55,58-ის გენეტიკური პროფილების მაჟორული წილი ეკუთვნის დ. მ-ეს.

ამდენად, გარდა იმისა, რომ დადასტურებულია ზ. ჯ-სათვის უკანონოდ თავისუფლება აღკვეთილი დ. მ-ს გადაცემის ფაქტი, მის ტანსაცმელზე (რომელიც დადასტურებულია, რომ ეცვა 2019 წლის 1 ოქტომბერს და ამოღებულია მისი ბინიდან), გარდაცვლილის სისხლის კვალაა ამოსული.

საკასაციო პალატა სრულად იზიარებს სააპელაციო სასამართლოს მიერ გაცემულ პასუხებს დაცვის მხარის იმ ვერსიასთან დაკავშირებით, რომ – ზ. ჯ-ს ტანსაცმელზე დ. მ-ს სისხლის აღმოჩენა, განაპირობა ზ. ჯ-ს ძმის – ს. ბ-სა და დ. მ-ეს შორის 2019 წლის სექტემბერში მომხდარმა დაპირისპირებამ, რა დროსაც ს. ბ-ს სწო-

რედ აღნიშნული ტანსაცმელი ეცვა. სხვა არსებითად ახალი, დამატებითი სახის არგუმენტებზე კი, დაცვის მხარეს საკასაციო საჩივარში არ მიუთითებია.

სამედიცინო ექსპერტიზის დასკვნის თანახმად, დ. მ-ს სიკვდილის მიზეზია პოსტჰემორაგიული ანემია, გამოწვეული მარჯვენა საერთო საძილე არტერიისა და შინაგანი ორგანოების დაზიანებით, სხეულის მრავლობითი ნაჩხვლეტ-ნაკვეთი ჭრილობების შედეგად; სიკვდილის დადგომიდან გასული უნდა იყოს 24 საათზე მეტი (აქვე საკასაციო სასამართლო დამატებით უთითებს, რომ შემთხვევის ადგილის დათვალიერების ოქმის თანახმად, გვამი აღმოჩენილია – 2019 წლის 5 ოქტომბერს).

გვამზე აღინიშნება ოცდასამი ნაჩხვლეტ-ნაკვეთი ჭრილობა, აგრეთვე მრავლობითი ნაკვეთი ჭრილობები: თავის, სახისა და მარჯვენა ზედა კიდურის მიდამოში კანის და რბილი ქსოვილების დაზიანებით;

ნაჩხვლეტ-ნაკვეთი ჭრილობები მიყენებულია რაიმე მჩხვლეტავ-მჭრელი ზედაპირის მქონე საგნის (საგნების) მოქმედებით, ხოლო ნაკვეთი ჭრილობები მიყენებულია მჭრელი ზედაპირის მქონე საგნის (საგნების) მოქმედებით სიკვდილის წინა და სიკვდილის დადგომის პერიოდში და ერთობლიობაში მიეკუთვნება სხეულის დაზიანებათა მძიმე ხარისხს, რასაც შედეგად მოჰყვა სიკვდილი.

ქიმიურ-ტოქსიკოლოგიურ ექსპერტიზაზე წარმოდგენილ დ. მ-ს გვამიდან აღებულ კუნთში აღმოჩნდა 0,18% ეთილის სპირტი. კუნთში არ აღმოჩნდა მეთილის, იზოპროპილის სპირტები, აცეტონი. კუნთში არ აღმოჩნდა ნარკოტიკული საშუალებები და ფსიქოტროპული ნივთიერებები: ოპიატები, კოკაინი, ბუპრენორფინი, მეტადონი, ამფეტამინი, მეტამფეტამინი, ტეტრაჰიდროკანაბინოლი, ბარბიტურის მჟავას ნაწარმები, ბენზოდიაზეპინები, ტრიციკლური ანტიდეპრესანტები. კუნთში არ აღმოჩნდა ქლორორგანული და ფოსფორორგანული პესტიციდები.

საკასაციო სასამართლო უთითებს, რომ ქმედების განსაკუთრებული სისასტიკით ჩადენილ განზრახ მკვლელობად დაკვალიფიცირებისთვის აუცილებელია, ერთდროულად არსებობდეს როგორც ობიექტური, ისე სუბიექტური კრიტერიუმი, რაც გულისხმობს იმას, რომ დანაშაულის ჩადენის ხერხი და საშუალება მსხვერპლში უნდა იწვევდეს ძლიერ ტანჯავას, ასევე, დამნაშავემ შეგნებულად უნდა შეარჩიოს მკვლელობის ისეთი ხერხი, რომელიც მსხვერპლს განსაკუთრებულ ტანჯვას მიაყენებს. მოცემულ შემთხვევაში, სამედიცინო ექსპერტიზაში მითითებულ ჭრილობათა სიმრავლე, მათი სიღრმე და ლოკაცია (მოიცავს გულმკერდს, კიდურებს, ფაქტობრივად, სხეულის უმეტეს ნაწილს), აგრეთვე ფაქტი, რომ ხსე-

ნებული არაერთი ნაჩხვლექ-ნაკვეთი ჭრილობები მიყენებულია რა-იმე მჩხვლექავ-მჭრელი ზედაპირის მქონე საგნის (საგნების) მოქმედებით, ხოლო ნაკვეთი ჭრილობები მიყენებულია მჭრელი ზედაპირის მქონე საგნის (საგნების) მოქმედებით სიკვდილის წინა და სიკვდილის დადგომის პერიოდში – მიუთითებს ერთი მხრივ, იმაზე, რომ აღნიშნული ფორმა მსხვერპლში, უპირობოდ გამოიწვევდა ძლიერ ტანჯვას, ხოლო მეორე მხრივ, ადასტურებს დამნაშავეს მიზანს, რომ სწორედ ამ მეთოდით დაეტანჯა, მოესპო სიცოცხლე დ. მ.-სათვის. ამასთან, სხვადასხვა სახისა და ფორმით მიყენებული დაზიანება, აგრეთვე დ. მ.-ს გვამის აღმოჩენის ადგილის (შემთხვევის ადგილის დათვალიერების ოქმის მიხედვით, რ-ი, მდინარე მ-ს მ-ს გაყოლებაზე, მდინარის დინების მიმართულებით, მიწის გრუნტიან ზედაპირზე, დასვენებული იყო, მოთეთრო პოლიეთილენის ტომარაში მამაკაცის გვამი) საკასაციო პალატას დადასტურებულად მიაჩნია, რომ ზ. ჯ. არ მოქმედებდა მარტო.

რაც შეეხება გ. ა.-სათვის წარდგენილ ბრალდებას საქართველოს სსკ-ის 143-ე მუხლის მესამე ნაწილის „ა“ ქვეპუნქტით, სსკ-ის 109-ე მუხლის მეორე ნაწილის „ე“ ქვეპუნქტითა და მესამე ნაწილის „ბ“ ქვეპუნქტით, საკასაციო პალატა აღნიშნავს, რომ იგი უნდა გამტყუნდეს მხოლოდ საქართველოს სსკ-ის 143-ე მუხლის მესამე ნაწილის „ა“ ქვეპუნქტით, კერძოდ, დ. მ.-ს თავისუფლების უკანონოდ აღკვეთის ნაწილში, ხოლო განზრახ მკვლელობაში დამამძიმებელ გარემოებებში, უნდა გამართლდეს.

პროკურორი საქართველოს სსკ-ის 109-ე მუხლის მეორე ნაწილის „ე“ ქვეპუნქტითა და მესამე ნაწილის „ბ“ ქვეპუნქტის ნაწილში, მისი პოზიციის დამადასტურებელ მტკიცებულებებად მიუთითებს:

საგამოძიებო ექსპერიმენტის ოქმებზე, ბრალდების მხარის მიერ მოპოვებულ ვიდეოჩანაწერებზე, რომლებიც უთითებს 2019 წლის 1 ოქტომბერს ავტომანქანა „მერსედისის“ (სახელმწიფო ნომრით ...) გადაადგილების მარშრუტზე როგორც თ-ი, ასევე რ-ი, გ. ა.-ს კუთვნილი მობილური ტელეფონის მომსახურე ანძების ადგილმდებარეობასა და ზემოხსნებული ავტომანქანა „მერსედისის“ სახელმწიფო ნომრით ... გ. ა.-სგან ამოღების ფაქტზე (06/10/2019).

რაც შეეხება მტკიცებას, განზრახ მკვლელობის ნაწილში, პროკურორს ახალი არაფერი წარმოუდგენია, ვინაიდან, საკასაციო სამართლოსათვის მ. ლ.-სა და დ. დ.-ს მიერ ბრალის აღიარებამ, ბრალდებულის სამართლებრივი მდგომარეობა საქართველოს სსკ-ის 109-ე მუხლთან მიმართებით, სრულებით არ შეცვალა (მოცემულ შემთხვევაში, გ. ა.-ს ტანსაცმელზე, ზ. ჯ.-ს მსგავად, არ ამოსულა გარდაცვლილის რაიმე სახის კვალი), ხოლო სხვა, ყველა ზემოხსნე-

ნებული მტკიცებულება ერთობლივად, უტყუარად მიუთითებს მის მიერ მხოლოდდამხოლოდ – საქართველოს სსკ-ის 143-ე მუხლის მესამე ნაწილის „ა“ ქვეპუნქტით გათვალისწინებული დანაშაულის ჩადენაზე. თვით დ. დ-სა და მ. ლ-ს არ გააჩნიათ რაიმე სახის უტყუარი ინფორმაცია, თუ როგორც განვითარდა მოვლენები მათ მიერ ზ. ჯ-სა და გ. ა-სათვის დ. მ-ს გადაცემის შემდგომ.

ამდენად, საქმეში წარმოდგენილ მტკიცებულებებს, ამოღების ოქმს, ავტომანქანა „მერსედესის“ (სახელმწიფო ნორმით – ...) გადაადგილების მარშრუტებს, გ. ა-ს კუთვნილ, მობილური ტელეფონის მომსახურე ანძების ადგილმდებარეობას, დ. დ-ს, მ. ლ-სა და დ. მ-ს საგამოძიებო ექსპერიმენტის ოქმებს) საკასაციო პალატა განიხილავს ერთობლივად და მიუთითებს, რომ ისინი სრულად შეესაბამება ერთმანეთს და ქმნის შემთხვევის დღეს მოვლენათა განვითარების უწყვეტ და ლოგიკურ ჯაჭვს.

მოცემულ შემთხვევაში საკასაციო პალატა ხელმძღვანელობს როგორც ეროვნული კანონმდებლობით, ისე ადამიანის უფლებათა ევროპული სასამართლოს პრეცედენტული გადაწყვეტილებებით პროცესის მონაწილე მხარეების მიერ დასმულ საკითხებთან დაკავშირებით ეროვნული სასამართლოების ვალდებულებების შესახებ, რომელთა თანახმად, არ არის სავალდებულო ეროვნული სასამართლოს გადაწყვეტილება მხარეების მიერ წამოჭრილ ყველა არგუმენტს სცემდეს დეტალურ პასუხს; მთავარია, ეროვნულმა სასამართლოებმა ნათლად დაასახელონ თავიანთი მსჯელობის განმაპირობებელი ასპექტები, განსაკუთრებით კი ისეთები, რომლებიც გადამწყვეტი მნიშვნელობის იყო გადაწყვეტილების მიღების პროცესში (იხ. შემდეგი გადაწყვეტილებები: „ვან დე ჰიურკი ნიდერლანდების წინააღმდეგ“ (Van de Hurk v. Netherlands), 1991 წლის 19 აპრილი, 61 პარ., „გეორგიადის საბერძნეთის წინააღმდეგ“, (Georgiadis v. Greece), 1997 წლის 29 მაისი, პარ. 43).

5. საკასაციო სასამართლოს მიერ გ. გ-ს, ზ. ჯ-ს, გ. ა-სა და დ. მ-ს მიმართ შერჩეული სასჯელის სახე და ზომა:

საკასაციო სასამართლო აღნიშნავს, რომ საქართველოს სსკ-ის 53-ე მუხლის მე-3 ნაწილის შინაარსიდან გამომდინარე, სასჯელის დანიშვნის სტადიაზე მოსამართლე თანაბრად აფასებს როგორც პასუხისმგებლობის დამამძიმებელ, ისე შემამსუბუქებელ გარემოებებს. ამასთან, მნიშვნელოვანია, რომ საბოლოოდ დანიშნული სასჯელი პასუხობდეს საქართველოს სსკ-ის 39-ე მუხლით დადგენილ მიზნებს.

საქართველოს სსკ-ის 143-ე მუხლის მე-3 ნაწილის „ა“ ქვეპუნქტი სასჯელის სახედ და ზომად ითვალისწინებს – თავისუფლების აღკვეთას ვადით შვიდიდან ათ წლამდე, იარაღთან დაკავშირებუ-

ლი უფლებების შეზღუდვით ან უამისოდ, ხოლო საქართველოს სისხლის სამართლის კოდექსის 109-ე მუხლის მესამე ნაწილის „ბ“ ქვეპუნქტი (2019 წლის 1-ლ ოქტომბერს მოქმედი რედაქცია) – თავისუფლების აღკვეთას ვადით თექვსმეტიდან ოც წლამდე ან უვადო თავისუფლების აღკვეთას, იარაღთან დაკავშირებული უფლებების შეზღუდვით ან უამისოდ.

5.1. ზ. ჯ-ს მიმართ დანიშნული სასჯელი:

ზ. ჯ-სთან მიმართებით, საკასაციო პალატა მხედველობაში იღებს იმ გარემოებას, რომ მასთან გამოკვეთილია დანაშაულთა ერთობლიობის (განზრახ მკვლელობის, თავისუფლების უკანონო აღკვეთის) ფაქტი. ამასთან, მის მიერ ჩადენილი ორივე დანაშაული განზრახია და განეკუთვნება მძიმე და განსაკუთრებით მძიმე დანაშაულთა კატეგორიას (მათ შორის – სიცოცხლის წინააღმდეგ მიმართულს), რაც საბოლოო ჯამში მის მიერ მოვალეობათა დარღვევის ზომის საკმარისად მაღალ ხარისხზე მეტყველებს.

ამასთან, ზ. ჯ-სათვის განსაზღვრული სასჯელის ნაწილში საკასაციო პალატა ყურადღებას მიაქცევს სამედიცინო ექსპერტის დასკვნის შინაარსს, რომლის თანახმადაც, გარდაცვლილის სხეულს სხვადასხვა ადგილზე აღენიშნებოდა არაერთი ქრილობა – ნაჩხვლეტ-ნაკვეთი და მრავლობითი ნაკვეთი.

შესაბამისად, საკასაციო სასამართლო ჩადენილ დანაშაულთა კატეგორიიდან, ქმედებების ხერხიდან, მოვალეობათა დარღვევის ზომიდან, მიყენებული დაზიანების სიმრავლიდან და დანაშაულთა ერთობლიობის ფაქტიდან გამომდინარე, მიიჩნევს, რომ ზ. ჯ-ს უნდა განესაზღვროს თავისუფლების აღკვეთა 9 წლით – საქართველოს სსკ-ის 143-ე მუხლის მესამე ნაწილის „ა“ ქვეპუნქტით, ხოლო საქართველოს სსკ-ის 109-ე მუხლის მეორე ნაწილის „ე“ ქვეპუნქტით, მესამე ნაწილის „ბ“ ქვეპუნქტით განსაზღვრული სასჯელიდან უნდა დაენიშნოს თავისუფლების აღკვეთა მისი მაქსიმალური, 20 წლის ვადით. რაც შეეხება უვადო თავისუფლების აღკვეთას (რომელსაც ალტერნატივის სახით, აგრეთვე ითვალისწინებს საქართველოს სსკ-ის 109-ე მუხლის მე-3 ნაწილი, 2019 წლის 1-ლ ოქტომბერს მოქმედი რედაქცია), საკასაციო სასამართლო აღნიშნავს, რომ განსახილველი საქმის მასალებით, არ იკვეთება პროკურორის მოთხოვნის – ზ. ჯ-სათვის სასჯელის გამკაცრების (ესე იგი, უვადო თავისუფლების აღკვეთის მისჯის) დაკმაყოფილების საფუძველი, ვინაიდან, ბრალდების მხარეს არ მიუთითებია რაიმე განსხვავებული სახის არგუმენტზე, რომელიც ერთი მხრივ, იქნებოდა საფუძვლიანი და დასაბუთებული, ხოლო მეორე მხრივ კი, გამოკვეთდა, რომ იგი სააპელაციო პალატამ სასჯელის დანიშვნის დროს, მხედველობაში არ მიიღო.

5.2. გ. გ-ს, გ. ა-სა და დ. მ-ს მიმართ დანიშნული სასჯელები:

საკასაციო სასამართლოს მიაჩნია, რომ სამივე მსჯავრდებულს მათ მიერ განხორციელებული ქმედებებისათვის (დ. მ-ს თავისუფლების უკანონო აღკვეთა) უნდა განესაზღვროთ თანაბარი სახისა და ზომის სასჯელი – თავისუფლების აღკვეთა 9 წლით.

მართალია, გ. გ. მოცემულ სისხლის სამართლის საქმეში წარმოადგენს დანაშაულის ჩადენაში დამხმარეს, მაგრამ გასათვალისწინებელია, რომ მან დ. მ-ე საცხოვრებელი ბინიდან მოტყუებით გამოყვანა, რითაც შექმნა საფუძველი – დ. მ-ს, მ. ლ-სა და დ. დ-ს წინასწარ შემუშავებული გეგმის შესაბამისად, შესაძლებლობა, მისცემოდათ მისთვის უკანონოდ აღეკვეთათ თავისუფლება (რაც მოიცავდა დაკავების ინსცენირებას).

გ. გ-თან მიმართებით, საკასაციო სასამართლო ყურადღებას მიაქცევს იმ გარემოებას, რომ დ. მ-ე მისი მეგობარი იყო (აღნიშნულზე მიუთითებს არაერთი მოწმე, რაც ზემოთ იქნა მიმოხილული).

დ. მ-სთან მიმართებით, საკასაციო სასამართლო მხედველობაში იღებს იმ გარემოებას, რომ იგი იყო პოლიციის თანამშრომელი, რომელსაც უშუალოდ აკისრია ვალდებულება იზრუნოს ადამიანის ძირითადი უფლებებისა და თავისუფლების დაცვაზე, არათუ – შელახოს იგი.

რაც შეეხება გ. ა-ს, მან და ზ. ჯ-მ, დ. მ-ე მანქანაში ჩაისვეს ისეთ მდგომარეობაში, რომ მას როგორც საკომუნიკაციო საშუალება, ისე თავდაცვის საშუალება ჩამორთმეული ჰქონდა.

ყოველივე ხსენებული გარემოება თითოეულ მსჯავრდებულთან მიმართებით, მიუთითებს მოვალეობათა დარღვევის ზომის მაღალ ხარისხზე და მათ მიერ ჩადენილი ქმედების საშიშროებაზე. შესაბამისად, გ. გ-ს, დ. მ-სა და გ. ა-ს უნდა დაენიშნოთ – თავისუფლების აღკვეთის მაქსიმალურ ზომასთან მიახლოებული სასჯელი (დ. მ-სთან მიმართებით, ვინაიდან წარმოდგენილი მასალების საფუძველზე, არ იკვეთებოდა მაქსიმალური ზომის (10 წლით) მისჯის სამართლებრივი საფუძველი, მას საკასაციო სასამართლომ აგრეთვე, 9 წლით თავისუფლების აღკვეთა განუსაზღვრა).

ყოველივე ზემოაღნიშნულიდან გამომდინარე, საკასაციო სასამართლო აღნიშნავს, რომ მსჯავრდებულების – გ. გ-ს, გ. ა-სა და დ. მ-ს მიმართ დანიშნული სასჯელის სახე და ზომა (თავისუფლების აღკვეთა – 9 წლით) სრულად უზრუნველყოფს საქართველოს სისხლის სამართლის კოდექსის 39-ე მუხლით განსაზღვრული სასჯელის მიზნების მიღწევას.

სარეზოლუციო ნაწილი:

საკასაციო პალატამ იხელმძღვანელა საქართველოს სსსკ-ის

301-ე მუხლით, 307-ე მუხლის 1-ლი ნაწილის „გ“ ქვეპუნქტით, მე-3 ნაწილით და

დაადგინა:

1. ქვემო ქართლის საოლქო პროკურორის მოადგილის – ლევან ლაზარეშვილის საკასაციო საჩივარი დაკმაყოფილდეს ნაწილობრივ;

2. მსჯავრდებულების – მ. ლ-სა და დ. დ-ს ინტერესების დამცველის, ადვოკატ ნ. გ-ს საკასაციო საჩივარი დარჩეს განუხილველი;

3. მსჯავრდებულ დ. მ-სა და მისი ინტერესების დამცველის, ადვოკატ – მ-ს საკასაციო საჩივარი დაკმაყოფილდეს ნაწილობრივ;

4. მსჯავრდებულ გ. გ-ს ინტერესების დამცველის, ადვოკატ – გ. ო-ს საკასაციო საჩივარი არ დაკმაყოფილდეს;

5. მსჯავრდებულ ზ. ჯ-ს ინტერესების დამცველის, ადვოკატ – თ. ხ-ს საკასაციო საჩივარი არ დაკმაყოფილდეს;

6. თბილისის სააპელაციო სასამართლოს სისხლის სამართლის საქმეთა პალატის 2023 წლის 13 მარტის განაჩენში შევიდეს ცვლილება;

7. სახელმწიფო ბრალმძებლის ხატია გოგრიჭიანის შუამდგომლობა დაკმაყოფილდეს;

დამტკიცდეს საპროცესო შეთანხმება პროკურორ ხატია გოგრიჭიანისა და მსჯავრდებულ დ. დ-ს შორის;

დ. დ. ცნობილ იქნეს დამნაშავედ საქართველოს სისხლის სამართლის კოდექსის 143-ე მუხლის მესამე ნაწილის „ა“ ქვეპუნქტით გათვალისწინებული დანაშაულის ჩადენისათვის და საქართველოს სსკ-ის 55-ე მუხლის საფუძველზე, ძირითადი სასჯელის სახედ და ზომად განესაზღვროს თავისუფლების აღკვეთა – 3 (სამი) წლითა და 9 (ცხრა) თვით;

დ. დ-ს სასჯელის მოხდის ათვლა დაეწყოს დაკავების დღიდან – 2019 წლის 7 ოქტომბრიდან, რაც დღეის მდგომარეობით ჩაეთვალოს მოხდილად და იგი დაუყოვნებლივ გათავისუფლდეს სასამართლო სხდომის დარბაზიდან;

8. სახელმწიფო ბრალმძებლის ხატია გოგრიჭიანის შუამდგომლობა დაკმაყოფილდეს;

დამტკიცდეს საპროცესო შეთანხმება პროკურორ ხატია გოგრიჭიანისა და მსჯავრდებულ მ. ლ-ს შორის;

მ. ლ. ცნობილ იქნეს დამნაშავედ საქართველოს სისხლის სამართლის კოდექსის 143-ე მუხლის მესამე ნაწილის „ა“ ქვეპუნქტით გათვალისწინებული დანაშაულის ჩადენისათვის და საქართველოს

სსკ-ის 55-ე მუხლის საფუძველზე, ძირითადი სასჯელის სახედ და ზომად განესაზღვროს თავისუფლების აღკვეთა – 3 (სამი) წლითა და 9 (ცხრა) თვით;

მ. ღ-ს სასჯელის მოხდის ათვლა დაეწყოს დაკავების დღიდან – 2019 წლის 7 ოქტომბრიდან, რაც დღეის მდგომარეობით ჩაეთვალოს მოხდილად და იგი დაუყოვნებლივ გათავისუფლდეს სასამართლო სხდომის დარბაზიდან;

9. დ. მ. ცნობილ იქნეს დამნაშავედ საქართველოს სისხლის სამართლის კოდექსის 143-ე მუხლის მესამე ნაწილის „ა“ ქვეპუნქტით გათვალისწინებული დანაშაულის ჩადენისათვის და ძირითადი სასჯელის სახედ და ზომად განესაზღვროს – თავისუფლების აღკვეთა 9 (ცხრა) წლით, რომლის მოხდის ათვლა დაეწყოს დაკავების დღიდან – 2019 წლის 7 ოქტომბრიდან.

10. გ. გ. ცნობილ იქნეს დამნაშავედ საქართველოს სისხლის სამართლის კოდექსის 25,143-ე მუხლის მესამე ნაწილის „ა“ ქვეპუნქტით გათვალისწინებული დანაშაულის ჩადენისათვის და ძირითადი სასჯელის სახედ და ზომად განესაზღვროს – თავისუფლების აღკვეთა 9 (ცხრა) წლით, რომლის მოხდის ათვლა დაეწყოს დაკავების დღიდან – 2019 წლის 6 ოქტომბრიდან.

11. ზ. ჯ. ცნობილ იქნეს დამნაშავედ საქართველოს სისხლის სამართლის კოდექსის 143-ე მუხლის მესამე ნაწილის „ა“ ქვეპუნქტით, საქართველოს სისხლის სამართლის კოდექსის 109-ე მუხლის მეორე ნაწილის „ე“ ქვეპუნქტით და მესამე ნაწილის „ბ“ ქვეპუნქტით (2019 წლის 1-ლ ოქტომბერს მოქმედი რედაქციით) გათვალისწინებულ დანაშაულთა ჩადენისათვის და სასჯელის სახედ და ზომად განესაზღვროს:

საქართველოს სისხლის სამართლის კოდექსის 143-ე მუხლის მესამე ნაწილის „ა“ ქვეპუნქტით – თავისუფლების აღკვეთა 9 (ცხრა) წლით.

საქართველოს სისხლის სამართლის კოდექსის 109-ე მუხლის მეორე ნაწილის „ე“ ქვეპუნქტითა და მესამე ნაწილის „ბ“ ქვეპუნქტით – თავისუფლების აღკვეთა 20 (ოცი) წლით.

საქართველოს სისხლის სამართლის კოდექსის 59-ე მუხლის მე-2 ნაწილის თანახმად, უფრო მკაცრმა სასჯელმა შთანთქმას ნაკლებად მკაცრი და საბოლოოდ, დანაშაულთა ერთობლიობით, ზ. ჯ-ს ძირითადი სასჯელის სახედ და ზომად განესაზღვროს – თავისუფლების აღკვეთა 20 (ოცი) წლით, რომლის მოხდის ვადის ათვლა დაეწყოს დაკავების დღიდან – 2020 წლის 2 იანვრიდან.

12. გ. ა. ცნობილ იქნეს უდანაშაულოდ და გამართლდეს საქართველოს სისხლის სამართლის კოდექსის 109-ე მუხლის მეორე ნაწილის „ე“ ქვეპუნქტითა და მესამე ნაწილის „ბ“ ქვეპუნქტით (2019

წლის 1-ლ ოქტომბერს მოქმედი რედაქციით) წარდგენილ ბრალდებაში;

გ. ა. ცნობილ იქნეს დამნაშავედ საქართველოს სისხლის სამართლის კოდექსის 143-ე მუხლის მესამე ნაწილის „ა“ ქვეპუნქტით წარდგენილ ბრალდებაში და სასჯელის სახედ და ზომად განესაზღვროს – 9 (ცხრა) წლით თავისუფლების აღკვეთა, რომლის მოხდის ათვლა დაეწეოს ამ განაჩენის გამოცხადების მომენტიდან;

მასვე სასჯელის მოხდის ვადაში ჩაეთვალოს ამავე საქმეზე პატიმრობაში ყოფნის პერიოდი – 2019 წლის 7 ოქტომბრიდან 2020 წლის 4 ივლისის ჩათვლით.

13. თბილისის სააპელაციო სასამართლოს სისხლის სამართლის საქმეთა პალატის 2023 წლის 13 მარტის განაჩენი ნივთმტკიცებათა ნაწილში დარჩეს უცვლელად;

14. განაჩენი საბოლოოა და არ საჩივრდება, გარდა კანონით გათვალისწინებული შემთხვევისა (პროკურორსა და მსჯავრდებულს შორის დამტკიცებული საპროცესო შეთანხმების ნაწილში).

განაჩენში ცვლილების შეტანა (სსკ-ის 126¹ მ-2 ნაწილის „ბ“, „გ“ ქვეპუნქტები)

განაჩენი საქართველოს სახელით

№398აპ-23

11 ივლისი, 2023 წ., ქ. თბილისი

**საქართველოს უზენაესი სასამართლოს სისხლის სამართლის
საქმეთა პალატამ შემდეგი შემადგენლობით:**

ლ. თევზაძე (თავმჯდომარე)

შ. თადემაძე,

მ. გაბინაშვილი

ზეპირი მოსმენის გარეშე განიხილა რუსთავის რაიონული პროკურატურის პროკურორ თინათინ სტურუას საკასაციო საჩივარი თბილისის სააპელაციო სასამართლოს სისხლის სამართლის საქმეთა პალატის 2023 წლის 2 მარტის განაჩენზე.

აღწერილობითი ნაწილი:

1. ბრალდების შესახებ დადგენილების თანახმად:

1.1. 2022 წლის 30 იანვარს, დაახლოებით 19:00 საათზე, რ-ი, ნ. გ-ის ქუჩის №...-ში, ჯ. ც-ემ გენდერის ნიშნით, შეუწყნარებლობის

მოტივით, ოჯახში მისი როგორც მამაკაცის უპირატესი როლის დემონსტრირების მიზნით, არასრულწლოვანი შვილების – 2015 წელს დაბადებული ი. ც-ის, 2016 წელს დაბადებული ზ. ნ-ს, 2021 წელს დაბადებული მ. ც-ისა და დის შვილის, 2015 წელს დაბადებული დ. ც-ის თანდასწრებით, იძალადა დის – თ. ც-ის, მეუღლის – ხ. ნ-ას, ბებიის – ც. ც-ის მიმართ, კერძოდ, თ. ც-ის საყვედურზე, რატომ სცემა შვილს, ჯ. ც-ემ ვაზა ესროლა მას, რომელიც მოხვდა კედელს. ასევე ნივთები გადმოყარა სახლში, მუშტი ჩაარტყა თავის არეში თ. ც-ეს, რა დროსაც თ. ც-ემ განიცადა ფიზიკური ტკივილი და შვილთან ერთად გაიქცა სახლიდან; ყელზე მოუჭირა ხელი ბებიას, ც. ც-ეს, რა დროსაც ც. ც-ემ განიცადა ფიზიკური ტკივილი; ასევე მეუღლეს, ხ. ნ-ას რამდენჯერმე დაარტყა მუშტი თავის არეში, დანა დაუსვა სახის არეში, უქნევდა დანას სახის არეში დასარტყმელად, რომელიც ხ. ნ-ას მოხვდა სახეზე აფარებული ხელების არეში. აღნიშნული ქმედებებით ფიზიკური ტკივილი განიცადა ხ. ნ-ამ და მიიღო ჯანმრთელობის მსუბუქი ხარისხის დაზიანება, ჯანმრთელობის მოუშლელად.

1.2. 2021 წლის იანვრიდან 2022 წლის იანვრის ჩათვლით, რ-ი, ნ. გ-ის ქ. №-ში, ჯ. ც-ე გენდერის ნიშნით, შეუწყნარებლობის მოტივით, ოჯახში მისი როგორც მამაკაცის უპირატესი როლის დემონსტრირების მიზნით, უმიზეზოდ, სისტემატურად აყენებდა სიტყვიერ შეურაცხყოფას მეუღლეს, ხ. ნ-ას, ხოლო 2021 წლის დაახლოებით სექტემბერში, ჯ. ც-ემ გენდერის ნიშნით, შეუწყნარებლობის მოტივით, ოჯახში მისი როგორც მამაკაცის უპირატესი როლის დემონსტრირების მიზნით, სოციალურ ქსელში აქტიურობის გამო იძალადა ორსული მეუღლის, ხ. ნ-ას მიმართ, კერძოდ, მუშტი დაარტყა ცხვირის არეში, რა დროსაც ხ. ნ-ამ განიცადა ფიზიკური ტკივილი და წამოუვიდა სისხლი.

1.3. 2021 წლის დეკემბრის ბოლოს, რ-ი, ნ. გ-ის ქ. №-ში, ჯ. ც-ემ გენდერის ნიშნით, შეუწყნარებლობის მოტივით, ოჯახში მისი როგორც მამაკაცის უპირატესი როლის დემონსტრირების მიზნით, იძალადა არასრულწლოვანი შვილის, ლ. ც-ის მიმართ, რის გამოც უსაყვედურა მეუღლემ, ხ. ნ-ამ. აღნიშნულით გაღიზიანებულმა ჯ. ც-ემ თმაში დაქაჩა ხ. ნ-ას და მუშტი დაარტყა მარცხენა ლოყის არეში, რა დროსაც ხ. ნ-ამ განიცადა ფიზიკური ტკივილი.

1.4. 2022 წლის 30 იანვარს, დაახლოებით 13:00 საათზე, რ-ი, ნ. გ-ის ქ. №-ში, ჯ. ც-ემ არასრულწლოვან შვილს, 2015 წელს დაბადებულ ი. ც-ეს უთხრა, რომ – ნუ იდგა ყვავილთან და ესროლა სათამაშო, რომელიც მოარტყა მარცხენა თვალის არეში, რა დროსაც ი. ც-ემ განიცადა ფიზიკური ტკივილი და მიიღო ჯანმრთელობის მსუბუქი ხარისხის დაზიანება, ჯანმრთელობის მოუშლელად.

2. რუსთავის საქალაქო სასამართლოს 2022 წლის 4 აგვისტოს განაჩენით:

ჯ. ც-ე, – დაბადებული ... წლის 7 ივნისს, – ცნობილ იქნა უდანაშაულოდ და გამართლდა საქართველოს სისხლის სამართლის კოდექსის 126¹-ე მუხლის მეორე ნაწილის „ა“ ქვეპუნქტით (2021 წლის იანვარი – 2022 წლის იანვრის პერიოდი, 2021 წლის სექტემბრის ეპიზოდი) და საქართველოს სსკ-ის 126¹-ე მუხლის მეორე ნაწილის „ბ“ ქვეპუნქტით (2021 წლის დეკემბრის ეპიზოდი) წარდგენილ ბრალდებებში.

ჯ. ც-ე ცნობილ იქნა დამნაშავედ საქართველოს სისხლის სამართლის კოდექსის 126¹-ე მუხლის მეორე ნაწილის „ა“, „ბ“ და „გ“ ქვეპუნქტებით, საქართველოს სსკ-ის 126¹-ე მუხლის მეორე ნაწილის „ა“ ქვეპუნქტით გათვალისწინებული დანაშაულების ჩადენისათვის და სასჯელის სახედ და ზომად განესაზღვრა:

საქართველოს სსკ-ის 126¹-ე მუხლის მეორე ნაწილის „ა“, „ბ“ და „გ“ ქვეპუნქტებით – თავისუფლების აღკვეთა 2 წლით;

საქართველოს სსკ-ის 126¹-ე მუხლის მეორე ნაწილის „ა“ ქვეპუნქტით – თავისუფლების აღკვეთა 2 წლით;

საქართველოს სსკ-ის 59-ე მუხლის მე-2 ნაწილის თანახმად, ერთმა თანაბარმა სასჯელმა შთანთქა მეორე თანაბარი სასჯელი და საბოლოოდ ჯ. ც-ეს, დანაშაულთა ერთობლიობით, სასჯელის სახედ და ზომად განესაზღვრა – თავისუფლების აღკვეთა 2 წლით, რომლის მოხდის ათვლა დაეწყო დაკავების მომენტიდან – 2022 წლის 4 თებერვლიდან.

3. თბილისის სააპელაციო სასამართლოს სისხლის სამართლის საქმეთა პალატის 2023 წლის 2 მარტის განაჩენით:

რუსთავის რაიონული პროკურატურის პროკურორ თინათინ სტურუასა და მსჯავრდებულ ჯ. ც-ის ინტერესების დამცველი ადვოკატების – ე. ხ-ა და ბ. მ-ის სააპელაციო საჩივრები არ დაკმაყოფილდა;

რუსთავის საქალაქო სასამართლოს 2022 წლის 4 აგვისტოს განაჩენი დარჩა უცვლელად.

4. კასატორმა – პროკურორმა თინათინ სტურუამ მოითხოვა ჯ. ც-ის დამნაშავედ ცნობა საქართველოს სსკ-ის 126¹-ე მუხლის მე-2 ნაწილის „ა“, „ბ“, „გ“ ქვეპუნქტებით გათვალისწინებული დანაშაულების ჩადენაში (ოთხი ეპიზოდი) და მკაცრი სასჯელის განსაზღვრა, პენიტენციურ დაწესებულებაში მოხდით; აგრეთვე სასჯელის გამკაცრება (პენიტენციური დაწესებულებაში მოხდით) საქართველოს სსკ-ის 126¹-ე მუხლის მე-2 ნაწილის „ა“, „ბ“, „გ“ ქვეპუნქტებითა და სსკ-ის 126¹-ე მუხლის მე-2 ნაწილის „ა“ ქვეპუნქტით (30 იანვრის ეპიზოდი) გათვალისწინებული დანაშაულის ჩადენი-

სათვის.

5. დაცვის მხარეს ბრალდების მხარის საკასაციო საჩივარზე შე-
საგებელი არ წარმოუდგენია.

სამოტივაციო ნაწილი:

1. საკასაციო პალატამ ზეპირი მოსმენის გარეშე განიხილა სა-
კასაციო საჩივარი, შეისწავლა საქმის მასალები, შეამოწმა საჩივ-
რის საფუძვლიანობა და მიაჩნია, რომ საჩივრის მოთხოვნა არ უნ-
და დაკმაყოფილდეს, ხოლო თბილისის სააპელაციო სასამართლოს
სისხლის სამართლის საქმეთა პალატის 2023 წლის 2 მარტის განა-
ჩენში უნდა შევიდეს ცვლილება.

1.1. საქართველოს სისხლის სამართლის კოდექსის 126¹-ე მუხ-
ლის მე-2 ნაწილის „ა“, „ბ“, „გ“ ქვეპუნქტებით მსჯავრდების, 2022
წლის 30 იანვრის ეპიზოდი:

საკასაციო სასამართლო აღნიშნავს, რომ მოცემულ ნაწილში სა-
აპელაციო სასამართლომ დადგენილად მიიჩნია შემდეგი სახის ფაქ-
ტობრივი გარემოებები:

2022 წლის 30 იანვარს, დაახლოებით 19:00 საათზე, ჯ. ც-ემ გენ-
დერის ნიშნით, შეუწყნარებლობის მოტივით, ოჯახში მისი როგორც
მამაკაცის უპირატესი როლის დემონსტრირების მიზნით, არასრულ-
წლოვანი შვილების, 2015 წელს დაბადებული ი. ც-ის, 2016 წელს
დაბადებული ზ. ნ-ს, 2021 წელს დაბადებული მ. ც-ისა და დის შვი-
ლის, 2015 წელს დაბადებული დ. ც-ის თანდასწრებით, იძალადა
დის – თ. ც-ის, მეუღლის – ხ. ნ-ას, ბებიის – ც. ც-ის მიმართ, კერ-
ძოდ, თ. ც-ის საყვედურზე, რატომ სცემა შვილს, ჯ. ც-ემ ვაზა ეს-
როლა მას, რომელიც მოხვდა კედელს. ასევე ნივთები გადმოყარა
სახლში, მუშტი ჩაარტყა თავის არეში თ. ც-ეს, რა დროსაც თ. ც-ემ
განიცადა ფიზიკური ტკივილი და შვილთან ერთად გაიქცა სახლი-
დან; ყელზე მოუჭირა ხელი ბებიას, ც. ც-ეს, რა დროსაც ც. ც-ემ
განიცადა ფიზიკური ტკივილი. ასევე მეუღლეს, ხ. ნ-ას რამდენ-
ჯერმე დაარტყა მუშტი თავის არეში, დანა დაუსვა სახის არეში,
უქნევდა დანას სახის არეში დასარტყმელად, რომელიც ხ. ნ-ას მოხ-
ვდა სახეზე აფარებული ხელების არეში, აღნიშნული ქმედებებით
ფიზიკური ტკივილი განიცადა ხ. ნ-ამ და მიიღო ჯანმრთელობის
მსუბუქი ხარისხის დაზიანება, ჯანმრთელობის მოუშლელად.

სააპელაციო სასამართლო ზემოგანხილული ქმედების ნაწილში
დაეყრდნო საქმეში წარმოდგენილ ბრალდების მხარის მტკიცებუ-
ლებებს, მათ შორის: პატრულ-ინსპექტორების – ა. ა-ა და ლ. გ-ს
ჩვენებებს, სამედიცინო ექსპერტიზის დასკვნებსა და სამხრე-კა-
მერის ვიდეორჩანაწერებს. რაც შეეხება თავად დაზარალებულებს
– ხ. ნ-ას, ი- ც-ეს, ც. ც-ესა და თ. ც-ეს, მათ ისარგებლეს საქართვე-

ლოს სსსკ-ის 49-ე მუხლის პირველი ნაწილის „დ“ ქვეპუნქტით გათვალისწინებული უფლებით და ახლო ნათესავის წინააღმდეგ ჩვენების მიცემაზე განაცხადეს უარი.

ამდენად, საკასაციო სასამართლო მიმოიხილავს გამოკვლეულ მტკიცებულებებს და მათი შინაარსის უშუალო შემხებლობას სასამართლოს მიერ დადგენილ ფაქტობრივ გარემოებებთან, კერძოდ:

პატრულ-ინსპექტორ ლ. გ-ს ჩვენებით დადგენილია, რომ 2022 წლის იანვარში, სამსახურებრივი მოვალეობის შესრულებისას, ოჯახურ ძალადობაზე შეტყობინების საფუძველზე, გავიდა მისამართზე. ადგილზე მისულს ბრალდებული დახვდა ეზოში, რომელსაც მოუწოდეს წესრიგის დაცვისაკენ, თუმცა, ის მაინც აგრძელებდა ოჯახის წევრების მიმართ შეურაცხყოფას; ამის შემდეგ მან პოლიციასაც მიაყენა სიტყვიერი შეურაცხყოფა, რის გამოც ადმინისტრაციული წესით დააკავეს. კონფლიქტისას, იქ იმყოფებოდა ბრალდებულის დაც, რომლისკენაც ჯ. ც-ე დასარტყმელად იწვედა. ადგილზე მომხდარი ფაქტი სამხრე კამერებმა დააფიქსირა. სასამართლოს მიერ ბრალდებულს ხუთ დღიანი ადმინისტრაციული პატიმრობა განესაზღვრა. მონმემ განმარტა, რომ იგი ესაუბრა ბრალდებულის ოჯახის წევრებს, შვილებსა და მეუღლეს. მათთან საუბრისას გაიგო, რომ ბრალდებული ყველას ეჩხუბა. მეუღლეს ჭრილობა ჰქონდა მიღებული და არასრულწლოვან შვილსაც ფიზიკურად შეეხო.

იგივე ფაქტობრივი გარემოებებია დადგენილი პატრულ-ინსპექტორის ა. ა. ჩვენებით.

სამხრე კამერების ჩანაწერებით გამოიკვეთა, რომ პატრულ-ინსპექტორების შემთხვევის ადგილზე გამოცხადებისას, ბრალდებული მათ დახვდათ ეზოში, რომელსაც მოუწოდეს წესრიგის დაცვისაკენ, თუმცა ის მაინც აგრძელებდა ოჯახის წევრების მიმართ შეურაცხყოფის მიყენებას. შემდეგ კი პოლიციის თანამშრომლებსაც მიაყენა სიტყვიერი შეურაცხყოფა, რის შემდეგაც ადმინისტრაციული წესით დააკავეს. კონფლიქტის დროს იქ იმყოფებოდა ბრალდებულის დაც, რომლისკენაც ბრალდებული დასარტყმელად იწვედა.

რაც შეეხება სამედიცინო ექსპერტიზის დასკვნას, 2022 წლის 31 იანვარს პირადი გასინჯვით, ხ. ნ-ას აღენიშნებოდა ნაკვეთი ჭრილობა მარჯვენა სხივ-მაჯის სახსრის მიდამოში, ნაჭდევები მარჯვენა წინამხრის მიდამოსა და სახის მარცხენა ნახევარში. ნაკვეთი ჭრილობა მიყენებულია რაიმე მჭრელი ზედაპირის მქონე საგნის მოქმედებით, ხოლო ნაჭდევები მიყენებულია მკვრივი ბლაგვი საგნის მოქმედებით. დაზიანებები მიეკუთვნება მსუბუქ ხარისხს

ჯანმრთელობის მოუშლელად და ხანდაზმულობით არ ეწინააღმდეგება წინასწარ ცნობებში მითითებულ თარიღს. პირადი გასინჯვის მონაცემების შესაბამისად, ხ. ნ-ა უჩიოდა ტკივილს თავის მარცხენა ნახევარში.

სამედიცინო ექსპერტიზის დასკვნებით დადგენილია, რომ ც. ც-ესა და თ. ც-ეს სხეულზე ფიზიკური დაზიანებები არ აღენიშნებოდათ. მათ ექსპერტის წინაშე განაცხადეს, რომ ჯ. ც-ემ მიაყენა ფიზიკური შეურაცხყოფა.

მონმის – მ. გ-ს ჩვენებით დადგენილია, რომ არის ჯ. ც-ის მეზობელი. 2022 წლის 30 იანვარს აღნიშნავდა დაბადების დღეს. უკვე დაბნელებული იყო, როცა სტუმრები გააცილა და ფანჯრიდან დაინახა პატრულის ავტომანქანა. ეზოში რომ ჩავიდა, მეზობლებისგან შეიტყო, რომ ჯ-ს მოუვიდა ინციდენტი, თუმცა რაიმე ხმაური მას არ გაუგია. მხოლოდ ის იცის, რომ ოჯახის წევრებთან მოუვიდა ინციდენტი, მაგრამ რა სახის, არ იცის. ჯ. ც-ემ ცხოვრობს მეუღლე-სა და შვილებთან ერთად.

საკასაციო სასამართლო მხედველობაში იღებს ქალთა მიმართ ძალადობისა და ოჯახში ძალადობის პრევენციისა და აღკვეთის შესახებ ევროპის საბჭოს კონვენციას („სტამბოლის კონვენცია“), რომელიც ქალთა მიმართ ძალადობის ყველა ფორმას, მათ შორის ოჯახში ძალადობას ეხება. კონვენციაში მითითებულია, რომ აღნიშნული დანაშაულის გამოძიება ან სისხლისსამართლებრივი დევნა არ უნდა იყოს მთლიანად მსხვერპლის მიერ შეტანილ განცხადებაზე ან საჩივარზე დამოკიდებული და სასამართლო პროცესი უნდა გაგრძელდეს მაშინაც კი, თუ მსხვერპლი გამოიტანს განცხადებას ან საჩივარს. აღნიშნული კონვენციის განმარტებითი ბარათის თანახმად, სამართალდამცავმა ორგანოებმა გამოძიების სტადიაზე უნდა მოიპოვონ არსებითი სახის მტკიცებულებები, დაკითხონ მონმეები, მიიღონ სამედიცინო ექსპერტიზის დასკვნა და ა.შ., რათა დარწმუნდნენ, რომ სასამართლო პროცესის შემდგომი გაგრძელება არაა მხოლოდ მსხვერპლის განაცხადზე დამყარებული (Explanatory Report to the Council of Europe Convention on preventing and combating violence against women and domestic violence, §280).

ამდენად, საკასაციო პალატა ითვალისწინებს სამართლებრივ მოცემულობას, როდესაც, ერთი მხრივ, დაზარალებულებმა (ხ. ნ-ამ, ი. ც-ემ, ც. ც-ემ და თ. ც-ემ) ისარგებლეს მათთვის კანონით მინიჭებული უფლებით და პირველი ინსტანციის სასამართლოს არ მისცეს ახლო ნათესავის მამხილებელი ჩვენება, ხოლო, მეორე მხრივ, აცნობიერებს, რომ სწორედ სახელმწიფოს ეკისრება პოზიტიური ვალდებულება, აღკვეთოს დანაშაული, დაიცვას მსხვერპლი და პასუხისმგებლობა დააკისროს მოძალადეს, მიუხედავად

იმისა, გაიხმო თუ არა საჩივარი/განცხადება უკან დაზარალებულ-მა ან/და შეურიგდა თუ არა მოძალადეს. მაშასადამე, საკასაციო სასამართლო მხედველობაში იღებს ოჯახში ძალადობის მსხვერ-პლთა განსაკუთრებულ მონყვლადობას (იხ. „ვოლოდინა რუსეთის წინააღმდეგ,“ (Volodina v Russia), №41261/17, ECHR, 09/07/2019) და ამასთანავე, დამატებით აღნიშნავს, რომ კერძო (დახურულ) სივ-რცეში მტკიცებულებათა მოპოვება განსაკუთრებულ სირთულეს წარმოადგენს და ხშირად შეუძლებელიცაა. სწორედ ამიტომ მსგავ-სი კატეგორიის საქმეებზე დაუშვებელია არსებული მტკიცებულე-ბების რაიმე სახით კლასიფიკაცია, რაოდენობრივი შეფასება, წი-ნასწარ იურიდიული ძალის განსაზღვრა და შინაარსის ინტერპრე-ტაცია. სისხლის სამართლის მართლმსაჯულებისთვის უმნიშვნე-ლოვანესია ნებისმიერი ინფორმაცია, რომელიც ერთმანეთთან შე-თანხმებულად, აშკარად და დამაჯერებლად ადასტურებს მომ-ხდარ ფაქტებს, ერთიანი ლოგიკური ჯაჭვით აღადგენს დანაშაუ-ლის ვითარებას და ობიექტურ პირს გონივრულ ეჭვს მიღმა სტან-დარტით დაარწმუნებს ბრალდებაში (იხ. საქართველოს უზენაესი სასამართლოს №269აპ.-22, №1070აპ.-22 და №1052აპ.-22 გადაწყვე-ტილებები).

საკასაციო პალატა ყურადღებას მიაქცევს იმ ფაქტს, რომ და-ნაშაულის შეტყობინების მიღების შემდეგ (რეგისტრაციის №243688, თემა: კონფლიქტი ოჯახური/ძალადობა, შენიშვნა: „...ძა-ლადობაა ოჯახში, აცხადებს, რომ ყველაფერი დალენა, ბავშვები ჰყავს სახლში, ვინაობა არ მითხრა“), პატრულ ინსპექტორები ცხად-დებიან შემთხვევის ადგილზე, სადაც დახვდათ ჯ. ც-ე, რომელსაც მოუწოდეს წესრიგის დაცვისაკენ, თუმცა, ის მაინც აგრძელებდა ოჯახის წევრების მიმართ სიტყვიერ შეურაცხყოფას; ჯ. ც-ემ შეუ-რაცხყოფა მიაყენა თავად პოლიციელებსაც, რის გამოც იგი ადმი-ნისტრაციული წესით დააკავეს. გასათვალისწინებელია, რომ კონ-ფლიქტის დროს იქ იმყოფებოდა ბრალდებულის დაც, რომლისკე-ნაც ჯ. ც-ე დასარტყმელად იწევდა. სამედიცინო ექსპერტიზის დას-კვნით, ხ. ნ-ას სხეულზე არსებული ფიზიკური სახის დაზიანებები აღენიშნებოდა, რომელიც ხანდაზმულობით არ ეწინააღმდეგებო-და შესაბამის ცნობებში მითითებულ თარიღს.

შესაბამისად, ის ფაქტი, რომ განსახილველი ბრალდება სწორედ კერძო (დახურულ) სივრცეში არის ჩადენილი, საკასაციო პალატა განსაკუთრებულ ყურადღებას აქცევს სამართალდამცავი ორგა-ნოსათვის მიწოდებული ინფორმაციას, რაც მოცემულ შემთხვევა-ში არის ოჯახური კონფლიქტი/ძალადობა, რომელზეც დროულად რეაგირებს შესაბამისი უწყება, ხოლო ადგილზე მისული პატრულ-ინსპექტორი უშუალოდ ხედავს ბრალდებულს ემოციურ მდგომა-

რეობას (რომელიც ჯერ კიდევ არ არის დამუშავებული). წარმოდგენილი მტკიცებულებების ანალიზით ცალსახად დგინდება, რომ ჯ. ც-ე პოლიციის მისვლის დროს იქცეოდა კონფლიქტურად, ინევ-და დისკენ და შეურაცხყოფას აყენებდა თავად პოლიციელებსაც. ამ ვითარებაში სამედიცინო ექსპერტიზის დასკვნა ლოგიკურად ავსებს მიზეზობრიობის ჯაჭვს და უტყუარად ადასტურებს ჯ. ც-ის მიერ ჩადენილ ოჯახში ძალადობას, ჩადენილი არასრულწლოვანის თანდასწრებით მისივე ოჯახის წევრის, სამი პირის მიმართ (დანაშაულის გათვალისწინებული საქართველოს სსკ-ის 126-ე მუხლის მე-2 ნაწილის „ბ“ და „გ“ ქვეპუნქტებით).

რაც შეეხება საქართველოს სსკ-ის 126-ე მუხლის „ა“ ქვეპუნქტსა და გენდერის ნიშნით შეუწყნარებლობის მოტივს, რაც აგრეთვე დადგენილად მიიჩნია სააპელაციო სასამართლომ, ამ ნაწილებში, საკასაციო სასამართლო მხედველობაში იღებს იმ ფაქტს, რომ თბილისის სააპელაციო სასამართლოს სისხლის სამართლის საქმეთა პალატის განაჩენი საკასაციო წესით არ გაუსაჩივრებია დაცვის მხარეს და გაასაჩივრა მხოლოდ ბრალდების მხარემ. იმ საკითხის გადასაწყვეტად კი, შეუძლია თუ არა სასამართლოს გასცდეს საკასაციო საჩივრისა და მხარეთა მოთხოვნის ფარგლებს, საკასაციო სასამართლო ყურადღებას ამახვილებს საქართველოს საკონსტიტუციო სასამართლოს 2015 წლის 29 სექტემბრის №3/1/608,609 გადაწყვეტილების სამოტივაციო ნაწილში განვითარებულ მსჯელობაზე:

„...კანონისმიერი ვალდებულება, რომელიც ბოჭავს მოსამართლეს, საქმეში არ გამოიყენოს და უგულებელყოს ფუნდამენტური და იმპერატიული კონსტიტუციური პრინციპები იმ მიზეზით, რომ მხარეები არ აპელირებენ მათზე, გამორიცხავს სამართლიანი სასამართლო განხილვის და სამართლიანი გადაწყვეტილების მიღების მიზანს...“ (II-20 პარ.).

„...შეჯიბრებითობის პრინციპი გულისხმობს მხარეებისთვის თანაბარი შესაძლებლობის მინიჭებას, წარადგინონ მათი პოზიციის სასარგებლო მტკიცებულებები, არგუმენტები და ამ გზით მოახდინონ გავლენა გადაწყვეტილების მიღებაზე, თუმცა ეს არცერთ შემთხვევაში არ ათავისუფლებს მოსამართლეს თავისთავადი ვალდებულებისგან, ითვალისწინებდეს და სწორად იყენებდეს სამართლის ფუნდამენტურ პრინციპებს იმისგან დამოუკიდებლად, მხარე რამდენად ჯეროვნად ახერხებს საკუთარი ინტერესების დაცვას და მიუთითებს თუ არა მოსამართლეს სამართლის სათანადო წესების და პრინციპების გამოყენების აუცილებლობაზე“ (II-21 პარ.).

დაცვის მხარის საკასაციო საჩივრის არარსებობის მიუხედავად,

საქართველოს უზენაესი სასამართლოს სისხლის სამართლის საქმეთა პალატის №688აპ-19 გადაწყვეტილებით დადგენილია პრაქტიკა მსჯავრდებულის გამართლების თაობაზეც.

ყოველივე ზემოაღნიშნულიდან გამომდინარე, საკასაციო სასამართლოს მიაჩნია, რომ იგი უფლებამოსილია, გასცდეს საკასაციო საჩივრის ფარგლებს იმ მიზნით, რათა თავიდან იქნეს აცილებული პირის მსჯავრდება იმ ქმედებისათვის, რომლის ჩადენაც წარმოდგენილი მასალებიდან არ გამომდინარეობს და აღნიშნულის გათვალისწინებით, ცვლილება უნდა შევიდეს თბილისის სააპელაციო სასამართლოს სისხლის სამართლის საქმეთა პალატის 2023 წლის 2 მარტის განაჩენში:

როგორც უკვე აღინიშნა, სააპელაციო სასამართლომ დადგენილად მიიჩნია, რომ 2022 წლის 30 იანვარს, ჯ. ც-ის დანაშაულებრივ ქმედებას წინ უძღოდა – გენდერის ნიშნით, შეუწყნარებლობის მოტივი, განპირობებული, ოჯახში მისი როგორც მამაკაცის უპირატესი როლის დემონსტირების მიზნით. საკასაციო პალატა აღნიშნავს, რომ მოცემულ შემთხვევაში ხსენებული მოტივი, დაზარალებულთა მიერ ჩვენების მიცემის უფლებაზე უარის თქმით სარგებლობის შემდეგ, არც სხვა მტკიცებულებით დადასტურებულა. შესაბამისად, მოცემულ ფონზე წარმოდგენილი საქმის მასალები – ხსენებული მოტივის რეალურად არსებობასთან მიმართებით ინვეს ეჭვს, რომელიც „ინ დუბიო პრო რეო“ პრინციპის საფუძველზე, უნდა გადაწყდეს მსჯავრდებულის სასარგებლოდ. საქართველოს კონსტიტუციის 31-ე მუხლის მე-7 პუნქტის შესაბამისად, გამამტყუნებელი განაჩენი მხოლოდ უტყუარ მტკიცებულებებს ეფუძნება და ყოველგვარი ეჭვი, რომელიც ვერ დადასტურდება კანონით დადგენილი წესით, უნდა გადაწყდეს ბრალდებულის სასარგებლოდ.

ამასთან, საკასაციო სასამართლომ თავის ერთ-ერთ გადაწყვეტილებაში მიუთითა, რომ: „გენდერული შეუწყნარებლობა შესაძლებელია თან სდევდეს ქალსა და მამაკაცს შორის ურთიერთობის ნებისმიერ ასპექტს, თუმცა მოცემულ შემთხვევაში – აღნიშნული მოტივის მაკვალიფიცირებელ ნიშნად ბრალდებულისათვის შერაცხვა, დასაშვებია მხოლოდ ამ მოტივსა და ქმედებას შორის ურთიერთკავშირის დადგენისას. ამდენად, დანაშაული ჩადენილია გენდერული შეუწყნარებლობის მოტივით, თუ მტკიცებულებებით დასტურდება მამაკაცის მიერ ქალის თავისუფლების შეზღუდვის, დადგენილ სტერეოტიპულ ჩარჩოებში მოქცევის და კონტოლის ფაქტები და სწორედ ეს საბაბი არის წამყვანი ფაქტორი დანაშაულებრივი განზრახვის აღმოცენებისას“ (იხილეთ: №203-აპ.-22 გადაწყვეტილება).

მოცემულ სისხლის სამართლის საქმეზე გამოკვლეული არც ერთი მტკიცებულება არ ადასტურებს გენდერული მოტივის უტყუარად არსებობის ფაქტს და აღნიშნულის შესაბამისად, მოცემული ნიშანი ჯ. ც-ეს მსჯავრიდან უნდა ამოერიცხოს.

რაც შეეხება საქართველოს სსკ-ის 126¹-ე მუხლის „ა“ ქვეპუნქტს, მოცემული ნაწილი დასჯად ქმედებად მიიჩნევა ოჯახში ძალადობის ჩადენას – „წინასწარი შეცნობით არასრულწლოვნის, უმწეო მდგომარეობაში მყოფის, შეზღუდული შესაძლებლობის მქონე პირის ან ორსული ქალის მიმართ.“

აღსანიშნავია, რომ ბრალდების შესახებ დადგენილების როგორც დისპოზიციის, ისე უშუალოდ მისი ფორმულირების ნაწილში გამოკვეთილი არ არის, თუ „ა“ ქვეპუნქტიდან კონკრეტულად რომელ ნიშანს ედავება ბრალდება ჯ. ც-ეს (აღნიშნული ქვეპუნქტი მითითებულია მხოლოდ შესაძლო დანაშაულის ჩადენის შემთხვევაზე აბზაცში). ანალოგიურად, არ არის მოცემული ქვეპუნქტის კონკრეტულ შინაარსზე მითითება სააპელაციო სასამართლოს დადგენილებით ნაწილში.

საკასაციო სასამართლო ვარაუდობს, რომ მოცემულ შემთხვევაში ბრალდების მხარე გულისხმობდა – „ორსული ქალის მიმართ ოჯახში ძალადობის ჩადენას.“

აღნიშნული ვარაუდის საფუძველს პალატას ერთის მხრივ, აძლევს ის გარემოება, რომ როგორც ბრალდების სხვა ეპიზოდში იკვეთება, ხ. ნ-ა იყო ორსული, ხოლო მეორეს მხრივ, სხვა საგარეუდო ნიშანი – მაგალითად, წინასწარი შეცნობით არასრულწლოვნის მიმართ დანაშაულის ჩადენა, ისედაც ცალკე ბრალდების ეპიზოდად არის გამოყოფილი (2022 წლის 30 იანვარი) და ამასთან, არც განსახილველი ბრალდების ფაბულიდან იკითხება ცალსახად.

მხედველობაშია აგრეთვე მისაღები, ის გარემოება, რომ საბოლოო ბრალის წარდგენამდე (11.03.2022), კერძოდ, 2022 წლის 15 თებერვალს, როდესაც გარკვეულწილად დადგენილება კვალიფიკაციის თაობაზე, მათ შორის – საქართველოს სსკ-ის 126¹-ე მუხლის მეორე ნაწილში შეიცვალა, მოცემულ მუხლს დაემატა სწორედ „ა“ ქვეპუნქტი – „ორსული ქალის მიმართ განხორციელებული ძალადობის ფაქტი“ (კვალიფიკაციის შეცვლის საფუძველებში მასზე მითითება აღარ არის). თუმცა, მოცემული ფაქტის შემდეგ, როგორც აღინიშნა, საბოლოო 2022 წლის 11 მარტის ბრალდების შესახებ დადგენილებაში (დისპოზიციასა და აღწერილობაში) აღარ არის მითითებული მოცემულ ნიშანზე და ამასთან, ნიშანდობლივია, რომ ორსულობასთან დაკავშირებით, არათუ უშუალოდ მითითება არ გვხვდება, არამედ საქმის მასალების თანახმადაც, გარკვეულწილად შესაძლებელია იმის დადგენა, რომ 2022 წლის 30 იანვარს, ესე

იგი დანაშაულის ჩადენის დღეს ხ. ნ-ა აღარ იყო ორსული და მას შვილი უკვე – 1 თვის შეძენილი ჰყავდა (ვინაიდან, იგი დაკითხულია მომდევნო დღეს, 2022 წლის 31 იანვარს და აღნიშნულზე რამდენჯერმე მიუთითებს თავად დაზარალებული). საკასაციო სასამართლო ცალსახად უსვამს ხაზს იმ გარემოებას, რომ ხ. ნ-ას გამოკითხვის ოქმს იგი არ იყენებს ჯ. ც-ის მსჯავრდების ნაწილში, არამედ მხოლოდდამხოლოდ იმ გარემოების გასაანალიზებლად – თუ გამოძიების სტადიაზე რა კონკრეტულ მასალას დაეყრდნო ბრალდება, როდესაც მოცემულ მაკვალიფიცირებელ ნიშანს უსაზღვრავდა ჯ. ც-ეს.

საქართველოს სისხლის სამართლის საპროცესო კოდექსის 169-ე მუხლის მე-3 ნაწილის „ბ“ ქვეპუნქტის თანახმად, ბრალდების შესახებ დადგენილებაში უნდა აღინიშნოს მათ შორის ბრალდების ფორმულირება – ინკრიმინირებული ქმედების აღწერა, მისი ჩადენის ადგილის, დროის, ხერხის, საშუალების, იარაღის, აგრეთვე ამ ქმედებით გამოწვეული შედეგის მითითებით, რაც მოცემულ შემთხვევაში ხსენებულ მაკვალიფიცირებელ (ორსული ქალის მიმართ ოჯახში ძალადობის ჩადენის) ნაწილში, – არ არის დაცული, ვინაიდან მასზე მითითება არ გვხვდება არც ბრალის დისპოზიციაში და არც მის ფორმულირებაში.

ყოველივე ზემოაღნიშნულიდან გამომდინარე, ჯ. ც-ეს უნდა ამოერიცხოს მითითება როგორც – საქართველოს სსკ-ის 126¹-ე მუხლის „ა“ ქვეპუნქტზე, ისე გენდერის ნიშნით შეუწყნარებლობის მოტივზე, ვინაიდან ისინი წარმოდგენილი საქმის მასალებიდან არ გამომდინარეობს.

1.2. საქართველოს სისხლის სამართლის კოდექსის 126¹-ე მუხლის მე-2 ნაწილის „ა“ ქვეპუნქტით მსჯავრდების, 2022 წლის 30 იანვრის ეპიზოდი:

მსჯავრდების მოცემულ ეპიზოდში საკასაციო სასამართლო სრულად ეთანხმება სააპელაციო სასამართლოს გადაწყვეტილებას და აღნიშნავს, რომ ზემომიმოხილული მტკიცებულებები უტყუარად ადასტურებს წარდგენილი ბრალდების უტყუარობას.

გარდა, პატრულ-ინსპექტორების – ა. ა-ა და ლ. გ-ს ჩვენებებისა და სამხრე-კამერის ვიდეოჩანაწერებისა (რომლებიც საკასაციო სასამართლომ ზევით უკვე დეტალურად მიმოიხილა), გასათვალისწინებელია სამედიცინო ექსპერტიზის დასკვნასაც, რომლის თანახმადაც, პირადი გასინჯვით ი. ც-ეს (31.01.22წ.) აღენიშნება სისხლნაჟღენთი მარცხენა თვალ-ბუდის მიდამოში, ნაჭდევი მარცხენა თვალბუდისა და კისრის მიდამოებში. აღნიშნული დაზიანებები მიყენებულია მკვრივი ბლაგვი საგნის მოქმედებით და მიეკუთვნება მსუბუქ ხარისხს ჯანმრთელობის მოუშლელად. ხანდაზ-

მულობით არ ეწინააღმდეგება წინასწარ ცნობებში მითითებულ თარიღს.

საქართველოს უზენაესი სასამართლოს მიერ დადგენილი პრაქტიკის შესაბამისად: ოჯახური ძალადობის შემადგენლობისათვის სავალდებულო ერთ-ერთი ელემენტის – ფიზიკური ტკივილის განცდის დადგენა შესაძლებელია როგორც თავად დაზარალებულის ჩვენებით, ასევე – საქმეში არსებული ფაქტობრივი გარემოებების ანალიზით (მსხვერპლის სქესის, ასაკის, ჯანმრთელობის მდგომარეობის, ძალადობის ხანგრძლივობის, მიყენებული დაზიანებების როდენობის, სახის, განლაგების, დანაშაულის ჩადენის ხერხის, საშუალებისა და სხვა გარემოებების გათვალისწინებით), რომლებიც მსხვერპლის მიერ ტკივილის განცდის ობიექტურად შეფასების შესაძლებლობას იძლევა. წინააღმდეგ შემთხვევაში ძალადობის ისეთი ფაქტები, სადაც დაზარალებულის ასაკის, ჯანმრთელობის მდგომარეობის ან სხვა ობიექტური ფაქტორების გათვალისწინებით შეუძლებელია მსხვერპლის მიერ განცდილი ტკივილის ვერბალურად გადმოცემა, დაუსჯელი დარჩებოდა (საქართველოს უზენაესი სასამართლოს განაჩენი №443აპ-20).

მოცემულ შემთხვევაში საკასაციო სასამართლოსათვის არ იწვევს ეჭვს ის გარემოება, რომ არასრულწლოვნისათვის (2015 წელს დაბადებული) სისხლნაყოფიანი მარცხენა თვალ-ბუდის მიდამოში, ნამდვილად გამოიწვევდა ტკივილს.

შესაბამისად, საკასაციო სასამართლოს როგორც ი. ც-ის, ისე ხ. ნ-ას ნაწილში (ამ ნაწილში საკასაციო სასამართლო მხედველობაში იღებს შესაბამისი სამედიცინო ექსპერიზის დასკვნის შინაარსს, რომელიც ზემოთ უკვე იქნა განხილული) ფიზიკური ტკივილის განცდის ელემენტი უტყუარად დადასტურებულად მიაჩნია.

როგორც აღინიშნა, დაცვის მხარეს საკასაციო საჩივარი მოცემულ ნაწილში გამართლების მოთხოვნით არ წარმოუდგენია. შესაბამისად, საკასაციო პალატა დეტალურად აფასებს რა წარმოდგენილ მტკიცებულებათა შინაარსს აღნიშნავს, რომ მათში ეჭვის შეტანის საფუძველი არ გააჩნია და მოწმეთა ჩვენებები შესაბამისობაშია სამხრე-კამერის ჩანაწერის შინაარსთან, ისევე როგორც სამედიცინო ექსპერტიზის დასკვნა, ლოგიკურად ებმის მოცემული ქმედების მიზეზობრიობის ჯაჭვს.

ყოველივე ზემოაღნიშნულიდან გამომდინარე, საკასაციო პალატას არ გააჩნია სამართლებრივი საფუძველი მოცემულ მსჯავრდებაში შეიტანოს რაიმე სახის ცვლილება, რის გამოც ამ ნაწილში სააპელაციო სასამართლოს განაჩენი უნდა დარჩეს უცვლელად.

1.3. 126¹-ე მუხლის მე-2 ნაწილის „ა“ ქვეპუნქტითა (2021 წლის იანვარი – 2022 წლის იანვრის პერიოდის, 2021 წლის სექტემბრის

ეპიზოდი) და საქართველოს სსკ-ის 126¹-ე მუხლის მეორე ნაწილის „ბ“ ქვეპუნქტით (2021 წლის დეკემბრის ეპიზოდი) გამართლების ნაწილი:

საკასაციო პალატა ბრალდების ხსენებულ ორ ეპიზოდში სრულად ეთანხმება სააპელაციო სასამართლოს გადანყვეტილებასა და მოტივაციას და აღნიშნავს, რომ ბრალდების მხარის მიერ წარმოდგენილი მტკიცებულებები, მათ შორის სამედიცინო ექსპერტიზის დასკვნები, ინფორმაციულია მხოლოდ 2022 წლის 30 იანვარს ჯ. ც-ის მიერ ოჯახის წევრების მიმართ განხორციელებული ფიზიკური ძალადობის ფაქტებზე, ხოლო სხვა ბრალდებათა ირგვლივ კი არათუ პირდაპირ, არამედ ირიბადაც ვერ ადასტურებენ ჯ. ც-ის მხრიდან 2021 წლის იანვრიდან 2022 წლის იანვრის ჩათვლით დაზარალებულ ხ. ნ-ას მიმართ განხორციელებული სისტემატური შეურაცხყოფისა და 2021 წლის სექტემბერსა და დეკემბრის ბოლოს, ასევე მის მიმართ განხორციელებული ფიზიკური ძალადობის ფაქტებს, მით უფრო, ამ ძალადობების შედეგად დაზარალებულის მიერ ფიზიკური ტკივილისა და ფსიქოლოგიური ტანჯვის განცდის ფაქტებს.

შესაბამისად, ბრალდების მხარის მიერ წარმოდგენილი მტკიცებულებები, ამ ორ ეპიზოდში, ვერ აკმაყოფილებენ საქართველოს კონსტიტუციითა და სისხლის სამართლის საპროცესო კანონმდებლობით დადგენილ მტკიცებულებათა – გონივრულ ეჭვს მიღმა სტანდარტს და არასაკმარისია პირის მიმართ გამამტყუნებელი განაჩენის დასადგენად.

1.4. საკასაციო სასამართლოს მიერ ჯ. ც-ის მიმართ შერჩეული სასჯელის სახე და ზომა:

საკასაციო სასამართლო აღნიშნავს, რომ საქართველოს სსკ-ის 53-ე მუხლის მე-3 ნაწილის შინაარსიდან გამომდინარე, სასჯელის დანიშვნის სტადიაზე მოსამართლე თანაბრად აფასებს როგორც პასუხისმგებლობის დამამძიმებელ, ისე შემამსუბუქებელ გარემოებებს. ამასთან, მნიშვნელოვანია, რომ საბოლოოდ დანიშნული სასჯელი პასუხობდეს საქართველოს სსკ-ის 39-ე მუხლით დადგენილ მიზნებს.

საქართველოს სსკ-ის 126¹-ე მუხლის მე-2 ნაწილი სასჯელის სახედ და ზომად ითვალისწინებს – საზოგადოებისათვის სასარგებლო შრომას ვადით ორასიდან ოთხას საათამდე ან თავისუფლების აღკვეთას ვადით ერთიდან სამ წლამდე, იარაღთან დაკავშირებული უფლებების შეზღუდვით ან უამისოდ.

საკასაციო სასამართლო აღნიშნავს, რომ ოჯახური ძალადობის საქმეებზე უმნიშვნელოვანესია, ზედმიწევნით შეფასდეს ძალადობის ხარისხი, კერძოდ: 1) რა ფორმით ჩაიდინა პირმა ძალადობა

(ფიზიკური, ფსიქოლოგიური), 2) რამდენ ეპიზოდად და დროის რა შუალედით, 3) რა ხერხის გამოყენებით (მაგალითად, ემუქრებოდა არამხოლოდ სიტყვიერად, არამედ დანის დემონსტრირებით), 4) დაზარალებულისათვის მიყენებული დაზიანება, მისი ლოკალიზაცია და ა.შ..

განსახილველ შემთხვევაში ჯ. ც-ეს ბრალად ედება ოჯახის სხვა-დასხვა წევრის მიმართ ფიზიკური ძალადობა (ორი ეპიზოდი). ამდენად, მოცემულ საქმეში ძალადობის ხარისხი არ არის დაბალი. შესაბამისად, საკასაციო პალატას (გენდერის ნიშნისა და საქართველოს სსკ-ის 126¹-ე მუხლის მე-2 ნაწილის „ა“ ქვეპუნქტის ამორიცხვის მიუხედავად) არ მიაჩნია მართებულად ჯ. ც-ის სასჯელის შემსუბუქება (მითუმეტეს, რომ მოცემული მოთხოვნით საკასაციო სასამართლოსათვის თავად დაცვის მხარესაც არ მოუმართავს). ამასთან, არ არსებობს სასჯელის მეტად გამკაცრების საფუძველიც, ვინაიდან ბრალდების მხარეს არ მიუთითებია რაიმე ისეთი სახის გარემოებაზე, რაც სააპელაციო სასამართლოს მხედველობაში არ მიუღია სასჯელის დანიშვნის დროს.

ზემოაღნიშნულის შესაბამისად, საკასაციო სასამართლოს მიაჩნია, რომ ჯ. ც-ე ცნობილ უნდა იქნეს დამნაშავედ – საქართველოს სსკ-ის 126¹-ე მუხლის მეორე ნაწილის „ბ“ და „გ“ ქვეპუნქტებით, რისთვისაც უნდა მიესაჯას თავისუფლების აღკვეთა 2 წლით; ანალოგიურად, უნდა განესაზღვროს თავისუფლების აღკვეთა 2 წლით – საქართველოს სსკ-ის 126¹-ე მუხლის მეორე ნაწილის „ა“ ქვეპუნქტით გათვალისწინებული დანაშაულის ჩადენისათვის და საბოლოოდ, საქართველოს სსკ-ის 59-ე მუხლის მე-2 ნაწილის თანახმად, ჯ. ც-ეს, დანაშაულთა ერთობლიობით, სასჯელის სახედ და ზომად უნდა განესაზღვროს თავისუფლების აღკვეთა 2 წლით, რაც საკასაციო სასამართლოს მოსაზრებით, სრულად უზრუნველყოფს საქართველოს სსკ-ის 39-ე მუხლით განსაზღვრული სასჯელის მიზნების მიღწევას.

სარეზოლუციო ნაწილი:

საკასაციო პალატამ იხელმძღვანელა საქართველოს სსსკ-ის 301-ე მუხლით, 307-ე მუხლის 1-ლი ნაწილის „გ“ ქვეპუნქტით, მე-3 ნაწილით და

და ა დ გ ი ნ ა:

1. რუსთავის რაიონული პროკურატურის პროკურორ თინათინ სტურუას საკასაციო საჩივარი არ დაკმაყოფილდეს;
2. თბილისის სააპელაციო სასამართლოს სისხლის სამართლის

საქმეთა პალატის 2023 წლის 2 მარტის განაჩენში შევიდეს ცვლილება:

ჯ. ც-ე საქართველოს სისხლის სამართლის კოდექსის 126¹-ე მუხლის მეორე ნაწილის „ა“ ქვეპუნქტითა (2021 წლის იანვარი – 2022 წლის იანვრის პერიოდის, 2021 წლის სექტემბრის ეპიზოდი) და საქართველოს სსკ-ის 126¹ მუხლის მეორე ნაწილის „ბ“ ქვეპუნქტით (2021 წლის დეკემბრის ეპიზოდი) წარდგენილ ბრალდებებში ცნობილ იქნეს უდანაშაულოდ და გამართლდეს;

ჯ. ც-ე ცნობილ იქნეს დამნაშავედ საქართველოს სისხლის სამართლის კოდექსის 126¹-ე მუხლის მეორე ნაწილის „ბ“ და „გ“ ქვეპუნქტით, ხოლო ამავე ბრალდების ეპიზოდიდან საქართველოს სისხლის სამართლის კოდექსის 126¹-ე მუხლის მეორე ნაწილის „ა“ ქვეპუნქტი ამოერიცხოს – როგორც ზედმეტად წარდგენილი და სასჯელის სახედ და ზომად განესაზღვროს – თავისუფლების აღკვეთა 2 (ორი) წლით;

ჯ. ც-ე ცნობილ იქნეს დამნაშავედ საქართველოს სსკ-ის 126¹-ე მუხლის მეორე ნაწილის „ა“ ქვეპუნქტით გათვალისწინებული დანაშაულისათვის და სასჯელის სახედ და ზომად განესაზღვროს თავისუფლების აღკვეთა 2 (ორი) წლით;

საქართველოს სსკ-ის 59-ე მუხლის მე-2 ნაწილის თანახმად, ერთმა თანაბარმა სასჯელმა შთანთქმას მეორე თანაბარი სასჯელი და საბოლოოდ ჯ. ც-ეს, დანაშაულთა ერთობლიობით, სასჯელის სახედ და ზომად განესაზღვროს თავისუფლების აღკვეთა 2 წლით, რომლის მოხდის ვადის ათვლა დაეწყოს დაკავების მომენტიდან – 2022 წლის 4 თებერვლიდან;

3. თბილისის სააპელაციო სასამართლოს სისხლის სამართლის საქმეთა პალატის 2023 წლის 2 მარტის განაჩენი ნივთმტკიცებათა ნაწილში დარჩეს უცვლელად;

4. განაჩენი საბოლოოა და არ გასაჩივრდება.

გამამართლებელი განაჩენის უცვლელად დატოვება

(სსკ-ის 376-ე მუხლის მე-2 ნაწილი)

განაჩენი

საქართველოს სახელმწიფო

№119აპ-23

17 ივლისი, 2023 წ., ქ. თბილისი

საქართველოს უზენაესი სასამართლოს სისხლის სამართლის

საქმეთა პალატამ შემდეგი შემადგენლობით:

მ. გაბინაშვილი (თავმჯდომარე),

შ. თაღუმაძე,

ნ. სანდოძე

განიხილა თბილისის პროკურატურის საპროკურორო სამმართველოს პროკურორ ანი ხუბეჯაშვილის საკასაციო საჩივარი თბილისის სააპელაციო სასამართლოს სისხლის სამართლის საქმეთა პალატის 2022 წლის 27 დეკემბრის განაჩენზე.

აღწერილობითი ნაწილი:

1. თბილისის საქალაქო სასამართლოს სისხლის სამართლის საქმეთა კოლეგიის 2022 წლის 17 მაისის განაჩენით ბ. ბ-ი ცნობილ იქნა დამნაშავედ საქართველოს სსკ-ის 376-ე მუხლის მე-2 ნაწილით და მიესაჯა 4 წლით თავისუფლების აღკვეთა, რაც „ამნისტიის შესახებ“ საქართველოს 2022 წლის 12 აპრილის კანონის საფუძველზე შეუმცირდა 75 დღით და განესაზღვრა 3 წლით, 9 თვითა და 15 დღით თავისუფლების აღკვეთა, რამაც საქართველოს სსკ-ის 59-ე მუხლის მე-5 ნაწილის შესაბამისად, შთანთქმა თბილისის საქალაქო სასამართლოს 2012 წლის 16 თებერვლის განაჩენით დანიშნული და იმავე სასამართლოს 2013 წლის 23 იანვრის განჩინებით შემცირებული სასჯელის მოუხდელი ნაწილი – 3 წლით თავისუფლების აღკვეთა და ბ. ბ-ს განაჩენთა ერთობლიობით, საბოლოოდ მიესაჯა 3 წლით, 9 თვითა და 15 დღით თავისუფლების აღკვეთა; მასვე სასჯელის მოხდის ვადაში ჩათვალა პატიმრობაში ყოფნის დრო – 2020 წლის 27 აგვისტოდან 2021 წლის 25 მაისის ჩათვლით.

2. პირველი ინსტანციის სასამართლოს განაჩენით ბ. ბ-ს მსჯავრი დაედო განსაკუთრებით მძიმე დანაშაულის შეუტყობინებლობისათვის, რაც გამოიხატა შემდეგში:

2020 წლის 26 აგვისტოს თ-ი, ჩ-ის ქ. №-ის მოპირდაპირედ, დაახლოებით 22 საათზე წარმოქმნილი ურთიერთდაპირისპირებისას, გ. ზ-მა განზრახ მოკვლის მიზნით დანა დაარტყა გ-ს, რა დროსაც ჭრილობები მიაყენა გულმკერდისა და თავის არეში, რის შემდეგაც

შემთხვევის ადგილიდან მიიმალა. გულმკერდის არეში მიღებულმა დაზიანებებმა გამოიწვია გ-ის სიკვდილი.

მომხდარ ფაქტს შეესწრო ბ. ბ-ი, რომელმაც იცოდა, რომ ჩადენილი იყო განსაკუთრებით მძიმე დანაშაული და ამის შესახებ არ შეატყობინა სამართალდამცავ ორგანოებს.

3. განაჩენი სააპელაციო წესით გაასაჩივრა მსჯავრდებულის ინტერესების დამცველმა, ადვოკატმა გ. გ-ემ, რომელმაც ითხოვა თბილისის საქალაქო სასამართლოს 2022 წლის 17 მაისის განაჩენის გაუქმება და ბ. ბ-ის გამართლება.

4. თბილისის სააპელაციო სასამართლოს სისხლის სამართლის საქმეთა პალატის 2022 წლის 27 დეკემბრის განაჩენით დაკმაყოფილდა დაცვის მხარის სააპელაციო საჩივარი და თბილისის საქალაქო სასამართლოს 2022 წლის 17 მაისის განაჩენი გაუქმდა: ბ. ბ-ი ცნობილ იქნა უდანაშაულოდ და გამართლდა საქართველოს სსკ-ის 376-ე მუხლის მე-2 ნაწილით წარდგენილ ბრალდებაში. გამართლებული დაუყოვნებლივ გათავისუფლდა სასჯელაღსრულების დაწესებულებიდან; მასვე განემართა საქართველოს სსკ-ის 92-ე მუხლით გათვალისწინებული ზიანის ანაზღაურების უფლების შესახებ.

5. სააპელაციო სასამართლოს განაჩენი საკასაციო წესით გაასაჩივრა ბრალდების მხარემ. პროკურორი ანი ხუბეჯაშვილი საკასაციო საჩივრით ითხოვს თბილისის სააპელაციო სასამართლოს 2022 წლის 27 დეკემბრის განაჩენის გაუქმებასა და ბ. ბ-ის დამნაშავედ ცნობას საქართველოს სსკ-ის 376-ე მუხლის მე-2 ნაწილით.

6. გამართლებულ ბ. ბ-ის ადვოკატი გ. გ. შესაგებლით ითხოვს პროკურორის საკასაციო საჩივრის დაუშვებლად ცნობას.

7. სასამართლო სხდომაზე პროკურორმა იოსებ ხუციშვილმა მოითხოვა პროკურორ ანი ხუბეჯაშვილის საკასაციო საჩივრის დაკმაყოფილება, თბილისის სააპელაციო სასამართლოს 2022 წლის 27 დეკემბრის განაჩენის გაუქმება და ბ. ბ-ის დამნაშავედ ცნობა საქართველოს სსკ-ის 376-ე მუხლის მე-2 ნაწილით.

8. ადვოკატმა ლ. ა-ემ მოითხოვა ბ. ბ-ის მიმართ გამამართლებელი განაჩენის უცვლელად დატოვება.

სამოტივაციო ნაწილი:

1. საკასაციო პალატამ შეისწავლა საქმის მასალები, შეამოწმა საკასაციო საჩივრის საფუძვლიანობა, მოისმინა მხარეთა პოზიციები და მიიჩნია, რომ საკასაციო საჩივარი არ უნდა დაკმაყოფილდეს, ხოლო გასაჩივრებული განაჩენი უნდა დარჩეს უცვლელად, შემდეგ გარემოებათა გამო:

2. საკასაციო პალატა აღნიშნავს, რომ ბრალდების მხარემ ვერ

წარმოადგინა გამამტყუნებელი განაჩენის დასადგენად საჭირო მტკიცებულებათა ერთობლიობა, რომელიც ობიექტურ პირს და-არწმუნებდა ბ. ბ-ის ბრალეულობაში, კერძოდ:

2.1. მოწმე ა. ლ-ის ჩვენებით დასტურდება, რომ მეუღლესთან ერთად ცხოვრობს ნათესავების – ბ. და მ. ბ-ების სახლში, თ-ი, ჩ-ის ქ. №-ში. 2020 წლის 26 აგვისტოს ბ. ბ-სა და მის მეგობრებს ადგილობრივ მაცხოვრებლებთან მოუხდათ კამათი, თუმცა სიტუაცია ფიზიკური ძალადობის გარეშე განიმუხტა და ყველა სახლში შებრუნდა; დაახლოებით 40 წუთში ბ. ბ-ი და მისი მეგობარი გ. ზ-ი ისევ გარეთ გავიდნენ; დაპირისპირებულთა შორის ჩხუბი ორ ადგილას მიმდინარეობდა – ზედა მხარეს იყო ბ. ბ-ი, რომელსაც თვითონ აშველებდა, ხოლო ქვემოთ ჩხუბობდნენ გ. ზ-ი და ა. ო-ი; მოწმეს დანა არ დაუნახავს, მხოლოდ კივილი შემოესმა, კაცი დაჭრესო, რის შემდეგაც გ. ზ-ი და ა. ო-ი მივიდნენ ბ. ბ-თან და უთხრეს, გავიქცეთო; ბ-სგან გაიგო სიტყვები – „დანა სად უნდა გამოიყენო, არ იციო?!“ ბ. და მისი და სახლისკენ გაიქცნენ, ჩხუბში მონაწილე პირებმა კი შეაღწიეს ეზოში და მათ ფიზიკურად გაუსწორდნენ; 7-8 ადამიანი ეჩხუბებოდა ბ. ბ-ს, რომელსაც თავი ჰქონდა გატეხილი; 4-5 წუთში მივიდა პოლიცია, რომელმაც ხალხის ნასვლის შემდეგ ბ. ბ-ს ჰკითხა, თუ რა ხდებოდა; ბ-მ გამოიცვალა და პოლიციელებმა ის წაიყვანეს; რადგან იყო აფექტურ მდგომარეობაში, თვითონ ვერ მოიფიქრა პოლიციაში დარეკვა, ტელეფონიც არ ჰქონდა.

2.2. იგივე ფაქტობრივი გარემოებები დაადასტურეს მოწმის სახით დაკითხულმა ს. თ-მა და დ. თ-მა. ს. თ-მა დამატებით განმარტა, რომ 3-4 წუთი არ იყო გასული, პოლიცია რომ მივიდა; ბ-ს ხელში ტელეფონი არ დაუნახავს, ხოლო დ. თ-მა აღნიშნა, რომ შემთხვევის ადგილი ლამპიონებით იყო განათებული და დაინახა გ. ზ-ის მიერ მოქმედი დანა, რომელიც გ-ს გულმკერდის არეში მოხვდა; ასევე გაიგო ბ. ბ-ისათვის გ. ზ-ის ნათქვამი, რომ დაჭრა და გაქცეულიყვნენ, რაზეც ბ. ბ-მა უპასუხა: „რა ჰქენი, ბიჭო, დანა იხმარეო?!“

2.3. ფაქტის კიდევ ერთმა თვითმხილველმა, მოწმე მ. ე-მ სასამართლოს მიაწოდა ინფორმაცია, რომ არის ბ. ბ-ის და; 2020 წლის 26 აგვისტოს, სტუმრების გაცილებისას, რადგან მის ძმას შეაგვიანდა, გარეთ გავიდა და ნახა, რომ დაახლოებით 30 კაცს შორის იყო მისი ძმაც და ისინი ჩხუბობდნენ; გაშველების შემდეგ ბიჭებთან ერთად დაბრუნდა სახლში; მცირე ხანში ბ-მ გადანწყვიტა იმავე ხალხთან დალაპარაკება, თვითონაც გაჰყვა, რა დროსაც უზნის მაცხოვრებლებთან მოხდა ფიზიკური დაპირისპირება; დაინახა დანიანი სილუეტი, ეგონა, რომ ბ-ს მისდევდნენ, ამიტომ ის სახლში შეიყვანა; ხალხის ბრბო რკინებითა და ლურსმნიანი ჯოხებით მათ სახლთან მივარდა, ბ-საც ურტყამდნენ, ის წაიქცა და წაქცეულსაც ურ-

ტყამდნენ; როდესაც იკითხა მიზეზი, უთხრეს, რომ ჩემი ნათესავი დაჭრესო, მერე უცებ წავიდნენ; ამ დროს მივიდა პოლიცია, ეძებდნენ დანას, შემდეგ ბ. წაიყვანეს.

2.4. მონმე ა. ო-ის ჩვენებიდან ირკვევა, რომ 2020 წლის 26 აგვისტოს იმყოფებოდა ბ. ბ-ის სახლში და მის ნათესავებსა და მეგობრებთან ერთად სვამდნენ ლუდს; წასვლისას შელაპარაკება მოუხდათ უბანში მაცხოვრებელ ბიჭებთან; კონფლიქტის თავიდან ასაცილებლად უკან დაბრუნდნენ; რამდენიმე ხანში ბ. გავიდა ბიჭებთან დასალაპარაკებლად, რასაც მოჰყვა ფიზიკური დაპირისპირება; ა-ს ვილაცამ სკამი ჩაარტყა თავში, რის გამოც წამიერად გაითიშა, შემდეგ დაინყო გ. ზ-ის ძებნა, რომელსაც დაახლოებით 10 მეტრის მოშორებით ექვსი კაცი სცემდა; ისინი წამიერად დაიშალნენ და გ. გამოჩნდა, რომელსაც მარცხენა ხელიდან სისხლი სდიოდა; გ. ბ-ს სახლისკენ გაიქცა; ბ. ფეხზე იდგა, მაგრამ თავი სისხლიანი ჰქონდა და სირბილი არ შეეძლო; ის ეზოში შევიდა და კარი ჩაეკეტა; ა. ო-ი და გ. ზ-ი იქიდან წავიდნენ, ურეკავდნენ ბ-ს, მაგრამ ვერ დაუკავშირდნენ, მიუწვდომელი იყო; დანის მოქნევის მომენტი მას არ დაუნახავს.

2.5. მონმე ლ. ს-ას ჩვენებით დადგენილია, რომ 2020 წლის 26 აგვისტოს მისმა შვილმა დაამშვიდა ქუჩაში მოჩხუბარი მამაკაცები; სახლში დაბრუნებიდან მალევე გაიგეს ყვირილის ხმა; ბ. ბ-ს თანახმად ორი მამაკაცი, ისინი ეძებდნენ მის შვილს, აგინებდნენ და ყვიროდნენ; გ. გავიდა გარეთ, თვითონაც გაჰყვა და დაინახა, რომ ლურჯ მაისურიანს 4-5 ბიჭი ეჩხუბებოდა, რომლებიც გ-მ გააშველა და იმ მომენტში დაარტყა დანა; ბ. ამბობდა დაბლიდან – „ბიჭო, რას შევბი, მოკალიო?“ და გაიქცნენ.

2.6. მონმე რ. მ-ის ჩვენებით, დიდი ყვირილის შემდეგ გ-ი გარეთ გავიდა, მას დედა – ლ. ს-ა გაჰყვა; თვითონაც ნახევარ წუთში გავიდა, მაგრამ გ. უკვე დაჭრილი იყო; პოლიცია 2-3 წუთში მივიდა.

2.7. მონმე ქ. ხ-ას ჩვენების მიხედვით, საღამოს 9 საათის შემდეგ გ-ის სახლის მოპირდაპირე ჩიხიდან ბ. ბ-ი და სამი ბიჭი ჩამოვრდნენ გინებით; მათთან გ. გავიდა რ-თან ერთად; ბიჭები შეკამათდნენ, მაგრამ მალევე დამშვიდდნენ და დაიშალნენ; ცოტა ხანში იგივე პირები ახალგაზრდა ქალთან ერთად დაბრუნდნენ და კითხულობდნენ გ-ს; სიტყვიერი კონფლიქტი გადაიზარდა ფიზიკურ დაპირისპირებაში, რომელშიც ბ. ბ-იც მონაწილეობდა; მონმემ დაინახა, თუ როგორ დაარტყა დანა გ-ს ლურჯმაისურიანმა პირმა, რის შემდეგაც ბ. ბ-მა უთხრა: „რა ჰქენი, მოკალიო?“ პასუხი აღარ გაუგია, რადგან მამაკაცები ზემოთ გაიქცნენ.

2.8. გ-ის დაჭრის ფაქტი დაადასტურა მონმე ი. ჟ-მა, ხოლო მონმე ნ. ნ-მა განმარტა, რომ საღამოს 7 საათისათვის ბ. ბ-ის და არა-

დეკვატურად იქცეოდა, ბ. ბ-მა ის ორჯერ შეიყვანა სახლში; 15 წუთში ყვირილის ხმაზე გამოვიდა და დაინახა, რომ ჩიხში უამრავი ხალხი იყო და დაძაბულად საუბრობდნენ; ამ დროს გაიგო, რომ გ. დაჭრეს და ლამპიონის შუქზე დაინახა, რომ გ-ს მუცელზე ედო ხელი, 3-4 ნაბიჯი გადადგა და იქვე, კედელზე მიყუდებული, ჩამოსრიალდა; მერე გაიგო, რომ ბ. ბ-ი იყო ნაცემი, თვითონ არ უნახავს.

3. საკასაციო პალატა აღნიშნავს, რომ საქართველოს სსკ-ის 376-ე მუხლით გათვალისწინებული დანაშაული განეკუთვნება ფორმალურ შემადგენლობათა კატეგორიას, რომელიც დამთავრებულია იმ მომენტიდან, როდესაც პირისათვის ცნობილი გახდა განსაკუთრებით მძიმე დანაშაულის ჩადენა. ამასთან, მუხლის დისპოზიცია მკაფიოდ გულისხმობს პირის მიერ განსაკუთრებით მძიმე დანაშაულის ჩადენის შესახებ ნამდვილი/სარწმუნო ინფორმაციის ფლობის/ცოდნის აუცილებლობას, კერძოდ, პირს უნდა გააჩნდეს სარწმუნო ინფორმაცია დანაშაულის ხასიათსა და შინაარსზე ან იმ პირზე, ვინც ჩაიდინა განსაკუთრებით მძიმე დანაშაული, ხოლო ცოდნის ნამდვილობა კი შესაძლებელია, ეფუძნებოდეს იმას, რომ პირი იყო დანაშაულის თვითმხილველი ან დამნაშავეებთან/თანამონაწილესთან საუბრის დროს გაიგო ან განსაკუთრებით მძიმე დანაშაულის ჩადენის შესახებ ინფორმაცია პირისთვის შესაძლებელია, ცნობილი/მოპოვებული გახდეს ასევე დოკუმენტებიდან, კერძო მიმოწერიდან და ა.შ.. აღნიშნული მუხლით გათვალისწინებული დანაშაულის ობიექტური მხარე გამოიხატება დამნაშავის პასიურ ქცევაში (უმოქმედობაში), კერძოდ, პირის მიერ კომპეტენტური ორგანოებისათვის შეუტყობინებლობაში, რომ ჩადენილია განსაკუთრებით მძიმე დანაშაული, ხოლო აღნიშნული ქმედების სუბიექტური შემადგენლობა პირდაპირ განზრახვას გულისხმობს, რა დროსაც დამნაშავეს გაცნობიერებული აქვს, რომ არ ატყობინებს განსაკუთრებით მძიმე დანაშაულის ჩადენის შესახებ შესაბამის ორგანოებს/პირებს, რომლის შესახებაც დანამდვილებით იცის და სურს ეს შედეგი, ხოლო შეუტყობინებლობის მოტივი შესაძლებელია იყოს შურისძიების შიში, ანგარება, დამნაშავისთვის ხელის დაფარება და ა.შ.

4. საქართველოს სსკ-ის 376-ე მუხლით დანაშაულის ჩადენისათვის სისხლისსამართლებრივი პასუხისმგებლობა პირს არ დაეკისრება იმ შემთხვევაში, როდესაც მან იცის განსაკუთრებით მძიმე დანაშაულის ჩადენის შესახებ, თუმცა მას დაუძლეველი ძალით, უკიდურესი აუცილებლობის მდგომარეობით ან მასზე განხორციელებული ფიზიკური ან ფსიქიკური იძულების გამო არ გააჩნდა რეალური შესაძლებლობა იმისა, რომ ზემოაღნიშნული მუხლით ჩადენილი დანაშაულის ჩადენის თაობაზე ეცნობებინა სათანადო ორ-

განოებისათვის/პირებისათვის. ამასთან, ეს დანაშაული, როგორც წესი, დენადი ფორმით მიმდინარეობს, რაც გულისხმობს იმას, რომ იგი იწყება უმოქმედობით და შემდეგ უწყვეტად ხორციელდება.

5. საკასაციო სასამართლო მიუთითებს, რომ განზრახ მკვლელობის შესახებ შეუტყობინებლობა გამოძიებისათვის, მტკიცების თვალსაზრისით, საკმაოდ რთული ამოცანაა. პირველ რიგში, უნდა დადასტურდეს კონკრეტული პირის ინფორმირებულობა ამგვარი დანაშაულების ჩადენის თაობაზე. მტკიცებულებებით თუ ვერ დადასტურდება უტყუარად, რომ პირი სარწმუნო ინფორმაციას ფლობს განსაკუთრებით მძიმე დანაშაულის ჩადენის შესახებ, მისი მხრიდან დანაშაულებრივი ქმედებების არცოდნის თაობაზე განცხადების გაკეთება სამართალდამცავ ორგანოში ვერ განიხილება მართლმსაჯულებისათვის ხელის შეშლად.

6. ზოგადად, დანაშაულის ადგილზე ყოფნა უპირობოდ კონკრეტული დანაშაულის დანახვასა და მის გაცნობიერებას არ გულისხმობს. აღნიშნულთან ერთად, მნიშვნელოვანია, დადგინდეს, რომ პირმა იცის/შეიტყო ჩადენილი დანაშაულის შესახებ. მსგავს შემთხვევაში სწორედ აღნიშნული ორი კრიტერიუმის ერთობლიობა გააპირობებს ცოდნის ნამდვილობას. საკასაციო პალატა საქმეში არსებული მტკიცებულებების გაანალიზების შემდეგ ასკვნის, რომ ბ. ბ-ის ბრალეულობის ცალსახად დადასტურება შეუძლებელია, ისინი უტყუარად არ მიუთითებს მის მიერ დანაშაულის ხასიათისა და შინაარსის ცოდნის თაობაზე, მეტიც, ძნელად იკვეთება მისი მოქმედებების ერთიანი სურათი, ვინაიდან მოწმეთა ჩვენებები განსხვავდება ერთმანეთისაგან მოვლენათა აღწერის, ჩხუბის მიზეზისა და მონაწილე პირების რაოდენობასთან დაკავშირებით.

7. საკასაციო სასამართლოს შეფასებით, შეუძლებელია, დადასტურებულად მივიჩნიოთ, რომ ბ. ბ-მა ნამდვილად დაინახა, აღიქვა და გააცნობიერა გ. ზ-ის მიერ გ-ისათვის თავისა და გულმკერდის არეში ჭრილობების მიყენება, რამაც მისი სიკვდილი გამოიწვია, მითუფრო, რომ ამის თაობაზე არც მოწმეებს არ უთქვამთ. იმის დაშვებითაც კი, რომ ბ. ბ-ი სრულად გაერკვა მომხდარ ვითარებაში, შეუძლებელია მტკიცება, რომ გ. ზ-ის მხრიდან დანის გამოყენებით მისთვის ცხადი გახდა, თუ რა დაზიანებები მიიღო დაზარალებულმა. შემთხვევის ადგილზე მყოფი პირებიდან არცერთი არ უთითებს ბ. ბ-ის მიერ გ. ზ-ის მხრიდან დანის გამოყენების ფაქტისა და გ. ს-ის დაბლა დაცემის დანახვის შესახებ. ამასთან, დადგენილია, რომ ბ. ბ-ი და გ. ზ-ი ერთი მიმართულებით არ წასულან; ბ. ბ-ი იძულებული გახდა, გაქცეულიყო და ეზოში ჩაკეტილიყო, რა დროსაც ცემის შედეგად მანაც მიიღო სხეულის დაზიანებები.

8. გარდა ამისა, ქმედების შეუტყობინებლობით დასაკვალიფი-

ცირებლად აუცილებელია, რომ შეტყობინება დანაშაულის ჩადენის თაობაზე გაკეთდეს უმოკლეს ვადაში. კანონში არ არის მითითებული დრო, რომლის განმავლობაშიც უნდა მოხდეს შეტყობინება. ობიექტურად, დროის ეს პერიოდი გრძელდება დამნაშავის მხილებაამდე, სუბიექტურად კი დროის მოცემული პერიოდი შეიძლება გაგრძელდეს იმ მომენტამდე, როცა უმოქმედოდ მყოფი პირი შეიტყობს, რომ დანაშაულის ჩადენის შესახებ ცნობილია სათანადო ორგანოებისათვის და დაწყებულია გამოძიება. ამასთან, პირი პასუხს აგებს შეუტყობინებლობისათვის მაშინ, თუ მას ამ პერიოდის განმავლობაში რეალური შესაძლებლობა ჰქონდა, ეცნობებინა სამართალდამცავებისათვის დანაშაულის ჩადენის თაობაზე. ასეთი შესაძლებლობის არარსებობა კი გამორიცხავს პასუხისმგებლობას.

9. პალატა მიუთითებს, რომ ზემოჩამოთვლილი მოწმეების ჩვენებებით ერთმნიშვნელოვნად დადგენილია, რომ შემთხვევის ადგილზე პოლიციელები მივიდნენ ძალიან მალე, 3-5 წუთში. აღნიშნული დასტურდება თავად პოლიციელების ჩვენებებითაც, კერძოდ: მოწმეებმა – ნ. შ-მა და ზ. ჩ-მა სასამართლოს მიანოდეს ინფორმაცია, რომ 2020 წლის 26 აგვისტოს მიიღეს შეტყობინება ჯერ ჩხუბის, ხოლო შემდეგ – დაჭრის შესახებ და ადგილზე მივიდნენ დაახლოებით 2-3 წუთში; ჩ-ის ქ. №-ში მათ დახვდათ ნაცემი ბ. ბ-ი, რომელიც იყო აგრესიული, ილანძლებოდა და იწევდა მეზობლების მიმართულებით; პოლიციელების შეკითხვაზე მან ჯერ უპასუხა, რომ არაფერი იცოდა, ხოლო შემდეგ – აღარაფერი უთქვამს.

10. ამდენად, დადასტურებულია, რომ შემთხვევის ადგილზე მისვლამდე პოლიციელებმა უკვე იცოდნენ დანაშაულის ჩადენის თაობაზე. ამასთან, ბ. ბ-ი ხალხმრავალ დაპირისპირებაში ერთ-ერთი მონაწილე პირია, რომელიც გახდა მეზობლების მხრიდან თავდასხმის ობიექტი და თვითონაც მრავალი დაზიანება მიიღო. ასეთ პირობებში კი ვარაუდი იმისა, რომ მას გააზრებული ჰქონდა მომხდარი ფაქტი, რეალურად შეეძლო და არ დარეკა პოლიციის განყოფილებაში, უსაფუძვლოა. აგრეთვე, პოლიციის თანამშრომლებისათვის მის მიერ მიწოდებული ნებისმიერი ინფორმაცია შესაძლოა, გამოყენებულიყო მის წინააღმდეგ.

11. მობილურ ტელეფონთან დაკავშირებით აღსანიშნავია, რომ მოწმე გ. ბ-ის ჩვენებით, ის ვერ უკავშირდებოდა ბ. ბ-ს, ვინაიდან მისი ნომერი იყო მიუწვდომელი. ასევე ვერ უკავშირდებოდა ბ-ს თავისი მეუღლეც. გამომძიებელ ლ. ტ-ის ჩვენების მიხედვით, პოლიციის განყოფილებაში გადაყვანილ ბ. ბ-ს მობილური ტელეფონი თან ჰქონდა, ტელეფონი იყო დატენილი, თუმცა რამდენ პროცენტზე, არ ახსოვს; დაცვის მხარის მტკიცებით კი, მობილური იყო დამჯდარი, რაც მოწმეთა ჩვენებებითაც დასტურდება. ბრალდე-

ბის მხარეს არ ჩაუტარებია შესაბამისი საგამოძიებო მოქმედებები აღნიშნული ბუნდოვანების გასაქარწყლებლად და მობილური ტელეფონი სასამართლოშიც არ გამოკვლეულა. ამდენად, მის რეალურ მდგომარეობაზე სასამართლო ვერ იმსჯელებს.

12. გამომდინარე ზემოაღნიშნულიდან, მოცემულ ვითარებაში ბ. ბ-ს არ ჰქონდა იმის რეალური შესაძლებლობა, მომხდარი დანაშაულის შესახებ შეეტყობინებინა სამართალდამცავი ორგანოებისათვის, რაც გამორიცხავს მის სისხლისსამართლებრივ პასუხისმგებლობას.

13. შესაბამისად, საკასაციო სასამართლოს შეფასებით, „ინ დუ-ბიო პრო რეო-ს“ პრინციპის, საქართველოს კონსტიტუციის 31-ე მუხლის მე-7 პუნქტის, საქართველოს სსსკ-ის 269-ე მუხლის მე-2 ნაწილისა და 82-ე მუხლის მე-3 ნაწილით დადგენილი მოთხოვნების გათვალისწინებით, ბრალდების შესახებ დადგენილებაში აღნიშნული გარემოება, რომ ბ. ბ-მა ნამდვილად იცოდა გ. ზ-ის მიერ განსაკუთრებით მძიმე კატეგორიის დანაშაულის ჩადენის თაობაზე, რის შესახებაც არ შეატყობინა სამართალდამცავ ორგანოებს, წარმოადგენს ეჭვს, რომელიც ბრალდებულის სასარგებლოდ უნდა გადაწყდეს.

14. ამდენად, ბრალდების მხარეს არ წარმოუდგენია უტყუარი, ეჭვის გამომრიცხავი, შეთანხმებული და პირდაპირი ხასიათის მტკიცებულებათა ისეთი ერთობლიობა, რომელიც საფუძვლიანად უარყოფდა თბილისის სააპელაციო სასამართლოს მოტივაციასა და დაცვის მხარის შესაგებელში გაცხადებულ მითითებას ბ. ბ-ის უდანაშაულობის თაობაზე, რის გამოც თბილისის სააპელაციო სასამართლოს სისხლის სამართლის საქმეთა 2022 წლის 27 დეკემბრის გამართლებელი განაჩენი ბ. ბ-ის მიმართ უნდა დარჩეს უცვლელად.

სარეზოლუციო ნაწილი:

საკასაციო პალატამ იხელმძღვანელა საქართველოს სსსკ-ის 301-ე მუხლით, 307-ე მუხლის 1-ლი ნაწილის „დ“ ქვეპუნქტით, მე-3 ნაწილით და

და ა დ ბ ი ნ ა:

1. პროკურორ ანი ხუბეჯაშვილის საკასაციო საჩივარი არ დაკმაყოფილდეს;

2. თბილისის სააპელაციო სასამართლოს სისხლის სამართლის საქმეთა პალატის 2022 წლის 27 დეკემბრის განაჩენი ბ. ბ-ის მიმართ დარჩეს უცვლელად;

3. განაჩენი საბოლოოა და არ საჩივრდება.

2. ახლად გამოვლენილ გარემოებათა გამო განაჩენის გადასინჯვის წესი

ახლად გამოვლენილ გარემოებათა გამო შუამდგომლობის დაუშვებლად ცნობის შესახებ განჩინების უცვლელად დატოვება

განჩინება საქართველოს სახელმწიფო

№9აგ-23

31 ივლისი, 2023 წ., ქ. თბილისი

**საქართველოს უზენაესი სასამართლოს სისხლის სამართლის
საქმეთა პალატამ
შემდეგი შემადგენლობით:
შ. თადუმაძე (თავმჯდომარე),
ლ. ფაფიაშვილი,
მ. ვასაძე**

ზეპირი მოსმენის გარეშე განიხილა მსჯავრდებულ ზ-ის საკაც-
საციო საჩივარი ახლად გამოვლენილ გარემოებათა გამო თბილი-
სის სააპელაციო სასამართლოს სისხლის სამართლის საქმეთა პა-
ლატის 2023 წლის 8 თებერვლის განჩინებაზე.

1. პროცედურა:

1.1. თბილისის საქალაქო სასამართლოს სისხლის სამართლის
საქმეთა საგამოძიებო, წინასასამართლო სხდომისა და არსებითი
განხილვის კოლეგიის 2018 წლის 18 სექტემბრის განაჩენით ვ. ზ-ი
ცნობილ იქნა დამნაშავედ საქართველოს სსკ-ის 19,177-ე მუხლის
მე-3 ნაწილის „ბ“ ქვეპუნქტით გათვალისწინებული დანაშაულის
ჩადენაში. საქართველოს სსკ-ის 59-ე მუხლის მე-5 ნაწილის თანახ-
მად, ბოლო განაჩენით დანიშნულმა სასჯელმა შთანთქა წინა – თბი-
ლისის საქალაქო სასამართლოს სისხლის სამართლის საქმეთა სა-
გამოძიებო, წინასასამართლო სხდომისა და არსებითი განხილვის
კოლეგიის 2018 წლის 11 მაისის განაჩენით დანიშნული სასჯელის
მოუხდელი ნაწილი და საბოლოოდ, განაჩენთა ერთობლიობით, ვ.
ზ-ს სასჯელის სახედ და ზომად განესაზღვრა თავისუფლების აღ-
კვეთა 5 წლით, საიდანაც საქართველოს სსკ-ის 50-ე მუხლის მე-5
ნაწილის საფუძველზე, 1 წლით თავისუფლების აღკვეთა განესაზ-
ღვრა პენიტენციურ დაწესებულებაში მოსახდელად, ხოლო 4 წე-
ლი ჩაეთვალა პირობით მსჯავრედ და საქართველოს სსკ-ის 64-ე
მუხლის საფუძველზე, გამოსაცდელ ვადად დაუდგინდა 4 წელი.

საქართველოს სსკ-ის 42-ე მუხლის მე-5 ნაწილის საფუძველზე, დამატებითი სასჯელის სახედ და ზომად განესაზღვრა ჯარიმა 3000 ლარი.

1.2. მსჯავრდებული ვ. ზ-ი პენიტენციური დაწესებულებიდან გათავისუფლდა 2019 წლის 23 მაისს.

1.3. 2021 წლის 11 ივნისს, სსიპ – დანაშაულის პრევენციის, არასაპატიმრო სასჯელთა აღსრულებისა და პრობაციის ეროვნული სააგენტოს ტერიტორიულმა ორგანომ – თბილისის პრობაციის ბიურომ წარდგინებით მიმართა თბილისის საქალაქო სასამართლოს და მოითხოვა ვ. ზ-ის მიმართ პირობითი მსჯავრის გაუქმება და განაჩენით დანიშნული თავისუფლების აღკვეთის აღსრულება იმ საფუძველზე, რომ მსჯავრდებულმა დაარღვია საზღვარგარეთ გამგზავრების ნებართვით განსაზღვრული ვადა (2020 წლის 28 იანვრიდან 2020 წლის 27 აპრილის ჩათვლით პერიოდი) და ზედიზედ 6-ჯერ არასაპატიო მიზეზით არ გამოცხადდა თბილისის პრობაციის ბიუროში, რითაც თავი აარიდა მისთვის დაკისრებული მოვალეობების შესრულებას.

1.4. თბილისის საქალაქო სასამართლოს სისხლის სამართლის საქმეთა საგამოძიებო, წინასასამართლო სხდომისა და არსებითი განხილვის კოლეგიის 2021 წლის 28 ივნისის განჩინებით დაკმაყოფილდა თბილისის პრობაციის ბიუროს უფროსის წარდგინება, გაუქმდა თბილისის საქალაქო სასამართლოს სისხლის სამართლის საქმეთა საგამოძიებო, წინასასამართლო სხდომისა და არსებითი განხილვის კოლეგიის 2018 წლის 18 სექტემბრის განაჩენით ვ. ზ-ის მიმართ დადგენილი პირობითი მსჯავრი და დანიშნული სასჯელი – თავისუფლების აღკვეთა 4 წლით – მიექცა აღსასრულებლად.

1.5. თბილისის სააპელაციო სასამართლოს სისხლის სამართლის საქმეთა პალატის 2021 წლის 19 ოქტომბრის განჩინებით მსჯავრდებულ ვ. ზ-ის ინტერესების დამცველი ადვოკატების – ი. კ-ისა და ნ. წ-ის სააპელაციო საჩივრები არ დაკმაყოფილდა და თბილისის საქალაქო სასამართლოს სისხლის სამართლის საქმეთა საგამოძიებო, წინასასამართლო სხდომისა და არსებითი განხილვის კოლეგიის 2021 წლის 28 ივნისის განჩინება დარჩა უცვლელი.

1.6. 2023 წლის 26 იანვარს, თბილისის სააპელაციო სასამართლოს შუამდგომლობით მიმართა მსჯავრდებულმა ვ. ზ-მა. მსჯავრდებულმა მოითხოვა ახლად გამოვლენილ გარემოებათა გამო თბილისის სააპელაციო სასამართლოს სისხლის სამართლის საქმეთა პალატის 2021 წლის 19 ოქტომბრის განჩინების გადასინჯვა და პრობაციის ბიუროში გამოცხადებისათვის თავის არიდებამდე გასული დროის (11 თვის) გამოკლებით პირობითი მსჯავრის დარჩენილი ვადის (3 წლისა და 1 თვის) გაუქმების საკითხის ახლიდან განხილვა,

იმ საფუძვლით, რომ აქვს ჯანმრთელობის მძიმე მდგომარეობა (ქრონიკული ტუბერკულოზი), ესაჭიროება გადაუდებელი სასწრაფო მკურნალობა ციხის გარეთ, ამასთან, საზღვარგარეთ სამკურნალოდ გამგზავრება და საქართველოში დაბრუნების დრო დაემთხვა პანდემიას, გამოცხადდა კარანტინი, შეწყდა ფრენები, რის გამოც ვერ დაბრუნდა დროულად საქართველოში და ვერ გამოცხადდა პრობაციის ბიუროში.

1.7. 2023 წლის 8 თებერვალს, თბილისის სააპელაციო სასამართლოს სისხლის სამართლის საქმეთა პალატამ შუამდგომლობა ახლად გამოვლენილ გარემოებათა გამო განჩინების გადასინჯვის თაობაზე ცნო დაუშვებლად.

1.8. სააპელაციო სასამართლომ დაასკვნა, რომ მსჯავრდებულ ვ. ზ-ის შუამდგომლობა დაუსაბუთებელია, რადგან არ შეესაბამება საქართველოს სისხლის სამართლის საპროცესო კოდექსის (შემდგომში – საქართველოს სსსკ-ი) 310-ე მუხლით დადგენილ მოთხოვნებს, კერძოდ, მსჯავრდებული ვერ მიუთითებს რაიმე ახალ გარემოებას, რაც ახლად გამოვლენილ გარემოებათა გამო საქმის გადასინჯვის საფუძველი გახდებოდა. იმავდროულად, საქართველოს სსსკ-ის 310-ე მუხლი ითვალისწინებს განაჩენის და არა განჩინების გადასინჯვის შესაძლებლობას.

1.9. მსჯავრდებულმა ვ. ზ-მა საკასაციო საჩივრით მომართა საქართველოს უზენაეს სასამართლოს. კასატორმა მოითხოვა თბილისის სააპელაციო სასამართლოს სისხლის სამართლის საქმეთა პალატის 2023 წლის 8 თებერვლის განჩინების გაუქმება და მისთვის დანიშნული სასჯელის შემსუბუქება 11 თვით (პრობაციის ბიუროში გამოცხადებისათვის თავის არიდებამდე გასული დრო).

2. საკასაციო სასამართლოს შეფასებები:

2.1. საკასაციო სასამართლომ შეამოწმა საქმის მასალები, საკასაციო საჩივრის საფუძვლიანობა და მიაჩნია, რომ იგი არ უნდა დაკმაყოფილდეს, შემდეგ გარემოებათა გამო:

2.2. საკასაციო სასამართლო, უპირველეს ყოვლისა, აღნიშნავს: საქართველოს სსსკ-ის 313-ე მუხლის მე-3 ნაწილის შესაბამისად, ახლად გამოვლენილ გარემოებათა გამო განაჩენის გადასინჯვის შუამდგომლობის დაუშვებლად ცნობის შესახებ სააპელაციო სასამართლოს განჩინებაზე საჩივარის განხილვის შედეგად, საკასაციო სასამართლო უფლებამოსილია, ძალაში დატოვოს განჩინება ან გააუქმოს იგი და მიუთითოს სააპელაციო სასამართლოს, რომ დაუშვას შუამდგომლობა. ამდენად, საკასაციო სასამართლო საჩივრის განხილვის ამ ეტაპზე არ არის უფლებამოსილი შეცვალოს/გააუქმოს სასამართლოს ის გადაწყვეტილება, რომლის ახლად გამოვლენილ გარემოებათა გამო გადასინჯვასაც ითხოვს მხარე. შე-

საბამისად, საკასაციო სასამართლო ვერ იმსჯელებს კასატორის მოთხოვნაზე სასჯელის შემსუბუქების თაობაზე, არამედ ამოწმებს შუამდგომლობის დაუშვებლად ცნობის შესახებ სააპელაციო სასამართლოს განჩინების სისწორეს.

2.3. საკასაციო სასამართლო განმარტავს, რომ საქართველოს სსსკ-ის 20-ე მუხლის მე-6 ნაწილის თანახმად, სააპელაციო სასამართლოს სისხლის სამართლის საქმეთა პალატა კოდექსით გათვალისწინებულ შემთხვევებში და დადგენილი წესით განიხილავს საქართველოს საერთო სასამართლოების მიერ გამოტანილი და კანონიერ ძალაში შესული განაჩენისა და სხვა შემაჯამებელი სასამართლო გადაწყვეტილების ახლად გამოვლენილ გარემოებათა გამო გადასინჯვის შესახებ საჩივარს. მართალია, საქართველოს სსსკ-ის 310-ე-314-ე მუხლები განსაზღვრავს განაჩენის გადასინჯვის საფუძვლებსა და წესს, თუმცა, ზოგადად, ეს არ გამორიცხავს სხვა შემაჯამებელი გადაწყვეტილების გადასინჯვის შესაძლებლობას საქართველოს სსსკ-ის 310-ე მუხლით გათვალისწინებული შესაბამისი საფუძვლის/საფუძვლების არსებობის შემთხვევაში.

2.4. იმავდროულად, საკასაციო სასამართლო ითვალისწინებს, რომ საქართველოს სსსკ-ი ამომწურავად განსაზღვრავს კანონიერ ძალაში შესული სასამართლოს განაჩენის ახლად გამოვლენილ გარემოებათა გამო გადასინჯვის საფუძვლებს და ადგენს, რომ კანონიერ ძალაში შესული სასამართლოს განაჩენის გადასინჯვა დაიშვება მხოლოდ საქართველოს სსსკ-ის 310-ე მუხლში მითითებული საფუძვლების არსებობისას. ამდენად, საკასაციო სასამართლო პირველ რიგში ამოწმებს საქართველოს სსსკ-ის 310-ე მუხლით გათვალისწინებული საფუძვლის/საფუძვლების არსებობას. განსახილველ შემთხვევაში, კასატორი ვერ უთითებს ახლად გამოვლენილ გარემოებათა გამო განაჩენის გადასინჯვის ვერც ერთ საფუძველს და ზოგადად მოითხოვს დანიშნული სასჯელის შემსუბუქებასა და პირობითი მსჯავრის გაუქმების საკითხის ახლიდან განხილვას. ვინაიდან მითითებულ ნორმაში განაჩენის ახლად გამოვლენილ გარემოებათა გამო გადასინჯვის საფუძვლები ამომწურავად არის განსაზღვრული, დაუშვებელია საქართველოს სსსკ-ის 310-ე მუხლით გათვალისწინებული რომელიმე საფუძვლის არარსებობის პირობებში კანონიერ ძალაში შესული სასამართლოს გადაწყვეტილების გადასინჯვა იმ საკითხის ხელახალი შეფასების მიზნით, რაც საქართველოს სსსკ-ის თანახმად ფასდება საქმის პირველ ინსტანციაში განხილვისას და შემდგომ, ორდინარული გასაჩივრების პირობებში.

2.5. სააპელაციო სასამართლოში წარდგენილ შუამდგომლობაში მსჯავრდებული განჩინების გადასინჯვისა და პრობაციის ბიუ-

როში გამოცხადებისათვის თავის არიდებამდე გასული დროის (11 თვის) გამოკლებით პირობითი მსჯავრის დარჩენილი ვადის გაუქმების საკითხის ახლიდან განხილვის საფუძველად უთითებს მის მძიმე ჯანმრთელობის მდგომარეობასა და პრობაციის ბიუროში გამოუცხადებლობის მიზეზებს.

2.6. საკასაციო სასამართლო აღნიშნავს, რომ საქართველოს სსსკ-ის 310-ე მუხლის „ზ“ ქვეპუნქტის შესაბამისად, განაჩენი ახლად გამოვლენილ გარემოებათა გამო გადაისინჯება, თუ „წარდგენილია ახალი ფაქტი ან მტკიცებულება, რომელიც გადასასინჯი განაჩენის გამოტანის დროს არ იყო ცნობილი და თავისთავად თუ სხვა დადგენილ გარემოებასთან ერთად ამტკიცებს მსჯავრდებულის უდანაშაულობას ან მის მიერ იმ დანაშაულზე უფრო მსუბუქი ან უფრო მძიმე დანაშაულის ჩადენას, რომლისთვისაც მას მსჯავრი დაედო, აგრეთვე ამტკიცებს გამართლებულის ბრალეულობას ან დანაშაულის იმ პირის მიერ ჩადენას, რომლის მიმართაც სისხლის-სამართლებრივი დევნა შეწყვეტილი იყო“.

2.7. ამდენად, ახალი გარემოება არა მხოლოდ ობიექტურად უცნობი უნდა ყოფილიყო კასატორისთვის გადაწყვეტილების დადგენის დროს, არამედ ეს გარემოება უნდა იწვევდეს საქართველოს სსსკ-ის 310-ე მუხლის „ზ“ ქვეპუნქტში მითითებულ შედეგებს, რაც მოცემულ შემთხვევაში არ იკვეთება. კერძოდ, დაცვის მხარეს შეეძლო პრობაციის ბიუროში გამოუცხადებლობის მიზეზებსა და სასჯელის შემსუბუქებაზე აპელირება პირველი ინსტანციის სასამართლოში პირობითი მსჯავრის გაუქმების საკითხის განხილვისას და სასამართლოს განჩინების სააპელაციო სასამართლოში გასაჩივრების ეტაპზე. რაც შეეხება ჯანმრთელობის მდგომარეობის გაუარესებას, საკასაციო სასამართლო აღნიშნავს, რომ ეს უკანასკნელი წარმოადგენს არა – ახლად გამოვლენილ გარემოებათა გამო გადაწყვეტილების გადასინჯვის, არამედ – სასჯელისაგან გათავისუფლების ან განაჩენის აღსრულების გადავადების საფუძველს, სათანადო პირობების არსებობის შემთხვევაში. ამდენად, მოცემულ შემთხვევაში, საქართველოს სსსკ-ის 310-ე მუხლის „ზ“ ქვეპუნქტი არ წარმოადგენს განჩინების გადასინჯვის საფუძველს, ხოლო კასატორი არ უთითებს რაიმე სხვა გარემოებაზე, რაც შესაძლოა, გამხდარიყო განჩინების რომელიმე სხვა ქვეპუნქტით გადასინჯვის საფუძველი.

2.8. ამასთან, გარდა იმისა, რომ არ არსებობს ახლად გამოვლენილ გარემოებათა გამო გადაწყვეტილების გადასინჯვის არც ერთი საფუძველი, სასჯელის შემსუბუქების თაობაზე კასატორის მოთხოვნასთან დაკავშირებით, საკასაციო სასამართლო დამატებით განმარტავს: პირობითი მსჯავრი გულისხმობს სასამართლოს

მიერ დანიშნული სასჯელის აღსრულების ფორმის ცვლილებას, გამოსაცდელ ვადაში მოვალეობების პირნათლად შესრულების პირობით. გამოსაცდელ ვადაში მოვალეობების დარღვევა კი იწვევს პირობითი მსჯავრის გაუქმებასა და სასამართლოს მიერ დანიშნული, პირობითად ჩათვლილი სასჯელის სრულად რეალურ აღსრულებას. მის ხანგრძლივობაზე გავლენას ვერ მოახდენს მოვალეობების დარღვევამდე გამოსაცდელი ვადის გასული დრო, რადგან გამოსაცდელი ვადა არ წამოადგენს სასჯელის სახეს და ამ ვადის გასული პერიოდი ვერ ჩაითვლება დანიშნული სასჯელის ვადაში.

2.9. ზემოაღნიშნულის გათვალისწინებით, თბილისის სააპელაციო სასამართლოს განჩინება მსჯავრდებულ ვ. ზ-ის შუამდგომლობის დაუშვებლად ცნობის შესახებ კანონიერია, მისი გაუქმების ან შეცვლის სამართლებრივი საფუძველი არ არსებობს, რის გამოც იგი უნდა დარჩეს უცვლელად.

2.10. საკასაციო სასამართლომ იხელმძღვანელა საქართველოს სსსკ-ის 313-ე მუხლის მე-3 ნაწილით და

და ა დ გ ი ნ ა:

1. მსჯავრდებულ ვ. ზ-ის საკასაციო საჩივარი არ დაკმაყოფილდეს;

2. თბილისის სააპელაციო სასამართლოს სისხლის სამართლის საქმეთა პალატის 2023 წლის 8 თებერვლის განჩინება დარჩეს უცვლელად;

3. განჩინება საბოლოოა და არ გასაჩივრდება.

3. ექსტრადიცია

განჩინება საქართველოს სახელით

№40^{II}-23

21 ივლისი, 2023 წ., ქ. თბილისი

**საქართველოს უზენაესი სასამართლოს სისხლის სამართლის
საქმეთა პალატამ შემდეგი შემადგენლობით:**
მ. გაბინაშვილი (თავმჯდომარე),
შ. თადუმაძე,
მ. ვასაძე

ზეპირი მოსმენის გარეშე განიხილა ექსტრადიციას დაქვემდებარებული პირის – ა. გ-ს ადვოკატ ი. ი-ის საკასაციო საჩივარი თბილისის საქალაქო სასამართლოს საგამოძიებო და წინასასამართლო სხდომის კოლეგიის 2023 წლის 4 ივლისის განჩინებაზე.

აღწერილობითი ნაწილი:

1. წარმოდგენილი მასალების მიხედვით, ა. გ-ს მიმართ განხორციელებული სისხლისსამართლებრივი პროცედურები თურქეთის რესპუბლიკაში:

თურქეთის რესპუბლიკის ბ-ის საქალაქო პირველი მძიმე სისხლის სამართლის სასამართლოს 2017 წლის 15 ნოემბრის განაჩენით ა. გ-ს ცნობილ იქნა დამნაშავედ თურქეთის რესპუბლიკის №5237 სისხლის სამართლის კოდექსის 188-ე მუხლის მე-3 ნაწილით (წარკოტიკული ნივთიერებით ვაჭრობა) და მიესაჯა 8 წლითა და 4 თვით თავისუფლების აღკვეთა. განაჩენი კანონიერ ძალაში შევიდა 2018 წლის 9 ივლისს;

თურქეთის რესპუბლიკის ს-ის ძირითადი სისხლის სამართლის სასამართლოს 2018 წლის 7 მარტის განაჩენით ა. გ. ცნობილ იქნა დამნაშავედ თურქეთის რესპუბლიკის №6136 კოდექსის მე-13 მუხლის მე-5 ნაწილით (ცეცხლსასროლი იარაღის ან საბრძოლო მასალის მართლსაწინააღმდეგო შეძენა, შენახვა, ტარება) და მიესაჯა 10 თვით თავისუფლების აღკვეთა. განაჩენი კანონიერ ძალაში შევიდა 2018 წლის 31 მაისს;

თურქეთის რესპუბლიკის ს-ის ძირითადი სისხლის სამართლის სასამართლოს 2018 წლის 19 სექტემბრის განაჩენით ა. გ. ცნობილი იქნა დამნაშავედ თურქეთის რესპუბლიკის №6136 კოდექსის მე-13 მუხლის პირველი ნაწილით (ცეცხლსასროლი იარაღის ან საბრძოლო მასალის მართლსაწინააღმდეგო შეძენა, შენახვა, ტარება) და მიესაჯა 10 თვით თავისუფლების აღკვეთა. განაჩენი კანონიერ

ძალაში შევიდა 2019 წლის 23 მაისს;

- თურქეთის რესპუბლიკის ს-ის ძირითადი სისხლის სამართლის სასამართლოს 2021 წლის 28 იანვრის განაჩენით ა. გ. ცნობილ იქნა დამნაშავედ თურქეთის რესპუბლიკის №5237 სისხლის სამართლის კოდექსის 86-ე მუხლის მე-2 ნაწილით (იარაღის გამოყენებით ჯანმრთელობის მსუბუქი დაზიანება) და მიესაჯა 3 თვითა და 10 დღით თავისუფლების აღკვეთა. განაჩენი კანონიერ ძალაში შევიდა 2021 წლის 9 მარტს;
 - თურქეთის რესპუბლიკის ბ-ის საქალაქო სასამართლოს 2022 წლის 12 აგვისტოს გადაწყვეტილებით ზემოაღნიშნული განაჩენებით შეფარდებული სასჯელები შეიკრიბა და საბოლოოდ ა. გ-ს სასჯელის სახედ და ზომად განესაზღვრა 8 წლით, 27 თვითა და 10 დღით თავისუფლების აღკვეთა;
 - თურქეთის რესპუბლიკის რესპუბლიკური მთავარი პროკურატურის 2022 წლის 7 აპრილის საბრალდებო აქტის მიხედვით, ა. გ-ს ბრალი დაედო: თურქეთის რესპუბლიკის №5237 სისხლის სამართლის კოდექსის 106-ე მუხლის მე-2 ნაწილის „ა“, „გ“ და „დ“ ქვეპუნქტებით (იარაღის გამოყენებით მუქარა); 86-ე მუხლის პირველი ნაწილითა და მე-3 ნაწილის „ე“ ქვეპუნქტით (იარაღის გამოყენებით ჯანმრთელობის დაზიანება); 86-ე მუხლის მე-2 ნაწილითა და მე-3 ნაწილის „ე“ ქვეპუნქტით (იარაღის გამოყენებით ჯანმრთელობის მსუბუქი დაზიანება); 106-ე მუხლის მე-2 ნაწილის „ა“ და „დ“ ქვეპუნქტებითა და მე-3 ნაწილით (მუქარა, ჩადენილი იარაღის გამოყენებით, ჯგუფურად); 81-ე მუხლის პირველი ნაწილით (განზრახ მკვლელობა); 82-ე მუხლის პირველი ნაწილის „ა“ ქვეპუნქტითა (განზრახ მკვლელობა, ჩადენილი შეკვეთით) და 220-ე მუხლის მე-2, მე-3 და მე-4 ნაწილებით (დანაშაულის ჩადენის მიზნით შექმნილი ორგანიზაციის წევრობა) გათვალისწინებული დანაშაულების ჩადენაში;
 - 2022 წლის 30 სექტემბერსა და 2023 წლის 7 აპრილს თურქეთის რესპუბლიკის ბ-ას რაიონულმა მძიმე სისხლის სამართლის სასამართლომ გასცა ა. გ-ს დაკავების ბრძანებები;
 - 2023 წლის 3 აპრილიდან გამოცხადდა ა. გ-ს ძებნა ინტერპოლის წითელი ცირკულარით.
2. საქმის მასალების მიხედვით, ა. გ-ს მიერ ჩადენილი დანაშაულებრივი ქმედებები გამოიხატა შემდეგში:
- 2017 წლის 15 ნოემბრის განაჩენით დადგენილი ფაქტობრივი გარემოებები: ა. გ- ნარკოტიკული საშუალების გასაღებისას სამართალდამცავი ორგანოების თანამშრომლებმა დააკავეს და მისგან ამოიღეს 14.5 გრამი ნარკოტიკული საშუალება „კანაფი“;
 - 2018 წლის 7 მარტის განაჩენით დადგენილი ფაქტობრივი გარე-

- მოებები: 2017 წლის 14 თებერვალს ა. გ-საგან ამოიღეს მის მიერვე მართლსაწინააღმდეგოდ შეძენილი და შენახული ცეცხლსასროლი იარაღი და საბრძოლო მასალა;
- 2018 წლის 19 სექტემბრის განაჩენით დადგენილი ფაქტობრივი გარემოებები: 2017 წლის 27 მარტს ა. გ-საგან ამოიღეს მის მიერვე მართლსაწინააღმდეგოდ შეძენილი და შენახული ცეცხლსასროლი იარაღი და საბრძოლო მასალა;
 - 2021 წლის 28 იანვრის განაჩენით დადგენილი ფაქტობრივი გარემოებები: 2017 წლის 19 თებერვალს ა. გ-მა ურთიერთშელაპარაკების შედეგად წარმოშობილი კონფლიქტისას დაზარალებულს მიაყენა ჯანმრთელობის მსუბუქი ზარისხის დაზიანება;
 - 2022 წლის 7 აპრილის საბრალდებო აქტის მიხედვით, ა. გ-ს ბრალი დაედო შემდეგში: 2020 წლის 8 აგვისტოს ა. გ-მა ფიზიკურად შეურაცხყო ა. ქ-უ. შემდეგ მუქარის სადემონსტრაციოდ ცეცხლსასროლი იარაღიდან ესროლა ა. ქ-ს და მ. ჩ-ს, რა დროსაც დაზარალებულებმა მიიღეს ჯანმრთელობის დაზიანებები. 2020 წლის 22 აგვისტოს ა. გ-მა ჯანმრთელობის დაზიანება მიაყენა ო. ს-ს. 2020 წლის 8 სექტემბერს, დაახლოებით 00:50 საათზე, ა. გ-მა და ნ. ფ. ბ-მა, როგორც დანაშაულის ჩადენის მიზნით შექმნილი ორგანიზაციის წევრებმა, ცეცხლსასროლი იარაღების გამოყენებით მოკლეს ე. ქ-ი და ე. ი-ნი, ხოლო ე. ა-სა და ჰ. მ. დ-ს მიაყენეს ჯანმრთელობის დაზიანებები.
3. ა. გ-ს მიმართ საქართველოში მიმდინარე საექსტრადიციო პროცედურები:
- 2023 წლის 4 აპრილს საქართველოს შინაგან საქმეთა სამინისტროს თანამშრომლებმა საქართველოს ტერიტორიაზე დააკავეს ძებნილი ა. გ-;
 - ზუგდიდის რაიონული სასამართლოს 2023 წლის 5 აპრილის განჩინებით ა. გ-ს შეეფარდა 3 თვით საექსტრადიციო პატიმრობა, რომლის ათვლა დაეწყო დაკავებიდან – 2023 წლის 4 აპრილიდან;
 - 2023 წლის 10 მაისს საქართველოს გენერალურმა პროკურატურამ ა. გ-ს ექსტრადიციის თაობაზე მიიღო თურქეთის რესპუბლიკის კომპეტენტური ორგანოების შუამდგომლობა და შესაბამისი დოკუმენტები;
 - თბილისის საქალაქო სასამართლოს საგამოძიებო და წინასასამართლო სხდომის კოლეგიის 2023 წლის 30 ივნისის განჩინებით ა. გ-ს მიმართ შეფარდებული საექსტრადიციო პატიმრობა გაგრძელდა 3 თვით, 6 თვემდე – 2023 წლის 4 ოქტომბრამდე.
4. 2023 წლის 3 ივლისს თბილისის საქალაქო სასამართლოს საგამოძიებო და წინასასამართლო სხდომის კოლეგიას შუამდგომ-

ლობით მიმართა საქართველოს გენერალური პროკურატურის საერთაშორისო ურთიერთობების სამმართველოს პროკურორ-მა თემურ ცინდელიანმა და მოითხოვა თურქეთის რესპუბლიკის მოქალაქე ა. გ-ს თურქეთის რესპუბლიკაში ექსტრადიციის დასაშვებად ცნობა.

5. თბილისის საქალაქო სასამართლოს საგამოძიებო და წინასა-სამართლო სხდომის კოლეგიის 2023 წლის 4 ივლისის განჩინებით პროკურორის შუამდგომლობა დაკმაყოფილდა და დასაშვებად იქ-ნა ცნობილი თურქეთის რესპუბლიკის მოქალაქე ა. გ-ს, – დაბადე-ბულის 1992 წლის 10 ოქტომბერს, – თურქეთის რესპუბლიკაში ექ-სტრადიცია, შემდეგი მიზნებით:

5.1. ა. გ-ს მიმართ:

თურქეთის რესპუბლიკის ბ-ის საქალაქო პირველი მძიმე სის-ხლის სამართლის სასამართლოს 2017 წლის 15 ნოემბრის განაჩე-ნის აღსრულების მიზნით, რომლითაც ა. გ. ცნობილ იქნა დამნაშა-ვედ თურქეთის რესპუბლიკის №5237 სისხლის სამართლის კოდექ-სის 188-ე მუხლის მე-3 ნაწილით (ნარკოტიკული ნივთიერებით ვაჭ-რობა);

თურქეთის რესპუბლიკის ს-ის ძირითადი სისხლის სამართლის სასამართლოს 2018 წლის 7 მარტის განაჩენის აღსრულების მიზ-ნით, რომლითაც ა. გ. ცნობილ იქნა დამნაშავედ თურქეთის რეს-პუბლიკის №6136 კოდექსის მე-13 მუხლის მე-5 ნაწილით (ცეც-ხლსასროლი იარაღის ან საბრძოლო მასალის მართლსაწინააღმდე-გო შეძენა, შენახვა, ტარება);

თურქეთის რესპუბლიკის ს-ის ძირითადი სისხლის სამართლის სასამართლოს 2018 წლის 19 სექტემბრის განაჩენის აღსრულების მიზნით, რომლითაც ა. გ. ცნობილი იქნა დამნაშავედ თურქეთის რესპუბლიკის №6136 კოდექსის მე-13 მუხლის პირველი ნაწილით (ცეცხლსასროლი იარაღის ან საბრძოლო მასალის მართლსაწინა-აღმდეგო შეძენა, შენახვა, ტარება);

თურქეთის რესპუბლიკის ს-ის ძირითადი სისხლის სამართლის სასამართლოს 2021 წლის 28 იანვრის განაჩენის აღსრულების მიზ-ნით, რომლითაც ა. გ-ს ცნობილ იქნა დამნაშავედ თურქეთის რეს-პუბლიკის №5237 სისხლის სამართლის კოდექსის 86-ე მუხლის მე-2 ნაწილით (იარაღის გამოყენებით ჯანმრთელობის მსუბუქი და-ზიანება);

5.2. ა. გ-ს მიმართ სისხლისსამართლებრივი დევნის განხორციე-ლების მიზნით, ექსტრადიციის შესახებ შუამდგომლობაში აღწე-რილი ქმედებებისათვის, რომელიც დასჯადია თურქეთის რესპუბ-ლიკის №5237 სისხლის სამართლის კოდექსის 106-ე მუხლის მე-2 ნაწილის „ა“, „გ“ და „დ“ ქვეპუნქტებით (იარაღის გამოყენებით მუ-

ქარა); 86-ე მუხლის პირველი ნაწილითა და მე-3 ნაწილის „ე“ ქვეპუნქტით (იარაღის გამოყენებით ჯანმრთელობის დაზიანება); 86-ე მუხლის მე-2 ნაწილითა და მე-3 ნაწილის „ე“ ქვეპუნქტით (იარაღის გამოყენებით ჯანმრთელობის მსუბუქი დაზიანება); 106-ე მუხლის მე-2 ნაწილის „ა“ და „დ“ ქვეპუნქტებითა და მე-3 ნაწილით (მუქარა, ჩადენილი იარაღის გამოყენებით, ჯგუფურად); 81-ე მუხლის პირველი ნაწილით (განზრახ მკვლელობა); 82-ე მუხლის პირველი ნაწილის „ა“ ქვეპუნქტითა (განზრახ მკვლელობა, ჩადენილი შეკვეთით) და 220-ე მუხლის მე-2, მე-3 და მე-4 ნაწილებით (დანაშაულის ჩადენის მიზნით შექმნილი ორგანიზაციის წევრობა).

6. თბილისის საქალაქო სასამართლოს საგამოძიებო და წინასასამართლო სხდომის კოლეგიის 2023 წლის 4 ივლისის განჩინება საკასაციო წესით გაასაჩივრა ექსტრადიციას დაქვემდებარებული პირის – ა. გ-ს ადვოკატმა ი. ი-ემ, რომელიც ითხოვს გასაჩივრებული განჩინების გაუქმებასა და ა. გ-ს თურქეთის რესპუბლიკაში ექსტრადიციის დაუშვებლად ცნობას შემდეგი საფუძვლებით: ა. გ-ს მიმართ თავშესაფრის მინიჭების საკითხის განხილვა დასრულებული არ არის, რის გამოც დაუშვებელია მისი თურქეთის რესპუბლიკაში ექსტრადიცია. გარდა ამისა, ადვოკატის აზრით, ა. გ-ს მონაყოლიდან გამომდინარე, იკვეთება თურქეთის მხარის მიერ საქართველოს მხარისათვის საქმის გარემოებების (ინფორმაცია ორმხრივი სროლისა და ა. გ-ს ახლობლის გარდაცვალების შესახებ) შეგნებულად დამალვის ფაქტი, რაც განცდას აჩენს თურქეთის რესპუბლიკის უმაღლესი თანამდებობის პირების სუბიექტურ და მტრულ დაინტერესებას ა. გ-ს მიმართ. ამასთან, ადვოკატი უთითებს, რომ ა. გ-ს ინფორმაციით თურქეთის რესპუბლიკაში მის წინააღმდეგ მტრულად განწყობილი პირები, კერძოდ, საქმეში არსებული დაზარალებულები და მათთან დაკავშირებული პირები, ანგარიშსწორების მიზნით შურს იძიებენ მასზე და იგი დარწმუნებულია, რომ ვერ მოახერხებს თავის სათანადოდ დაცვას, რადგან თურქეთში მის სიცოცხლესა და ჯანმრთელობას საფრთხე დაემუქრა.

7. საქართველოს გენერალური პროკურორის საერთაშორისო ურთიერთობების სამმართველოს პროკურორი თემურ ცინდელიანი ითხოვს, რომ სასამართლომ არ დააკმაყოფილოს ექსტრადიციას დაქვემდებარებული პირის – ა. გ-ს ადვოკატ ი. ი-ის საკასაციო საჩივარი და უცვლელად დატოვოს თბილისის საქალაქო სასამართლოს საგამოძიებო და წინასასამართლო სხდომის კოლეგიის 2023 წლის 4 ივლისის განჩინება.

სამოტივაციო ნაწილი:

1. საქართველოს უზენაესი სასამართლოს სისხლის სამართლის

საქმეთა პალატამ შეისწავლა საქმის მასალები, შეამოწმა საჩივრის საფუძვლიანობა და მიიჩნია, რომ საკასაციო საჩივრის მოთხოვნა არ უნდა დაკმაყოფილდეს შემდეგ გარემოებათა გამო:

2. საკასაციო პალატა იზიარებს გასაჩივრებული განჩინების მოტივაციას, რომ წარმოდგენილი საექსტრადიციო მასალების თანახმად, „სისხლის სამართლის სფეროში საერთაშორისო თანამშრომლობის შესახებ“ საქართველოს კანონით გათვალისწინებული მოთხოვნები, რომლებიც უკავშირდება ორმაგი დანაშაულებრიობის, ხანდაზმულობის, მოქალაქეობისა და ლტოლვილობის შესახებ წესებს და ორმაგი დასჯის აკრძალვის (*non bis in idem*) პრინციპებს, ასევე, საქართველოს კანონმდებლობითა და საერთაშორისო ხელშეკრულებებით გათვალისწინებულ სხვა მოთხოვნებს, არის დაცული.

3. ამასთან, საკასაციო სასამართლო აღნიშნავს, რომ საქმის მასალების მიხედვით, ძეზნილი ა. გ-ს საქართველოს ტერიტორიაზე დაკავებისა და საექსტრადიციო პატიმრობაში ყოფნის პერიოდში მის მიმართ არ დარღვეულა არც საქართველოს კანონმდებლობით გათვალისწინებული და არც საერთაშორისო ხელშეკრულებებით საქართველოს მხარის მიერ ნაკისრი ვალდებულებები.

4. გარდა ამისა, საქმის მასალების მიხედვით დასტურდება, რომ ა. გ-ს არის თურქეთის რესპუბლიკის მოქალაქე, იგი არ არის საქართველოს მოქალაქე და არ ითვლება საქართველოში მუდმივად მცხოვრებ მოქალაქეობის არმქონე პირად. ამასთან, საქართველოს შინაგან საქმეთა სამინისტროს მიგრაციის დეპარტამენტის 2023 წლის 5 ივნისის გადაწყვეტილებით თურქეთის რესპუბლიკის მოქალაქე ა. გ-ს უარი ეთქვა როგორც ლტოლვილის, ასევე ჰუმანიტარული სტატუსის მინიჭებაზე, ხოლო ადვოკატის არგუმენტთან დაკავშირებით, რომ ა. გ-ს მიმართ საერთაშორისო დაცვასთან დაკავშირებული წარმოება არ დასრულებულა და წარმოების დასრულებამდე დაუშვებელია მისი ექსტრადიცია, საკასაციო სასამართლო მიუთითებს, რომ საერთაშორისო დაცვის მოთხოვნის შესახებ მიმდინარე სამართალწარმოება ვერ მიიჩნევა ექსტრადიციას დაქვემდებარებული პირის მიმართ ექსტრადიციის დასაშვებად ცნობის დამაბრკოლებელ გარემოებად.

5. საკასაციო პალატა აღნიშნავს, რომ წარმოდგენილი მასალებით არ დგინდება ექსტრადიციას დაქვემდებარებული პირის ადვოკატის მიერ მითითებული გარემოებები, რომ თურქეთის რესპუბლიკაში ექსტრადიციის შემთხვევაში არსებობს დაზარალებულებისა და მათთან დაკავშირებული პირების მხრიდან ა. გ-ს მიმართ ანგარიშსწორების მიზნით შურისძიების საფრთხის რისკი. ამასთან, ადვოკატმა ვერ წარმოადგინა მტკიცებულება, რომელიც

ა. გ-ს მიმართ თურქეთის რესპუბლიკაში რაიმე ნიშნით დევნის ვარაუდს დაადასტურებდა, ხოლო ექსტრადიციას დაქვემდებარებული პირის მიმართ შესაძლო შურისძიებისა და სიცოცხლისა და ჯანმრთელობის დაცვის საფრთხეებთან მიმართებით მხოლოდ განცხადებები, ვერ ჩაითვლება ექსტრადიციის გამომრიცხავ გარემოებად.

6. საკასაციო სასამართლო მიუთითებს, რომ დაუშვებელია პირის ექსტრადიცია, თუ არსებობს არსებითი საფუძველი ვარაუდისთვის, რომ ექსტრადიციის შემთხვევაში პირი დაექვემდებარება წამებას ან/და არაადამიანურ მოპყრობას ან/და მის სიცოცხლესა და ჯანმრთელობას ემუქრება რეალური საფრთხე. ამასთან, კასატორმა უნდა დაასაბუთოს, თუ რატომ არსებობს მისი უფლებების შელახვის რისკი. ევროპულმა სასამართლომ განმარტა, რომ განზოგადებული ხასიათის ცნობები, სხვა სპეციფიკური სამხილის გარეშე, არ წარმოადგენს საკმარის გარემოებას (ECtHR, #36378/02, შამაიევი და სხვები საქართველოსა და რუსეთის წინააღმდეგ (Shamayev and Others v. Georgia and Russia), 12/04/2005, §352). უკანონო მოპყრობის შესახებ განცხადება დასაბუთებული უნდა იყოს შესაბამისი მტკიცებულებით (ECtHR, #46827/99, 46951/99, მამატკულოვი და ასკაროვი თურქეთის წინააღმდეგ (Mamatkulov and Askarov v. Turkey) 04/02/2005, §70).

7. ამავე დროს, საკასაციო პალატა მხედველობაში იღებს თურქეთის რესპუბლიკის მიერ წარმოდგენილ გარანტიებს, რომელთა თანახმად: თურქეთის რესპუბლიკა წარმოადგენს ევროპის ადამიანის უფლებათა დაცვის კონვენციის მონაწილე მხარეს; თურქეთის რესპუბლიკაში ექსტრადიციის შემთხვევაში ა. გ-ს (როგორც ეჭვმიტანილის, ასევე მსჯავრდებულის) უფლებები დაცული იქნება საერთაშორისო კონვენციებისა და შიდა კანონმდებლობის შესაბამისად; ამასთან, მისთვის წარდგენილი ბრალდება არ არის პოლიტიკური ან სამხედრო ხასიათის.

8. ყოველივე ზემოაღნიშნულიდან გამომდინარე, საკასაციო პალატას მიაჩნია, რომ თბილისის საქალაქო სასამართლოს საგამოძიებო და წინასასამართლო სხდომის კოლეგიის 2023 წლის 4 ივლისის განჩინება კანონიერია და უნდა დარჩეს უცვლელად.

სარეზოლუციო ნაწილი:

საკასაციო პალატამ იხელმძღვანელა საქართველოს სისხლის სამართლის საპროცესო კოდექსით, „სისხლის სამართლის სფეროში საერთაშორისო თანამშრომლობის შესახებ“ საქართველოს კანონით და

დაადგინა:

1. ექსტრადიციას დაქვემდებარებული პირის – ა. გ-ს ადვოკატ ი. ი-ის საკასაციო საჩივარი არ დაკმაყოფილდეს;
2. თბილისის საქალაქო სასამართლოს საგამოძიებო და წინასასამართლო სხდომის კოლეგიის 2023 წლის 4 ივლისის განჩინება დარჩეს უცვლელად;
3. განჩინება საბოლოოა და არ საჩივრდება.

ექსტრადიცია

განჩინება საქართველოს სახელით

№411-23

28 ივლისი, 2023 წ., ქ. თბილისი

**საქართველოს უზენაესი სასამართლოს სისხლის სამართლის
საქმეთა პალატამ შემდეგი შემადგენლობით:**
მ. ვასაძე (თავმჯდომარე),
შ. თადუმაძე,
ლ. ფაფიაშვილი

ზეპირი მოსმენის გარეშე განიხილა ექსტრადიციას დაქვემდებარებული პირის – მ. ა. ბ-ს (M. A. B.) ინტერესების დამცველის, ადვოკატ ა. გ-ს საკასაციო საჩივარი თბილისის საქალაქო სასამართლოს საგამოძიებო და წინასასამართლო სხდომის კოლეგიის 2023 წლის 17 ივლისის განჩინებაზე.

აღწერილობითი ნაწილი:

1. ექსტრადიციას დაქვემდებარებული პირის – მ. ა. ბ-ს მიმართ თურქეთის რესპუბლიკაში განხორციელებული სისხლისსამართლებრივი პროცედურები:

2010 წლის პირველ დეკემბერს თურქეთის რესპუბლიკის ფ-ს რაიონულმა საჯარო მთავარმა პროკურატურამ გამოსცა საბრალდებო აქტი, რომლის მიხედვითაც მ. ა. ბ-ს ბრალი ედება თურქეთის რესპუბლიკის სისხლის სამართლის კოდექსის 204-ე მუხლის პირველი ნაწილით (ოფიციალური საბუთის გაყალბება), ამავე კოდექსის 158-ე მუხლის პირველი ნაწილის „ფ“, „ჰ“ ქვეპუნქტებითა და 37-ე მუხლთან ერთობლივად 158-ე მუხლის მე-2 ნაწილით (თალ-

ლითობა ჩადენილი ჯგუფურად, დამამძიმებელ გარემოებებში) გათვალისწინებულ დანაშაულთა ჩადენაში.

2015 წლის 19 ნოემბერს თურქეთის რესპუბლიკის ფ-ს რაიონული სისხლის სამართლის უმაღლესმა სასამართლომ გამოსცა მ. ა. ბ-ს დაკავების ბრძანება.

2011 წლის 15 ივნისს თურქეთის რესპუბლიკის ფ-ს რაიონულმა საჯარო მთავარმა პროკურატურამ გამოსცა საბრალდებო აქტი, რომლის მიხედვით, მ. ა. ბ-ს ბრალი ედება თურქეთის რესპუბლიკის სისხლის სამართლის კოდექსის 204-ე მუხლის პირველი ნაწილით (ოფიციალური საბუთის გაყალბება) და 158-ე მუხლის პირველი ნაწილის „ფ“ ქვეპუნქტით (თაღლითობა, ჩადენილი დამამძიმებელ გარემოებებში) გათვალისწინებულ დანაშაულთა ჩადენაში.

2011 წლის 4 ოქტომბერს ფ-ს რაიონული სისხლის სამართლის უმაღლესმა სასამართლომ გამოსცა მ. ბ-ს დაკავების ბრძანება.

2012 წლის 23 ივლისს თურქეთის რესპუბლიკის ფ-ს რაიონულმა საჯარო მთავარმა პროკურატურამ გამოსცა საბრალდებო აქტი, რომლის მიხედვით, მ. ბ-ს ბრალი ედება თურქეთის რესპუბლიკის სისხლის სამართლის კოდექსის 204-ე მუხლის პირველი ნაწილით (ოფიციალური საბუთის გაყალბება) და 158-ე მუხლის პირველი ნაწილის „ფ“ ქვეპუნქტით (თაღლითობა, ჩადენილი დამამძიმებელ გარემოებებში) გათვალისწინებულ დანაშაულთა ჩადენაში.

2012 წლის 27 ნოემბერს ფ-ს რაიონულმა სისხლის სამართლის უმაღლესმა სასამართლომ გამოსცა მ. ბ-ს დაკავების ბრძანება.

2013 წლის 12 ნოემბერს თურქეთის რესპუბლიკის ო-ს რაიონულმა საჯარო მთავარმა პროკურატურამ გამოსცა საბრალდებო აქტი, რომლის მიხედვით, მ. ბ-ს ბრალი ედება თურქეთის რესპუბლიკის სისხლის სამართლის კოდექსის 204-ე მუხლის პირველი ნაწილითა (ოფიციალური საბუთის გაყალბება) და 157-ე მუხლის პირველი ნაწილით (მოტყუებით სხვისი ქონების დაუფლება თავისთვის ან სხვისთვის სარგებლის მიღების მიზნით) გათვალისწინებულ დანაშაულთა ჩადენაში.

2014 წლის 17 თებერვალს თურქეთის რესპუბლიკის ა.-ს რესპუბლიკურმა მთავარმა პროკურატურამ გამოსცა საბრალდებო აქტი, რომლის მიხედვით, მ. ბ-ს ბრალი ედება თურქეთის რესპუბლიკის სისხლის სამართლის კოდექსის 204-ე მუხლის პირველი ნაწილითა (ოფიციალური დოკუმენტის გაყალბება) და 158-ე მუხლის პირველი ნაწილის „ფ“ ქვეპუნქტით (თაღლითობა, ჩადენილი დამამძიმებელ გარემოებებში) გათვალისწინებული დანაშაულების ჩადენაში.

2015 წლის 3 დეკემბერს თურქეთის რესპუბლიკის ა.-ს რაიონულმა სისხლის სამართლის საქმეთა მძიმე დანაშაულის სასამარ-

თლომ გამოსცა მ. ბ-ს დაკავების ბრძანება.

2015 წლის 2 მარტს თურქეთის რესპუბლიკის ფ-ს რაიონულმა საჯარო მთავარმა პროკურატურამ გამოსცა საბრალდებო აქტი, რომლის მიხედვით, მ. ბ-ს ბრალი ედება თურქეთის რესპუბლიკის სისხლის სამართლის კოდექსის 204-ე მუხლით (ოფიციალური დოკუმენტის გაყალბება), 210-ე მუხლით (თამასუქის გაყალბება), 37-ე მუხლთან ერთობლივად 210-ე მუხლით (თამასუქის გაყალბება, ჩადენილი ჯგუფურად), 158-ე მუხლის პირველი ნაწილის „ფ“, „ჰ“ ქვეპუნქტებით (თაღლითობა, ჩადენილი დამამძიმებელ გარემოებებში) და 37-ე მუხლთან ერთობლივად 158-ე მუხლის პირველი ნაწილის „გ“, „ფ“, „ჰ“ ქვეპუნქტებით (თაღლითობა, ჩადენილი ჯგუფურად, დამამძიმებელ გარემოებებში) გათვალისწინებული დანაშაულების ჩადენაში.

2015 წლის 17 მარტს თურქეთის რესპუბლიკის ფ-ს რაიონულმა სისხლის სამართლის სასამართლომ გამოსცა მ. ბ-ს დაკავების ბრძანება;

2015 წლის 27 აპრილს თურქეთის რესპუბლიკის ე-ს რაიონულმა რესპუბლიკურმა მთავარმა პროკურატურამ გამოსცა საბრალდებო აქტი, რომლის მიხედვით, მ. ბ-ს ბრალი ედება თურქეთის რესპუბლიკის სისხლის სამართლის კოდექსის 204-ე მუხლის პირველი ნაწილით (ოფიციალური საბუთის გაყალბება), 158-ე მუხლის პირველი ნაწილის „ფ“ ქვეპუნქტით (თაღლითობა, ჩადენილი დამამძიმებელ გარემოებებში) და 325-ე მუხლის პირველი ნაწილით (ცრუ დასმენა) გათვალისწინებულ დანაშაულთა ჩადენაში.

2016 წლის 12 აგვისტოს თურქეთის რესპუბლიკის ფ-ს რაიონულმა სისხლის სამართლის სასამართლომ გამოსცა მ. ბ-ს დაკავების ბრძანება.

2015 წლის 24 დეკემბრიდან მ. ბ. იძებნება ინტერპოლის წითელი ცირკულარით.

2. თურქეთის რესპუბლიკიდან მოწოდებული მასალების თანახმად, ექსტრადიციის ქვემდებარე დანაშაულის ფაქტობრივი გარემოებები მდგომარეობს შემდეგში:

2010 წლის პირველი დეკემბრის საბრალდებო აქტში ასახული ფაქტობრივი გარემოებები:

2009 წლის ოქტომბრიდან 2010 წლის თებერვლამდე პერიოდში, მ. ა. ბ. თანამზრახველებთან ერთად, წინასწარ შემუშავებული გეგმის შესაბამისად, აყალბებდა უნაღდო ანგარიშსწორების ჩეკებს, შემდეგ აღნიშნულ ჩეკებს კონკრეტული პროდუქციის შეძენის საზღვარს გავლით გადასცემდა სხვადასხვა პირს, რითაც ახდენდა მათ მიმოქცევაში გაშვებას და თაღლითურად ეუფლებოდა დაზარალებულთა კუთვნილ ქონებას, კერძოდ: მ. ბ., ნ-სთან ერთად, ახორცი-

ელეგანტად შპს. „...“ ხელმძღვანელობას. აღნიშნული საქმიანობის პერიოდში მ. ბ-მ თანამშრომლებთან ერთად, ს. ბ-სგან შეიძინა ბრონეული და 8 610 თურქული ლირის ოდენობის ანგარიშსწორებისთვის მას გადასცა კომპანიის სახელით გამოწერილი ყალბი ჩეკი. ს. ბ-მ ასანაზღაურებლად ჩეკი წარადგინა ბანკში, თუმცა, იმის გამო, რომ ჩეკზე არსებული ხელმოწერა და ბანკში რეგისტრირებული ხელმოწერები არ ემთხვეოდა ერთმანეთს, ბანკმა არ განახორციელა ოპერაცია, რის შედეგადაც დაზარალებულს მატერიალური ზიანი მიაღება. აღნიშნულის შემდეგ, ნ-მ მ. ბ-ს დავალებით, კომპანიის სახელზე გამოცემული 19 953 თურქული ლირის ოდენობის ყალბი ჩეკი გადასცა შ-ს, რათა ამ უკანასკნელს ციტრუსების ნასყიდობის სანაცვლოდ ჩეკი გადაეცა დაზარალებულისთვის. დაზარალებულმა ვერ შეძლო ფულადი თანხის განაღდება, ვინაიდან ჩეკი ყალბი იყო და შესაბამისად მას მიაღება დიდი ოდენობით მატერიალური ზიანი.

2011 წლის 15 ივნისის საბრალდებო აქტში ასახული ფაქტობრივი გარემოებები:

მ. ა. ბ. მუშაობდა კომპანია შპს „...“ დირექტორის თანამდებობაზე. ა. ბ., აგრეთვე მუშაობდა შპს „...“ ფინანსბანკის ლ./ფ.-ს ფილიალის სამმართველოში, სადაც მას ჰქონდა შესაბამისი ანგარიში. 2009 წლის სექტემბერში ა. ბ. შეუთანხმდა ჰ. ქ-ს, რომ ამ უკანასკნელისგან შეისყიდოდა ბრონეულს, რაშიც უნდა გადაეხადა 9 000 თურქული ლირა – ნაღდი ანგარიშსწორებით. 2010 წლის იანვარში ა. ბ-მ გააყალბა 4 700 თურქული ლირის ღირებულების ჩეკი და ყალბი ჩეკი თანამშრომლების მეშვეობით გადასცა ჰ. ქ-ს, რომელსაც შეჰპირდნენ, რომ ფულადი თანხის დარჩენილ ნაწილს გადასცემდნენ რამდენიმე დღეში, თუმცა, შემდეგ მისთვის ფული აღარ გადაუხდიათ. ჰ. ქ-მ ჩეკი გასანაღდეblად გადასცა ბ. ბ-ს, რომელმაც აღნიშნული ჩეკი წარადგინა ბანკში თანხის განაღდებას მიზნით, თუმცა, ბანკმა არ მოახდინა ჩეკის ღირებულების გადახდა, ვინაიდან აღნიშნული ჩეკი იყო ყალბი.

2012 წლის 23 ივლისის საბრალდებო აქტში ასახული ფაქტობრივი გარემოებები:

ა. თ. გ-ს ა-ს რაიონში არსებულ კომპანია „...“ გარკვეული თანხა ჰქონდა ასაღები. მ. ა. ბ-ს კი აღნიშნულ კომპანიის მიმართ ჰქონდა დავალიანება. „...“ უფლებამოსილმა პირმა ა. გ-ს შესთავაზა ასაღები თანხის ნაწილის მ. ბ-სგან აღება. აღნიშნულზე ა. გ. ტელეფონით დაუკავშირდა მ. ბ-ს და შეუთანხმდა, რომ მ. ბ. მას გაუგზავნიდა 170 000 თურქული ლირის ღირებულების ჩეკს. მ. ბ-მ კომპანია შპს „...“ დირექტორის თანამდებობაზე მუშაობის პერიოდში ა. გ-ს გაუგზავნა ოთხი ცალი ყალბი ჩეკი, რომლებიც გაფორმებული იყო

2009 წლის დეკემბრიდან – 2010 წლის მარტამდე პერიოდში და რომელთა საერთო ღირებულებაც შეადგენდა – 170 000 თურქულ ლირას. დაზარალებულმა ვერ შეძლო აღნიშნული ჩეკების განაღდება, რის გამოც მას მიაღდა დიდი ოდენობით მატერიალური ზიანი.

2013 წლის 12 ნოემბრის საბრალდებო აქტში ასახული ფაქტობრივი გარემოებები:

2009 წლის 12 ოქტომბერს, მიღებული პროდუქციის სანაცვლოდ, მ. ა. ბ-მ დაზარალებულს გადასცა 20 000 თურქული ლირის ღირებულების ყალბი ჩეკი, რომლის განაღდებაც არ იყო შესაძლებელი. შესაბამისად, დაზარალებულს მიაღდა დიდი ოდენობით მატერიალური ზიანი.

2014 წლის 17 თებერვლის საბრალდებო აქტში ასახული ფაქტობრივი გარემოებები:

მ. ა. ბ-მ მ. ქ-სგან 2009 წლის აგვისტოსა და სექტემბერში შეიძინა ყურძენი. მ. ბ-ს ფირმის წარმომადგენელმა მ. ქ-ს 8 000 თურქული ლირა წინასწარ გადაუხადა, შეძენილი ყურძნის საფასურის დარჩენილი ნაწილისთვის კი მ. ბ-მ 2010 წლის 30 იანვარს ჯ. და მ-ს სავაჭრო ობიექტების დახმარებით მ. ქ-ს 32 000 თურქული ლირის ოდენობის ყალბი ჩეკი გამოუწერა. გარდა ამისა, ჩეკის დაზარალებულისთვის გადაცემის მომენტისთვის მ. ბ-სთვის ცნობილი იყო, რომ აღნიშნული ჩეკით თანხის განაღდება არ იყო შესაძლებელი. შესაბამისად, მ. ქ-მ ვერ მიიღო მ. ბ-ს მიერ მისგან შეძენილი ყურძნის საფასური, რის შედეგადაც მიაღდა დიდი ოდენობით მატერიალურ ზიანი.

2015 წლის 2 მარტის საბრალდებო აქტში ასახული ფაქტობრივი გარემოებები:

2009-2010 წლებში მ. ბ-მ და მისმა თანამშრომლებმა გააყალბეს საბანკო ჩეკები, რომლებიც მათ გამგებლობაში არსებული კომპანიების სახელით შეძენილი საქონლის ანაზღაურების მიზნით, გადასცეს დაზარალებულებს, რითაც მიაყენეს, ჯამურად – 688 730 თურქული ლირის მატერიალური ზიანი.

2015 წლის 27 აპრილის საბრალდებო აქტში ასახული ფაქტობრივი გარემოებები:

2010 წლის ოქტომბერში, მ. ბ-მ შესყიდული ბოსტნეულის საფასურის ანაზღაურების მიზნით, მ. ჩ-ს და ო. ბ-ს გადასცა 8 860 თურქული ლირის ღირებულების ყალბი ჩეკი. დაზარალებულებმა ვერ შეძლეს აღნიშნული ჩეკის განაღდება, რის შედეგადაც მიაღდათ 8 860 თურქული ლირის მატერიალური ზიანი. ამასთან, მ. ბ-მ თავის ჩვენებაში განაცხადა, რომ ყალბ ჩეკზე იყო არა მისი, არამედ სხვა, მესამე პირის ხელმოწერა, თუმცა, გამოძიებით დადგინდა, რომ აღნიშნული ხელმოწერა ეკუთვნის მ. ბ-ს.

3. მ. ა. ბ-ს მიმართ საქართველოში განხორციელებული საექსტრადიციო პროცედურები:

2016 წლის 16 თებერვალსა და 2016 წლის 18 მაისს საქართველოს გენერალურ პროკურატურაში მიღებულ იქნა მ. ა. ბ-ს ექსტრადიციის თაობაზე თურქეთის რესპუბლიკის კომპეტენტური ორგანოს შუამდგომლობა და შესაბამისი დოკუმენტები.

2016 წლის 11 აპრილს საქართველოს შინაგან საქმეთა სამინისტროს თანამშრომლებმა საქართველოს ტერიტორიაზე დააკავეს თურქეთის რესპუბლიკის სამართალდამცავი ორგანოების მიერ ძებნილი მ. ბ..

2016 წლის 13 აპრილს მარნეულის მაგისტრატი სასამართლოს მოსამართლის განჩინებით მ. ბ-ს აღკვეთის ღონისძიების სახით შეეფარდა გირაო – 50 000 ლარი, პატიმრობის უზრუნველყოფით და იგი პატიმრობიდან გათავისუფლდა 2016 წლის 20 აპრილს.

4. 2023 წლის 3 ივლისს თბილისის საქალაქო სასამართლოს შუამდგომლობით მიმართა საქართველოს გენერალური პროკურატურის საერთაშორისო ურთიერთობების სამმართველოს პროკურორმა თემურ ცინდელიანმა და მოითხოვა მ. ა. ბ-ს თურქეთის რესპუბლიკაში ექსტრადიცია, მის მიმართ სისხლისსამართლებრივი დევნის განხორციელების მიზნით, იმ დანაშაულებრივი ქმედებებისათვის, რომლებიც აღწერილია:

1.1. თურქეთის რესპუბლიკის ფ-ს რაიონული საჯარო მთავარი პროკურატურის მიერ 2010 წლის პირველ დეკემბერს გამოცემულ საბრალდებო აქტში და დასჯადია თურქეთის რესპუბლიკის სისხლის სამართლის კოდექსის 158-ე მუხლის პირველი ნაწილის „ფ“, „ჰ“ ქვეპუნქტებითა და 37-ე მუხლთან ერთობლივად 158-ე მუხლის მე-2 ნაწილით (თაღლითობა ჩადენილი ჯგუფურად, დამამძიმებელ გარემოებებში);

1.2. თურქეთის რესპუბლიკის ფ-ს რაიონული საჯარო მთავარი პროკურატურის მიერ 2011 წლის 15 ივნისს გამოცემულ საბრალდებო აქტში და დასჯადია თურქეთის რესპუბლიკის სისხლის სამართლის კოდექსის 158-ე მუხლის პირველი ნაწილის „ფ“ ქვეპუნქტით (თაღლითობა, ჩადენილი დამამძიმებელ გარემოებებში);

1.3. თურქეთის რესპუბლიკის ფ-ს რაიონული საჯარო მთავარი პროკურატურის მიერ 2012 წლის 23 ივლისს გამოცემულ საბრალდებო აქტში და დასჯადია თურქეთის რესპუბლიკის სისხლის სამართლის კოდექსის 158-ე მუხლის პირველი ნაწილის „ფ“ ქვეპუნქტით (თაღლითობა, ჩადენილი დამამძიმებელ გარემოებებში);

1.4. თურქეთის რესპუბლიკის ო-ს რაიონული საჯარო მთავარი პროკურატურის მიერ 2013 წლის 12 ნოემბერს გამოცემულ საბრალდებო აქტში და დასჯადია თურქეთის რესპუბლიკის სისხლის

სამართლის კოდექსის 157-ე მუხლის პირველი ნაწილით (მოტყუებით სხვისი ქონების დაუფლება თავისთვის ან სხვისთვის სარგებლის მიღების მიზნით);

1.5. თურქეთის რესპუბლიკის ა-ს რესპუბლიკური მთავარი პროკურატურის მიერ 2014 წლის 17 თებერვალს გამოცემულ საბრალდებო აქტში და დასჯადია თურქეთის რესპუბლიკის სისხლის სამართლის კოდექსის 158-ე მუხლის პირველი ნაწილის „ფ“ ქვეპუნქტით (თაღლითობა, ჩადენილი დამამძიმებელ გარემოებებში);

1.6. თურქეთის რესპუბლიკის ფ-ს რაიონული საჯარო მთავარი პროკურატურის მიერ 2015 წლის 2 მარტს გამოცემულ საბრალდებო აქტში და დასჯადია თურქეთის რესპუბლიკის სისხლის სამართლის კოდექსის 158-ე მუხლის პირველი ნაწილის „ფ“, „ჰ“ ქვეპუნქტებით (თაღლითობა, ჩადენილი დამამძიმებელ გარემოებებში) და 37-ე მუხლთან ერთობლივად 158-ე მუხლის პირველი ნაწილის „გ“, „ფ“, „ჰ“ ქვეპუნქტებით (თაღლითობა, ჩადენილი ჯგუფურად, დამამძიმებელ გარემოებებში);

1.7. თურქეთის რესპუბლიკის ე-ს რაიონული რესპუბლიკური მთავარი პროკურატურის მიერ 2015 წლის 27 აპრილს გამოცემულ საბრალდებო აქტში და დასჯადია თურქეთის რესპუბლიკის სისხლის სამართლის კოდექსის 158-ე მუხლის პირველი ნაწილის „ფ“ ქვეპუნქტით (თაღლითობა, ჩადენილი დამამძიმებელ გარემოებებში).

დაუშვებლად იქნეს ცნობილი მ. ა. ბ-ს თურქეთის რესპუბლიკაში ექსტრადიცია, მის მიმართ სისხლისსამართლებრივი დევნის განხორციელების მიზნით, იმ დანაშაულებრივი ქმედებებისთვის, რომლებიც აღწერილია:

2.1. თურქეთის რესპუბლიკის ფ-ს რაიონული საჯარო მთავარი პროკურატურის მიერ 2010 წლის პირველი დეკემბერს გამოცემულ საბრალდებო აქტში და დასჯადია თურქეთის რესპუბლიკის სისხლის სამართლის კოდექსის 204-ე მუხლით (ოფიციალური საბუთის გაყალბება);

2.2. თურქეთის რესპუბლიკის ფ-ს რაიონული საჯარო მთავარი პროკურატურის მიერ 2011 წლის 15 ივნისის გამოცემულ საბრალდებო აქტში და დასჯადია თურქეთის რესპუბლიკის სისხლის სამართლის კოდექსის 204-ე მუხლის პირველი ნაწილით (ოფიციალური საბუთის გაყალბება);

2.3. თურქეთის რესპუბლიკის ფ-ს რაიონული საჯარო მთავარი პროკურატურის მიერ 2012 წლის 23 ივლისის გამოცემულ საბრალდებო აქტში და დასჯადია 204-ე მუხლის პირველი ნაწილით (ოფიციალური საბუთის გაყალბება);

2.4. თურქეთის რესპუბლიკის ო-ს რაიონული საჯარო მთავარი

პროკურატურის მიერ 2013 წლის 12 ნოემბერს გამოცემულ საბრალდებო აქტში და დასჯადია თურქეთის რესპუბლიკის სისხლის სამართლის კოდექსის 204-ე მუხლის პირველი ნაწილი (ოფიციალური საბუთის გაყალბება);

2.5. თურქეთის რესპუბლიკის ფ-ს რაიონული საჯარო მთავარი პროკურატურის მიერ 2015 წლის 2 მარტს გამოცემულ საბრალდებო აქტში და დასჯადია თურქეთის რესპუბლიკის სისხლის სამართლის კოდექსის 204-ე მუხლით (ოფიციალური დოკუმენტის გაყალბება), 210-ე მუხლით (თამასუქის გაყალბება), 37-ე მუხლთან ერთობლივად 210-ე მუხლით (თამასუქის გაყალბება, ჩადენილი ჯგუფურად);

2.6. თურქეთის რესპუბლიკის ე-ს რაიონული რესპუბლიკური მთავარი პროკურატურის მიერ 2015 წლის 27 აპრილს გამოცემულ საბრალდებო აქტში და დასჯადია თურქეთის რესპუბლიკის სისხლის სამართლის კოდექსის 204-ე მუხლის პირველი ნაწილით (ოფიციალური საბუთის გაყალბება);

2.7. თურქეთის რესპუბლიკის ე-ს რაიონული რესპუბლიკური მთავარი პროკურატურის მიერ 2015 წლის 27 აპრილს გამოცემულ საბრალდებო აქტში და დასჯადია თურქეთის რესპუბლიკის სისხლის სამართლის კოდექსის 325-ე მუხლის პირველი ნაწილით (ცრუ დასმენა).

5. თბილისის საქალაქო სასამართლოს საგამოძიებო და წინასამართლო სხდომის კოლეგიის 2023 წლის 17 ივლისის განჩინებით საქართველოს გენერალური პროკურატურის პროკურორ თემურ ცინდელიანის შუამდგომლობა დაკმაყოფილდა:

1. დასაშვებად იქნა ცნობილი მ. ა. ბ-ს თურქეთის რესპუბლიკაში ექსტრადიცია, მის მიმართ სისხლისსამართლებრივი დევნის განხორციელების მიზნით, იმ დანაშაულებრივი ქმედებებისათვის, რომლებიც აღწერილია:

1.1. თურქეთის რესპუბლიკის ფ-ს რაიონული საჯარო მთავარი პროკურატურის მიერ 2010 წლის პირველ დეკემბერს გამოცემულ საბრალდებო აქტში და დასჯადია თურქეთის რესპუბლიკის სისხლის სამართლის კოდექსის 158-ე მუხლის პირველი ნაწილის „ფ“, „ჰ“ ქვეპუნქტებითა და 37-ე მუხლთან ერთობლივად 158-ე მუხლის მე-2 ნაწილით (თაღლითობა ჩადენილი ჯგუფურად, დამამძიმებელ გარემოებებში);

1.2. თურქეთის რესპუბლიკის ფ-ს რაიონული საჯარო მთავარი პროკურატურის მიერ 2011 წლის 15 ივნისს გამოცემულ საბრალდებო აქტში და დასჯადია თურქეთის რესპუბლიკის სისხლის სამართლის კოდექსის 158-ე მუხლის პირველი ნაწილის „ფ“ ქვეპუნქტით (თაღლითობა, ჩადენილი დამამძიმებელ გარემოებებში);

1.3. თურქეთის რესპუბლიკის ფ-ს რაიონული საჯარო მთავარი პროკურატურის მიერ 2012 წლის 23 ივლისს გამოცემულ საბრალდებო აქტში და დასჯადია თურქეთის რესპუბლიკის სისხლის სამართლის კოდექსის 158-ე მუხლის პირველი ნაწილის „ფ“ ქვეპუნქტით (თაღლითობა, ჩადენილი დამამძიმებელ გარემოებებში);

1.4. თურქეთის რესპუბლიკის ო-ს რაიონული საჯარო მთავარი პროკურატურის მიერ 2013 წლის 12 ნოემბერს გამოცემულ საბრალდებო აქტში და დასჯადია თურქეთის რესპუბლიკის სისხლის სამართლის კოდექსის 157-ე მუხლის პირველი ნაწილით (მოტყუებით სხვისი ქონების დაუფლება თავისთვის ან სხვისთვის სარგებლის მიღების მიზნით);

1.5. თურქეთის რესპუბლიკის ა-ს რესპუბლიკური მთავარი პროკურატურის მიერ 2014 წლის 17 თებერვალს გამოცემულ საბრალდებო აქტში და დასჯადია თურქეთის რესპუბლიკის სისხლის სამართლის კოდექსის 158-ე მუხლის პირველი ნაწილის „ფ“ ქვეპუნქტით (თაღლითობა, ჩადენილი დამამძიმებელ გარემოებებში);

1.6. თურქეთის რესპუბლიკის ფ-ს რაიონული საჯარო მთავარი პროკურატურის მიერ 2015 წლის 2 მარტს გამოცემულ საბრალდებო აქტში და დასჯადია თურქეთის რესპუბლიკის სისხლის სამართლის კოდექსის 158-ე მუხლის პირველი ნაწილის „ფ“, „ჰ“ ქვეპუნქტებით (თაღლითობა, ჩადენილი დამამძიმებელ გარემოებებში) და 37-ე მუხლთან ერთობლივად 158-ე მუხლის პირველი ნაწილის „გ“, „ფ“, „ჰ“ ქვეპუნქტებით (თაღლითობა, ჩადენილი ჯგუფურად, დამამძიმებელ გარემოებებში);

1.7. თურქეთის რესპუბლიკის ე-ს რაიონული რესპუბლიკური მთავარი პროკურატურის მიერ 2015 წლის 27 აპრილს გამოცემულ საბრალდებო აქტში და დასჯადია თურქეთის რესპუბლიკის სისხლის სამართლის კოდექსის 158-ე მუხლის პირველი ნაწილის „ფ“ ქვეპუნქტით (თაღლითობა, ჩადენილი დამამძიმებელ გარემოებებში).

2. დაუშვებლად იქნა ცნობილი მ. ა. ბ-ს თურქეთის რესპუბლიკაში ექსტრადიცია, მის მიმართ სისხლისსამართლებრივი დევნის განხორციელების მიზნით, იმ დანაშაულებრივი ქმედებებისთვის, რომლებიც აღწერილია:

2.1 თურქეთის რესპუბლიკის ფ-ს რაიონული საჯარო მთავარი პროკურატურის მიერ 2010 წლის პირველი დეკემბერს გამოცემულ საბრალდებო აქტში და დასჯადია თურქეთის რესპუბლიკის სისხლის სამართლის კოდექსის 204-ე მუხლით (ოფიციალური საბუთის გაყალბება);

2.2 თურქეთის რესპუბლიკის ფ-ს რაიონული საჯარო მთავარი პროკურატურის მიერ 2011 წლის 15 ივნისის გამოცემულ საბრალდებო აქტში და დასჯადია თურქეთის რესპუბლიკის სისხლის სა-

მართლის კოდექსის 204-ე მუხლის პირველი ნაწილით (ოფიციალური საბუთის გაყალბება);

2.3. თურქეთის რესპუბლიკის ფ-ს რაიონული საჯარო მთავარი პროკურატურის მიერ 2012 წლის 23 ივლისს გამოცემულ საბრალდებო აქტში და დასჯადია 204-ე მუხლის პირველი ნაწილით (ოფიციალური საბუთის გაყალბება);

2.4. თურქეთის რესპუბლიკის ო-ს რაიონული საჯარო მთავარი პროკურატურის მიერ 2013 წლის 12 ნოემბერს გამოცემულ საბრალდებო აქტში და დასჯადია თურქეთის რესპუბლიკის სისხლის სამართლის კოდექსის 204-ე მუხლის პირველი ნაწილი (ოფიციალური საბუთის გაყალბება);

2.5. თურქეთის რესპუბლიკის ფ-ს რაიონული საჯარო მთავარი პროკურატურის მიერ 2015 წლის 2 მარტს გამოცემულ საბრალდებო აქტში და დასჯადია თურქეთის რესპუბლიკის სისხლის სამართლის კოდექსის 204-ე მუხლით (ოფიციალური დოკუმენტის გაყალბება), 210-ე მუხლით (თამასუქის გაყალბება), 37-ე მუხლთან ერთობლივად 210-ე მუხლით (თამასუქის გაყალბება, ჩადენილი ჯგუფურად);

2.6. თურქეთის რესპუბლიკის ე-ს რაიონული რესპუბლიკური მთავარი პროკურატურის მიერ 2015 წლის 27 აპრილს გამოცემულ საბრალდებო აქტში და დასჯადია თურქეთის რესპუბლიკის სისხლის სამართლის კოდექსის 204-ე მუხლის პირველი ნაწილით (ოფიციალური საბუთის გაყალბება);

2.7. თურქეთის რესპუბლიკის ე-ს რაიონული რესპუბლიკური მთავარი პროკურატურის მიერ 2015 წლის 27 აპრილს გამოცემულ საბრალდებო აქტში და დასჯადია თურქეთის რესპუბლიკის სისხლის სამართლის კოდექსის 325-ე მუხლის პირველი ნაწილით (ცრუ დასმენა).

6. ექსტრადიციას დაქვემდებარებული პირის – მ. ა. ბ-ს ინტერესების დამცველი, ადვოკატი – ა. გ. საკასაციო საჩივრით მოითხოვს თბილისის საქალაქო სასამართლოს საგამოძიებო და წინასასამართლო სხდომის კოლეგიის 2023 წლის 17 ივლისის განჩინების გაუქმებას, შემდეგი საფუძვლებით: განჩინება უკანონო და დაუსაბუთებელია როგორც ფაქტობრივი, ასევე სამართლებრივი თვალსაზრისით; კასატორს მიაჩნია, რომ დარღვეულია მ. ა. ბ-ს სისხლის სამართლებრივი პასუხისმგებლობის ხანდაზმულობის ვადები; საექსტრადიციო მასალებით ირკვევა, რომ მ. ა. ბ-ს ბრალდების რიგ სისხლის სამართლის საქმეზე დაკავების ორდერი გაცემულია არა მისი სისხლისსამართლებრივ პასუხისმგებლობაში მიცემის, არამედ – მისგან ჩვენების ჩამორთმევის მიზნით, რაც ეწინააღმდეგება ექსტრადიციის შესახებ ევროპული კონვენციის 25-ე მუხლს;

დაცვის მხარეს ასევე მიაჩნია, რომ თურქეთის რესპუბლიკაში მ. ა. ბ.-სათვის ბრალად წარდგენილი ქმედებები საქართველოს იურისდიქციის ქვეშ ჩადენის შემთხვევაში, არასწორად დაკვალიფიცირდა თაღლითობად, ვინაიდან მას ბრალად ედება ქურდობის ჩადენა; მ. ა. ბ. საექსტრადიციო მასალების თარგმანებში ხან მოხსენიებულია ბრალდებულად, ხანაც – მსჯავრდებულად, რაც ეჭვს აჩენს მის სამართლებრივ სტატუსთან მიმართებით და აგრეთვე იმ ფაქტთან დაკავშირებით, ხომ არ არის მის მიმართ დაუსწრებლად გამოტანილი გამამტყუნებელი განაჩენი; მ. ა. ბ.-ს თურქეთის რესპუბლიკაში ექსტრადიციის შემთხვევაში, დაირღვევა ადამიანის უფლებათა ევროპული კონვენციის მე-8 მუხლით გარანტირებული ოჯახის ურღვევობის პრინციპი, ვინაიდან მას საქართველოში ჰყავს ოჯახი; ექსტრადიციის დამაბრკოლებელ გარემოებას ასევე წარმოადგენს საქართველოში მიმდინარე საერთაშორისო დაცვის მოთხოვნასთან დაკავშირებული პროცედურები. აღნიშნული საკითხზე საქართველოს შესაბამისი ორგანოს გადანყვეტილება, დაცვის მხარეს ამჟამად გასაჩივრებული აქვს პირველი ინსტანციის სასამართლოში, სადაც საქმე იხილება ადმინისტრაციული წესით; თურქეთის რესპუბლიკაში მ. ა. ბ.-ს მიმართ ბრალად წარდგენილ დანაშაულებზე მიღებულია ამნისტიის კანონი, თუმცა სასამართლომ სათანადოდ არ შეისწავლა ეს საკითხი; გარდა ამისა, პირველი ინსტანციის სასამართლომ დაცვის მხარეს არ მისცა შესაბამისი დრო და ვადა, რომ წარედგინა ახალი მტკიცებულებები, კერძოდ, მ. ა. ბ.-ს თაობაზე თურქეთის რესპუბლიკაში მიღებული სამი განაჩენი (დათარიღებული 12.12.2022, 09.02.2023 და 09.02.2023 წლებით), რომლებითაც შეიცვალა ქმედების კვალიფიკაცია და დანაშაულების სიმძიმე. დაცვის მხარის განმარტებით, აღნიშნულ მტკიცებულებებს უზენაეს სასამართლოს წარმოუდგენს.

7. საკასაციო სასამართლომ ექსტრადიციას დაქვემდებარებული პირის – მ. ა. ბ.-ს ინტერესების დამცველის, ადვოკატ ა. გ.-ს საკასაციო საჩივარი განიხილა ზეპირი მოსმენის გარეშე. ამასთან, საკასაციო სასამართლომ მოცემულ საქმეზე გადანყვეტილების მიღებამდე მხარეებს მისცა შესაძლებლობა, დამატებით წარმოედგინათ მათ ხელთ არსებული რაიმე სახის მტკიცებულება, ინფორმაცია თუ შუამდგომლობა.

8. პროკურორმა წარმოადგინა თავისი პოზიცია საკასაციო საჩივართან მიმართებით, ხოლო დაცვის მხარემ – დამატებითი მასალები.

სამოტივაციო ნაწილი:

1. საკასაციო სასამართლომ შეისწავლა საქმის მასალები, შეა-

მონმა საჩივრის საფუძვლიანობა, შეაფასა მხარეთა არგუმენტები და მიაჩნია, რომ საკასაციო საჩივრის მოთხოვნა არ უნდა დაკმაყოფილდეს, შემდეგ გარემოებათა გამო:

2. საკასაციო სასამართლო სრულად იზიარებს გასაჩივრებული განჩინების მოტივაციას და მიუთითებს, რომ მოცემულ შემთხვევაში არ არსებობს „სისხლის სამართლის სფეროში საერთაშორისო თანამშრომლობის შესახებ“ საქართველოს კანონით გათვალისწინებული ექსტრადიციის დამაბრკოლებელი გარემოებები, კერძოდ: დაცულია ორმაგი დანაშაულებრიობის, პარალელური წარმოების აკრძალვის, ორმაგი დასჯის აკრძალვისა და ხანდაზმულობის პრინციპები, მოქალაქეობისა და ლტოლვილობის შესახებ წესები და საქართველოს კანონმდებლობით გათვალისწინებული სხვა მოთხოვნები.

3. თურქეთის რესპუბლიკაში სამართალდამცავი ორგანოების მიერ ძებნილი მ. ა. ბ. საქართველოს სამართალდამცავმა ორგანოებმა დააკავეს 2016 წლის 11 აპრილს. როგორც წარმოდგენილი საქმის მასალებიდან ირკვევა, დაკავებისას და პატიმრობაში ყოფნის პერიოდში მის მიმართ არ დარღვეულა არც საქართველოს კანონმდებლობით გათვალისწინებული და არც საერთაშორისო ხელშეკრულებებით საქართველოს მხარის მიერ ნაკისრი ვალდებულებები.

4. ადამიანის უფლებათა ევროპული სასამართლოს პრეცედენტული სამართლის მიხედვით, პირის ექსტრადიციამ ადამიანის უფლებათა ევროპული კონვენციის მე-2 და მე-3 მუხლების დარღვევა შეიძლება გამოიწვიოს, როდესაც არსებობს „არსებითი საფუძვლები ვარაუდისათვის“, რომ ექსტრადიციის შემთხვევაში პირის სიცოცხლეს საფრთხე დაემუქრება ან/და იგი დაექვემდებარება წამებას ან/და არაადამიანურ მოპყრობას ან დევნას (იხ.: ადამიანის უფლებათა ევროპული სასამართლოს გადაწყვეტილება საქმეზე *Soering v. the United Kingdom*, no.14038/88, §91, ECtHR, 7/07/1989). ამასთან, ექსტრადიციას დაქვემდებარებულ პირს ეკისრება ტვირთი, წარადგინოს მტკიცებულებები, რომლებიც დაადასტურებს არსებითი საფუძვლების არსებობას ვარაუდისათვის, რომ ექსტრადიციის შემთხვევაში იგი დაექვემდებარება არასათანადო მოპყრობასა და დევნას. ხოლო სახელმწიფო, მოცემულ შემთხვევაში წარმოდგენილი ბრალდების მხარის სახით, ვალდებულია, გაფანტოს ყველა ეჭვი, რაც დაცვის მხარის მიერ წარმოდგენილი მტკიცებულებებით შეიქმნება (იხ.: ადამიანის უფლებათა ევროპული სასამართლოს გადაწყვეტილებები საქმეებზე: *J.K. and others v. Sweden*, no. 59166/12, §91,96, ECtHR, 23/08/2016; *Saadi v. Italy*, no.37201/06, §129, ECtHR, 28/02/2008). განზოგადებული ხასიათის ცნობები, სხვა სპეციფიკური

სამხილების გარეშე, არ წარმოადგენს საკმარის გარემოებას იმის დასადასტურებლად, რომ ექსტრადიცია პერსონალურ საშიშროებას უქმნის ექსტრადიციას დაქვემდებარებულ პირებს (იხ.: ადამიანის უფლებათა ევროპული სასამართლოს გადაწყვეტილება საქმეზე Shamayev and Others v. Georgia and Russia, no. 36378/02, §350, 352, ECtHR, 12/04/2005).

5. დაცვის მხარეს არ წარმოუდგენია რაიმე მტკიცებულება, რომელიც დაადასტურებდა, რომ მ. ა. ბ-ს სიცოცხლეს ან ჯანმრთელობას თურქეთის რესპუბლიკაში ექსტრადიციის შემთხვევაში დაემუქრება საფრთხე და რომ იგი გახდება წამებისა, თუ არაადამიანური მოპყრობის მსხვერპლი. რაიმე სახის მტკიცებულება, რაც მ. ა. ბ-ს ექსტრადიციის შემთხვევაში მისი უფლებების დარღვევის საფრთხეზე მიუთითებდა ან/და დაადასტურებდა იმ გარემოებას, რომ მისი სიცოცხლისა ან ჯანმრთელობისათვის საფრთხის შექმნის შემთხვევაში თურქეთის რესპუბლიკის შესაბამისი ორგანოები ვერ უზრუნველყოფენ მის სათანადო დაცვას, საექსტრადიციო მასალებში ასევე არ მოიპოვება. თავის მხრივ, ვერც საქართველოს გენერალური პროკურატურის მიერ ჩატარებული საექსტრადიციო პროცედურების შედეგად ვერ იქნა მოპოვებული მ. ა. ბ-ს უფლებების დარღვევის საფრთხის დამადასტურებელი მტკიცებულებები, მათ შორის – ინტერნეტის ყველაზე მოხმარებად საძიებო სისტემებშიც, რაც ერთ-ერთი მზარდად გამოყენებადი მეთოდია პირის მიმართ უცხო სახელმწიფოში დევნის დასადასტურებლად.

6. საკასაციო სასამართლო ასევე მხედველობაში იღებს თურქეთის რესპუბლიკის მიერ ადამიანის უფლებების სფეროში ნაკისრ საერთაშორისო ვალდებულებებს ინდივიდუალური საჩივრისა და მონიტორინგის მექანიზმებში თურქეთის რესპუბლიკის მონაწილეობის შესახებ, რაც ერთობლივად მნიშვნელოვან ინსტიტუციურ გარანტიებს ქმნის თურქეთის რესპუბლიკაში ადამიანის უფლებათა ევროპული კონვენციის დარღვევების პრევენციის კუთხით. აღნიშნულ მექანიზმებს შორისაა ადამიანის უფლებათა ევროპული სასამართლო, წამების პრევენციის ევროპული კომიტეტი, წამების წინააღმდეგ გაეროს კომიტეტი და პრევენციის ეროვნული მექანიზმი.

7. ამასთან, ადამიანის უფლებათა ევროპული სასამართლოს მიერ ევროპის საბჭოს წევრი ქვეყნისათვის პირის გადაცემა უფრო უსაფრთხოდ იქნა მიჩნეული, ზემოაღნიშნული ევროპული მექანიზმების არსებობის გამო (Chentiev and Ibragimov v. Slovakia, App no 21022/08 & 51946/08, Decision, ECHR).

8. აღნიშნულიდან გამომდინარე, არ არსებობს „საფუძველი ვარაუდისათვის“, რომ თურქეთის რესპუბლიკაში ექსტრადიციის შემ-

თხვევაში მ. ა. ბ. დაექვემდებარება წამებას, არაადამიანურ ან დამამცირებელ მოპყრობას ან/და არსებობს მისი სიცოცხლის ხელყოფისა, თუ რაიმე ნიშნით დევნის რისკი.

9. გარდა ამისა, თურქეთის რესპუბლიკის შესაბამისი ორგანოების მიერ წარმოდგენილი საექსტრადიციო მასალებით არ იკვეთება რაიმე სახის აშკარა და უხეში პროცესუალური დარღვევა, რაც წარმოშობდა ვარაუდს, რომ თურქეთის რესპუბლიკაში მ. ა. ბ-ს მიმართ დაირღვევა სამართლიანი სასამართლოს უფლება. ამდენად, მ. ბ-ს თურქეთის რესპუბლიკაში ექსტრადიცია შეესაბამება ადამიანის უფლებათა ევროპული კონვენციის მე-6 მუხლით საქართველოს მიერ ნაკისრ ვალდებულებებს.

10. უსაფუძვლოა კასატორის მითითება სისხლისსამართლებრივი პასუხისმგებლობის ხანდაზმულობის ვადის დარღვევის შესახებ, შემდეგ გარემოებათა გამო:

11. ექსტრადიციის შესახებ 1957 წლის ევროპული კონვენციის მე-10 მუხლის თანახმად, ექსტრადიცია არ განხორციელდება, თუ ექსტრადიციას დაქვემდებარებული პირის მიერ ჩადენილი დანაშაული ან მის მიმართ გამოტანილი განაჩენი ხანდაზმულია ექსტრადიციის შესახებ თხოვნის გამგზავნი ან თხოვნის მიმღები ქვეყნის კანონმდებლობის მიხედვით. გარდა ზემოაღნიშნულისა, „სისხლის სამართლის სფეროში საერთაშორისო თანამშრომლობის შესახებ“ საქართველოს კანონის 24-ე მუხლის შესაბამისად, ექსტრადიცია არ დაიშვება, თუ გასულია საქართველოს სისხლის სამართლის კოდექსით დადგენილი სისხლისსამართლებრივი დევნის ხანდაზმულობის ვადა, რომელიც პირს ათავისუფლებს სისხლისსამართლებრივი პასუხისმგებლობისგან ან სასჯელის მოხდისგან.

12. საქართველოს სისხლის სამართლის კოდექსის მე-12 მუხლის თანახმად, დანაშაულებრივი ქმედებები, რომელთა ჩადენაც ბრალად ედება მ. ა. ბ-ს თურქეთის რესპუბლიკაში, საქართველოს კანონმდებლობის მიხედვით, განეკუთვნება მძიმე დანაშაულთა კატეგორიას. საქართველოს სისხლის სამართლის კოდექსის 7¹-ე მუხლის პირველი ნაწილის „გ“ ქვეპუნქტის მიხედვით, პირი თავისუფლდება სისხლისსამართლებრივი პასუხისმგებლობისაგან, თუ გავიდა 10 წელი მძიმე დანაშაულის ჩადენიდან. ხანდაზმულობის ვადა გამოიანგარიშება დანაშაულის ჩადენის დღიდან პირის ბრალდებულის სახით პასუხისგებაში მიცემამდე. ამასთან, ხანდაზმულობის ვადის დინება შეჩერდება, თუ დამნაშავე დაემალა გამოძიებას ან სასამართლოს.

13. თურქეთის რესპუბლიკის კომპეტენტური ორგანოების მიერ მოწოდებული ინფორმაციის შესაბამისად, მ. ბ-სთვის ბრალად წარდგენილი დანაშაულებრივი ქმედებები ჩადენილია 2009-2010

წლებში, ხოლო აღნიშნულ დანაშაულებთან დაკავშირებით მას ბრალი ყველაზე გვიან წარედგინა – 2015 წლის აპრილში და, ამდენად, ცალსახაა, რომ მოცემულ დანაშაულებთან დაკავშირებით საქართველოს კანონმდებლობით დადგენილი სისხლისსამართლებრივი დევნის ხანდაზმულობის ვადა გასული არ არის.

14. ამასთან, თურქეთის რესპუბლიკის კომპეტენტური ორგანოების მიერ წარმოდგენილი მასალების თანახმად სისხლისსამართლებრივი დევნის ხანდაზმულობის ვადა გასულია შემდეგ დანაშაულებთან მიმართებით: 1) 2010 წლის პირველი დეკემბრის თურქეთის რესპუბლიკის ფ-ს რაიონული საჯარო მთავარი პროკურატურის მიერ გამოცემული საბრალდებო აქტი – თურქეთის რესპუბლიკის სისხლის სამართლის კოდექსის 204-ე მუხლი (ოფიციალური საბუთის გაყალბება) გათვალისწინებული დანაშაული; 2) 2011 წლის 15 ივნისის თურქეთის რესპუბლიკის ფ-ს რაიონული საჯარო მთავარი პროკურატურის მიერ გამოცემული საბრალდებო აქტი – თურქეთის რესპუბლიკის სისხლის სამართლის კოდექსის 204-ე მუხლის პირველი ნაწილი (ოფიციალური საბუთის გაყალბება); 3) 2012 წლის 23 ივლისის თურქეთის რესპუბლიკის ფ-ს რაიონული საჯარო მთავარი პროკურატურის მიერ გამოცემული საბრალდებო აქტი – 204-ე მუხლის პირველი ნაწილი (ოფიციალური საბუთის გაყალბება); 4) 2013 წლის 12 ნოემბრის თურქეთის რესპუბლიკის ო.-ს რაიონული საჯარო მთავარი პროკურატურის გამოცემული საბრალდებო აქტი – თურქეთის რესპუბლიკის სისხლის სამართლის კოდექსის 204-ე მუხლის პირველი ნაწილი (ოფიციალური საბუთის გაყალბება); 5) 2015 წლის 2 მარტს თურქეთის რესპუბლიკის ფ-ს რაიონული საჯარო მთავარი პროკურატურის მიერ გამოცემული საბრალდებო აქტი თურქეთის რესპუბლიკის სისხლის სამართლის კოდექსის 204-ე მუხლით (ოფიციალური დოკუმენტის გაყალბება), 210-ე მუხლით (თამასუქის გაყალბება), 37-ე მუხლთან ერთობლიობაში 210-ე მუხლით (თამასუქის გაყალბება, ჩადენილი ჯგუფურად). გარდა აღნიშნულისა, თურქეთის რესპუბლიკის კომპეტენტური ორგანოების მიერ 2023 წლის 22 ივნისს მოწოდებული დამატებითი ინფორმაციის თანახმად, 2015 წლის 27 აპრილის საბრალდებო აქტთან დაკავშირებით, ექსტრადიცია მოითხოვება მხოლოდ თაღლითობის დანაშაულისთვის.

15. ამდენად, უნდა მივიჩნიოთ, რომ სისხლისსამართლებრივი დევნის ხანდაზმულობის ვადა ასევე გასულია 2015 წლის 27 აპრილს თურქეთის რესპუბლიკის ეს რაიონული რესპუბლიკური მთავარი პროკურატურის მიერ გამოცემულ საბრალდებო აქტში მითითებულ, თურქეთის რესპუბლიკის სისხლის სამართლის კოდექსის 325-ე მუხლის პირველი ნაწილით (ცრუ დასმენა) გათვალისწინე-

ბულ დანაშაულთან მიმართებითაც.

16. ამასთან, თურქეთის რესპუბლიკის კომპეტენტური ორგანოების მიერ მონოდებული ინფორმაციის მიხედვით, ექსტრადიციის ქვემდებარე სხვა დანაშაულებთან დაკავშირებით, სისხლისსამართლებრივი დევნის ხანდაზმულობის ვადა არ არის გასული თურქეთის რესპუბლიკის კანონმდებლობით.

17. შესაბამისად, ხანდაზმულობის ვადის კრიტერიუმი დაცულია როგორც ექსტრადიციის თხოვნის მიმღები, ისე მისი გამომგზავნი – თურქეთის რესპუბლიკის მხარის კანონმდებლობით, ხოლო მ. ა. ბ-სათვის წარდგენილი ბრალდებების ნაწილში, რომლებზეც თურქეთის რესპუბლიკაში გასულია სისხლისსამართლებრივი დევნის ხანდაზმულობის ვადები, საქართველოს გენერალური პროკურატურის საერთაშორისო ურთიერთობების სამმართველოს პროკურორის შუამდგომლობით, მოთხოვნილია ექსტრადიციის დაუშვებლად ცნობა.

18. რაც შეეხება დაცვის მხარის არგუმენტს თურქეთის რესპუბლიკაში გამოცემული მ. ა. ბ-ს დაკავების ორდერების მიზნობრიობის შესახებ, ერთი მხრივ, საექსტრადიციო მასალების ქართულენოვან თარგმანში კასატორის მიერ საკასაციო საჩივარში მიზნობრიობის თაობაზე მითითება არ არსებობს, მეორე მხრივ, დაკავების ბრძანებები გაცემულია თურქეთის რესპუბლიკის კანონმდებლობის შესაბამისად, რომელიც უფლებამოსილ პირს ანიჭებს მ. ა. ბ-ს დაკავების უფლებას, ხოლო დაკავების ბრძანების მიზნობრიობა, ეროვნული პროცედურით გათვალისწინებული საკითხია.

19. დაცვის მხარის პრეტენზიასთან დაკავშირებით, რომ თურქეთის რესპუბლიკაში მ. ა. ბ-სათვის ბრალად წარდგენილი დანაშაულები საქართველოს იურისდიქციის ქვეშ ჩადენის შემთხვევაში, არასწორად დაკვალიფიცირდა თაღლითობად, საკასაციო სასამართლო აღნიშნავს, რომ კასატორი ახდენს ქმედების არასწორ და არასრულ ინტერპრეტაციას, ვინაიდან მისი ექსტრადიცია მოთხოვნილია თურქეთის რესპუბლიკის სისხლის სამართლის კოდექსის 158-ე მუხლით გათვალისწინებული დანაშაულისათვის: „ქურდობა, ჩადენილი მოტყუებით“, რომელიც ტერმინოლოგიურად მოხსენიებულია როგორც „ქურდობა“, მაგრამ აღნიშნული დანაშაული, თავისი ელემენტებისა და შინაარსის გათვალისწინებით, საქართველოს იურისდიქციის მიხედვით, წარმოადგენს თაღლითობას.

20. დაცვის მხარის კიდევ ერთი პრეტენზია საექსტრადიციო მასალების თარგმანებში მ. ა. ბ-ს ხან ბრალდებულად, ხანაც – მსჯავრდებულად მოხსენიების გამო, თურქეთის რესპუბლიკაში სამართლებრივი სტატუსის გაურკვევლობასთან დაკავშირებით – ასევე

უსაფუძვლოა, ვინაიდან საქართველოს გენარალური პროკურატურის მიერ 2023 წლის 23 მაისს თურქეთის რესპუბლიკის კომპეტენტური ორგანოებიდან დამატებით გამოთხოვილი ინფორმაციით, ცალსახად დგინდება, რომ მ. ა. ბ-ს თურქეთის რესპუბლიკაში ექსტრადიციას ქვემდებარე ყველა დანაშაულზე, გააჩნია ბრალდებულის და არა – მსჯავრდებულის სტატუსი და რომ ბრალდების არცერთ საქმეზე გამოტანილი არ არის განაჩენი.

21. გარდა ამისა, კასატორი საკასაციო საჩივარში უთითებს, რომ ექსტრადიციის შემთხვევაში დაირღვევა ადამიანის უფლებათა ევროპული კონვენციის მე-8 მუხლით გარანტირებული ოჯახის ურღვევობის პრინციპი, რასაც საკასაციო სასამართლო ასევე ვერ გაიზიარებს შემდეგ გარემოებათა გამო:

22. ექსტრადიცია შეუსაბამოა ადამიანის უფლებათა ევროპული კონვენციის მე-8 მუხლთან, თუ პირს ექსტრადიციის შემთხვევაში შესაძლებლობა არ მიეცემა, ოჯახური ცხოვრების უფლების რეალიზება მოახდინოს და უფლების ამგვარი შეზღუდვა არათანაზომიერია ექსტრადიციით დასახულ ლეგიტიმურ მიზნებთან მიმართებით (*King v. The United Kingdom*, no. 9742/07, Decision, ECHR, 29; *Aronica v. Germany*, no. 72032/01, Decision, ECHR). თუმცა, ექსტრადიციის ლეგიტიმური მიზნები იმდენად ღირებულია, რომ მხოლოდ გამონაკლის შემთხვევებში თუ გადაწონის პირადი და ოჯახური ცხოვრების უფლების პატივისცემის ინტერესი ექსტრადიციის განხორციელების ინტერესს (*Lauder v. the United Kingdom*, no. 27279/95, Decision, ECHR). უფლების შეზღუდვის თანაზომიერების (პროპორციულობის) შესაფასებლად, სასამართლო მხედველობაში იღებს ექსტრადიციას დაქვემდებარებული პირის მიმართ არსებული ბრალდებების სიმძიმესა და უფლების შეზღუდვის ხარისხს (*King v. The United Kingdom*, no. 9742/07).

23. მოცემულ შემთხვევაში, საექსტრადიციო მასალებით, მართალია, დადგენილია, რომ საქართველოში ცხოვრობენ მ. ა. ბ-ს მეუღლე და შვილები, რომლებიც საქართველოს მოქალაქეები არიან, მაგრამ მ. ბ-ს თურქეთის რესპუბლიკაში ექსტრადიციის ლეგიტიმური მიზანი, ამკარად გადაწონის პირადი და ოჯახური ცხოვრების უფლების დაცულობის ინტერესს, კერძოდ: მ. ბ-ს ბრალად ედება საკუთრების წინააღმდეგ მიმართული მძიმე კატეგორიის დანაშაულის არაერთი ეპიზოდის ჩადენაში, რამაც დიდი ოდენობით მატერიალური ზიანი გამოიწვია. ამასთან, იმის გათვალისწინებით, რომ მ. ბ-მ თავი აარიდა მოსალოდნელ სისხლისსამართლებრივ პასუხისმგებლობას და მიიმალა, ცალსახაა, რომ მის მიმართ მართლმსაჯულების ჯეროვანი აღსრულების ინტერესი განსაკუთრებულად მომეტებულია. გარდა ამისა, თურქეთის რესპუბლიკა წარ-

მოადგენს საქართველოს რესპუბლიკის მოსაზღვრე სახელმწიფოს და ორ ქვეყანას შორის მოქმედებს უვიზო რეჟიმი. შესაბამისად, მ. ბ.-ს ოჯახის წევრებს შესაძლებლობა ექნებათ ბიუროკრატიული და შორი მგზავრობით გამოწვეული დაბრკოლებების გარეშე იმოგზაურონ თურქეთის რესპუბლიკაში მის მოსანახულებლად.

24. ზემოაღნიშნულის მხედველობაში მიღებით, მ. ა. ბ.-ს თურქეთის რესპუბლიკაში ექსტრადიცია სრულად შეესაბამება ადამიანის უფლებათა ევროპული კონვენციის მე-8 მუხლით საქართველოს მიერ ნაკისრ ვალდებულებებს.

25. კასატორის კიდევ ერთ პრეტენზიასთან დაკავშირებით, რომ მ. ა. ბ. არის საქართველოში თავშესაფრის მაძიებელი და ამ მიზნით, მას თბილისის საქალაქო სასამართლოში ადმინისტრაციული წესით გასაჩივრებული აქვს ლტოლვილთა და განსახლების ყოფილი სამინისტროს 2016 წლის 9 ნოემბრის გადაწყვეტილება, რომლითაც მ. ა. ბ.-ს უარი ეთქვა ლტოლვილის სტატუსის მინიჭებაზე, საკასაციო სასამართლო აღნიშნავს, რომ აღნიშნული გარემოება არ აფერხებს ექსტრადიციის შუამდგომლობის განხილვას დასაშვებობის სტადიაზე.

26. აგრეთვე საფუძველს მოკლებულია კასატორის აპელირება თურქეთის რესპუბლიკაში მ. ა. ბ.-ს მიმართ ბრალად წარდგენილი დანაშაულების ამნისტირების შესახებ, ვინაიდან არც დაცვის მხარეს და არც თურქეთის რესპუბლიკის კომპეტენტურ ორგანოებს არ წარმოუდგენიათ რაიმე ოფიციალური ინფორმაცია, რაც მ. ა. ბ.-ს მიმართ ბრალად წარდგენილი ქმედებების ამნისტირებას დაადასტურებდა.

27. საკასაციო სასამართლო ასევე ვერ გაიზიარებს კასატორის მოსაზრებას, რომ პირველი ინსტანციის სასამართლომ დაცვის მხარეს მტკიცებულებების წარსადგენად არ მისცა შესაბამისი დრო და შესაძლებლობა, ვინაიდან საექსტრადიციო პროცედურები მიმდინარეობს 2016 წლიდან, რომლის განმავლობაშიც მ. ა. ბ. უზრუნველყოფილი იყო ადვოკატით და მას სრულად ჰქონდა მტკიცებულებათა მოპოვებისა და წარდგენის შესაძლებლობა, მათ შორის – თბილისის საქალაქო სასამართლოში ექსტრადიციის შესახებ შუამდგომლობის განხილვის ეტაპზეც, რა დროსაც სასამართლო განხილვა, დაცვის მხარის მოთხოვნითვე რამდენჯერმე სწორედ ამ მიზნით გადაიდო.

28. აქვე, საკასაციო სასამართლო აღნიშნავს, რომ კასატორმა საქართველოს უზენაეს სასამართლოში წარმოადგინა დამატებითი მასალები, რომელთა შესახებაც დაცვის მხარე საკასაციო საჩივარში უთითებდა და განმარტავდა, რომ მ. ა. ბ.-ს თაობაზე თურქეთის რესპუბლიკაში მიღებულია სამი განაჩენი (დათარიღებული –

12.12.2022, 09.02.2023 და 09.02.2023 წლებით), რომელთა მიხედვით შეიცვალა ქმედების კვალიფიკაცია და დანაშაულების სიმძიმე, თუმცა საკასაციო პალატა მიუთითებს, რომ ეს გადაწყვეტილებები სრულიად არარელევანტურია და არ არის მიღებული მ. ა. ბ-ს მიმართ.

29. ყოველივე ზემოაღნიშნულიდან გამომდინარე, საკასაციო სასამართლო აღიარებს საქართველოს კანონმდებლობითა და საერთაშორისო სამართლებრივი აქტებით გარანტირებულ ადამიანის უფლებებს, ითვალისწინებს საქართველოს სახელმწიფოს მიერ ნაკისრი ვალდებულებების შესრულების აუცილებლობას და მიაჩნია, რომ თბილისის საქალაქო სასამართლოს საგამოძიებო და წინასასამართლო სხდომის კოლეგიის 2023 წლის 17 ივლისის განჩინება კანონიერია და უნდა დარჩეს უცვლელად.

სარეზოლუციო ნაწილი:

საკასაციო სასამართლომ იხელმძღვანელა საქართველოს სისხლის სამართლის საპროცესო კოდექსით, „სისხლის სამართლის სფეროში საერთაშორისო თანამშრომლობის შესახებ“ საქართველოს კანონით და

და ა დ გ ი ნ ა:

1. ექსტრადიციას დაქვემდებარებული პირის – მ. ა. ბ-ს (M. A. B.) ინტერესების დამცველის, ადვოკატ ა. გ-ს საკასაციო საჩივარი არ დაკმაყოფილდეს;

2. თბილისის საქალაქო სასამართლოს საგამოძიებო და წინასასამართლო სხდომის კოლეგიის 2023 წლის 17 ივლისის განჩინება დარჩეს უცვლელად;

3. განჩინება საბოლოოა და არ გასაჩივრდება.

ექსტრადიცია

განჩინება საქართველოს სახელით

№431-23

22 სექტემბერი, 2023 წ., ქ. თბილისი

**საქართველოს უზენაესი სასამართლოს სისხლის სამართლის
საქმეთა პალატამ შემდეგი შემადგენლობით:**

**ნ. სანდოძე (თავმჯდომარე),
მ. გაბინაშვილი,
შ. თაღუმაძე**

ზეპირი მოსმენის გარეშე განიხილა ექსტრადიციას დაქვემდებარებული პირის – თ. ა-სის ინტერესების დამცველი ადვოკატის – ა. კ-ის საკასაციო საჩივარი და

გ ა მ ო ა რ კ ვ ი ა :

1. 2006 წლის 18 აპრილს, თურქეთის რესპუბლიკის ჩ-ას რაიონის სისხლის სამართლის მძიმე დანაშაულთა სასამართლოს №2005/146-2006/123 განაჩენით, თ. (T.) ა-სი (A-N) ცნობილ იქნა დამნაშავედ თურქეთის რესპუბლიკის სისხლის სამართლის კოდექსის 29/1 მუხლთან ერთობლიობაში, 81/1 მუხლითა (განზრახ მკვლელობა) და თურქეთის რესპუბლიკის №6136 კანონის მე-13 მუხლით (ცეცხლსასროლი იარაღისა და საბრძოლო მასალის უკანონო შეძენა, შენახვა, ტარება) გათვალისწინებული დანაშაულების ჩადენაში. იმავე განაჩენით, თ. (T.) ა-სს (A-N) სასჯელის სახედ და ზომად განესაზღვრა თავისუფლების აღკვეთა – 19 წლით.

2. 2008 წლის 23 იანვარს, თურქეთის რესპუბლიკის უზენაესი სასამართლოს პირველი სასჯელალსრულების პალატის გადაწყვეტილებით, ზემოაღნიშნული განაჩენი დარჩა ძალაში და გახდა საბოლოო.

3. 2005 წლის 26 აპრილიდან 2013 წლის 26 აპრილამდე, თ. (T.) ა-სი (A-N) მოთავსებული იყო შესაბამის საპატიმრო დაწესებულებაში და იხდიდა ზემოაღნიშნული განაჩენით მის მიმართ შეფარდებულ სასჯელს. 2013 წლის 26 აპრილს, თურქეთის რესპუბლიკის ჩ-ას მძიმე სასჯელალსრულების სასამართლოს გადაწყვეტილებით, იგი პირობით ვადამდე გათავისუფლდა შესაბამისი დაწესებულებაში.

4. 2020 წლის 25 თებერვალს, თურქეთის რესპუბლიკის ჩ-ას რაიონის სისხლის სამართლის მძიმე დანაშაულთა სასამართლოს №2016/58-2020/45 განაჩენით, თ. (T.) ა-სი (A-N) ცნობილ იქნა დამ-

ნაშავედ თურქეთის რესპუბლიკის სისხლის სამართლის კოდექსის 43/1 მუხლიდან ერთობლიობაში, 241/1 მუხლით (ფულის გაპროცენტება) გათვალისწინებული დანაშაულის ჩადენაში. იმავე განაჩენით, თ. (T.) ა-სს (A-N) სასჯელის სახედ და ზომად განესაზღვრა თავისუფლების აღკვეთა 4 წლის, 6 თვისა და 750 დღით. ამასთან, თურქეთის რესპუბლიკის მიერ წარმოდგენილი თ. (T.) ა-სის (A-N) ექსტრადიციის თაობაზე შუამდგომლობის თანახმად, თ. (T.) ა-სი-მა (A-N) ფაქტობრივად უნდა მოიხადოს 1843 დღე. 2022 წლის 28 აპრილს, თურქეთის რესპუბლიკის ქ. ს-ის რეგიონალური სასამართლოს მე-4 სასჯელაღსრულების პალატის გადაწყვეტილებით, ზემოაღნიშნული განაჩენი დარჩა ძალაში და გახდა საბოლოო.

5. 2022 წლის 1 ივლისსა და 29 ნოემბერს, გამოიცა თ. (T.) ა-სის (A-N) დაკავების ბრძანებები 2020 წლის 25 თებერვლის განაჩენის აღსრულების მიზნით.

6. 2022 წლის 5 ოქტომბერს, თურქეთის რესპუბლიკის ჩ-ას რაიონის აღმასრულებელი სასამართლოს №2022/959-2022/1386 გადაწყვეტილებით, ვინაიდან თ. (T.) ა-სმა (A-N) პირობითი მსჯავრის დროს ჩაიდინა ახალი დანაშაული, გაუქმდა 2013 წლის 26 აპრილის გადაწყვეტილებით დადგენილი პირობითი მსჯავრი და თ. (T.) ა-სს (A-N) სასჯელის სახედ და ზომად განესაზღვრა თავისუფლების აღკვეთა 8 წლითა და 12 თვით. აღნიშნული გადაწყვეტილება გახდა საბოლოო 2022 წლის 3 ნოემბერს.

7. 2022 წლის 28 ნოემბერს, გამოიცა თ. (T.) ა-სის (A-N) დაკავების ბრძანება 2022 წლის 5 ოქტომბრის გადაწყვეტილების აღსრულების მიზნით.

8. 2023 წლის 2 მაისიდან თ. (T.) ა-სი (A-N) იძებნება ინტერპოლის წითელი ცირკულარით.

9. 2023 წლის 5 ივნისს, საქართველოს შინაგან საქმეთა სამინისტროს თანამშრომლებმა საქართველოს ტერიტორიაზე დააკავეს თურქეთის რესპუბლიკის სამართალდამცავი ორგანოების მიერ ძებნილი თ. (T.) ა-სი (A-N).

10. 2023 წლის 7 ივნისს, ბათუმის საქალაქო სასამართლოს განჩინებით თ. (T.) ა-სს (A-N) შეეფარდა საექსტრადიციო პატიმრობა 3 თვით.

11. 2023 წლის 12 ივნისს, ბათუმის საქალაქო სასამართლოს მოსამართლის წინაშე თ. (T.) ა-სმა (A-N) უარი განაცხადა გამარტივებული პროცედურის გამოყენებით თურქეთის რესპუბლიკაში ექსტრადიციაზე.

12. 2023 წლის 10 ივლისს, საქართველოს გენერალურმა პროკურატურამ მიიღო თ. (T.) ა-სის (A-N) ექსტრადიციის თაობაზე თურქეთის რესპუბლიკის კომპეტენტური ორგანოების შუამდგომლო-

ბა და შესაბამისი თანდართული დოკუმენტები.

13. 2023 წლის 11 აგვისტოს, თბილისის საქალაქო სასამართლოს საგამოძიებო და წინასასამართლო სხდომის კოლეგიას შუამდგომლობით მიმართა საქართველოს გენერალური პროკურატურის საერთაშორისო ურთიერთობების სამმართველოს პროკურორმა ნანიკო ზაზუნაშვილმა და მოითხოვა თ. (T.) ა-სის (A-N) თურქეთის რესპუბლიკაში ექსტრადიციის დასაშვებად ცნობა მის მიმართ თურქეთის რესპუბლიკის ჩ-ას რაიონის აღმასრულებელი სასამართლოს 2022 წლის 5 ოქტომბრის №2022/959-2022/1386 გადაწყვეტილებით, თურქეთის რესპუბლიკის სისხლის სამართლის კოდექსის 29/1 მუხლთან ერთობლიობაში, 81/1 მუხლითა (განზრახ მკვლელობა) და თურქეთის რესპუბლიკის №6136 კანონის მე-13 მუხლით (ცეცხლსასროლი იარაღისა და საბრძოლო მასალის უკანონო შეძენა, შენახვა, ტარება) გათვალისწინებული დანაშაულების ჩადენისთვის განსაზღვრული სასჯელის მოხდის მიზნით. ამასთან, მოითხოვა თ. (T.) ა-სის (A-N) თურქეთის რესპუბლიკაში ექსტრადიციის დაუშვებლად ცნობა მის მიმართ თურქეთის რესპუბლიკის ჩ-ას რაიონის სისხლის სამართლის მძიმე დანაშაულთა სასამართლოს 2020 წლის 25 თებერვლის №2016/58-2020/45 განაჩენით დადგენილი სასჯელის მოხდის მიზნით. სასამართლო სხდომაზე პროკურორმა ნანიკო ზაზუნაშვილმა მხარი დაუჭირა შუამდგომლობას და მოითხოვა მისი დაკმაყოფილება.

14. სასამართლო სხდომაზე თ. (T.) ა-სი (A-N) და მისი ინტერესების დამცველი ადვოკატი – ა. კ-სე დაეთანხმნენ პროკურორის შუამდგომლობას მხოლოდ ექსტრადიციის დაუშვებლად ცნობის წინაშე.

15. თბილისის საქალაქო სასამართლოს საგამოძიებო და წინასასამართლო სხდომის კოლეგიის 2023 წლის 14 აგვისტოს განჩინებით საქართველოს გენერალური პროკურატურის საერთაშორისო ურთიერთობების სამმართველოს პროკურორ ნანიკო ზაზუნაშვილის შუამდგომლობა დაკმაყოფილდა და დასაშვებად იქნა ცნობილი თ. (T.) ა-სის (A-N) თურქეთის რესპუბლიკაში ექსტრადიცია მის მიმართ თურქეთის რესპუბლიკის ჩ-ას რაიონის აღმასრულებელი სასამართლოს 2022 წლის 5 ოქტომბრის №2022/959-2022/1386 გადაწყვეტილებით, თურქეთის რესპუბლიკის სისხლის სამართლის კოდექსის 29/1 მუხლთან ერთობლიობაში, 81/1 მუხლითა (განზრახ მკვლელობა) და თურქეთის რესპუბლიკის №6136 კანონის მე-13 მუხლით (ცეცხლსასროლი იარაღისა და საბრძოლო მასალის უკანონო შეძენა, შენახვა, ტარება) გათვალისწინებული დანაშაულების ჩადენისთვის განსაზღვრული სასჯელის მოხდის მიზნით. იმავე დროულად, ამავე განჩინებით დაუშვებლად იქნა ცნობილი თ. (T.)

ა-სის (A-N) თურქეთის რესპუბლიკაში ექსტრადიცია მის მიმართ თურქეთის რესპუბლიკის ჩ-ას რაიონის სისხლის სამართლის მძიმე დანაშაულთა სასამართლოს 2020 წლის 25 თებერვლის №2016/58-2020/45 განაჩენით დადგენილი სასჯელის მოხდის მიზნით.

16. 2023 წლის 21 აგვისტოს, ექსტრადიციას დაქვემდებარებული პირის – თ. ა-სის ინტერესების დამცველმა ადვოკატმა – ა. კ-მ საკასაციო საჩივრით მომართა საქართველოს უზენაეს სასამართლოს.

17. საკასაციო სასამართლომ შეისწავლა წარმოდგენილი საჩივარი და მიაჩნია, რომ ის უნდა დარჩეს განუხილველად, შემდეგ გარემოებათა გამო:

18. წარმოდგენილი საკასაციო საჩივრიდან ირკვევა, რომ ექსტრადიციას დაქვემდებარებული პირის – თ. ა-სის ინტერესების დამცველი ადვოკატი – ა. კ-სე ასაჩივრებს თბილისის საქალაქო სასამართლოს საგამოძიებო და წინასასამართლო სხდომის კოლეგიის 2023 წლის 14 აგვისტოს განჩინებას, მისივე განმარტებით, აღკვეთის ღონისძიების სახით გამოყენებული პატიმრობის გაუქმების შესახებ და ითხოვს გაუქმდეს თბილისის საქალაქო სასამართლოს საგამოძიებო და წინასასამართლო სხდომის კოლეგიის 2023 წლის 14 აგვისტოს განჩინება, რომლითაც თ. ა-სს შეეფარდა პატიმრობა ან აღტერნატივის სახით, მის მიმართ გამოყენებულ იქნას ნაკლებად მკაცრი აღკვეთის ღონისძიება – გირაო.

19. საკასაციო სასამართლო აღნიშნავს, რომ თბილისის საქალაქო სასამართლოს საგამოძიებო და წინასასამართლო სხდომის კოლეგიის 2023 წლის 14 აგვისტოს განჩინება მიემართება თ. (T.) ა-სის (A-N) თურქეთის რესპუბლიკაში ექსტრადიციას მის მიმართ თურქეთის რესპუბლიკის ჩ-ას რაიონის აღმასრულებელი სასამართლოს 2022 წლის 5 ოქტომბრის №2022/959-2022/1386 გადაწყვეტილებით, თურქეთის რესპუბლიკის სისხლის სამართლის კოდექსის 29/1 მუხლთან ერთობლიობაში, 81/1 მუხლითა (განზრახ მკვლელობა) და თურქეთის რესპუბლიკის №6136 კანონის მე-13 მუხლით (ცეცხლსასროლი იარაღისა და საბრძოლო მასალის უკანონო შეძენა, შენახვა, ტარება) გათვალისწინებული დანაშაულების ჩადენისთვის განსაზღვრული სასჯელის მოხდის მიზნით. რაც შეეხება თ. (T.) ა-სის (A-N) მიმართ საექსტრადიციო პატიმრობის შეფარდებას, აღნიშნული საკითხი გადაწყვეტილია ბათუმის საქალაქო სასამართლოს 2023 წლის 7 ივნისის განჩინებით.

20. საკასაციო სასამართლო აღნიშნავს, რომ წარმოდგენილი საკასაციო საჩივარი არამართო მოთხოვნის ნაწილშია შეუსაბამო თბილისის საქალაქო სასამართლოს საგამოძიებო და წინასასამართლო სხდომის კოლეგიის 2023 წლის 14 აგვისტოს განჩინებით გადან-

ყვეტილ საკითხთან, არამედ მოთხოვნის დასაბუთებაც სრულად მიემართება თ. ა-ის მიმართ აღკვეთის ღონისძიების სახით შეფარდებული საექსტრადიციო პატიმრობის უკანონობა/დაუსაბუთებლობასა და მისი გაუქმების საკითხს. შესაბამისად, კასატორი რეალურად ასაჩივრებს თ. ა-სის მიმართ საექსტრადიციო პატიმრობის შეფარდების და არა – მისი ექსტრადიციის დასაშვებად ცნობის შესახებ განჩინებას.

21. „სისხლის სამართლის სფეროში საერთაშორისო თანამშრომლობის შესახებ“ საქართველოს კანონის 30-ე მუხლის მე-5 პუნქტის თანახმად, მაგისტრატი მოსამართლე უცხო სახელმწიფოს სამართალდამცავი ორგანოების მიერ ძებნილი პირის მიმართ აღკვეთის ღონისძიების გამოყენების საკითხს განიხილავს საქართველოს სისხლის სამართლის საპროცესო კოდექსის 206-ე მუხლით დადგენილი წესით და საექსტრადიციო პროცედურების თავისებურებების გათვალისწინებით. მაგისტრატი მოსამართლის გადაწყვეტილება შეიძლება პირისთვის მისი გადაცემიდან 7 დღის ვადაში გასაჩივრდეს სააპელაციო სასამართლოს საგამოძიებო კოლეგიაში. შესაბამისად, კასატორს ჰქონდა შესაძლებლობა თ. (T.) ა-სის (A-N) მიმართ საექსტრადიციო პატიმრობის შეფარდების შესახებ განჩინება გაესაჩივრებინა სააპელაციო სასამართლოს საგამოძიებო კოლეგიაში.

22. საკასაციო სასამართლო აღნიშნავს, რომ მოქმედი კანონმდებლობა არ ითვალისწინებს საექსტრადიციო პატიმრობის შეფარდების შესახებ პირველი ინსტანციის სასამართლოს განჩინების საქართველოს უზენაეს სასამართლოში გასაჩივრებას, რის გამოც, საკასაციო სასამართლო სამართლებრივად მოკლებულია საჩივრის განხილვის შესაძლებლობას.

23. ზემოაღნიშნულიდან გამომდინარე, ექსტრადიციას დაქვემდებარებული პირის – თ. ა-ს ინტერესების დამცველი ადვოკატის – ა. კ-ს საჩივარი უნდა დარჩეს განუხილველად.

24. საკასაციო სასამართლომ იხელმძღვანელა საქართველოს სსსკ-ის მე-300 მუხლით, 303-ე მუხლით და

და ა დ გ ი ნ ა:

1. ექსტრადიციას დაქვემდებარებული პირის – თ. (T.) ა-სის (A-N) ინტერესების დამცველი ადვოკატის – ა. კ-ს საკასაციო საჩივარი დარჩეს განუხილველად;

2. განჩინება საბოლოოა და არ გასაჩივრდება.

საქართველოს უზენაესი სასამართლო
თბილისი 0110, ძმები ზუბალაშვილების ქ. №6
www.supremecourt.ge